

CHỦ GIẢNG: Tiến sĩ Thái Lễ Húc
Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

(Nguyên tác: Giảng giải Độ Tử Quy)

TẬP 6

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

Bài thứ 101.....	10
5-5&6. “Thân ái ngã, hiếu hà nan; Thân tăng ngã, hiếu phương hiền	13
1. Dù cha mẹ sai, vẫn phải có thái độ đúng với cha mẹ.....	13
2. Làm thế nào chuyển hóa được cha mẹ? Chí thành, chí hiếu	17
Một là: Chuyện Mẫn Tử Khiên hiếu kính với mẹ kế ...	17
Hai là: Chuyện Vương Tường hiếu kính với mẹ kế.....	20
Bài thứ 102.....	30
6-1. “Thân hữu quá, gián sử canh” (Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi).....	35
1. Mục đích khuyên.....	35
Thứ nhất: Một lòng muốn tốt cho đối phương	35
Thứ hai: Đối phương phải tiếp nhận được lời khuyên.....	38
Cách dạy trẻ cách tiếp nhận lời khuyên.....	38
2. Thời cơ khuyên.....	41
Thứ nhất: Phải giữ thể diện cho người	41
Thứ hai: Phải bỏ đi thể diện của mình.....	42
Muốn thành tựu phải bỏ đi thể diện của mình.....	42
Thứ ba: Khi có cơ hội phải khuyên ngay.....	44
Bài thứ 103.....	51
Thứ tư: Bốn phận khuyên can trong ngũ luân	52
3. Thái độ khuyên – Hòa nhan ái ngữ	56
6-2. “Di ngô sắc, nhu ngô thanh” (Mặt vui tươi, lời hiền hòa)	56
4. Người khuyên phải có tâm kiên nhẫn	57
6-3. “Gián bất nhập, duyệt phúc gián” (Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp)	57
5. Người khuyên phải có tu dưỡng.....	60
6. Người khuyên phải được họ tín nhiệm.....	61
Thứ nhất: Làm thế nào để được người khác tín nhiệm....	63
Một là: Biết quán sát nhu cầu của người khác	64

Hai là: Tận tâm, tận lực hy sinh vì người.....	66
1- Quan hệ cha con: Là người hiếu thảo nhất	66
2- Quan hệ vua tôi: Dốc lòng gánh vác công việc ..	67
3- Quan hệ vợ chồng: Chăm sóc gia đình tốt, nói năng chừng mực	68
4- Quan hệ anh em: Hết lòng quan tâm.....	69
5- Quan hệ bạn bè: Có sự qua lại lâu ngày	70
Bài thứ 104.....	72
Thứ hai: Đến nơi mới làm thế nào để được tín nhiệm? ...	72
Một là: Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều	72
Hai là: Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc	89
Bài thứ 105.....	92
7. Phương pháp khuyên.....	93
7.1. Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì.....	94
7.2. Cha khuyên con - Quan trọng là giữ thể diện cho con	102
Bài thứ 106.....	112
7.3. Bề tôi khuyên Vua – Phải thiện xảo phương tiện ...	113
Một là: Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông.....	114
Dùng “Nghệ thuật ngôn ngữ”	114
Hai là: Bính Cát khuyên Hán Vũ Đế.....	126
Dùng sự chính trực, sẵn sàng dùng cái chết.....	126
Bài thứ 107.....	133
Ba là: Đinh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công....	134
Dùng mưu trí để gỡ thể diện cho vua.....	134
Bốn là: Làm thế nào tìm được tôi hiền?	149
1- Tu thân già (Tu thân).....	151
Bài thứ 108.....	154
2- Tôn hiền dã (Tôn kính người hiền tài)	155
3- Thân thân dã (Thương yêu người thân).....	162

Chủ đề: KHÔNG QUÊN ON NGHĨA NGƯỜI MÌNH ĐÃ THỌ

<i>ON</i>	166
Bài thứ 109.....	175
7.4. Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ.....	175
Một là: Mục đích khuyên - Phải nghĩ đến lợi ích đối phương.....	178
Hai là: Thái độ khuyên	181
Ba là: Phương pháp khuyên	182
Bốn là: Thời cơ khuyên	182
7.5. Anh em khuyên nhau – Quan trọng là quan tâm, là thân giáo.....	184
Một là: Trần Thế Ân thời nhà Minh khuyên em	185
Hai là: Trịnh Quân đời Hán khuyên anh	187
7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm	191
Một là: Phải có thời gian qua lại lâu ngày.....	191
Bài thứ 110.....	195
Hai là: Phải bằng trí tuệ.....	198
Ba là: Phải làm gương	202
Bài thứ 111.....	217
7-1. “Thân hữu tật, dược tiên thường” (Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước).....	218
1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?	218
Thứ nhất: Thuốc bắc nếm trước xem đủ ấm.....	218
Thứ hai: Cho cha mẹ uống thuốc nên thế nào?.....	220
Một là: Nếu là thuốc tây y không cần nếm trước	222
Hai là: Nước để uống thuốc phải vừa đủ ấm.....	222
Thứ ba: Dạy trẻ xử lý tình huống khi bố mẹ nguy cấp..	223
Một là: Thuốc men để ở đâu?	224
Hai là: Rồi điện thoại cấp cứu gọi số mấy?.....	224
Ba là: Số điện thoại người thân thích gần nhất	224
Thứ tư: Dạy trẻ chăm sóc cha mẹ trên giường bệnh.....	224

2. Trị “mệnh” cho cha mẹ thế nào? Bồ thí vô úy	227
Thứ nhất: Nhân quả của việc bồ thí	228
Một là: Bồ thí tài được giàu có	228
Hai là: Bồ thí pháp được thông minh trí tuệ	228
Vì sao tuổi già thì trí nhớ kém?	231
Vì quý vị không cần nó nữa	232
Phiền não nhiều quá	232
Ba là: Bồ thí vô úy được mạnh khỏe trường thọ	233
Thứ hai: Bồ thí vô úy trị mệnh	234
Bài thứ 112	239
7-2. “Trú dạ thị, bất ly sàng” (Ngày đêm hầu, không rời bước)	241
Câu chuyện thứ hai	255
7-3. “Táng tam niên, thường bi thiết” (Tang ba năm, thường thương nhớ)	256
Thứ nhất: Đối đãi cha mẹ phải thế nào?	256
1- Khi ở chung thì rất cung kính	257
2- Khi nuôi nấng thì rất vui vẻ	257
3- Khi bệnh hoạn thì rất lo lắng	257
4- Khi tang sự thì rất thương xót	257
Bài thứ 113	260
Thứ hai: Khi cha mẹ đã qua đời báo hiếu thế nào?	261
7-4. “Cư xứ biên, tửu nhục tuyệt” (Không vui chơi, kiêng rượu thịt)	262
7-5. “Táng tận lễ, tế tận thành” (Tang đủ lễ, cúng hết lòng)	263
7-6. “Sự tử giả, như sự sanh” (Việc người chết, như người sống)	265
Bài thứ 114	280
ÔN TẬP MỤC II GIẢNG GIẢI NỘI DUNG CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”	281
PHẦN 1: KHI CHA MẸ CÒN SỐNG	283

<i>Chánh văn 2-1. “Phụ mẫu hô, ứng vật hoãn” (Cha mẹ gọi, phải đến ngay)</i>	283
<i>Chánh văn 2-2. “Phụ mẫu mệnh, hành vật lãn” (Cha mẹ sai, chớ lười biếng)</i>	286
1. Khi cha mẹ sai bảo phải làm ngay.....	286
2. Không đợi cha mẹ sai bảo, tự cảm nhận rồi làm.....	286
3. Cha mẹ cũng phải giữ chữ tín với con cái	286
4. Thầy cô giáo cũng phải giữ chữ tín với học sinh.....	286
<i>Chánh văn 2-3. “Phụ mẫu giáo, tu kính thính” (Cha mẹ dạy, phải kính nghe)</i>	286
1. Cha mẹ dạy phải cung kính lắng nghe.....	286
2. Thầy (cô) giáo dạy, phải cung kính lắng nghe	286
3. Cấp trên nói, cũng phải cung kính lắng nghe.....	286
<i>Chánh văn 2-4. “Phụ mẫu trách, tu thuận thừa” (Cha mẹ trách, phải thuận sửa)</i>	286
1. Khi cha mẹ nóng giận phải nghĩ cho sức khỏe cha mẹ.....	287
2. Phải hiểu cha mẹ đánh mắng là đổi lấy sự tiến bộ của mình	287
3. Phải “thuận” sửa khi bị cha mẹ trách.....	287
<i>Chánh văn 3-1. “Đông tắc ôn, hạ tắc thanh” (Đông phải ấm, hạ phải mát)</i>	287
1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ	288
2. Tất cả nhu cầu bao gồm những phương diện nào?	288
Thứ nhất: “Dưỡng phụ mẫu chi thân” (Chăm sóc thân thể cha mẹ)	288
Thứ hai: “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” (Chăm sóc tinh thần cha mẹ)	289
Thứ ba: “Dưỡng phụ mẫu chi chí” (Chăm sóc cái “Chí” của cha mẹ).....	289
1- Bạn phải làm sao để cha mẹ tin nhân quả	290
2- Tin sự sống là vĩnh hằng;	290

3- Tin có Thích Ca Mâu Ni Phật, tin lời giảng của ngài rằng có Tây Phương Cực Lạc, có A Di Đà Phật và 48 lời đại nguyện;	290
4- Tin mình niệm Phật nhất định sẽ được vãng sinh;	290
Chánh văn 3-3. “Xuất tất cáo, phản tất diện” (Đi phải thưa, về phải trình).....	290
Chánh văn 3-4. “Cư hữu thường, nghiệp vô biến” (Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề)	291
1. Học nghiệp ổn định - Là giữ quy củ trong cuộc sống.....	291
2. Sự nghiệp ổn định – Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi nghề	291
3. Gia nghiệp ổn định - Là gia đình êm ấm	292
Chánh văn 4-1&2. “Sự tuy tiểu, vật thiện vi; Cầu thiện vi, tử đạo khuy” (Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm; Tùy tiện làm, thì bất hiếu).	294
1. Cha mẹ cũng không được làm “việc xấu” dù nhỏ.....	294
2. Cảnh tỉnh trẻ những việc nào là việc xấu nhỏ	294
3. Phải giáo dục trẻ ngay từ nhỏ.....	294
Chánh văn 4-3&4. “Vật tuy tiểu, vật tư tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương” (Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn).....	295
1. Tài vật của người dù vật nhỏ cũng không được lấy.....	295
2. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng;.....	296
3. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham	296
4. Tài vật công cộng không được lấy dùng riêng	296
Chánh văn 5.1 “Thân sở hiếu, lực vi cụ” (là cha mẹ thích docks lòng).....	296
Bài thứ 115.....	305
Chánh văn 5.2 “Thân sở ố, cần vi khứ” (là cha mẹ ghét cần thận bỏ).....	310

<i>Chánh văn 5.3: Thân hữu thương di thân ưu (thân bị thương, cha mẹ lo).....</i>	320
<i>Chánh văn 5.4: Đức Hạnh kém thì cha mẹ tủi.</i>	321
<i>Bài thứ 116.....</i>	324
<i>Chánh văn 5-5&6. “Thân ái ngã, hiếu hà nan; Thân tằng ngã, hiếu phương hiền” (cha mẹ thương dễ hiếu thuận, cha mẹ ghét vẫn hiếu kính).....</i>	325
1. Dù cha mẹ sai, vẫn phải có thái độ đúng với cha mẹ	325
2. Làm thế nào để chuyển hóa được cha mẹ? Chí thành, chí hiếu	325
<i>Chánh văn 6-1. “Thân hữu quá, gián sử canh” (Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi)</i>	326
1. Mục đích khuyên	327
2. Thời cơ khuyên.....	328
3. Thái độ khuyên.....	329
<i>Chánh văn 6.2: “Di ngô sắc, nhu ngô thanh” (Mặt vui tươi, lời hiền hòa).....</i>	329
4. Khuyên người phải kiên nhẫn.	329
<i>Chánh văn 6.3: “Gián bất nhập, duyệt phục gián” (Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp).....</i>	329
5. Khuyên người thì người khuyên phải có tu dưỡng	330
6. Khuyên người thì phải được người tín nhiệm.....	330
7. Phương pháp khuyên.....	332
<i>Chánh văn 6-4: “Hào khắp tùy, thất vô oán” (Dùng khóc khuyên, đánh không giận).....</i>	332
1- Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì;.....	332
2- Cha khuyên con - Quan trọng là phải giữ thể diện cho con;	332
3- Bề tôi khuyên Vua – Quan trọng là phải thiện xảo phương tiện.	333
4- Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ	334

5- Anh em khuyên nhau – Quan trọng là sự quan tâm, thương yêu và làm gương;	334
6- Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm	334
PHẦN 2: LÚC CHA MẸ BỊ BỆNH THÌ PHẢI LÀM GÌ?	335
Chánh văn 7-1. “Thân hữu tật, được tiên thương” (Cha mẹ bệnh, nắm thuốc trước)	335
1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?	336
2. Trị “mệnh” cho cha mẹ thế nào?	336
Bài thứ 117.....	344
Chánh văn 7.2: Trú dạ thị, bất ly sàng – “Ngày đêm hầu, không rời bước”	345
1. Khi cha mẹ bị ốm, bệnh phải làm gì?	345
2. Cha mẹ lâm chung bạn giúp thế nào?	347
Thứ nhất: Khai thị cho cha mẹ	347
1- Kể cho họ nghe về y báo, chánh báo của Tây Phương Cực Lạc;.....	347
2- Nói về nguyện thứ 18 của A Di Đà Phật;	347
3- Nói những tấm gương vãng sanh lúc lâm chung; ...	347
Chúng ta bắt đầu... ..	347
Thứ hai: Trợ niệm cho cha mẹ thế nào?.....	351
QUY TẮC VÀ Ý NGHĨA CỦA SỰ HỘ NIỆM	352
Bài thứ 118.....	366
PHẦN 3: SAU KHI CHA MẸ QUÁ VẮNG PHẢI LÀM GÌ	366
Thứ nhất: Đối đãi với cha mẹ phải như thế nào?.....	367
Thứ hai: Khi cha mẹ đã qua đời phải báo hiếu thế nào?	367
Bài thứ 119.....	384
Chánh văn 7.5: “Táng tận lễ, tế tận thành” (có nghĩa là “Tang đủ lễ, cúng hết lòng”).....	384
1. Thái độ làm tang sự cho cha mẹ như thế nào?.....	385
2. Cách tạo phước cho cha mẹ trong thời gian trung ảm.....	386

Bài thứ 120.....	404
3. Cúng thất.....	405
4. Siêu độ.....	408
Chánh văn 7-6. “Sự tử giả, như sự sanh” (Việc người chết, như người sống).....	415
1. Phải tích lũy công đức để hồi hướng cho cha mẹ?.....	415
2. Vậy làm thế nào để có được công đức?.....	418
3. Công đức vô lượng là bạn chuyển toàn bộ ý niệm	420

Bài thứ 101

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học chánh văn 5.4: **“Đức hữu thương, di thân tu”** (là đức hạnh kém, cha mẹ tủi), đang dừng ở nội dung thứ 3: Cha mẹ cũng phải giữ gìn thanh danh. Trong nội dung thứ 3 này đã kết thúc ý thứ nhất: Hành vi không hợp đạo đức tổn hại tới gia đình và con cái.

Hôm nay chúng ta sẽ học tới ý:]

Thứ hai: Hành vi không hợp đạo đức tổn hại tới dân tộc, quốc gia

[Sau đây tôi xin đưa ra ví dụ để minh họa cho ý này:

Gia đình Lý Lăng là một gia đình võ tướng nhiều đời rồi, được Hán Vũ Đế rất là trọng dụng. Lúc ấy là Nhà Hán thường xuyên bị quân Hung Nô sang quấy nhiễu ở vùng biên giới. Thế thì Hán Vũ Đế đã tìm cách cầu hòa cho yên, bằng cách gọi là gả công chúa, rồi sai sứ sang đàm phán tặng lễ vật, nhưng vẫn không yên. Thế thì lần đấy mới cử Lý Lăng, và Lý Quảng đi để bình định. Lý Lăng thì chịu trách nhiệm một tốp quân ở phía Bắc. Thì Lý Lăng bị vua Hung Nô lừa cho quân chạy sâu vào trong biên giới của Hung Nô. Thì cuối cùng là mặc dù chiến đấu rất dũng cảm, giết được rất nhiều quân của Hung Nô, nhưng số quân còn lại, tên thì hết và tiếp viện thì cũng không đến, cho nên cuối cùng cũng bị bắt hết. Khi bị bắt, vua Hung Nô mới gạ Lý Lăng (giỏi mà): “Thôi thì về làm tướng cho ta”.

Lý Lăng lúc đầu không chịu, thế nhưng bảo nếu như không chịu thì ta sẽ giết tất cả cái tốp quân lính của ông đi. Thế là vì thương cái tốp quân lính ấy, và đồng thời lại nghĩ là: “Thôi bây giờ ta bị bắt sang bên này cũng chẳng làm gì được nữa, chẳng còn mặt mũi nào nữa mà về nhìn mặt chúa thượng”, thì đồng ý. Vua Hung Nô thấy thế mới gả con gái cho Lý Lăng.

Đây là cái sai lầm gọi là "Nhất thất túc thành thiên cổ hận" - Một lần sai lầm thì ngàn năm ô hận. Đồng ý lấy con gái của vua Hung Nô, thì cái tin này lập tức truyền về đến tai của Hán Vũ Đế, và Hán Vũ Đế đem chém toàn bộ gia tộc của nhà Lý, và từ đấy không còn nhắc đến lịch sử của dòng tộc Võ Tướng nhà Lý nữa, “Chu di cửu tộc”, chết tất.

Người thứ 2 được Hán Vũ Đế cử sang Hung Nô là Tô Vũ, nhưng không phải cử sang để đánh, mà làm sứ giả để thương thuyết. Vua Hung Nô thấy Tô Vũ cũng rất giỏi, liền muốn giữ Tô Vũ ở lại làm quan cho mình, nhưng Tô Vũ nhất định không chịu. Vua Hung Nô thấy vậy liền bắt Tô Vũ lại, và không cho về nữa, bắt Tô Vũ đi chặn một đàn cừu toàn cừu đực, bảo rằng khi nào cừu ấy đẻ con thì Tô Vũ sẽ được về.

Tô Vũ trung thành từ đầu đến cuối, dù rằng vua Hung Nô bắt phải nhịn đói nhịn khát 10 ngày, vẫn thấy sống, bảo:

- Ô, ông này lạ.

Lần thứ hai cho nhịn đói tiếp 10 ngày, vẫn thấy sống, bảo:

- Thôi chết rồi, đây chắc là người trời.

Thực ra thì là Tô Vũ khi khát thì nắm lấy tuyết để mà uống, còn khi đói thì ngậm cái miếng da lừa – cái miếng da lừa bọc người để cho khỏi rét ý (vì ở trên thảo nguyên mà), ngậm lấy miếng da lừa để mà ăn. Thế là cuối cùng không dám giết Tô Vũ nữa. Thì cuối cùng đến khi mà vua Hung Nô chết, thế hệ sau lên thì thả cho Tô Vũ về.

Tô Vũ ở đấy 18 năm liền, lúc đi thì ông còn trẻ, vậy mà lúc về thì râu tóc bạc phơ rồi, thì ông mới được trở về Tổ Quốc.

Dọc đường về ông gặp Lý Lăng, thì Lý Lăng mới than lên một câu là "Nhất thất túc thành thiên cổ hận, tái hồi đầu dĩ bách niên thân" (có nghĩa là: Một bước sa chân ngàn thuở hận, quay đầu nhìn lại hết trăm năm). Một cái hành vi chọn lựa sai lầm thôi, thì cả dòng tộc mình, cả quốc gia mình mang nhục.

Tư Mã Thiên cũng chỉ vì bênh cho Lý Lăng thôi, mà cuối cùng bị Hán Vũ Đế, đáng nhẽ là xử tử đấy, thì cuối cùng bị thiến là như vậy. Cho nên một cái hành vi mà “đức hạnh kém, cha mẹ tử”, thì bạn phải nhớ là không những ảnh hưởng đến bạn, đến gia đình của bạn, đến dòng tộc của bạn, mà thậm chí đến cả quốc gia của bạn, ghi danh trong sử sách, không còn đường để mà về tổ quốc nữa, ô danh trong sử sách.

Chúng ta chuyển sang nội dung thứ tư ạ.]

4. Dạy trẻ từ nhỏ không ái mộ hư vinh

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tiếp theo, phải làm cho trẻ từ nhỏ đã không được ái mộ hư vinh, làm cho con cái phải có chí hướng trong cuộc đời. *[Đây, bạn nhớ nhé. Bạn phải làm sao dạy được cho con có cái chí.]* Cuộc đời phong phú, đạo đức nhân sinh nâng cao sẽ không phạm phải sai lầm theo kiểu là “lỡ chân sa ngàn đời ôm hận”.

[Chúng ta vừa kết thúc chánh văn 5.4: “Đức hạnh kém, cha mẹ tủi”. Bây giờ chúng ta sẽ học tiếp:]

CHÁNH VĂN

5-5&6. “Thân ái ngã, hiếu hà nan; Thân tăng ngã, hiếu phương hiền” (Cha mẹ thương, dễ hiếu thuận; Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính)

[Chánh văn này có hai ý:

1. Cha mẹ dù có sai vẫn phải có thái độ đúng với cha mẹ

2. Làm thế nào chuyển hóa được việc sai của cha mẹ? Chí thành chí hiếu

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng nội dung thứ nhất:]

1. Dù cha mẹ sai, vẫn phải có thái độ đúng với cha mẹ

Thường thì cha mẹ đối xử với chúng ta rất tốt, chúng ta cũng hết lòng phụng dưỡng cha mẹ. Đương nhiên, cha mẹ cũng có lúc tính khí không tốt lắm. Lúc này chúng ta cũng phải bao dung, phải khoan thứ, bởi vì mỗi một người tâm trạng đều có thể có lúc này, lúc khác.

Đối xử giữa người với người, chúng ta phải nhớ kỹ một nguyên tắc: Dù cha mẹ sai, vẫn có thái độ đúng đối với cha mẹ. *[Đấy ạ.]* Giả dụ hôm nay cha mẹ đối xử với chúng ta tâm trạng không tốt lắm, chúng ta không thể dùng tâm trạng không tốt để đối lại với cha mẹ, vậy thì cha mẹ đã sai, chúng ta lại còn sai hơn.

[Trong cái khổ vẫn “Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi; Mặt vui tươi, lời hiền hòa; Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp; Dùng khóc khuyên, đánh không giận”. Cho nên là kể cả lúc cha mẹ sai, mà chúng ta vẫn “mặt vui tươi, lời hiền hòa” cơ mà, rồi “khuyên không nghe, vui khuyên tiếp” cơ mà.]

Lần trước chúng ta có chia sẻ cái bài là: Đối với cha mẹ không phải là giao dịch, mà “ông mất cân giò thì bà thò chai rượu”. Tức là khi cha mẹ đối tốt với chúng ta thì chúng ta đối tốt trở lại, còn nếu khi cha mẹ mà quát mắng, hoặc là có cái gì đẩy trách móc, rồi thậm chí cả đánh chúng ta nữa thì bắt đầu chúng ta lập tức là đối xử không ra gì trở lại. Vậy thì không phải, vậy bạn không phải là người đã học đạo Thánh hiền.

Có 1 câu chuyện thế này:

Có 1 cậu con trai, buổi tối cậu đưa cho bà mẹ 1 tờ giấy, trong đó có viết:

“Ngày hôm nay con đã làm rất nhiều việc có ích cho mẹ, và để cho công bằng với những gì con đã bỏ ra, mẹ phải trả cho con những khoản tiền như sau:

- Nhỏ cỏ trong vườn: 20 nghìn

- Dọn phòng ngủ của con: 10 nghìn
- Đi siêu thị cùng mẹ: 15 nghìn
- Trông em trong lúc mẹ nấu ăn: 10 nghìn
- Đồ rác: 5 nghìn
- Kết quả học tập tốt: 5 nghìn

Mẹ nợ con tổng cộng là: 65 nghìn.

Sau khi đọc xong, người mẹ nhìn cậu con trai đang đứng đợi với vẻ mặt đầy hy vọng sẽ nhận được một khoản thu nhập kha khá. Bà cầm bút lên, lật mặt sau của tờ giấy và viết:

- ‘Chín tháng mười ngày’ con nằm trong bụng mẹ: Miễn phí
- Những đêm mẹ phải thức trắng chăm sóc và cầu nguyện cho con khi ốm đau: Miễn phí
- Những giọt nước mắt khi con không vâng lời mẹ: Miễn phí
- Những đêm mẹ không ngủ vì lo lắng cho tương lai của con: Miễn phí
- Tất cả những đồ chơi, quần áo mẹ dành dụm từng đồng để mua cho con trong suốt mấy năm qua: Miễn phí
- Hơn hết là tình yêu của mẹ dành cho con, tất cả đều miễn phí luôn con trai ạ.

Khi đọc xong những dòng chữ của mẹ, cậu bé vô cùng xúc động, nước mắt lưng tròng... Mọi thứ trong cuộc sống đều có thông số chính xác, ngoại trừ tình yêu thương. Tình yêu thương của mẹ như đại dương bao la, luôn vỗ về, bồi đắp cho bờ không bao giờ biết mệt mỏi. Quả thực tình yêu của mẹ dành cho chúng ta không thể đong đếm bằng những

thứ vật chất hay tiền bạc. (Đoạn này là tôi trích trong bài của tác giả Tư Nguyên.)

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta đã sai, vậy còn có tư cách để đi phê bình người khác sai không? Không có nữa. Chúng ta cũng kém cỏi, hời hợt như họ, căn bản không có đủ tư cách để nói người khác.

Cho nên bất luận là cha mẹ, hoặc là những người thân hữu xung quanh chúng ta cũng vậy, cho dù họ có những thái độ không tốt đối với chúng ta, chúng ta vẫn phải dùng thái độ đúng để đối diện với họ. Đó là một thái độ lý trí *(tức là “bất luận người khác đúng hay sai, nhưng bản thân tôi trước hết nhất định phải làm đúng”)*. Câu này tôi đã trích với các bạn trong những cái lần chia sẻ trước rất là nhiều. Bởi vì nếu như mỗi một lần mà các bạn xảy ra khuyết điểm, gần như là 100%, mà đây là các bạn đều có tu, gia đình tôi cũng thế, thì lập tức các bạn sẽ lý luận ngay là:

- *Tại vì người khác thế này, tại vì người khác thế khác, tại vì vợ con nó như thế này, tại vì chồng con nó như thế kia, rồi là tại vì bố mẹ con khó tính, gần đở như thế này, rồi tại vì con con nó như thế kia.*

Chứ không bao giờ các bạn nhận các bạn sai cả. Cho nên thầy đã đi đến một cái câu là: *Bất luận người khác đúng hay sai, nhưng bản thân tôi trước hết nhất định phải làm đúng. Nếu bạn thật sự muốn tu tập thì bạn sẽ phải như vậy.*

Nội dung thứ hai:]

2. Làm thế nào chuyển hóa được cha mẹ? Chí thành, chí hiếu

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Bởi vì có thái độ nhân sinh như vậy, cho nên chúng ta thấy có rất nhiều Thánh triết, họ đều ở nơi tình trạng là “Cha mẹ ghét”, nhưng họ vẫn giữ được tâm chí thành, chí hiếu của họ. Cũng nhờ cái tâm chí thành chí hiếu này mà có thể chuyển biến không khí gia đình, nhờ đó mà gia đình hòa thuận, an vui.

[Tại sao các vị Thánh triết ngày xưa họ lại thành được Thánh triết, họ lại thành được đạo nghiệp? Họ lại có thể liễu sinh tử, thoát luân hồi? Bởi vì nếu như họ gặp phải cái trường hợp là “cha mẹ ghét” thì họ vẫn giữ được hiếu kính, nên họ thành Thánh thành Hiền.]

Còn chúng ta “cha mẹ ghét” thì chúng ta sân si lên, thậm chí là trợn mắt, méo mồm lên, lại chửi lại cha mẹ, hoặc nhẹ nhất như các bạn, tức là khó chịu trong lòng, vậy thì chúng ta làm phạm phu đạo lạc.

Các bạn phải rút kinh nghiệm. Về sau thì các bạn sẽ nghe thầy Thái đưa ra rất nhiều ví dụ của các vị Thánh triết này.]

Một là: Chuyện Mẫn Tử Khiên hiếu kính với mẹ kế

Vào cuối đời nhà Chu có một người con hiếu gọi là Mẫn Tử Khiên *[Ông là một trong các môn sinh của Khổng Tử đấy ạ.]* Mẫu thân của ông mất sớm, phụ thân lấy thêm mẹ kế. Mẹ kế đối xử với ông không tốt lắm.

Mùa đông đến, may áo quần, mẹ kế có sinh thêm hai đứa em trai, dùng bông gòn để may áo bông cho hai đứa em trai, nhưng lại dùng bông lau để may quần áo cho ông. May xong cho ông rồi, áo quần đích thực là rất lớn, cứ phồng lên, nhưng bông lau thì không giữ được ấm.

Đúng lúc đó, phụ thân của ông kêu ông đánh xe cho phụ thân. Vì gió lạnh thổi rít qua nên Mẫn Tử Khiên vừa đánh xe, vừa run lẩy bẩy. Phụ thân ông nhìn thấy ông mặc quần áo như vậy [*vì nhìn thấy áo phồng lên mà*] sao còn run rẩy? Hành vi này của con trai ông rất có thể sẽ làm cho danh tiết của mẹ kế bị tổn hại, người ta nhìn vào cho rằng mẹ kế đang ngược đãi con trẻ. Cho nên phụ thân ông rất giận, liền cầm roi quát Mẫn Tử Khiên.

Kết quả, cây roi vừa mới quát, áo quần đã rách, bông lau bay lả tả. Phụ thân của ông nhìn thấy như vậy thì rất tức giận: “Mẹ kế làm sao có thể ngược đãi con trai ta như vậy được!”.

Ông giận đùng đùng, vừa về đến nhà liền đòi bỏ bà mẹ kế. Trong tình hình nguy cấp đó, Mẫn Tử Khiên liền quỳ xuống cầu xin với phụ thân, ông nói:

- Cha à, không nên đuổi mẹ kế đi, bởi vì mẹ còn thì chỉ có một người lạnh, [*tức là là con đấy, là Mẫn Tử Khiên đấy*] mẹ đi thì ba người con đơn cô. Lúc mẫu thân còn chỉ có một mình con lạnh lẽo, nếu như mẫu thân đi rồi, thì con và hai em trai đều chịu đói, chịu lạnh.

Mẫn Tử Khiên nói ra những lời như vậy. Phụ thân ông nghe xong rất cảm động, cũng đã bớt giận lại. Mẹ kế của ông càng cảm thấy xấu hổ. Một đứa bé nhỏ như vậy, đã có thể luôn luôn vì con cái của bà, vì bà mà lo nghĩ. Ngược

lại, bà là người lớn như vậy rồi còn đi so đo tính toán với một đứa trẻ.

Cho nên tấm lòng này của Mẫn Tử Khiên, đức hạnh này đã cảm hóa được bà mẹ kế của ông. Từ đó gia đình ông sống với nhau rất yên vui.

[Mẫn Tử Khiên vì sao làm sao làm được điều này? Chúng ta thì 100 người mà sống với mẹ kế, đã có cái câu là: "Mấy đời bánh đúc có xương, mấy đời dì ghẻ mới thương con chồng?". Chính vì dì ghẻ không thể nào thương con chồng, cho nên ngược lại chúng ta không được học đạo Thánh hiền, thì chúng ta cũng rất là sân si với lại mẹ kế. Nhưng mà Mẫn Tử Khiên thì làm được cái điều là đối với mẹ kế vẫn hiếu kính. Vì sao Mẫn Tử Khiên làm được? Học trò của Khổng Tử ạ. Cho nên Mẫn Tử Khiên mới được ghi danh cho hậu thế đến 3.000 năm. Bây giờ chúng ta vẫn đang phải học tập tấm gương của Mẫn Tử Khiên.]

*Cho nên nếu như bạn muốn được ghi danh cho hậu thế (đây chính là thành danh đức hạnh để cho cha mẹ được vẻ vang), thì bạn phải học được điều này: "**Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính**".]*

Các bạn, nếu như Mẫn Tử Khiên không dùng cách này khoan thứ, bao dung, không dùng tâm chí thành để đối xử với mẹ kế của ông, thì gia đình sau đó sẽ như thế nào? Sẽ làm cho tan nhà, nát cửa.

Cho nên con người đối diện với sự việc, không thể làm theo tính khí của mình. *[Đấy ạ, không được đưa tình chấp vào đấy.]* Nếu như đều lấy oán báo oán, kết quả tuyệt đối không viên mãn. Tôi tin rằng, chân thành đến cực điểm thì vàng đá cũng phải tan, gọi là "*Tinh thành sở trí, kim*

thạch vi khai". Dùng tâm chân thành, dùng tấm lòng hiếu thảo mới có thể diễn được từng màn kịch hay của cuộc đời.

[Câu chuyện thứ hai, cũng là đối với mẹ kế. Cái khó nhất là đối với mẹ kế mà còn có thể gọi là hóa giải được những cái ghen ghét, hiềm khích này thì đối với bố mẹ đẻ có gì mà không làm được.]

Hai là: Chuyện Vương Tường hiếu kính với mẹ kế

Ngoài ra, cũng có một người con hiếu tên là Vương Tường. Trong lịch sử có một câu chuyện rất nổi tiếng, gọi là "*Vương Tường phẫu băng*".

Giữa mùa đông rất lạnh giá, mẹ kế của ông bảo ông đi bắt cá cho bà ăn. Trong lúc đó thì trời đầy băng tuyết, có cá để mà bắt không? Có hay không ạ? Không có. Nhưng nếu như Vương Tường không bắt cá có thể sẽ bị đánh, thậm chí mẹ kế không cho ông vào nhà. Đối diện với sự đối đãi của mẹ kế như vậy, ông vẫn không có lời gì oán hận. Vương Tường vẫn đến nơi băng tuyết phủ đầy này, bèn cởi trần nằm trên băng tuyết để chờ bắt cá. Do tấm lòng thành này, cảm động đến trời đất, tảng băng liền nứt ra, nhảy ra hai con cá. Ông cầm hai con cá về để phụng dưỡng cho mẹ kế.

Đương nhiên, những yêu cầu vô lý như vậy chắc chắn không phải chỉ có một việc này, rất nhiều việc khác vẫn có ý gây khó dễ, nhưng Vương Tường hoàn toàn không vì thế mà chùn chân. Có một lần ngoài trời sắp mưa, mẹ kế nói với ông:

- Bây giờ bên ngoài đang mưa gió, nếu có trái cây rơi xuống, ta sẽ xử phạt người.

[Đấy, lại thế cơ chứ lại, không những là sai bắt việc làm rồi, bây giờ ngoài trời mưa thì trái cây nó rụng xuống là chuyện bình thường, lại chỉ vào đấy bảo: “Nếu như mà có trái cây rơi xuống thì ta sẽ xử phạt người!”]

Vương Tường liền chạy ra ngoài ôm những cây trái kia mà khóc, khẩn cầu chúng đừng có rơi xuống nữa. Tám lòng chân thành này cũng đã cảm động đến cây. Chúng ta nói thực vật, khoáng vật đều sẽ vì lòng người mà cảm ứng, đích thực trái cây cũng chỉ rơi có vài trái.

[Chúng ta học đến đây thì chắc không ngạc nhiên gì nữa, bởi chúng ta đã từng chia sẻ Liễu Phàm Tứ Huấn. Hòa thượng có kể chuyện là: Lúc ấy là ở bên Toowoomba, thì có cái giàn mướp ý ạ, thì hàng ngày là chăm sóc chúng, rồi mở nhạc cho chúng nghe, thì cuối cùng là chúng cũng rất hậu đãi ngược trở lại, là sao ạ? Những cái cây mướp ấy là coi như là, những cái quả chín, là đem mọi người còn nằm mộng thấy cây mướp ấy nói: Tôi xin cúng dường mọi người lấy, hãy hái tôi đi mà ăn đi.

Cho nên là chúng ta thì có Phật tánh, gọi là các chúng sinh hữu tình thì có Phật tánh. Thế còn các chúng sinh vô tình thì Hòa thượng nói là gì ạ? Có pháp tánh. Vâng ạ, có pháp tánh!

Cho nên Vương Tường khi mà chạy ra mà ôm cái cây trái kia để khóc, để khẩn cầu chúng đừng rơi xuống, thì tám lòng chân thành này cũng cảm động đến cây. Đấy là nói đến tám gương của Vương Tường nằm ở trên giá băng.

Rồi “Mạnh Tông khắp trúc sinh duẩn” - có nghĩa là Mạnh Tông khóc mà coi như là mọc ra được cây măng: Mạnh Tông đời Tam Quốc mồ côi cha, sống chí hiếu với

mẹ. Đang mùa măng khan hiếm mà mẹ bị bệnh, thèm ăn măng không biết làm sao. Mạnh Tông ra bụi tre sau vườn ngồi khóc. Bỗng chốc có một mọt măng ở dưới đất mọc lên, Mạnh Tông bèn hái về nấu cháo cho mẹ ăn, nhờ đó mà mẹ khỏi bệnh. Gọi là “nằm giá khóc măng”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên rất nhiều tình trạng đều do tâm lòng hiếu thảo của Vương Tường mới có thể biến nguy thành an. Các bạn, muốn cảm động một người, cảm hóa một người có dễ dàng không ạ? Không dễ dàng, phải có tâm rất kiên trì mới được.

Vương Tường cảm động mẹ kế của ông không phải chỉ khi ông còn nhỏ, mà cả đến khi ông lớn rồi, cũng đã lấy vợ rồi. Mẹ kế của ông không chỉ ngược đãi ông, mà ngay cả với vợ ông cũng bị ngược đãi luôn.

Nhưng đức hạnh này của ông đã cảm động được em trai của mình là Vương Lãm - Vương Lãm là con trai của mẹ kế của ông. Vì đức hạnh của ông cho nên em trai đối với ông rất tôn kính. Mỗi lần mẹ kế ngược đãi Vương Tường và vợ của Vương Tường, Vương Lãm đều dẫn vợ mình đến cùng giúp anh trai là Vương Tường.

Sau này đức hạnh của Vương Tường càng ngày càng tốt, danh tiếng cũng vang xa. Mẹ kế tâm sanh tật đó, rất không vui, lại đem thức uống là rượu độc đem cho Vương Tường uống. Kết quả vì em trai ông đã biết trước sự việc này, nên lúc tình thế nguy cấp đó, em trai ông liền giật lấy ly rượu, ngay lúc này định giúp anh trai uống hết.

Các bạn, em trai của ông đã dùng cái gì để khuyên mẹ mình? Dùng cái chết để khuyên can mẹ. Cho nên lúc đó mẹ kế của ông liền hất tay làm đổ ly rượu đó. Bản thân bà cũng cảm thấy rất xấu hổ, con trai bà ta có thể dùng cái chết để bảo vệ anh trai mình, bà ta làm sao lại có thể làm người không có bốn phận như vậy. Hành động này cũng thức tỉnh lương tri của mẹ kế ông ta. Cho nên lòng chí thành của hai anh em cũng làm cho gia đình chuyển hóa trở lại.

Trong triều lúc đó có một vị đại thần tên là Lã Kiên. Trên tay Lã Kiên có một thanh bảo kiếm, ông liền tặng cho Vương Tường. Ông nói:

- Người có thanh bảo kiếm này có thể che chở cho con cháu đời sau, đều sẽ rất thành tựu.

Vương Tường được thanh bảo kiếm này, suy nghĩ đầu tiên là gì? Không phải dành lấy cho mình, mà lập tức tặng cho em trai của mình, cũng chúc phúc cho em trai mình sau này con cháu có thể hưng thịnh.

[Lúc nào cũng biết nghĩ về người, chẳng giữ cho mình cái gì cả, luôn phát tâm vì người].

Đích thực có được anh em như vậy, đức hạnh như vậy, thế hệ sau của họ nhất định sẽ có sự giáo hóa rất tốt, bởi vì Kinh Dịch có nói là "Nhà biết tích thiện, thì con cháu được ân đức". Cho nên thế hệ sau của Vương Tường, Vương Lâm kéo dài đến 9 đời đều là công khanh, đều là đại quan trong Triều phục vụ quốc gia, xã hội.

Vậy nên chúng ta đích xác là phải dùng tâm chân thành để chuyển hóa những điều không viên mãn trong gia

đình. Đó gọi là **"Thân tăng ngã, hiếu phương hiền"** (Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính).

[Đấy ạ, lần trước có đồng tu cũng hỏi tôi đại khái là:

- Song thân của con cứ không chịu nghe lời, và đối xử không tốt, bây giờ biết làm sao?

Tôi có đưa rất văn tắt ra 3 cái tấm gương mà hôm nay các bạn nghe.

Tấm gương thứ nhất là của Mẫn Tử Khiên. Tấm gương thứ hai của Vương Tường, hiếu kính đối với mẹ kế. Và tấm gương thứ ba là của... Đúng rồi ạ, của Vua Thuấn. Rất hiếu kính với mẹ kế. Mẹ kế toàn xui bố để là đưa mình vào chỗ chết. Đây là Vua Thuấn đấy, lúc chưa tước vị. Coi như là đi ra biển báo đánh cá thì dón vào cái hôm mà biển động, bão to gió lớn, rồi chỗ toàn cá dữ thôi, để cho không chết vì bão thì cũng chết vì cá dữ, cho một đi không trở lại, đỡ phải ngứa mắt. Thế rồi là đi vào rừng cũng thế, thì đưa vào cái chỗ toàn voi dữ, hổ dữ, rắn độc thôi. Thế nhưng mà ông không hề giận, mà ông vẫn cứ hết lòng, hết sức là hiếu kính với cha và mẹ kế. Chính vì thế với cái tấm lòng đấy của ông, cho nên là ông chuyển được cảnh: Voi dữ, rồi là cá dữ... đều không có ăn thịt ông, đều quay trở lại thành ra giúp đỡ ông. Và cuối cùng thì ông được làm Vua.

Ở đây thì Vương Tường đấy ạ, bao nhiêu đòi cùng với em đều là công khanh, làm đại quan trong triều phục vụ xã hội, quốc gia. Và đến bây giờ chúng ta vẫn còn phải học tấm gương của Vương Tường, Mẫn Tử Khiên và Vua Thuấn.

Thời nay thì hôm trước tôi có giới thiệu cho cư sĩ Vân Chi cái đĩa mà nhà tôi đã có dịp xem từ rất lâu. Cái đĩa đấy gọi là "Luân lý đạo đức cứu cuộc đời tôi". Nói về một ông tỷ phú ở Trung Quốc, ông là một trong 7 người giàu nhất Trung Quốc. Thì khi nhỏ ông cũng có một cái cuộc sống rất là vất vả. Mẹ chết thì cha đi lấy mẹ kế, thì mẹ kế tìm mọi cách để hắt hủi, để đuổi ông ra khỏi nhà. Ông nằm bờ, nằm bụi, rồi nằm kể cả ở những ga tàu, ga xe, rồi thậm chí là theo những cái trẻ mồ côi đi ăn xin.

Khi ông thành tựu, thì ông muốn thể hiện cho tất cả bạn bè, mọi người biết là không được coi khinh cái thằng bé cù bất cù bơ từ ngày trước, cái thằng bé nghèo nàn ngày trước. Ông đến khách sạn nào thì cái giường ấy là chưa được ai nằm thì ông mới chịu, và tất cả mọi thứ của ông thì đều phải là đầu tiên hết.

Đến khi nào thì ông quay đầu? Đến khi ông gặp được Đệ Tử Quy giảng giải của Tiến sĩ Thái mà chúng ta đang có nhân duyên gặp đây. Thì khi ông xem xong thì ông quay đầu, và cuối cùng ông quay trở về để ông xin lỗi mẹ kế. Thì lúc đầu bà không có tin là ông lại có thể có cái lòng chân thành ấy, bà không tin. Cuối cùng ông quỳ xuống dưới đất và ông nói rằng:

- Mẹ cho con xin lỗi mà, khi nào mẹ tha lỗi cho con thì con mới dám đứng dậy.

Và cuối cùng cái tấm lòng chân thành đấy của ông thì đã hóa giải được cái mâu thuẫn giữa ông với mẹ kế.

Đây ạ, bất kể người khác đúng hay sai, không cần biết, nhưng ta phải đúng. Việc người khác sai, đây là do người khác, không cần biết.

Ngày trước tôi mới tu thì bắt đầu biết cái câu là: "Người khác đúng hay sai, nhưng mà ta phải đúng", thì tôi vẫn lăm bằm trong đầu một câu là: "Cái người khác kia sai, tôi đến tôi xin lỗi họ, nhưng mà họ cũng cẩn thận đấy, họ sẽ phải chịu nghiệp, họ sẽ phải gánh quả báo, mặc kệ họ". Đấy, bắt đầu lại nghĩ đến cái đoạn ấy đã, chưa phát được cái tâm từ bi thực sự.

Chúng ta tiếp tục câu chuyện:

Thậm chí là về sau ông làm đến cái công ty là chuyên môn là nuôi kiến để lấy trứng của cái con kiến ấy, để sản xuất cái thuốc gọi là kích dục cho nam giới ấy. Thì ông biết là cái nghề này là sát sinh hại mạng, cuối cùng ông bỏ tất, phóng sinh hết tất cả chỗ kiến ấy.

Và cuối cùng ông ấn tống không biết bao nhiêu cái đĩa gọi là Đệ Tử Quy của Tiến sĩ Thái Lễ Húc này. Ông để sẵn trong xe ô tô, lúc nào ông cũng khoác ở trên người. Đương nhiên ngày đấy chắc là nó cũng không nhiều Ipad như chúng ta bây giờ, thì ông để sẵn ở trong người, ông cứ đi đến ga tàu, ga xe, tắt tần tạt, ông phát hết. Tôi nghĩ chắc là cũng có cái nhân duyên này chúng ta cũng gặp được đĩa Đệ Tử Quy của Tiến sĩ Thái.

Cho nên nếu như một lúc nào đấy mà bạn sân si với mẹ bạn, tôi ví dụ do nguyên nhân là nhẹ thì là mẹ quát, rồi mẹ mắng, mà nặng nữa thì là mẹ đánh đòn, thì bạn phải nghĩ đến 3 cái tấm gương này. Bạn có muốn thành Thánh, thành Hiền không? Bạn có muốn gọi là công danh phú quý đến không? Lúc đầu thường ai cũng vì "Ta" thôi.

Cho nên lần trước tôi có nhắc cư sĩ Hằng, cư sĩ Tiến, cư sĩ Vân Chi, cư sĩ Ngọc và cư sĩ Trung, là khi đến Chùa

mà giảng Đệ Tử Quy, thì đầu tiên phải phát cho trẻ con một cái tâm rằng là: Nếu chúng mà hiếu kính thì chúng được lợi trước đã. Lợi cái gì? Là các con có muốn về sau làm ông to bà lớn, thành danh không? Có chứ gì? Vậy thì “trung thân xuất thân từ hiếu tử”, người ta chỉ sử dụng người con có hiếu thôi. Thế rồi các con muốn gọi là tiền bạc gọi là rúc rích, hay là còn gọi là không bị cảnh bần hàn không? Đây, thì giống gọi là Vương Tường đây, làm công hầu đây, khanh tướng đây, rồi được làm Vua như Vua Thuần đây. Thì phải đánh vào những cái mà chúng ham thích trước. Bởi vì chúng đã bị bỏ mất cái chỗ 1.000 ngày sau khi sinh như Hòa Thượng nói ạ, là không được dạy rồi.

Cho nên là phải nhớ cái câu là: **"Thân tăng ngã, hiếu phương hiền"** – “Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”. Đó ạ, 3 tấm gương của thời xưa, và một tấm gương của thời nay, đấy chính là cái vị tỷ phú kia mà tôi quên tên, các bạn cần các bạn sẽ truy cập “search” vào trong mạng, các bạn sẽ lấy cái từ khóa là “Luân lý đạo đức cứu cuộc đời tôi”, thì bạn sẽ lấy được cái băng đấy.

Hôm nay cũng chả hiếu nhân duyên thế nào, post cái bài số 43 ba lần liền không được, lần thứ 4 thì được. Cho nên các bạn sẽ thấy là cứ xóa đi xóa lại mãi. Thế thì đến lần thứ 4 được rồi, thì tôi mới bảo với lại cả cư sĩ Trung, cư sĩ Châu, rồi cư sĩ Hằng, rồi cư sĩ Ông là xem lại xem từ ngày hôm qua nhà mình toàn sân si cả lên, thế rồi là sáng nay 8/3 thì các con cũng quên mất không dậy nấu cái gì cho ông bà ăn. Thế là tôi mắng. Thế sau khi mắng xong rồi cái lần thứ 4 thì post đã được rồi, nhưng tôi thử cư sĩ Trung xem như thế nào, tôi bảo:

- Vẫn không được, lại post lại.

Để tôi xem xem cư sĩ Trung có sân si lên không. Nhưng mà cư sĩ Trung trả lời tôi sao ạ?

- Vâng, thế thì con post lại ngay.

Tôi bảo:

- Tốt.

Xong tôi mới nói cư sĩ Trung câu này:

- Con phải học tập anh Thịnh, và anh Dũng, anh Cường. Bởi vì ba người này mỗi một bài, có những bài đến tận version mười mấy mà không ai kêu một câu, không ai khó chịu một chút gì cả, vẫn cứ gọi là cần mẫn. Mà hôm nay mẹ mới thử con đến lần thứ tư, nhưng rất may là hôm nay con không sân si lên. Thế là con đã khá hơn rồi. Nhưng mà con phải nhìn thấy là các anh ấy học được như thế.

Đây là đối với mẹ mình đấy nhé, chứ chưa nói đến mẹ kế đâu. Còn nếu như mà đối với mẹ kế, mẹ mình mà có quát mắng lên, hoặc bố mình mà có quát mắng lên, đôi lúc cũng bảo là không phải lúc nào cũng tốt, tâm cũng tốt, đấy như thầy Thái nói, thì phải nhớ là "Cha mẹ ghét vẫn hiếu kính", thì bạn sẽ thành danh.

Vì sao nói thế? Vì bạn đã đạt được điều đầu tiên trong "Tịnh nghiệp tam phước" rồi, đó là "Hiếu dưỡng phụ mẫu". Mức thấp nhất của phạm phu: Cha mẹ thương vẫn bất hiếu; mức thứ 2: Cha mẹ thương thì thương cha mẹ, mà cha mẹ ghét thì ghét cha mẹ; Mức thứ 3: Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính, thì bạn ít nhất được như Vương Tường, Mẫn Tử Khiên và vua Thuấn, muôn đời ghi danh.

Chúng ta sẽ đọc lại một câu: "Tích thiện chi gia, tất hữu dư khánh", tức là một nhà tích thiện thì dư thừa niềm vui, hay là phước đến. Cho nên nếu như mà lúc nào cũng nỗ lực cố gắng tích thiện, thì nhất định là chuyển họa thành phúc rồi.

Chúng ta đã kết thúc toàn bộ chánh văn 5. Từ “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”, cho đến “Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”. Chánh văn 5 này rất dài, từ bài 76 cho đến hết bài 102, dài nhất trong toàn bộ bài giảng Đệ Tử Quy của Tiến sĩ Thái, nhưng dài rồi cũng phải đến lúc kết thúc ạ.

Ngày mai chúng ta sẽ chuyển sang chánh văn mới là chánh văn 6.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 102

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc toàn bộ chánh văn 5, hôm nay trước khi bước sang chánh văn 6, chúng ta cùng nhau ôn tập chánh văn 5 này.

Vì chánh văn 5.1 và 5.2: “Cha mẹ thích, dốc lòng làm, Cha mẹ ghét, cẩn thận bỏ” đều rất dài, nên khi hết từng chánh văn này tôi đã ôn tập cho các bạn rồi, cho nên với 2 chánh văn này, tôi chỉ nhắc qua sơ bộ mà thôi.

Thứ nhất: Về nguyên tắc, không phải là cái gì cha mẹ thích cũng dốc lòng làm, cái gì cha mẹ ghét cũng trừ bỏ, mà chỉ những cái thích, cái ghét của cha mẹ hợp với nhân sinh, hợp với đại đạo thì đều phải hết lòng để thực hiện. Còn những cái đi ngược nhân sinh, ngược đại đạo thì lại không thể làm.

Vậy thì cha mẹ thích và cha mẹ ghét cái gì ạ? Tự chung lại, những điều mà cha mẹ thích hay ghét đều vì tương lai và hạnh phúc của con cái. Cho nên tất cả 113 điều trong Đệ Tử Quy bạn thực hiện được thì chính là điều cha mẹ thích. Còn nói cụ thể thì như trong bài giảng của Tiến sĩ Thái, cha mẹ thích hai điều:

- 1- Con cái khỏe mạnh, và*
- 2- Thường về thăm cha mẹ.*

Còn đối với các nhu cầu khác của cha mẹ thì thế nào? Cha mẹ dù có cần, có thích cũng rất ít khi nói ra, lại cũng vì

thương con, không muốn cho chúng phải vất vả vì mình. Do đó bạn phải tự cảm nhận những nhu cầu của cha mẹ mà nỗ lực thực hiện. Có ba ý:

- 1- Dưỡng phụ mẫu chi thân (là chăm sóc cho thân thể của cha mẹ được khỏe mạnh);*
- 2- Dưỡng phụ mẫu chi tâm (là chăm sóc cái tâm của cha mẹ sao cho thường được vui vẻ);*
- 3- Dưỡng phụ mẫu chi chí (là chăm sóc cái chí cho cha mẹ, sao cho có thể một đời này cha mẹ liễu sinh tử, thoát luân hồi).*

Còn cha mẹ ghét cái gì ạ? Cũng lại vì tương lai, hạnh phúc cho con, nên cha mẹ ghét:

- 1- Trước tiên là con cái giao du với bạn xấu, vì từ bạn xấu mà tạo thành các...*
- 2- Thói quen xấu, đó là cờ bạc, rượu chè, hút sách và gái. Đây đều là những thói quen mà cha mẹ ghét, vì với những thói quen xấu này thì cuộc đời của chúng chắc chắn sẽ là ngày tàn. Ngoài ra...*
- 3- Những tập tánh xấu như kiêu, xa, dâm, và dật cũng đều là những điều cha mẹ ghét, nên phải đoạn trừ.*

Chánh văn 5.3: “Thân hữu thương, di thân ưu” (là Thân bị thương, cha mẹ lo). Cho nên bạn phải thời thời khắc khắc giữ cho thân thể khỏe mạnh để cha mẹ không còn lo lắng.

- 1. Ý thứ nhất: Làm thế nào để cho thân thể khỏe mạnh?*
 - *Một: Ăn uống phải cẩn thận, lành mạnh;*
 - *Hai: Quần áo thời thời phải chú ý ấm lạnh;*

- *Ba: Cuộc sống phải có quy củ, giờ giấc.*

Thứ hai. Thân thể không được hủy thương:

- *Một: Không được tự hủy thương thân thể của mình,*
- *Hai: Phải giữ gìn sao cho không phạm vào hình pháp, không bị tai nạn để thân thể không bị thương.*

Muốn vậy thì phải làm thế nào? Vì bạn bảo tai nạn đến bất ngờ, làm sao mà tránh được đây? Vậy thì bạn phải đoạn ác, thì tai họa sẽ không đến. Còn nói rộng thêm thì tu thiện phước sẽ đến.

Chánh văn 5-4: “Đức hữu thương, di thân tu” (là Đức hạnh kém, cha mẹ tủi). Chánh văn này có 4 ý:

Nói về phận làm con:

- 1. Giữ gìn đạo đức để cha mẹ yên vui*
- 2. “Lập thân hành đạo” để cha mẹ vẻ vang. Nâng cấp từ an vui lên vẻ vang rồi đấy ạ*

Ngược lại, phận làm cha mẹ thì phải làm sao?

- 3. Cha mẹ cũng phải giữ gìn thanh danh để không tổn hại tới con cái.*

- *Thứ nhất: Hành vi không hợp đạo đức sẽ tổn hại tới gia đình và con cái*
- *Thứ hai: Hành vi không hợp đạo đức tổn hại tới dân tộc và quốc gia*

4. Phải dạy trẻ từ nhỏ không ái mộ hư vinh

Chánh văn 5-5&6: “Thân ái ngã, hiếu hà nan; Thân tằng ngã, hiếu phương hiền (là “Cha mẹ thương, dễ hiếu thuận, cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”)

Cha mẹ dù có ghét ta, nhưng cha mẹ đúng, thì đương nhiên ta vẫn phải hiếu kính với cha mẹ rồi. Nhưng...

1. Dù cha mẹ có sai, vẫn phải có thái độ đúng đối với cha mẹ

2. Làm thế nào để chuyển hóa được việc sai của cha mẹ đây? Chỉ thành, chỉ hiếu

Tám gương của Vương Tửòng, Mẫn Tử Khiên hiếu kính với mẹ kế

Phân ôn tập chánh văn 5 chúng ta sẽ kết thúc ở đây.

Bây giờ chúng ta sẽ học đến...

Chánh văn 6.

[Mời các bạn chúng ta cùng đọc]:

**“Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi;
Mặt vui tươi, lời hiền hòa;
Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp;
Dùng khóc khuyên, đánh không giận.”**

Âm Hán văn:

Thân hữu quá, gián sử canh;

Di ngô sắc, nhu ngô thanh.
Gián bất nhập, duyệt phục gián;
Hào khắp tùy, thất vô oán.

[Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Ở đây có nhắc đến vấn đề “Cha mẹ lỗi” *[tiếng Hán là gì ạ? “Thân hữu quá”.]* Chữ “thân” ở đây *[không phải chỉ có cha mẹ, mà]* là đem ý nghĩa diễn ra, là nói với tất cả người thân, bạn bè của chúng ta có lỗi lầm, chúng ta đều có trách nhiệm để khuyên nhủ họ, đều gọi là: “Thân hữu quá, gián sử canh. Di ngô sắc, nhu ngô thanh; Gián bất nhập, duyệt phục gián; Hào khắp tùy, thất vô oán”.

[Cho nên có thể nói là: “Người thân lỗi, khuyên thay đổi; Mặt vui tươi, lời hiền hòa; Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp; Dùng khóc khuyên, đánh không giận”.]

Kỳ thật câu kinh văn này vô cùng sâu sắc, nó không chỉ nói với chúng ta rằng *khuyên can người thân là bốn phận của chúng ta, mà trong câu kinh văn này ngay cả phương pháp khuyên, thái độ khuyên, thậm chí thời cơ để khuyên* răn đều chỉ ra cho ta, giúp chúng ta trong câu kinh văn này.

Vậy muốn khuyên người thành công thì cần phải làm những bước gì?

Khi khuyên người khác, trước tiên...

1. Phải quán chiếu ý định của bản thân mình là gì.
2. Phải chú ý đến thời cơ khuyên.
3. Phải chú ý đến thái độ khuyên.
4. Phải có phương pháp khuyên.

5. Phải có tính nhẫn nại.

Ngoài ra khuyên một người cũng không dễ dàng gì.

Các bạn có thấy dễ không ạ? Vâng ạ, tôi đang hỏi các bạn đấy ạ. Đúng rồi ạ. Không dễ dàng gì. Con mình mình còn chả khuyên được, vợ mình, chồng mình mình còn chả nói được, nói chi đến người ngoài. Vậy thì người khuyên phải như thế nào đây?

6. Bản thân người khuyên phải có tu dưỡng,

7. Và điều kiện tiên quyết là phải được họ tin tưởng.

Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu]

CHÁNH VĂN

6-1. “Thân hữu quá, gián sử canh” (Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi)

[Ở chánh văn này sẽ gồm có 2 nội dung: 1. Phải quán chiếu ý định của mình, 2. Phải chú ý đến thời cơ khuyên.

Chánh văn 6.2 là nói đến nội dung thứ 3, là thái độ khuyên. Chánh văn 6.3 là dạy chúng ta nội dung từ thứ 4 đến thứ 7, đó là: Phương pháp khuyên; Bản thân người khuyên phải có tính nhẫn nại, phải có tu dưỡng và phải được người tin tưởng.

Chúng ta sẽ bắt đầu mục:]

1. Mục đích khuyên

Thứ nhất: Một lòng muốn tốt cho đối phương

Cho nên bước đầu chúng ta muốn khuyên nhủ thân hữu, trước tiên phải quán chiếu ý định của bản thân, đó là nhất định phải có một tấm lòng luôn muốn tốt cho đối phương, chứ không phải là một kiểu khổng chế như là:

- Anh phải nghe tôi, không nghe tôi là không được.

[Xin chia sẻ thêm: Điều này thì tôi tự rút kinh nghiệm từ bản thân tôi rất rất nhiều rồi ạ. Bởi vì trước đây mình bị cái bệnh gọi là kiêu mạn nó quá nặng, cho nên nhiều khi khuyên người thường là để chứng tỏ rằng mình giỏi, mình tài, mình đúng.]

Mặc dù tôi thì chưa bao giờ nói với các bạn rằng: “Quý vị phải nghe tôi”, nhưng mà thâm thâm trong ý nghĩ thì cũng đã khổng chế, vì nghĩ rằng người này, ví dụ như là con mình chẳng hạn, nó thân thiết với mình quá rồi, cho nên là trong các cái lời khuyên cũng có ý khổng chế. Tỏ ra nữa là đối với lại mọi người khác cũng có ý không chế lúc nào không hay.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ví dụ chúng ta dùng thái độ khổng chế này, thái độ cưỡng ép này, có thể sẽ xuất hiện những hiệu quả ngược lại. Chúng ta đã có một số kinh nghiệm như là: Khuyên người khác đến mức cãi cộ nhau đều có, thậm chí làm cho đối phương then quá hóa giận. Như vậy chúng ta đã mất mục đích thực sự ban đầu là chân thành khuyên họ.

[Vâng ạ! Thế là bắt đầu từ ý định rất tốt, thế xong đây ạ, thầy nói đấy ạ: “Người ta không nghe, xong cuối cùng lại thành ra cãi cộ nhau”.]

Cho nên chúng ta phải luôn nhớ ý định của mình, tức là hy vọng họ tốt hơn. Ngay lúc tâm lòng này kiên định, thì quý vị sẽ tự nhiên sửa đổi được những phương pháp và thái độ của chính mình.

[Tôi xin nhắc lại câu này để bạn lưu ý: Ngay lúc tâm lòng mình kiên định, thì quý vị tự nhiên sẽ sửa đổi được phương pháp và thái độ của mình.]

Ví dụ, với các cư sĩ nhà tôi chẳng hạn, từ cư sĩ Chồng đến cư sĩ con, tôi đều rất muốn là trước sau phải đi đúng cái đường đạo này, thì cái phương pháp và thái độ của tôi tôi phải sửa làm sao đây cho thích hợp, không có thì chồng con mình không thể nghe. Có khi thì dùng lời nói, tăng cấp lên thì quát, nếu không hiệu quả thì bạn có thể đánh chẳng hạn. Nhưng nói thật với các bạn là đánh thì tôi không bao giờ đánh con, nhưng tôi nghĩ nếu cần, thì cũng phải giống như mẹ của ông Khâu Chấn, vẫn phải đánh. Tuy nhiên các bạn nghe tôi nói thế chớ lạm dụng hình thức đòn roi này, rất hãn hữu thôi. Ví dụ nếu như mà với những việc quá nguy hiểm, chúng mắc nữa thì có thể mất cả cuộc đời, hoặc mất mạng thì phải đánh cho nhớ.

Còn nói không được thì lại phải dùng cách khác. Lần trước tôi có kể với các bạn, tôi khuyên các con tôi học Đệ Tử Quy chúng đều không chịu học. Tôi nghĩ mãi, biết con mình có hai đứa, một đứa thì cầu danh, còn một đứa kia thì cầu lợi, nên tôi mới bảo chúng là mở lớp dạy Đệ Tử Quy cho trẻ nhỏ ở trong vùng lân cận. Thế là đứa cầu danh thì bằng lòng ngay. Còn đứa cầu lợi thì tôi kể ra các tấm gương tu phước thì phước đến, tiền cứ thế mà sinh sôi nảy nở. Mà dạy Đệ Tử Quy thì lại không phải bố thí bằng tiền tài (vì tiếc tiền mà, nội tài thì có thể bố thí nhưng bỏ tiền ra

thì tiếc). Dạy Đệ Tử Quy thì lại không phải bố thí bằng tiền tài, mà phước thì lại lớn. Thế là cả 2 đưa đều đồng ý dạy Đệ Tử Quy cho trẻ. Mà muốn dạy thì chúng phải học, phải đọc, thế là tự vào đầu. Tóm lại là mình phải trăm phương ngàn kế để dẫn dắt chúng, từ thái độ cho đến phương pháp.

Lại nói tiếp ý phải quán chiếu ý định của bản thân. Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Giống như chúng tôi lúc đang dạy học, rất nhiều trẻ con rất thích đến để mách chuyện của người khác. Khi các em đến mách chuyện, chúng ta sẽ hỏi:

- Lúc này em đang nói bạn học này có điều gì không tốt, vậy em dùng tâm như thế nào để thưa với thầy đây? Là vui trên nỗi đau của người khác? Hay là thực sự muốn cho bạn em sửa được cái sai kia?

Như vậy, cũng sẽ khiến cho trẻ em nhìn lại ý định của mình *[xem là vui trên nỗi đau của bạn hay thật sự muốn cho bạn tốt ạ?]*. Sau đó chúng ta sẽ tiếp tục nói với các em:

- Nếu như em thực sự hy vọng bạn em sửa sai, vậy em hãy đích thân đến để nói với bạn ấy đi, không cần phải thầy giáo đến nói làm gì.

Thứ hai: Đối phương phải tiếp nhận được lời khuyên

Cách dạy trẻ cách tiếp nhận lời khuyên

Đương nhiên dưới tiền đề đó, quý vị trong lớp cần kiến lập một số bạn làm người tốt, thái độ làm việc tốt.

Ví dụ như cả lớp đã học qua “Đệ Tử Quy”, trong “Đệ Tử Quy” có câu: *“Nghe khen sợ, nghe lỗi vui, người thiện lương, dân gần gũi”*. Vậy thì một người đối diện với lời khen của người khác sẽ cảm thấy vô cùng lo sợ; còn đối diện với sự khuyên răn của người khác, sẽ cảm thấy là “cảm ơn bạn đã chỉ ra khuyết điểm cho tôi”.

Lúc cả lớp đều có thái độ như vậy, thì khi có bạn học này khuyên can một bạn học khác, họ sẽ cùng thành tựu cho nhau, cảm ơn nhau. Tức là khi nhìn thấy một bạn khác ngày trước đã khuyên can mình, thì lập tức sẽ cúi đầu chào họ:

- Cảm ơn bạn đã chỉ khuyết điểm cho tôi.

[Vâng ạ, chứ không phải là lại sân si lên. Chúng ta phải tập cho trẻ thành thói quen này. Thì thứ nhất sẽ làm cho tính ngạo mạn của chúng không tăng trưởng, thứ hai lâu dần khi bị khuyên chúng sẽ không còn sân nữa, và thứ ba là đến mức độ cao hơn, chúng sẽ tri ân lại với những người khuyên chúng.

Đây ạ, như lớp của thầy Thái nói là tạo thành một tập trẻ con làm biểu pháp cơ mà. Và cuối cùng đã tạo thành một cái phong khí, tất cả đều như thế, thì khi bị người khác chê sẽ không còn sân si lên nữa.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc trẻ nhỏ biết cách đi khuyên can người khác, lúc trẻ nhỏ biết chấp nhận lời khuyên của người khác, thái độ như vậy sẽ làm cho cuộc đời của họ sẽ có trợ lực rất lớn.

[Cho nên bây giờ các bạn học rồi thì phải hành. Thầy nói là biểu pháp trong lớp, vậy trong gia đình các bạn, các

bạn cũng biểu pháp đi. Ví dụ tôi khuyên, hoặc phê bình các cư sĩ con, thì các cư sĩ con tôi biểu pháp đi, nói sao ạ?

- Chúng con cảm ơn mẹ, chúng con nhất định sẽ sửa.

Vậy thì con Bi, con Bông sẽ nghe theo cho mà xem. Chúng nghe lời, nghe khuyên chúng sẽ không còn sân nữa. Thầy Thái nói đấy ạ: Thái độ này là trợ lực rất lớn cho cuộc đời của chúng sau này.

Vì sao lại thế? Bởi vì Đệ Tử Quy chương sau có dạy: "Gần người, nhân tốt vô hạn, đức tiến dần, lỗi ngày giảm". Nhưng làm thế nào để mà gần được người nhân?

Phải nghe được lời nói thẳng. Bởi vì người nhân thì chả bao giờ họ lại đi họ nịnh nọt bạn cả, chẳng bao giờ họ lại khuyên cho bạn tăng trưởng kiêu, xa, dâm, dật, hay tham, sân, si, mạn cả. Họ đều nói những điều mà ngược với những cái bạn thích, vì sở thích của phàm phu thì đều là ngũ dục lục trần. Vậy thì bạn phải tiếp nhận được những lời khuyên này. Mà muốn tiếp nhận được, thì thầy Thái nói là ngay từ nhỏ phải dạy cho chúng cách tiếp nhận lời khuyên, lời phê bình. Trong lớp phải tạo ra một nhóm trẻ để biểu pháp. Rồi gia đình thì sao ạ? Ông bà, cha mẹ biểu pháp cho con cháu đi, cứ nghe chê một cái là nhận, là cảm ơn. Thế thì sau đó chúng sẽ tri ân với những lời chê đó, còn lời khen chúng sẽ sợ.

Cho nên Hòa thượng mới bảo: Thôi học nhiều quá rồi, chúng ta không thể nào nhớ được, vậy thì cứ lật ngược lại cái ý nghĩ của mình 180 độ. Vừa mới muốn khoe thì nghĩ rằng: “Không được, phải chê”; vừa mới nghĩ đến vì mình, bảo: không được, phải xoay sang vì người, cứ thế.

Mục quán chiếu ý định của mình chúng ta kết thúc ở đây. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang mục:]

2. Thời cơ khuyên

Thứ nhất: Phải giữ thể diện cho người

Một là: Khen ở nơi công cộng đông người

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tục ngữ nói: “*Dương thiện ư công đường, quy quá tư thất*”.

[Là khi họ làm việc thiện, muốn biểu dương họ thì tốt nhất là nên tiến hành biểu dương ở những nơi công cộng. Còn khi người ta có lỗi làm thì tốt nhất là gọi họ đến một mình để phê bình trong mật thất riêng tư.]

Tức là nói xưng tán ưu điểm của người làm việc tốt, quý vị có thể nói ở đám đông. Bởi vì như vậy có thể làm cho những người khác gặp người thiện thì nghĩ đến mình”, hay đây chính là câu “Kiến nhân thiện, tức tư tề” (Thấy người thiện, ta học theo). Ngoài ra quý vị đã dành cho họ sự khẳng định, họ sẽ càng ngày càng nỗ lực, càng tích cực.

Hai là: Nói lỗi ở nơi phòng riêng, không có ai

Nhưng nói lỗi người khác, khuyên răn sai trái của người khác nên nói ở chỗ riêng, lúc không có những người xung quanh. Vì sao không có những người khác? Bởi vì chúng ta là người lớn nên quan trọng nhất là điều gì? Là thể diện. Thể diện rất quý có đúng không ạ?

[Tức là với người thì phải giữ thể diện cho người, nhưng còn hành xử với mình thì sao?]

Thứ hai: Phải bỏ đi thể diện của mình

Muốn thành tựu phải bỏ đi thể diện của mình

Nếu bạn muốn học Đạo, thì đầu tiên bạn phải bán đi một thứ, đó là thể diện. Thể diện “một cân” bao nhiêu tiền? Đợi tý nữa có ai muốn bán, tôi sẽ mua.

[Đây là Thầy Thái nói đùa. Thể diện ở đây gọi là cái gì đấy hả bạn? Chính là “cái tôi”, hay là cái “bản ngã” đấy! Cho nên bạn muốn học đạo đức, học vấn thành tựu, thì bạn phải bỏ đi sĩ diện, tức là bỏ đi cái bản ngã đấy.]

Tuy nhiên với người khác thì lại có thể thông cảm được, thì phải nghĩ đến thể diện của người khác. Cho nên nói lỗi thì nơi phòng riêng. Lúc quý vị làm được những động tác như vậy, đối phương sẽ cảm thấy là quý vị đang nghĩ thay cho họ. Còn nếu như quý vị nói ở giữa công đường, giữa công chúng nói lỗi họ thì có thể sẽ nảy sinh xung đột, và biện luận.

[Tức là đối với mình thì bạn phải bỏ đi sĩ diện. Cho nên Hòa thượng đã có lần khai thị: “Hãy cảm ơn những người khiển trách ta vì họ giúp cho ta tăng trưởng định tuệ”. Nếu bạn bị khiển trách giữa đám đông người thì vừa giúp cho bạn tăng trưởng định tuệ, lại vừa giúp cho bạn tiêu nghiệp chướng. Vì mọi người nghe lỗi của bạn, người này chửi bạn một câu, người kia chê bạn một câu, thế là nghiệp của bạn tiêu hết rồi. Còn nếu bạn không chịu, nghe chê bai chửi bới bạn lại sân si lên, thì nghiệp cũ của bạn không tiêu, lại cộng thêm nghiệp mới là bạn sân lên. Vậy thì

bạn đeo mang cái khối nghiệp này đến khi nào? Đến lúc đối diện với Diêm La để luận tội luôn một thể chẳng?

Gần đây cả tôi và cư sĩ chồng khi gặp cảnh duyên không vừa ý, bị người đố kị, kèn cựa, rồi hủy báng, làm tổn hại về kinh tế, và thanh danh, thì đều thường xuyên nhắc nhở nhau rằng: “Bây giờ mình già rồi, sang lão rồi, sắp đến tử rồi, nên càng cần phải tiêu nghiệp chướng thật nhanh. Cho nên hãy cảm ơn những nghịch cảnh nghịch duyên này, vì họ đang tiêu nghiệp chướng cho ta đấy”. Khối nghiệp đeo mang này vì thế mà nhẹ đi rất nhiều. Nghiệp cũ của bạn càng tiêu thì trí tuệ của bạn càng trướng, lâm chung bạn sẽ tỉnh táo để niệm được một câu Phật hiệu, vậy là bạn đủ điều kiện để vãng sinh Tây Phương Cực Lạc thế giới rồi.

Hòa thượng có kể về đoạn này, bạn chú ý nghe nhé, vì đoạn này rất là quan trọng:

“Xưa kia cư sĩ Lâm Đạo Kỳ, phó hội trưởng hội niệm Phật chùa Lâm Tế Viên Sơn, ông là một người rất kiên thành và ông cũng đều rành hết cả pháp khí. Hội niệm Phật mỗi một tuần tập trung lại một buổi để niệm Phật thì ông làm Duy na, dẫn chúng để niệm Phật. Ông qua đời cũng vì là mang chứng bệnh ung thư. Khi lâm chung, tình trạng của ông là nghe niệm Phật thì thấy phiền ghét, không chịu để người khác niệm Phật cho mình. Đây chính là nghiệp chướng hiện tiền đấy ạ.

[Bạn xem, cả đời niệm Phật, vậy mà đến lúc quan trọng nhất thì lại không chịu niệm Phật.]

Do đó, nên biết thường ngày, việc tiêu trừ nghiệp chướng đây chúng ta phải nghiêm túc, nỗ lực mà thực hiện.

Ngày ngày tiêu nghiệp chướng đi. Còn nếu không chịu, để đến khi lâm chung nghiệp chướng hiện tiền, chúng ta sẽ không biết phải làm sao. Thật sự là cho dù thần tiên cũng không giúp gì được cho bạn đâu. Nhất định phải nghiêm túc mà tiêu trừ nghiệp chướng ngay trong đời sống hàng ngày.” (Đoạn này là tôi trích trong Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung – chủ giảng Lão Pháp sư Tịnh Không)

Cư sĩ Nhàn vẫn thường nói với tôi là:

- Những cái tội gì của em, cư sĩ Bà cứ bêu giữa Đạo tràng cho em, để cho em được tiêu nghiệp chướng.

Đây là lời nói thật, cư sĩ Nhàn nói với tôi như thế thật, và cư sĩ Diệu Ngọc cũng nói với tôi như vậy.

Tựu chung lại một câu là gì ạ? Đối với chính mình, thì bạn phải bỏ đi sĩ diện của mình. Nhưng ngược lại, đối với người, thì bạn lại phải không được làm mất thể diện của người khác. Phải lật ngược 180 độ, hai vấn đề, với người khác và với mình khác.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thứ ba: *Khi có cơ hội phải khuyên ngay*

Trong Luận ngữ có một câu nhắc đến là: “Khả dĩ ngôn, nhi bất dĩ chi ngôn, thất nhân” (nghĩa là: Có thể nói với họ mà bạn không nói thì mất người)

Thời cơ đã đến rồi, quý vị có thể khuyên răn họ, nhưng quý vị lại không khuyên răn, thế là quý vị “thất nhân”, mất người luôn. Như vậy là chúng ta đã không làm

tròn bốn phận rồi, đã làm mất đi bốn phận của con cái, hoặc làm mất đi bốn phận đối với bạn bè.

[Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm. Chúng ta chắc nhiều người đều biết đến Trịnh Công Sơn, một nhạc sĩ tài ba và nổi tiếng, nhiều nhạc phẩm của ông sáng tác làm rung động hàng triệu con tim.

Đạo diễn Nguyễn Hữu Phần quyết định sẽ xây dựng một bộ phim nói về cuộc đời của người nhạc sĩ tài ba này. Ông đã chọn nhạc phẩm “Em còn nhớ hay em đã quên” để làm chủ đề xuyên suốt của bộ phim mà ông dựng, và cũng chính là tiêu đề của phim. Phim ra mắt vào năm 1992, rất đắt khách. Trong Liên hoan phim quốc gia, phim đã đạt giải Bông Sen Vàng dành cho 4 hạng mục: kịch bản, phim, âm nhạc, và nam diễn viên Lê Công Tuấn Anh.

Vào Năm 2013, Đạo diễn Nguyễn Hữu Phần kể lại với phóng viên Dân Trí như sau:

“Tôi muốn tìm một nữ diễn viên có mái tóc dài và khuôn mặt trái xoan cho vai Khánh Ly, nhưng tìm mãi ngoài Bắc không thấy. Bạn bè cũng lao vào tìm giúp. Sau một hành trình dài không tìm được vai nữ chính. Một hôm, tình cờ được giới thiệu một sinh viên tốt nghiệp trường nghệ thuật tên là H.H.N., nhưng cô lúc đó đang làm ở nhà hàng Hương Giang. Ông liền tìm đến nhà. Ông kể:

- Khi tôi đến nhà gặp cô ấy, nhìn thấy cô ấy rất là nhếch nhác, rách rưới. Một nách 2 con nhỏ. Tôi hoàn toàn thất vọng. Nhưng trước khi về, tôi vẫn nhắn: “Nếu có dịp, mời cháu qua đoàn làm phim chơi”. Không ngờ, hôm sau cô ấy đến thật. Khi đến, cô ấy mặc một chiếc áo dài, trang điểm, cô ấy hoàn toàn khác, như thể là lột xác vậy. Khi

chúng tôi ngồi nói chuyện với nhau, anh quay phim đã kín đáo ghi hình lại. Và đến khi cô ấy ra về, chúng tôi mở đoạn phim ra xem, chúng tôi đã nhận ra ngay rằng cô ấy chính là Khánh Ly mà chúng tôi tìm kiếm.

Thế là cô ấy được giao vai Khánh Ly. Bộ phim quay trong gần 2 tháng. Càng quay thì cô ấy diễn càng đạt. Cô ấy đóng rất tốt vai diễn này.

Đạo diễn Nguyễn Hữu Phần nhớ lại:

- Sau khi phim đóng máy, H.H.N. nói với tôi: “Những ngày qua, cháu như đang sống trong mơ vậy. Cháu được đóng phim, rồi được hát. Cháu chưa bao giờ được sống như thế. Cuộc sống của cháu ở Huế rất nghèo khổ và vất vả. Ngày mai trở về Huế, cháu không biết mình có thể trở về với cuộc sống cũ được nữa hay không?”

Tôi nhớ lúc ấy tôi đã nói với cô rằng:

- Cháu ạ. Trong cuộc đời mỗi người cũng chỉ có vài lần được sống trong những giấc mơ như vậy, bản thân chú cũng vừa đi qua một giấc mơ. Trong bối cảnh điện ảnh khó khăn như thế này, chú không biết mình có thể làm bộ phim tiếp theo được nữa hay không. Thôi thì, hãy biết hài lòng với những giấc mơ đã có, và tiếp tục cuộc sống của mình.

Ông không ngờ rằng, đó cũng là lần cuối cùng ông gặp cô.

Sau này khi trở về Huế, cô ấy đã không thể tiếp tục cuộc sống cũ. Cô ly hôn và vào Nam để tìm chân trời mới cho riêng mình. Tuy nhiên, thành phố ồn ào lại không phải

là miền đất hứa của cô. Cô gái Huế đã không thể vượt qua được những cám dỗ của thành thị.

Đạo diễn Nguyễn Hữu Phần chỉ tiết lộ cuộc đời của cô rất buồn. Và ông, dù có cơ hội cũng không dám gặp lại cô thêm một lần nào nữa. Nguyễn Hữu Phần chia sẻ: Ông cảm thấy có lỗi với cô, rằng chính ông đã đưa cô bước vào giấc mơ điện ảnh, để rồi cô ấy không thể thoát ra khỏi được giấc mơ ấy...” (Đoạn này là tôi trích trong bài “Số phận bi thương của dàn diễn viên làm phim “Em còn nhớ hay em đã quên” của tác giả Hiền Hương).

Các bạn! Nếu các bạn là người đã học đạo Thánh Hiền, thì khi gặp phải những hoàn cảnh như diễn viên H.H.N. này, bạn hãy nhớ câu này: “Khả dĩ ngôn, nhi bất dĩ chi ngôn, thất nhân” (có thể nói với họ mà không nói thì mất người). Cho nên lúc này cần làm những gì, và làm thế nào cho họ, thì đây ạ, chánh văn 6 này đã dạy bạn rồi đấy, bạn hãy học kỹ, đọc kỹ thì bạn sẽ có câu trả lời. Để suốt đời bạn không bao giờ phải xót xa, ân hận rằng mình đã không làm hết sức mình để khuyên cứu cuộc đời của một con người. Nếu bạn thành công, hãy nhớ 1 câu mà Phật đã dạy: “Cứu 1 mạng người, công đức lớn hơn xây 7 tòa tháp”.

Chúng ta tiếp tục về thứ hai của câu nói trong Luận ngữ này.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

“Bất khả dĩ ngôn, nhi dĩ chi ngôn, thất ngôn” (tức là không thể nói với họ mà lại nói là mất lời): Thời cơ chưa đến, quý vị vội vàng quá liền nói với họ rồi, như vậy là thất ngôn, là mất lời rồi. Quý vị có lẽ đã nói sai lời rồi, thì lòng tốt của quý vị có thể dẫn đến việc làm ác, tức là lỡ lời.

[Xin chia sẻ thêm chỗ này ạ. Ví dụ bạn gặp một cái người gọi là “Nhất xiển đề” chẳng hạn (“nhất xiển đề” là người không còn tí thiện căn nào), thế thì còn nói làm gì nữa, vừa mất thời gian, mất lời, rồi cuối cùng lại làm người ta sân si lên, rồi sinh ra mâu thuẫn, rồi khó chịu với nhau. Thế là tự nhiên làm ra 1 cái việc ác mất rồi, lỡ lời mất rồi.]

Cho nên cổ nhân mới nói: “Bệnh tùng khẩu nhập, họa tùng khẩu xuất”. Tức là bệnh thì bắt đầu từ miệng mà vào, mà họa thì bắt đầu từ lời nói mà ra, có khi còn dẫn đến mất mạng.

Câu chuyện về Ngũ Viên khuyên can Ngô Vương là một ví dụ. Mặc dù là những lời khuyên can của ông về sau được thực tế chứng minh là chuẩn xác, nhưng vì không hợp thời nên Ngũ Viên vừa mất lời, lại vừa mất mạng. Câu chuyện như sau:

Ngũ Viên là quan đại phu nước Sở, vì mâu thuẫn với nước Sở, ông sang lánh nạn tại nước Ngô, sau trở thành tướng quốc của nước Ngô. Ông giúp vua Ngô đánh bại nước Sở, trấn áp nước Tần và nước Tề ở phương Bắc, đàn áp nước Việt ở phương Nam, trở thành một danh tướng lẫy lừng thời Xuân Thu trong lịch sử của Trung Quốc.

Ngô Phù Sai sau khi được Ngũ Viên giúp sức, tiêu diệt được nước Việt, bắt được Việt Vương Câu Tiễn đầu hàng, sang làm con tin ở nước Ngô. Đại thần nước Việt là Văn Chung liền đem lễ vật đến xin Ngô Phù Sai cho giảng hòa, và dùng “Mỹ nhân kế” là dâng Tây Thi - một trong Tứ đại mỹ nhân Trung Hoa cho Ngô Phù Sai. Ngũ Viên thấy vậy liền can ngăn, nhưng Phù Sai không nghe. Về sau, Ngô Phù Sai lại nghe lời Tây Thi, thả Câu Tiễn về nước, bắt chấp lời can gián của Ngũ Viên. Sau này Ngũ Viên còn

khuyên can Ngô Phù Sai mấy lần nữa, nhưng đều không được Ngô Phù Sai chấp nhận. Sau đó Ngô Phù Sai bèn đưa thanh kiếm Trúc Lâm cho Ngũ Viên, và ép Ngũ Viên phải tự tử. Ngũ Viên trước khi chết, tin chắc rằng Việt sẽ diệt Ngô, bèn bảo rằng:

- Thế nào cũng phải trồng trên mộ ta một cây tử đề có thể làm quan tài. Hãy móc mắt ta treo trên cửa phía đông của nước Ngô để cho nó thấy giặc Việt vào tiêu diệt nước Ngô.

Rồi sau đó tự tử. Phù Sai biết được lời nói của ông, bèn đem thân ông nhét vào túi da ngựa, thả trôi trên sông Giang. Người nước Ngô thương Ngũ Tử Tư bèn lập đền thờ trên sông Giang, gọi đó là Tư Sơn.

Hơn 10 năm sau khi Ngũ Tử Tư qua đời, vào năm 473 TCN, đúng như lời tiên đoán của ông, Việt Vương Câu Tiễn đem quân tiêu diệt nước Ngô, quân Việt đại phá quân Ngô. Phù Sai nghĩ rằng trước đây mình đã đồng ý cho Câu Tiễn cầu hòa, nên cũng sai người đến để cầu hòa với Việt Vương Câu Tiễn, nhưng không được đồng ý. Phù Sai lúc đó mới hối hận rằng không nghe lời của Ngũ Viên trước đây, liền dùng dao cắt cổ mà chết. Ngô Phù Sai trở thành vị vua cuối cùng của nước Ngô.

Có thể thấy, Ngũ Viên đã khuyên những lời là hoàn toàn chính xác, nhưng vì không hợp thời cơ nên đã mang lại cái chết cho ông – một trung thần.

Ngay cả đến Đức Phật khi thời cơ chưa đến Ngài cũng không nói. Cho nên Kinh Phật thuyết bao giờ cũng gọi là khế lý, khế cơ. Khế cơ: Là phù hợp với thời cơ, hoàn cảnh, xứ sở, cảnh giới, không gian và thời gian, hay tóm lại

là phù hợp với cảnh giới của người đang ở. Cho nên suốt 49 năm thuyết pháp của Phật đà, mãi đến trước khi Đức Phật nhập Niết Bàn, thấy căn cơ chúng sinh đã thành thực, lúc ấy Ngài mới giảng bộ Kinh Diệu Pháp Liên Hoa. Còn nếu nói sớm quá, lúc ấy chúng sinh căn cơ chưa thành thực, thì cuối cùng lại sinh ra nghi ngờ, không tin, thậm chí có thể phỉ báng kinh Phật, thì sẽ đoạ Tam đồ, muôn kiếp chẳng ra khỏi. Cho nên: “Khả dĩ ngôn nhi bất dĩ chi ngôn, thất nhân. Bất khả dĩ ngôn nhi dĩ chi ngôn, thất ngôn. Tri giả bất thất nhân, diệc bất thất ngôn” (có nghĩa là: Có thể nói với họ mà không nói thì mất người. Không thể nói với họ mà lại nói là mất lời. Kẻ biết rõ đối tượng thì không mất người, cũng như không mất lời).

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta vẫn tiếp tục với mục hai: “Phải chú ý tới thời cơ” này. Chúng ta còn một ý nhỏ thứ tư nữa: “Những đối tượng nào cần khuyên can”.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 103

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học chánh văn 6.1: Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi. Chánh văn này có 2 nội dung:

1. Phải quán chiếu ý định của mình

Với nội dung thứ nhất này có hai ý:

- *Với người khuyên: Phải một lòng muốn tốt cho đối phương*
- *Với người được khuyên: Phải có thể tiếp nhận được lời khuyên*

Mục 2. Phải hợp thời cơ

Thời cơ thế nào?

- *Thứ nhất: Phải giữ thể diện cho người. Cho nên khen thì phải ở nơi đông người, còn nói lỗi thì lại ở nơi không có ai.*
- *Thứ hai: Còn với mình, nếu mà bạn muốn thành tựu đạo đức học vấn thì bạn lại phải bỏ đi thể diện của mình*
- *Thứ ba: Phải chớp đúng thời điểm để khuyên, vì nếu có thể khuyên mà bạn không khuyên thì mất người, còn nếu thời cơ chưa đến mà bạn lại khuyên thì bạn mất lời.*

Hôm nay chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp ý:

Thứ tư: Bốn phận khuyên can trong ngũ luân

Vậy có phải là chỉ với người lớn được quyền khuyên dạy người nhỏ hay không ạ? Không phải! Mà người lớn khuyên người nhỏ, người nhỏ cũng phải có bốn phận khuyên can khi người lớn mắc lỗi.]

Cho nên khuyên nhủ trong toàn thể mối quan hệ của Ngũ Luân, đều có những bốn phận như vậy. [*“Ngũ luân” là năm mối quan hệ: vợ chồng này, cha con này, bạn bè, anh em, vua tôi.*]

- Vậy Cha con, có cần khuyên nhau không? Có
- Quân thần cũng cần khuyên can lẫn nhau. Bởi vì quý vị tiếp nhận phân trách nhiệm với công ty, thì nên có trách nhiệm để giúp đỡ công ty cho tốt. Đương nhiên là cũng nên giúp đỡ cả người lãnh đạo cho tốt. [*Đấy bạn thấy chưa? Lại bắt đầu từ cái ý của mình là giúp đỡ công ty cho tốt*] Cho nên quan hệ quân thần cũng cần phải khuyên can lẫn nhau.
- Sau đó đến vợ chồng, đương nhiên là cũng cần khuyên can lẫn nhau [*chứ ạ, và cần*] phải giúp chồng dạy con.
- Thứ nữa là đến anh em, cũng cần khuyên can lẫn nhau.
- Và còn bạn bè nữa, cũng cần khuyên can lẫn nhau.

[Xin chia sẻ thêm: Ở luân vợ chồng, vừa rồi vì sao Tiến sĩ Thái lại phải nhắc chúng ta là phải giúp chồng dạy con ạ? Các bạn làm vợ nhận thức được tầm quan trọng của việc nhất định phải khuyên, phải giúp chồng dạy con. Dù mình có làm được cũng vẫn phải “đẩy” chồng vào chăm

sóc và dạy con (tôi dùng từ “đầy” ở đây là trong nháy nháy bạn nhé).

Trong Ngũ Luân có nói về mối quan hệ cha con, phải là “Phụ tử hữu thân”, có nghĩa là “Cha con thân thiết”. Hay trong “thập nghĩa” cũng nói là “Phụ tử tử hiếu”, là “cha lành con hiếu”, nhưng lại không hề nói đến là “mẫu tử hữu thân” hay “mẫu tử tử hiếu”.

Vì sao ạ? Bởi rất nhiều gia đình, dù mẹ con thân thiết, hay mẹ hiền con hiếu, nhưng có khi gia đình vẫn không có hạnh phúc, cha mẹ vẫn cứ ly hôn. Theo tôi, vì người mẹ mang nặng đẻ đau, nên theo lẽ tự nhiên, không có một người mẹ nào lại không thương yêu con và thân thiết với con. Còn tạo hóa đã không trao nghĩa vụ này cho người đàn ông. Cho nên chỉ khi người cha chăm sóc, dạy dỗ con sớm chiều, thì lúc đó cha con mới thân thiết, gọi là cha lành con hiếu. Và chính đứa con sẽ là sợi dây bền chặt để gắn kết gia đình. Cho nên nếu bạn hướng cho chồng bạn, rồi giúp cho chồng bạn dạy con, thì gia đình bạn nhất định sẽ hòa thuận hạnh phúc.

Có bạn tâm sự trên mạng như sau, tôi xin trích nguyên văn:

“Hồi vợ mang con từ nhà hộ sanh về, tôi và nó không có liên hệ gì, không có liên quan. Tôi đứng đưng. Rồi nó khóc tôi phải ẵm vì vợ mệt. Vợ không có sữa, tôi lại phải thức đêm để pha sữa và ẵm con cho con ợ hơi. Rồi tôi phải thức đêm để canh thay tã... Rồi phải đi mua thức ăn để nấu cho vợ. Tôi yêu nó khi nào tôi không biết. Bắt đầu chỉ là trách nhiệm chăm sóc vợ. Nói mọi người không tin chứ giờ đi đâu xa tôi chỉ có nhớ nó, chứ không phải là nhớ vợ”.

Còn bản thân tôi thì chứng kiến, có một vợ chồng nhà kia sinh được một cậu con trai rất kháu khỉnh. Lúc đầu anh chồng thích lắm, ai đến cũng khoe: con trai chính hiệu nhé, có thằng “chống gậy” rồi. Chẳng bao lâu sau, anh ta đi xuất khẩu ở nước ngoài, ở nhà vợ tần tảo chăm sóc con. Năm năm sau người chồng trở về, nhưng là toàn đánh mắng cậu con trai này. Ít lâu sau, vợ lại sinh thêm 1 thằng cu nữa. Lần này thì anh ta phải cho ăn này, rồi thay tã, rồi chăm sóc con những lúc ốm đau, đêm hôm vất vả, “mặt xanh nanh vàng”. Ấy vậy mà anh ta lại cưng chiều cậu thứ này hết mực, không còn bị hắt hủi như cậu cả. Cho nên Tiến sĩ Thái mới nói là “Phải giúp chồng dạy con” là vậy.

Ở nhà tôi, cư sĩ Hằng có lần nhờ:

- Ông ơi hàng ngày cứ 5h30 chiều ông đến trường để đón con Bông hộ con nhé.

Tôi liền can thiệp ngay:

- Con nhất định phải giao chồng con đi đón con Bông, còn hôm nào nhớ thì lúc đó ông sẽ đón cho.

Tương tự những hôm con Bi, con Bông ốm, mặc dù ông bà ở ngay tầng dưới, nhưng tôi cũng bảo con là:

- Phải cắt cử chồng trông con ban đêm. Có như vậy mới thương con, mới xót con. Còn lúc nào mệt thì ông bà sẽ hỗ trợ liền.

Vậy là từ việc dạy con này, đưa đón con đi học này, rồi chăm sóc con những lúc ốm đau đều phải hướng chồng vào làm. Thậm chí nói thật với các bạn, có nhiều hôm xe ô tô của gia đình tôi để không, không đi ạ, vì cư sĩ chồng nhà

tôi cũng nghỉ hưu rồi nên ít khi đi đâu. Cư sĩ Hằng mượn xe ô tô để đi làm, ok, nhưng tôi vẫn bảo là:

- Thỉnh thoảng con phải bảo chồng con đưa đi đón về (vì chồng cư sĩ Hằng cũng có ô tô riêng mà) để cho tình cảm gia đình khăng khít. Không có cứ để cho chồng tẻnh tẻnh, son rồi, rồi ô tô đẹp, rồi lại có chức vụ, coi chừng mất chồng có ngày.

Mà nhiều bạn cũng biết rồi đấy, cư sĩ Hằng cũng khá là xinh đẹp, vậy mà tôi vẫn phải thường xuyên nhắc nhở. Vâng ạ, cho nên Tiến sĩ Thái mới bảo nhất định bạn phải khuyên, phải dạy chồng, hướng chồng vào việc chăm sóc và dạy con là vậy.

Chúng ta sẽ tiếp tục bài giảng của Tiến sĩ Thái:]

Những điều này đều là bổn phận làm người của chúng ta. Cho nên phải nâng cao bản thân về trí huệ khuyên can những người khác, thì mới có thể thông qua lời lẽ của chúng ta, có tác dụng giúp đỡ cuộc đời của những thân hữu của chúng ta.

[Đấy ạ, bạn phải nhớ, muốn khuyên can thì phải nâng cao trí huệ của mình. Còn không có trí huệ thì là khuyên bừa, vậy có khi chẳng giúp được người mà lại còn hại người.

Tôi còn nhớ có lần, có đồng học kể với tôi là vị ấy đã khuyên hai vợ chồng bạn mình bỏ nhau, vì nghe cô bạn kể là anh chồng cô ấy rất hư. Tôi nói:

- Vậy là bạn đã không nhớ lời Tiến sĩ Thái giảng sao? Cổ nhân có câu ‘Thà đập mười cây cầu, không phá một hôn

sự'. Cầu gãy rồi cũng còn làm lại được, hôn nhân tan vỡ rồi, kính vỡ rồi thì như thế nào? Tất khó lắp lại được cho tròn, những mảnh vỡ không thể ghép lại được. Cho nên, nói năng phải cẩn thận.

Nhưng muốn có trí tuệ thì lại phải học? Học ở đâu? Học ở giáo huấn Thánh hiền mà những bài đầu chúng ta đã chia sẻ đây ạ. Đây ạ, chúng ta đang học đây ạ.

Chúng ta kết thúc mục 2: Khuyên răn phải hợp thời cơ ở đây. Xin nhắc lại, mục 1 là Phải quán chiếu ý định của mình. Bây giờ chúng ta sẽ tiếp tục tới mục...]

3. Thái độ khuyên – Hòa nhan ái ngữ

6-2. “Di ngô sắc, nhu ngô thanh” (Mặt vui tươi, lời hiền hòa)

Đây chính là nói đến thái độ khuyên. Chúng ta phải tâm khí bình tĩnh, bởi vì quý vị nổi nóng sẽ làm cho cha mẹ của quý vị cũng nổi nóng. Quý vị không nổi nóng, họ cũng không dễ dàng nổi nóng. Cho nên chúng ta sắc mặt phải vui, lời nói phải nhỏ nhẹ. Đệ Tử Quy câu này cũng đã nhắc đến: “Mặt vui tươi, lời hiền hoà”.

[Còn trong Liễu Phàm Tứ Huấn, Ngài Viên Liễu Phàm có dạy con về phương pháp cải tạo vận mệnh, trong đó có đoạn nói về thái độ đối xử với cha mẹ như sau (bạn lưu ý, có 3 ý ạ):

“Ở nhà thờ phụng cha mẹ: (1) Phải cực kỳ hết lòng kính mến thương yêu, (2) Thái độ đối xử phải dịu dàng hòa nhã, (3) Lời ăn tiếng nói phải nhã nhặn, ôn hòa. Tập quen

cho thành tính nết tốt, tạo được hòa khí mới là phương pháp căn bản để cảm ứng lòng trời”.

Lần trước tôi có kể với các bạn là khi tôi khuyên mẫu thân tôi niệm Phật, mẫu thân tôi không nghe, tôi cứ không thậm chí là tôi quát um cả lên, tôi nói là:

- Người xưa có câu “trẻ cậy cha, già cậy con”, bây giờ mẹ già rồi, mẹ phải nghe lời con. Mà Mẹ không nghe là con quát lên đấy.

Mẹ tôi lúc ấy mới bảo:

- Mẹ cả đời chẳng quát ai và cũng không bị ai quát, bố con cũng chẳng quát mẹ, vậy mẹ không chịu được khi nghe quát đâu.

Nghĩ lại bây giờ thấy sao mà mình hỗn thế lì, cứ sám hối mãi không thôi. Chúng ta chuyển sang mục...]

4. Người khuyên phải có tâm kiên nhẫn

6-3. “Gián bất nhập, duyệt phúc gián” (Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp)

Lúc quý vị có ý định khuyên thân hữu, có khuyên ngay lúc họ mắc lỗi đó hay không? Rồi từ đó về sau họ sẽ sửa đổi và không mắc lần nào nữa? Quý vị có làm được như vậy không? Nếu như có, quý vị nhất định phải giới thiệu họ cho tôi làm quen với, bởi vì họ có khả năng là Nhân Hối chuyển thể. Cho nên nếu hiện nay còn có người như vậy xuất hiện, thì nhất định bạn phải gọi họ để hoằng dương văn hóa xưa.

[Cho nên không có. Thầy nói rất là dí dỏm. Hôm qua trong cả mâm cơm tôi cũng nói với lại gia đình tôi là:

- Các con khi khuyên cháu Bi, phải nhớ rằng mỗi một lần cháu mắc lỗi, đây là cái cơ hội để mình dạy cháu. Không được cẩu.

Bảo:

- Nhưng mà con bảo mãi cháu nó không nghe, thì con phải cẩu.

Bảo:

- Con thử nghĩ xem, ngay bản thân con từ nhỏ cho đến bây giờ là gần 40 tuổi rồi, những cái tính xấu của con, mà nói suốt, con đã sửa được chưa? Vậy thì không thể yêu cầu người ta, hoặc cháu, hoặc con mình, là nói một lần mà nghe ngay được.

Còn nếu như bạn muốn là vừa mới khuyên một cái, chồng bạn này hay vợ bạn, con bạn nó theo ngay thì thầy Thái nói là: Giới thiệu cho tôi cái người đấy, vì cái người đấy chắc là Nhan Hồi chuyển thế. Vì chỉ có một mình Nhan Hồi - học trò Khổng Tử là làm được cái việc gọi là “Sai bất quá nhị” mà thôi, tức là sai không quá hai lần.

Vì sao lại không thể khuyên một lần mà được? Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thông thường con người rất nhiều hành vi không phải một ngày hai ngày mà hình thành được, mà đây là cả một quá trình kết tập lâu dài.

Cho nên tục ngữ mới nói rằng: *[Đấy quá trình kết tập lâu dài mà]* “Băng đông ba thước, không phải do lạnh một ngày” (“Băng đông tam xích, phi nhất nhật hàn”). Đã đóng băng lâu ngày như vậy, ngọn lửa kia phải từ từ cháy mới có thể làm tan chảy được nó.

[Thói quen rồi, kết tập lâu dài. Ví dụ, lúc nào cũng bừa bãi, cái phòng của mình lúc nào cũng quần áo bày bừa ra, sách vở bày bừa ra, thì nó kết tập lâu dài rồi. Vậy bây giờ phải làm sao mà để cho con nó sửa được. Thì phải “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, rồi biểu pháp cho con, miễn là mình lưu ý vào việc đấy thì nhất định sẽ dạy được con. Chứ không phải hôm nay quát um thiên địa lên, xong 10 hôm cũng quên đi mất, thế là ngày hôm sau nó lại tiếp tục. Không ăn thua. Đấy ạ.]

Chữ “duyet” này rất có học vấn. “Gián bắt nhập, duyệt phục gián”. *[Tức là “gián” là can gián đấy, “bắt nhập” là không nghe, “duyet” chính là vui đấy, “phục gián” tức là “vui khuyên tiếp”.]*

Tức là khuyên cha mẹ lần thứ nhất không chấp nhận, phải đợi đến lúc nào mới khuyên lại? Lúc cha mẹ vui vẻ. Cho nên lúc này phải tùy mặt mà gửi lời, “vui mới nói”.

[Ví dụ tôi mà nói cư sỹ Trung, nói sai, lúc này bà đang gọi là hăng lên bà nói, ví dụ phát hiện ra bà nói có một vài điểm sai, chưa nói vội.]

Sau đó lại phải nắm đúng thời cơ để khuyên ngăn. *[Đó, tức là vui khuyên tiếp - “Duyệt phục gián”]* Chữ “Phục” này nghĩa là gì? Là một lần, hai lần, ba lần, “Phục” chính là cần phải có tính kiên nhẫn thì mới được.

[Các bạn học dần thì các bạn sẽ biết chờ đợi. Tôi đã học mãi và bây giờ tôi cũng biết chờ đợi rồi. Những lúc cháu con, cháu chồng lắm nhưng mà biết là thời cơ này không được. Ví dụ biết là lúc này đang lái xe ô tô thì lập tức tôi không nói gì nữa. Bạn phải lưu ý điều đấy. Thì chính là bạn đã quán chiếu ý định của bản thân, muốn tốt thì bây giờ nói chưa tốt được mà nước nó đầy tràn phè ra, vậy thì mình không nói vội, lúc nào tiếp thu được mình phải cảm nhận được cái thái độ đấy, vui thì mình mới nói.]

Tính kiên nhẫn từ đâu mà có ạ? Tính kiên nhẫn này là từ hiếu tâm, từ tâm hữu ái, từ tâm tận trung bốn phận, nhất định sẽ duy trì cho đến khi mà làm được.

[Đây chỗ này là Thầy đã bắt đầu mở rộng đối với cha mẹ là từ “hiếu tâm”. Xong tiếp tục là đối với mọi người là “từ tâm hữu ái”, có cái tâm thương yêu mọi người. Rồi tâm “tận trung bốn phận”. Bốn phận gì ạ? Bốn phận với cha mẹ, với con cái, với anh em, với bạn bè, với vua tôi, rồi với đồng nghiệp đấy ạ. Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

5. Người khuyên phải có tu dưỡng

Chúng ta nếu như hôm nay khuyên người khác không có kết quả, thì chúng ta phải hiểu được vấn đề không phải ở chỗ đối phương mà là ở nơi bản thân chúng ta. Khuyên một người cũng không dễ dàng gì, bản thân khuyên người thì mình phải có tu dưỡng.

[Bởi vì khi mình đã nói rằng khuyên, tức là mình muốn cho người ta tốt, mà cái tốt này là phải đúng theo cái định nghĩa tốt của gọi là cổ Thánh tiên Hiền. Vậy thì mình nói người thì mình phải làm được đã.]

Chúng ta đang học Đệ Tử Quy. Cái bước là thứ nhất là phải tu thân. Thứ hai mới đến Tề gia, Trị quốc, Bình thiên hạ. Vậy thì trước tiên bạn tu thân bạn trước tốt đi đã. Sau rồi mới bắt đầu dạy người trong gia đình trước, tỏa ra đến xã hội, rồi đến thiên hạ thế giới.

Còn nếu bạn không có tu dưỡng, bạn chỉ có nói như hoa trời rơi rụng ấy, thì cái người được khuyên không bao giờ nghe. Bởi vì họ sẽ nghĩ ngay lập tức: Tôi chả hiểu ông học Thánh giáo kiểu gì mà ông ác thế, ông tham thế, ông sân thế. Thì đây là một cái biểu pháp rất xấu. Vậy thà đừng khuyên còn hơn.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc chúng ta kỹ càng phản tỉnh chính mình, thì trí tuệ khuyên ngăn người khác của chúng ta càng ngày càng cao, tự nhiên người khác sẽ cảm nhận được chân tâm, thành ý của chúng ta, nhất định sẽ chuyển hóa được họ.

Chúng ta phải giữ được thái độ, nếu như người khác không nghe lời khuyên của chúng ta, là do chúng ta “đức chưa tu”, cho nên “cảm chưa đến”.

6. Người khuyên phải được họ tín nhiệm

Ngoài ra khuyên người khác còn phải có một sự chuẩn bị cho sự mở đầu, chúng ta phải suy nghĩ đến. Đó là muốn khuyên người khác thì phải được họ tín nhiệm.

[Dù anh có tu dưỡng đi chăng nữa, nhưng anh chưa bao giờ gặp người ta, anh vừa gặp một cái anh bảo cái này không được, cái kia không được, cái nọ không được, họ không tin tưởng anh thì không bao giờ họ nghe.]

Trong Luận Ngữ, Khổng Tử có nhắc đến: “*Quân tử tín nhi hậu gián*”, là người quân tử phải có được lòng tin của người khác, sau rồi mới đến khuyên can.

[Đấy “hậu gián”, tức là sau rồi mới đến khuyên can đấy. Còn mặc dù anh là quân tử thật nhưng mà người ta không tin anh, người ta không biết anh là ai, vậy thì khuyên cái gì? Cho nên...]

Người quân tử khuyên người khác có một tiền đề, nhất định phải làm cho đối phương rất tin tưởng họ, rồi sau mới khuyên răn. Nếu như đối phương chưa tin tưởng lắm, “*Vĩ tín tắc dĩ, vi bất tín kỳ dã*”, có nghĩa là chưa tạo được niềm tin mà can ngăn, thì sẽ bị coi là chê bai họ.

Giả dụ như đối phương còn chưa tín nhiệm chúng ta, chúng ta đã khuyên can họ, vậy thì vừa không có tác dụng mà họ còn cho rằng phải chăng chúng ta cố ý làm tổn thương họ.

[Tránh được không? Chả biết người này thế nào, tự nhiên lại đi khuyên mới bảo. Người ta có tin mình đâu mà khuyên, cuối cùng tâm người ta sân si lên: “À! Ông tưởng ông là Thánh tướng đấy à? Bà tưởng bà là Chúa đấy à? Tôi còn biết nhiều hơn bà”. O thế là lợi chả thấy đâu, phước cho mình cũng chả thấy đâu, lợi cho người cũng chả thấy đâu, cuối cùng hai bên sân si với nhau ra.]

Hòa thượng nói: “*Đối với người ngoài khuyên 3 lần rồi mà bạn vẫn cố tình khuyên tiếp nữa thì bạn sẽ trở thành mâu thuẫn với người*”. Cho nên là phải dừng. Còn với người nhà thì sao ạ? Trong “*Ngũ châu nhân quả*” Phật có dạy: họ có duyên phận sâu đậm với ta thì lại không thể chỉ là 3 lần mà thôi.

Cho nên dù ta khuyên can đối với người trong nhà, cũng phải được họ tin tưởng mình đã. Ví dụ, đối với gia đình tôi chẳng hạn, cư sĩ Trung phải hiểu rằng là đúng là mẹ có tu thật, mẹ có học thật, trí tuệ mình không bằng thật, thì lúc ấy mới khuyên được. Mở rộng ra là đối với người ngoài cũng thế, bạn muốn nói rằng hay phượng múa thế nào đi chẳng nữa, nhưng mà họ không hiểu bạn, họ vẫn không tin.

Cho nên cần phải có sự tín nhiệm trước. Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên, chúng ta muốn khuyên can người khác, đầu tiên chúng ta phải được đối phương tín nhiệm sâu sắc. *[Nhớ câu này.]*

Khi phụ thân, người lãnh đạo, hay là người bạn đời của quý vị, bạn bè quý vị, anh em quý vị, nếu như họ tín nhiệm đối với quý vị, thì quý vị khuyên can mới có hiệu quả.

Chúng ta đều mong muốn người thân, bạn bè rất tin tưởng đối với chúng ta. Vậy cầu mong tín nhiệm đến thì nó đến chẳng? Tín nhiệm tuyệt đối không phải cầu mà được. Chúng ta nhiều lúc rất hâm mộ người khác:

- Nhân duyên của quý vị tốt vậy, mọi người đều tín nhiệm quý vị như vậy.

Như vậy chúng ta chỉ để ý đến quả, mà không suy nghĩ đến nguyên nhân của nó. Chúng ta sẽ tìm hiểu xem vì sao mà một người có thể được người khác tín nhiệm.

Thứ nhất: *Làm thế nào để được người khác tín nhiệm*

Muốn khuyên can người khác đều cần có điều kiện tiên quyết: Nhất định phải nhận được sự tín nhiệm của đối phương trước đã. Nếu như tín nhiệm chưa đủ, có lúc quý vị khuyên họ sẽ hiểu nhầm quý vị rằng “Phải chăng quý vị thấy họ không vừa mắt, có phải là đang hủy báng họ không?”. Cho nên cần có tín nhiệm trước.

[Bạn nghe nhé. Bởi vì bạn khuyên con, khuyên vợ, khuyên chồng, khuyên bạn bè, khuyên đồng học không được, rồi khuyên lãnh đạo không được, rồi khuyên gọi đồng sự không được. Bây giờ bạn nghe xem.]

Vậy để làm sao để đạt được tín nhiệm của thân hữu? Sự tín nhiệm này chắc chắn không phải tự nhiên mà có, mà tất nhiên phải thông qua việc chúng ta phải thật lòng quan tâm, hy sinh mới có thể xây dựng được sự tín nhiệm.

[Quan tâm, hy sinh. Quan tâm tức là bạn phải xem xét, quán sát xem đối phương cần cái gì. Hy sinh là sau đấy thì bạn nỗ lực bạn giúp đỡ người, bạn phải biết "xả kỷ vị nhân", tức là bỏ cái mình ra mà vì người, thì thời gian qua lại thì bạn sẽ nhận được sự tín nhiệm của người.]

Một là: Biết quán sát nhu cầu của người khác

Cũng có một số bạn bè rất nhiệt tình thích giúp đỡ người khác, nhưng rất nhiều bạn bè nhìn thấy anh ta thì bỏ chạy, cảm thấy anh ta thật phiền phức, cảm ràm quá. Sau đó nói với anh ta rằng:

- Cho tôi xin đi mà, anh đừng có quan tâm đến tôi nữa.

Có như vậy không? Có, cố gắng hết sức nhưng lại làm cho người ta chán chết đi được. Đúng là có kiểu người như vậy. Bởi vì sự quan tâm và sự hy sinh của anh không nhắm đến nhu cầu của người khác. Cho nên phải quán sát xem nhu cầu của người khác cần cái gì, sau đó mới thực hiện thì tự nhiên có thể có được sự tín nhiệm. Đợi đến lúc thời cơ thích đáng, lời của chúng ta nói ra sẽ được họ tiếp thu.

[Mà bước đầu tiên bạn phải xem họ cần gì đã. Lần trước từ những cái bài đầu tiên tôi đã chia sẻ với các bạn, là có một đồng học có kể với tôi là ngày trước thì đi biếu quà sếp, thì phụ thân vị í mới dạy rằng:

- Phải xem xem họ cần cái gì. Bởi vì quà của con, nhất định là không thể đắt tiền, cũng như không thể ngon được bằng quà của những người khác. Vậy nếu con định cạnh tranh cái đấy thì con thua rồi, con không làm được.

Vậy thì là như thế nào? Vậy là phải quán sát xem họ thật sự cần cái gì. Thế thì đến khi thấy là con của cái vị lãnh đạo ấy là chuẩn bị thi đại học. À thế có ông anh chồng dạy hóa rất là hay. Thế thì mới nhờ là:

- Đây, thế thì anh dạy cho cháu này.

Thế là cuối cùng là cháu đấy nó thi hóa là được 9 điểm rưỡi, thế nó đỗ Đại học. Mà lại, cái điểm đỗ của nó, vậy là điểm hóa là cứu tất cả những môn kia. Thế thì cái vị kia rồi cuối cùng về sau lại cảm ơn quá.

Cho nên là trước tiên mình muốn người khác tín nhiệm, trước tiên mình phải quán sát xem họ cần cái gì. Khi đã biết nhu cầu của họ rồi thì bây giờ đến cái bước thứ hai là phải biết hy sinh vì người.]

Hai là: Tận tâm, tận lực hy sinh vì người

[Người ở đây là ai? Không ngoài ngũ luân. Cho nên với từng mối quan hệ thì phải làm thế nào đây?]

- 1) Quan hệ cha con: Phải là người hiếu thảo nhất*
- 2) Quan hệ vua tôi: Phải là người dốc lòng gánh vác công việc*
- 3) Quan hệ vợ chồng: Phải chăm sóc gia đình tốt, và nói năng có chừng mực*
- 4) Quan hệ anh em: Phải hết lòng quan tâm*
- 5) Quan hệ bạn bè: Phải có sự qua lại lâu ngày*

Chúng ta sẽ bắt đầu vào ý thứ nhất:]

1- Quan hệ cha con: Là người hiếu thảo nhất

Mà muốn khuyên được cha mẹ, thì phải là người con hiếu thảo nhất. Ví dụ nói trong quan hệ cha con, lúc phụ thân quý vị rất tín nhiệm quý vị, cho dù có thể ông ấy có đến mấy người con trai, nhưng nếu ông đặc biệt tin tưởng một ai đó, thì có lẽ người con này là người mà ông yên tâm nhất, là người con hiếu thảo nhất, cho nên đã được phụ thân tín nhiệm. Bởi vì lúc phụ thân cần đến, anh đều luôn luôn tận tâm tận lực làm tròn bổn phận làm con của mình.

[Thế mới được tín nhiệm chứ. Còn bây giờ cứ gọi đến thì chả thấy mặt mũi đâu cả, thế xong bảo làm việc gì thì sân si ầm cả lên, thế thì làm sao mà đến lúc khuyên cha mẹ lại khuyên được.]

Cho nên là trước tiên phải quán sát xem cha mẹ cần gì? Đây, đây tôi nói ví dụ muốn khuyên cha mẹ đây.

“Dưỡng phụ mẫu chi tâm; Dưỡng phụ mẫu chi thân; Dưỡng phụ mẫu chi chí”.

Ừ thôi bắt đầu chỉ cần “Dưỡng phụ mẫu chi thân” trước đã. Lúc nào cũng chăm lo cha mẹ, ăn uống rồi đến sức khỏe, rồi “Tứ sự cúng dường” đấy. Xong rồi lại nghĩ đến xem là cha mẹ thường không vui là vì cái gì? Thì mình nỗ lực làm cho cha mẹ được an vui. Đây là người con hiếu thảo nhất, thì lúc ấy mới nói đến chuyện là khuyên cha mẹ được chứ.]

2- Quan hệ vua tôi: Dốc lòng gánh vác công việc

Thêm nữa trong quan hệ quân thần, cấp trên cần nhất điều gì? Cần nhất là chúng ta phải giúp họ gánh vác một số công việc. *[Thì họ mới tín nhiệm chứ.]* Chúng ta đều có thể âm thầm làm giúp đỡ, hơn nữa mỗi lần làm đều có thể khiến cho họ yên tâm. Cho nên cũng là vì họ mà cống hiến, thì nhất định họ sẽ tín nhiệm chúng ta.

[Khi việc cần đến thì là, ví dụ nửa đêm cũng không có nề hà. Còn không phân việc một cái thì làm quấy quá cho xong đi, xong đến lúc lãnh đạo bắt phải làm lại. Ừ lần thứ nhất thì làm lại, lần thứ hai thì lụng bụng, lần thứ ba thì quẳng lại kêu là này chứ:

- Tôi chỉ có thể thôi, ông giỏi thì ông tự đi mà làm đi.

Là bởi vì biết là cái môi trường công chức là không đũa được mình mà. Thế thì lãnh đạo nào dám tín nhiệm anh?

Cho nên đối với quan hệ vua tôi, là cái người phải dốc lòng gánh vác công việc. Đương nhiên tôi nói chúng ta

đi con đường trung đạo nhớ. Chứ không phải là cuối cùng cứ suốt ngày đi từ coi như sáng sớm tinh mờ tinh, thế xong rồi mười một giờ đêm mới về, bảo đây vì lãnh đạo cần quá. Không phải một ngày, hai ngày, mà ngày nào cũng như thế, rồi ngày thứ bảy, chủ nhật cũng thế. Thế là cuối cùng quăng vợ, quăng con, quăng chồng, quăng con ra, quăng bố mẹ ra thì lại không được.]

3- Quan hệ vợ chồng: Chăm sóc gia đình tốt, nói năng chừng mực

Thêm nữa với quan hệ vợ chồng cũng vậy, ví dụ người vợ ở nhà dọn dẹp nhà cửa cho tốt, rồi dạy con cái cho tốt, làm cho người chồng không phải lo lắng về việc ở nhà, tự nhiên người chồng sẽ rất tín nhiệm người vợ này. Lời nói người vợ này cũng phải chừng mực.

[Cho nên đây thầy nói, phải nói từng câu của thầy không có vớt đi từ nào: “Chăm sóc gia đình tốt, và nói năng có chừng mực”.

Bạn nhớ hai điều kiện nhớ: Nuôi con khỏe, dạy con ngoan, gia đình thì gọn gàng sạch sẽ, cơm nước thì cơm lành, canh ngọt. Đây đủ rồi, nhưng phải thêm một điều kiện nữa là nói năng có chừng mực.

Đó, còn nếu không thì tất cả những điều bạn làm được cho gia đình cuối cùng không cẩn thận là đổ xuống sông xuống biển hết. Vì sao mà đổ xuống sông xuống biển ạ? Bạn nói nhiều quá, cuối cùng chồng bạn cũng chán thích ở nhà nữa, cuối cùng toàn đi ra ngoài đường thôi. Không cẩn thận là ra ngoài gái nó dễ mất thế là cuối cùng bao nhiêu công của bạn đổ xuống sông xuống biển. Rồi lúc ấy bạn lại ngồi bạn gào lên là “Tôi hết lòng, hết sức vì cái nhà

này, vì chồng vì con, nào tôi có cái gì cho tôi đâu, rồi tôi khốn khổ, tôi thức khuya, tôi dậy sớm”. Cuối cùng vẫn cứ nhà tan cửa nát, chỉ tại cái mầm.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Người vợ được gả đến nhà chồng lúc nào mới có thể can gián? Lúc nào mới có thể khuyên ngăn chồng mình? Thậm chí là thân hữu ở trong gia đình chồng? Liệu ngày đầu tiên mới gả đến có thể bắt đầu nói: “Chỗ này không tốt, chỗ kia không tốt”, có thể như vậy được chăng? Giả dụ mới đến đã chỉ chỉ trỏ trỏ: “Chỗ này phải sửa, chỗ kia phải đổi”, như thế thì hậu quả sẽ như thế nào?

[Đây vô hình trung chẳng qua bạn muốn ngồi hết lên đầu gia đình nhà chồng chứ còn gì nữa, thì bạn sẽ bị vấp thôi.]

Chắc chắn sẽ làm cho người nhà chồng rất là bài xích, bởi vì vừa mới cưới về chưa có được sự tín nhiệm sâu sắc. Cho nên chúng ta phải tùy thuận tình người, phải hiểu được cảm nhận của người khác.

4- Quan hệ anh em: Hết lòng quan tâm

Tiếp theo quan hệ anh em cũng vậy, cũng là phải hết lòng quan tâm. *[Quay trở lại đều là hết lòng vì người.]* Quý vị càng quan tâm anh em mình, anh em sẽ càng tín nhiệm quý vị.

[Anh phải quan tâm đến em, anh phải thương em; em cũng phải quan tâm đến anh, rồi kính anh, thì mới khuyên được chứ. Còn bây giờ coi như tham ơ là tham, anh thì tranh giành với em, mà em thì cãi hốt dùng dùng lên thì ai

khuyên được ai? Chả có tôn ti trật tự gì cả, chả ai khuyên được ai hết.]

5- Quan hệ bạn bè: Có sự qua lại lâu ngày

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cuối cùng, quan hệ bạn bè. Bạn bè vì không có quan hệ ruột thịt, cho nên sự tín nhiệm đều do thông qua sự qua lại lâu ngày, gọi là lâu ngày biết lòng người, mới có thể thực sự có được tín nhiệm của bạn bè.

[Cho nên là người xưa mới có câu là gì ạ? “Thức lâu mới biết đêm dài”, đó ạ. Cho nên cần phải có cái sự qua lại lâu ngày thì mới có được sự tín nhiệm của bạn bè.]

Từ đó mà coi trọng những lời khuyên của chúng ta đối với họ. Thời cổ đại, rất nhiều Thánh triết đều thể hiện tốt.

Các bạn, quý vị hãy suy nghĩ mà xem, quý vị đi khuyên người khác, xác suất thành công vượt qua năm phần xin đưa tay? Không nhiều phải không? *[Tức là mười người tôi khuyên được năm người rồi, tức là xác suất thành công không nhiều rồi, thế nhưng mà vẫn còn gọi là được khen đấy.]* Có phát hiện ra rằng người hiện nay rất khó khuyên hay không?

Một là: Thật sự người ta không tiếp thu sự răn dạy của Thánh hiền, vì cổ nhân đã nói: dù rằng “Nhân chi sơ tính bản thiện”, nhưng mà “Cầu bất giáo, tính nãi thiên” - là không được giáo dục thì bản tính sẽ dờn đồi.

[Từ nhỏ không được giáo dục, cái bản tính thiện ấy nó dờn mất rồi. Thế cho nên nhiều khi ta đưa đạo Thánh hiền vào, ta nói thì không cẩn thận người ta bảo: Cầm rơm quá, hoặc ông này dở hơi.]

Một góc độ khác, là hiện nay tâm chúng ta quá vội vàng, cho nên lúc khuyên người, có khi trên thái độ, phương pháp đều không nắm chắc được.

[Đấy ạ, hai góc độ không khuyên được. Thứ nhất là cũng công nhận là thời Mạt pháp này người thiện căn ít, vì từ nhỏ không được giáo dục. Thứ hai lại phải xem lại chính bản thân mình là người khuyên, liệu có phải vội vàng quá hay không?

Chúng ta vừa kết thúc ý thứ nhất: “Làm thế nào để được người tín nhiệm” ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục ý thứ hai: Làm thế nào để đến nơi mới được sự tín nhiệm?

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 104

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học đến Chánh văn 6-3: “Gián bất nhập, duyệt phục gián” (có nghĩa là: Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp), đang dừng ở nội dung thứ 6: “Khuyên người khác phải được họ tín nhiệm”. Nội dung thứ 6 này có 2 ý, chúng ta đã kết thúc ý...

Thứ nhất: Làm thế nào để được người tín nhiệm.

Hôm nay chúng ta sẽ học đến ý

Thứ hai: *Đến nơi mới làm thế nào để được tín nhiệm?*

Một là: Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều

Mục này lại có hai ý:

Một là: Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều

Hai là: Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc

Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Chú Lô từng nói với tôi: Đến một môi trường mới nhất định phải nhìn nhiều. Nhìn cái gì? Nhìn người khác cần ở đâu rồi mới làm. Nghe nhiều, nghe cái gì? Nghe xem nhu cầu người khác, có lúc thì nghe ra được những điều cấm kỵ, điều người khác không muốn nhắc đến, chúng ta nên tránh trước.

[Đó ạ, bạn nhớ nhé: Nhiều bạn đến nơi mới bảo tại

sao tôi không thành công, thế xong rồi là rất nhanh chóng chán nản, rồi bỏ đi ngay. Đây là bạn còn có những điều kiện để nơi khác nhận đấy, chứ còn có những bạn không có điều kiện để các nơi khác nhận thì bạn sẽ học cái này, bạn sẽ biết vì sao mà đến nơi mới bạn không thành công?

Bởi vì chú Lô khuyên là gì? Đến nơi mới thì bạn phải “Nhìn nhiều và nghe nhiều”. Nhìn cái gì? Nhìn xem người ta cần cái gì để mà mình đáp ứng. Nghe cái gì? Cũng là nghe xem người ta cần cái gì, ngoài ra còn nghe ra những cái điều cấm kỵ. Đó, thì mình không nên động vào.

Tôi ví dụ: Sếp tên cúng cơm là như thế này chẳng hạn. Mình không biết thế là mình vô tình mình cứ chạm phải cái tên cúng cơm ấy, là nhiều ông kiêng mà, cho nên ông ấy lườm nguýt cho, rồi cuối cùng ông ghét, độc.]

Cho nên, cần nghe ra những nhu cầu và cũng cần nghe ra những điều cấm kỵ. “Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít” - ít có ý kiến, làm nhiều. Chúng ta đến một công ty mới phải chẳng cũng nên nhìn nhiều, nghe nhiều, ít nói?

[Bạn nào mắc phải cái bệnh nói nhiều thì lưu ý nhé. Đệ Tử Quy có dạy gì ạ? “Nói nhiều lời, không bằng ít”, bởi vì nếu như nhu cầu người ta mà không cần mà bạn cứ nói bầm bầm bầm bầm ra thế này, thì chẳng qua bạn nói là để bạn thể hiện bạn giỏi thôi. Thế khi bạn thể hiện bạn giỏi thì trước tiên, nói về người đã: Bạn không để đất cho người khác sống. Còn nói về Thiên Địa, Quỷ Thần, ai cũng ghét: Thiên đạo ghét, địa đạo ghét, rồi Quỷ thần đạo cũng ghét, rồi nhân đạo cũng ghét, ai cũng ghét.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc quý vị làm nhiều, nói ít, chủ quản của quý vị, cấp trên của quý vị sẽ rất tín nhiệm đối với quý vị.

[“À, thằng này làm được, không phải là cứ ba hoa xích tót lên rồi cuối cùng chả làm được gì cả.”]

Đến lúc đó, thì ý kiến của quý vị họ sẽ rất coi trọng. Cho nên đạo lý đều tương thông, đều thích hợp.

Chúng ta làm dâu cũng nên quan sát lúc nào nên đóng vai trò gì. Sự lãnh hội này tôi học được từ mẹ tôi. Lúc mẹ tôi được cưới về nhà chồng thì em gái chồng, em trai chồng đều đang còn đi học. Lúc mẹ tôi định đi lấy chồng, ông ngoại tôi cực lực khuyên ngăn. Ông ngoại tôi cũng ghê lắm, ông bắt đầu phân tích, ông nói:

- Con xem, con lấy anh ta, chồng con là trưởng tử, em trai chồng, em gái chồng vẫn còn đi học, rồi bố chồng. Nếu như con về bên đó bố chồng lại làm nghề đánh cá, thu nhập không ổn định, cho nên con về bên đó chắc chắn sẽ rất mệt.

Mẹ tôi liền nói:

- Cha à, con vẫn về bên đó.

[Thế vậy đây có phải là mẹ thầy Thái không thực hiện “Cha mẹ thích, dốc lòng làm” “Cha mẹ trách, phải thuận sửa” phải không các bạn?]

Đây ạ, nói là phải nghe lời cha mẹ kể cả những cái chuyện gọi là lấy chồng, lấy vợ. Ba cái ngưỡng của cuộc đời bạn biết rồi: Chọn nghề gì này; chọn lãnh đạo này; chọn vợ, chọn chồng này.

Ờ lúc tôi đọc đến đây, tôi bắt đầu tôi có cảm nhận lúc đầu thế, bắt đầu tôi mới ngồi suy ngẫm đấy. Chúng ta phải nhớ đến cái câu là “Cha mẹ thích, dốc lòng làm, cha mẹ ghét, cẩn thận bỏ”. Đó, tức là cái ghét này không phải cái ghét nào mình cũng bỏ, mà cái nào không hợp với nhân sinh thì mình bỏ. Ví dụ nói rằng: “Về đây gia đình nhà chồng em út nhiều, con về đây sẽ vất vả”. Vấn đề lợi rồi. Thế mà Thánh thì dạy chúng ta sao ạ? “Thiệt thòi thì được phước”.

Cho nên mẹ Tiến sĩ Thái nói “Con vẫn về đây ạ”. Vì sao?]

Bởi vì bà cảm thấy bố tôi rất hiếu thảo. [Đấy, đi đúng pháp tắc đại tự nhiên đấy.] Người hiếu thảo mới có tình nghĩa, mới có đạo nghĩa. Cho nên thấy cả đám người giàu có hỏi mẹ tôi, nhưng mẹ tôi lại không muốn, lại muốn một người nghèo khó. Cuối cùng thì mẹ tôi được gả cho bố tôi.

[Đấy ạ, thế là đi đúng pháp tắc đại tự nhiên, còn những cái lợi kia thì không cần. Thậm chí với người không có tu dưỡng, bạn phải hiểu là lợi càng nhiều thì họa càng lớn, họa càng nhiều, càng lắm tiền thì càng nhiều tật.

Trường hợp con trai của tỷ phú Igor Sosin của Nga là một ví dụ. Igor Sosin - ông là người luôn đứng đầu trong số doanh nhân giàu nhất nước Nga. Cậu con trai này trong một lần được giới truyền thông phỏng vấn:

- Bạn nghĩ mình sẽ ở vị trí nào trong 5 năm tới?

Người thừa kế tỷ đô mỉm cười, tự tin trả lời:

- Đương nhiên tôi sẽ là triệu phú rồi. Làm sao có thể

khác được cơ chứ?

Nhưng vào ngày cậu con trai này 19 tuổi, thì anh ta đã giết hại dã man mẹ đẻ của mình sau khi sử dụng ma túy. Nguyên nhân là gì? Do từ nhỏ, từ thời niên thiếu anh ta đã uống rượu. Khi trưởng thành hơn một chút, anh ta chuyển sang sử dụng nhiều loại ma túy. Sau đó thì anh ta gặp một số vấn đề trong cả một thời gian dài, nên anh ta bị bệnh tâm thần. Và tương lai của người thừa kế tỷ đô cũng đã chuyển sang một trang mới, chỉ sau 1 đêm kinh hoàng giết mẹ.

Cho nên chọn bạn đời không được chọn người giàu, mà phải chọn người hiếu thảo, có đạo đức.

1. Vậy làm thế nào để có thể khuyên con cái học đạo đức đây?

Tôi có tổng kết lại ra như thế này: Là bây giờ bạn mà muốn gia đình hạnh phúc, cuộc sống con bạn hạnh phúc, bạn phải dạy cho con bạn đạo đức. Bạn bảo nó là:

- Con ơi đi học Đệ Tử Quy đi, con ơi phải lập chí đi, con ơi phải tu phước đi, không có vẻ sau con sẽ không có phước, con sẽ không có tiền tài này, không có công việc này, rồi nhà cửa, chỉ có họa đến thôi.

Nhưng nó không học, nó không nghe. Vậy thì bạn làm như thế nào? Bây giờ bạn nào trả lời được cho tôi? Mà phải nói được đúng theo đúng Pháp của Phật dạy, với lại của Tiến sĩ Thái dạy trong “Đường đến hạnh phúc” nhé.

Bạn nói bằng lý nó không nghe, vậy bạn dạy bằng sự thì bạn làm như thế nào? Bạn nào trả lời được cho tôi? Tôi

thấy câu này rất quan trọng. Vân Chi nhé?

Đúng ạ, Hòa thượng dạy là trong 3 năm đầu tiên, tức là 1.000 ngày sau khi đưa trẻ được sinh ra, tất cả các hành vi của bạn phải thực hiện đúng theo Đệ Tử Quy. Bạn làm được như thế thì đứa trẻ này sẽ trở thành 1 người tốt chuẩn mực. Đúng, OK. Nhưng bây giờ chúng nó lớn mất rồi.

Bạn bảo dùng đến củ cà rốt và cây gậy, nó thích cái gì bạn lấy cái đấy, thì bạn phải nhớ rằng bây giờ cái gì nó cũng có. Thì tôi ví dụ: Ủ vầy Elsa nó có vài cái rồi; đi chơi nó bảo bây giờ đi siêu thị mãi con cũng chán rồi; bảo đi nghỉ mát, ới giờ đi nhiều quá rồi, nó cũng chẳng cần nữa. Thế giờ cái gì nó cũng có hết rồi, thì thành ra là cái động lực để bạn thúc đẩy nó để đi theo không đạt được. Xong rồi cái việc làm của bạn nó lại không kiên trì, vậy thì rất khó để làm được điều đấy.

Nhưng nói đi rồi cũng lại phải nói lại, chúng trở nên như vậy là nguyên nhân từ đâu ra? Là do ba nguyên nhân:

Thứ nhất là ngay từ nhỏ bạn chuyên môn chỉ có chiều chuộng nó. Có một cái cục kẹo socola thì hỏi cho ai trước? Cho con trước. Miếng gì ăn ngon cho nó trước. Vậy nó nghĩ nó là to nhất, chỉ có nó là quan trọng, thì đây là bạn bồi đắp cho nó cái tính tự tư.

Cái thứ hai là bạn cứ thuận theo tất cả các tập tánh của chúng. Đấy, cái tập tính xấu mà ai cũng có: kiêu, xa, dâm, dật, tham, sân, si, mạn. Nó muốn ăn gì thì ăn, nó muốn chơi gì thì chơi, nó muốn mặc gì thì mặc.

Cái thứ ba là bạn lại dạy cho trẻ bằng vật chất hoá: “con rửa bát được 1 nghìn, con được điểm 10 được 2

ngành” chẳng hạn.

Thì chính vì như thế mà tất cả các nguyên nhân đấy đều chỉ dẫn đến là thoả mãn cho chúng hết tất cả những cái dục vọng về vật chất. Cho nên thành tự tại, không biết tri ân, vì chúng thấy bố mẹ đưa cho chúng nó dễ quá.

Điều gì thích thì chúng làm, còn không thích thì chúng không làm. Mà thích ở đây đều là ngũ dục lục trần, tham, sân, si, mạn cả. Chính vì thế mà bạn bảo chúng học đạo đức đời nào chúng chịu học. Vậy bây giờ phải làm thế nào để dạy chúng đây?

2. Bạn hãy đưa chúng về cái nghèo. Tại sao thế?

Tôi soi lại thấy Đức Phật dạy ở trong Kinh Pháp Hoa. Ngài trưởng giả ở trong đấy giàu có đến như thế, giàu hơn cả vua. Thế thì vì là bảo con nó không nghe. Vậy khi mà con nó đi qua nhà, bây giờ thì biết là nó trở thành thằng ăn mày rồi. Ông trưởng giả liền cho gia nhân đuổi theo, bảo: “Đưa về đây”. Nhưng mà đưa về lúc đầu thì làm gì? Làm người hót phân. Ở nhà dưới và chỉ có hót phân, mà không hề biết trên này là cha mình. Hót phân như thế mấy chục năm. Xong rồi dần dần, dần dần, mới bắt đầu lại từng bước, từng bước mà đưa lên. Và cuối cùng thì con ông đã thành tự.

Tôi có kể với các bạn là tôi lúc nhỏ, gia đình tôi nghèo lại đông con, hai bố mẹ thì làm cán bộ nhà nước. Thế thì lúc đấy không phải riêng gì tôi mà tất cả các bạn trong thời bao cấp đều trải qua: Mỗi một cái phiếu “N” là phiếu nhân dân, với một cái phiếu “E” là cái phiếu của người cán

bộ mới đi làm; một tháng được 1 lạng đường, 1 lạng thịt. Ngoài ra là được thêm mấy bì đậu. Vậy thì lúc nào cũng đói, lúc nào cũng khổ.

Tôi còn nhớ là khi tôi ở trên sơ tán ấy, khi mẹ tôi mang lên tiếp tế cho tất cả các con được một cái gói đường. Mỗi một gói các bạn biết là gói bằng cái giấy gói xi măng nửa kg, 1 kg. Thế thì bà tôi khi cầm cái gói đường đấy thì thấy tất cả trẻ con, cháu chắt là cứ nhìn chăm chăm cái gói đường đấy, chứ ngày đấy làm gì có kẹo hủ các bạn. Ít lắm! Thì cụ mới lấy cái thìa, cụ xúc ra, cụ lấy cái tờ báo, cụ ông cắt ra thành mỗi một cái mảnh nhỏ bằng cái bàn tay thế này. Cụ ông gọi là Nhật trình. Thì cứ mỗi một đĩa là cho một cái thìa đường nhỏ như cái thìa mì chính vào đấy, thì gói lại như cái gói mì chính. Tôi bao giờ cũng tham ăn, thì tôi bao giờ cũng ăn trước hết, vừa mới mở ra một cái là dốc luôn vào mồm ăn. Thế ăn xong rồi, thì anh tôi, chị tôi, đặc biệt chị tôi lại tính dè sẻn tiết kiệm, thì tôi lại xin:

- Cho em với.

Thế thì cũng vì thương em mà cuối cùng cho. Phải nhường nhau như thế thì mới thương nhau. Cho nên khi vất vả, anh em sẽ thương nhau, sẽ nhường nhau gọi là từng miếng cơm manh áo. Còn bây giờ thì đĩa này một gói đường (mà nó cũng chẳng thêm đường), đĩa này một hộp mứt to, thì đĩa kia cũng một hộp mứt to. Đĩa này một bát thịt đầy, đĩa kia cũng một bát thịt đầy. Vậy thì việc gì phải nhường nhau, việc gì phải thương nhau, việc gì phải tri ân? Vì chúng thấy bố mẹ đưa cho chúng dễ quá mà.

Cho nên Đức phật dạy ở trong kinh Pháp Hoa là: bạn phải đưa nó về cái nghèo khổ cho tôi. Thầy Thái dạy đấy ạ, thứ nhất: Tiết kiệm là tiết phước, bạn có nhớ không? Thứ

hai: Tiết kiệm chính là phòng ngừa về dục vọng.

Cho nên khi tôi làm cái đến đoạn “Để lại gì cho con?”, thì tiến sĩ Thái có nói là: “Phải cảm ơn cái nghèo”, vì chỉ có cái nghèo chúng mới biết tri ân.

Khi chúng phải lao động vất vả, chúng mới biết làm ra tiền khó khăn chừng nào. Ngày nào cũng thấy mẹ cha đi về đầu tắt mặt tối sớm hôm, rồi là mưa gió nắng nôi cũng phải đi, thì lúc ấy bắt đầu chúng mới biết tri ân, thì là cuối cùng chúng nó sẽ phải có chí: “Ừ thôi trước tiên là quyết tâm tôi học hành để cho cuộc đời tôi, cũng như tôi báo hiếu cha mẹ tôi, vì thấy khổ quá rồi, thương quá”.

Vậy là hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng chúng sẽ học được. Đây chính là nền tảng để chúng thành Thánh, thành Hiền. Xong mở rộng ra nữa là bắt đầu sẽ thương yêu đến chúng sinh muôn loài. Thương yêu đến gọi là bá tánh đã, rồi bắt đầu mới thương yêu muôn loài. Các bạn phải rút ra được cái kinh nghiệm này.

Cho nên Phật trước khi Niết Bàn mới dặn lại đệ tử là: **“Phải lấy giới làm thầy, lấy khổ làm thầy”**. Chúng ta sẽ sang ý thứ...

3. Làm cách nào để đưa chúng trở lại cái nghèo?

Một mặt, bạn không được cung phụng cho chúng về đời sống vật chất nữa. Đây là do ý chủ quan của bạn. Bạn thường xuyên khi chúng chưa đòi hỏi, bạn cũng đã cung phụng cho chúng hết lòng. Cho nên bây giờ bạn phải không được cung phụng cho chúng về vật chất nữa. Tôi giả sử, ví dụ bạn có tiền đi chảnh nữa, bạn cũng không được thỏa mãn cho con.

Mặt khác, bạn không để chúng hy vọng dựa vào tiền của bố mẹ. Hai ý bạn nhé: Một là: chủ quan của bạn, bạn không được cung phụng cho chúng nữa; Hai là: cũng không cho chúng hy vọng vào mình.

Cho nên bây giờ tôi mới hiểu, lý do tại sao các nhà tỷ phú thành công, họ đều bắt con cái phải tự lập.

Bill Gates, ông dạy con, đó là: “Để có được thứ mình muốn thì cách tốt nhất, các con phải dựa vào chính bản thân mình. Nhưng bố mẹ vẫn là nơi để các con tin tưởng nhất”. Còn ông mang 46% tài sản đi từ thiện. Hơn 45 tỷ đô a.

Còn cậu con trai của nhà đầu tư tỷ phú người Nga Mikhail Fridman thuê một căn hộ ở ngoại ô Moscow với giá 500 USD/tháng, và sử dụng tàu điện ngầm để đi làm. Dù ông Mikhail Fridman sở hữu khối tài sản lên đến 13,7 tỷ USD, ông trở thành người giàu thứ 11 ở Nga, sau khi ông đồng sáng lập công ty đầu tư Alfa Group. Ông nói với con trai rằng: Ông dự định quyên tặng khối tài sản trị giá hàng tỷ USD của mình cho tổ chức từ thiện sau khi ông qua đời. Chàng trai 19 tuổi này chia sẻ:

- Tôi lớn lên và hiểu rằng mình sẽ không được thừa kế bất kỳ tài sản nào.

Anh cho biết, anh độc lập về tài chính, tự trang trải cho cuộc sống của mình nhờ thu nhập từ công ty tiếp thị trực tuyến do anh thành lập.

Đúng như là Tư Mã Quang nói: Bạn để lại tiền cho nó thì nó sẽ tiêu pha vung vít, phung phí lên, rồi thì cuối cùng là đi ăn xin, như 100 vị công thần mà thời của vua

Hán Cao Tổ ấy. Còn mỗi một vị Tiêu Hà là ông nhận cái mảnh đất xấu nhất thì con ông phải làm lụng, bởi vì nếu không làm thì chết đói, thì cuối cùng gia đình ông vượng lên. Đó ạ. Tiêu Hà thông minh.

Lại nói đến cái cậu con trai tử phú, tất cả tài sản từ thiện hết. Ông bố bảo từ thiện hết 100%, để cho nó phải làm. Vậy thì đến lúc khi mình chết, nó mới sống được chứ. Không như thầy Thái nói là đến khi mình làm sao thì nó đi ăn xin.

Còn nếu bạn bảo chỉ cần chúng học tập tốt thì chúng sẽ tự chăm lo cho cuộc đời của chúng, và cũng có thể chăm sóc cha mẹ rồi. Vậy thì bạn lại đang đưa chúng quay về chủ nghĩa học vị như những bài đầu mà Tiến sĩ Thái đã giảng rồi.

Kết quả thì sao với bản thân chúng ạ? Đây hôm trước vừa mới nói với bạn đây, 39/45 học sinh học lớp 6, 12 tuổi không biết bóc trứng luộc. Thần đồng Trung Quốc: 13 tuổi thì đỗ đại học, 17 tuổi thì đỗ thạc sĩ, thì bị trường đuổi học bởi vì không tự chăm sóc được mình.

Còn việc báo hiếu cha mẹ của chúng thì thế nào?

Tiến sĩ Thái tổng kết ra là: có một cái gia đình ý, có đến 5, 6 người con, thì hầu hết tất cả đều đỗ thạc sĩ, tiến sĩ, đại học hết. Chỉ có mỗi một cái người con là không đỗ đạt gì, thì cuối cùng về sau cha mẹ già ở với ai ạ? Ở với cái người con mà không có học ấy. Còn tất cả chúng nó có học, càng học cao chúng nó càng tự tư.

Cho nên bạn có tiền, bạn cũng không được để cho chúng biết, và bạn phải đưa chúng về cái nghèo khổ. Bởi vì

chỉ có nghèo khổ mới có chí; chỉ có nghèo khổ mới được biết tiết kiệm, mà tiết phước; chỉ có nghèo khổ mới biết “tri túc thường lạc”.

4. Vậy bạn hỏi: Tiền làm ra không cho con, thì làm thế nào đây?

Chúng ta có 2 cách để giữ tiền của mình:

Cách 1: Như là người phàm phu chúng ta vẫn thường làm

Bạn bảo tiền bạn giấu im ỉm đi, bạn chôn vào đất chẳng hạn. Bạn phải nhớ cái câu là Phật dạy, Hòa thượng dạy, nhắc đi nhắc lại là: “Tài vi năm nhà cộng hữu”. Bạn có tài sản thì có năm cái nhà ấy cứ thường xuyên rình rập để lấy đi của bạn.

Thứ nhất là: Một môi lửa, mất sạch sành sanh. Bạn thấy đợt vừa rồi cháy rất là nhiều. Rất nhiều công ty, rất nhiều gọi là xưởng cháy hết. Vậy thì những cái người chủ đấy thì mất hết còn gì nữa.

Thứ hai: Nước. Một trận lụt là mất sạch, trôi sạch. Có những vị làm giúp việc cho tôi là những người nông dân ấy, thì cũng nói chuyện với tôi là một trận lụt về là tôm, cá là mất hết. Thế rồi là trồng nghệ, mất luôn cả 400 triệu, rồi trồng các cái thứ hoa màu khác, mất hết.

Nước, lửa, rồi ăn trộm ăn cắp, rồi tham quan ô lại. Và cuối cùng là đến là “vợ con phá tán”. Mà sợ nhất là cái “vợ con phá tán”. Ừ thôi chưa nói đến vợ con, nhiều người bây giờ chúng ta là chồng con phá tán. Vậy thì coi như là 5

cái nhà ấy nó lấy đi. Bạn làm thế nào để bạn giữ được tiền của bạn? Lúc nào bạn cũng sợ rình rập.

Hòa thượng bảo bạn gửi vào ngân hàng thì sợ ngân hàng sụp đổ. Đây là nói chuyện thì Hoà Thượng nói. Bởi vì đối với nước ngoài thì có rất nhiều các cái ngân hàng tư nhân. Thế bạn gửi vào, bạn tin tưởng vào ngân hàng này thì ngân hàng đấy sụp đổ.

Bạn để ở nhà thì nào là bạn sợ nạn nước, nạn lửa, rồi nạn ăn trộm ăn cắp, thế rồi là nạn gọi là người nhà phá tán. Vậy thì bây giờ bạn làm thế nào để bạn giữ được cái tài sản ấy mà bạn vẫn dạy được con bạn?

Cách 2: Gửi vào đại chúng là thù thắng nhất.

Đây chính là bố thí cúng dường cho chúng sinh khổ. Vậy thì hạt giống này bạn gieo, tiền của bạn không những không mất đi, mà còn sinh sôi nảy nở một cách vững chắc.

Rất đúng. Rất đúng. Hòa thượng nói là bạn gửi vào trong đại chúng. Đây là bạn gieo trồng phước. Giống như là Phạm Lãi: “tam tụ tam tán”, ba lần ông bố thí hết tài sản thì ba lần tiền tài lại tụ đến với ông. Và cuối cùng là ông giàu, thậm chí là giàu hơn cả vua.

Mà khi bạn đem từ thiện thế thì giống như con của một số tỷ phú đấy: Nào là Bill Gates này, rồi cái ông tỷ phú người Nga tôi vừa kể chuyện với bạn ấy này, thế rồi là ông Warren Buffett này, thì cuối cùng con nó sẽ phải ý thức là phải tự làm.

Rất đúng. Nhưng mà nói thì dễ. Bạn bảo:

- Ừ thôi thế này lời Hòa thượng nói, tiến sĩ Thái nói, và Cư sĩ Bà chia sẻ. Lại là con gửi tiền tiết kiệm, rồi con chôn con giấu rồi các thứ thì được, thì con làm được. Nhưng mà đến cái đoạn thứ hai mà bảo gửi vào đại chúng (tức là bố thí đấy ạ), thì chắc là con không làm được.

Vì lúc nào cũng thế thôi. Hòa thượng nói: Dù cái người tinh tấn nhất, thì bạn chỉ làm được “bán”, chứ không thể làm được “mãn”. “Bán” là một nửa. Bạn chỉ làm được “tiểu”, chứ không bao giờ làm được “đại”, là bởi vì bạn luôn luôn thường trực trong đầu cái này: “Tôi bố thí hết thì đến lúc tôi ốm thì ai cho tôi đây? Tôi lấy đâu ra?”

Hòa thượng bảo: Bạn tích tiền để lúc ốm thì bạn sẽ

được ốm. Các bạn thấy chưa ạ? Cho nên chúng ta lại quay trở lại với lại cái câu chuyện là về dạy con nhá. Bạn muốn đưa cho con nó vào học đạo đức, không có cách gì, bạn đưa nó về cái nghèo cho tôi. Cho nên thời ngày xưa thì người ta có chí, còn thời ngày nay không có, là bởi vì bạn thỏa mãn hết. Bạn đi làm đầu tắt mặt tối cuối cùng cũng là để bạn thỏa mãn hết cho con tất cả những cái dục vọng về vật chất đấy.

Thứ hai, còn giải pháp tình thế thì cái gì nó thích thì bạn sẽ lấy đi nếu như nó không chịu nghe lời. Ở đây là củ cà rốt và cây gậy. Còn nếu nghe lời, ừ thưởng. Phải cảm ơn, phải tri ân cái nghèo ghê lắm.

Chúng ta tiếp tục. Lại nói tiếp về mẹ của tiến sĩ Thái ạ.]

Sau khi bà về bên nhà chồng, đúng là thật sự rất vất vả, tiền dạy học đều đem ra để tiêu dùng cho việc nhà, còn phải cung cấp tiền ăn học cho em gái, em trai chồng cùng đi học. Các bạn, giả sử như con gái quý vị, quý vị có gả không?

[Bây giờ sau khi học đạo rồi thì hiểu rồi, cứ cái nhà nào mà nhà có đạo đức ấy, thì mình gả.

Phải học tập bà ngoại của Khổng Tử. Khi thấy gia đình bố Khổng Tử là Thúc Lương Hột, bảo “ôi cái nhà này họ tu phúc tích đức ghê lắm”. Vậy thì tìm mọi cách để gả con gái mình cho bố của Khổng Tử, thì cuối cùng là sinh ra được Khổng Tử.

Chứ không phải bảo: “Ui cái nhà này nó nghèo thế này”, lại tìm một cái nhà thật giàu để gả con. Vậy thì không

cẩn thận là phước hưởng lúc đầu đời hết sạch. Xong rồi đến lúc lại không biết tu nữa thì đến lúc cuối đời thì lại giống như là 99 vị công thần của thời vua Hán Cao Tổ, thì chết dở.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên, một là phải có nhãn quan, phải nhìn xa trông rộng, biết được con hiếu, có gia đình truyền thống hiếu thảo, sau này nhất định sẽ hưng thịnh.

Hơn nữa người xưa có nói: “Chịu thiệt chính là phúc”. Lúc đầu quý vị biết chịu thiệt thì sẽ được người khác tôn trọng quý vị, khâm phục quý vị. Người xưa nói: “Chịu thiệt chính là phúc”.

[Nhân đại dịch này, thì tôi có nói với cư sĩ Hằng là:

- Cả nhà con lên đây ở với mẹ đi. Bởi vì là hai đứa nó nghỉ học, thì gọi là hộ pháp thời chống dịch, thì là ông bà sẽ giúp trông cho mấy đứa trẻ.

Thế thì khi cư sĩ Hằng, cư sĩ Tuấn và Bông, Bi đều lên đây hết này, thì thành ra bây giờ là 1 gia đình thành 8 người ăn. Tôi bắt đầu để ý cư sĩ Châu nhớ. Bởi vì buổi sáng cư sĩ Châu vẫn phải dậy để nấu nướng các thứ cho ông bà ăn, 3 mẹ con nhà Hằng, vì Hằng bây giờ cũng dậy online mà, Đại học là như thế. Ở nhà cùng với Ông Bà cùng với Châu là 6 người, Trung, Tuấn thì đi làm. Tôi để ý, Châu dậy thổi cơm, buổi trưa thổi cơm, buổi chiều Ông Bà trông cháu, Châu xuống thổi cơm tiếp. Tôi cứ để ý là xem là có ty nạn gì với chị không? Nhưng mà tôi thấy tuyệt hề không một câu ty nạn. Không những không ty nạn, mà lại còn không có cả thái độ vùng vằng.

Được 1 tuần, tôi bắt đầu mới nói với lại cư sĩ Châu:

- Con làm như thế là rất đúng, mẹ đã để ý con rồi đấy. Và con phải hiểu được 1 cái câu là: "Chịu thiệt thòi chính là phúc".

Và cư sĩ Châu hoàn toàn là hiểu ra điều đấy.

Chúng ta tiếp tục:

Cho nên khi mẹ Tiến sĩ Thái về nhà chồng mà nhiều em út đi học như thế, vất vả như thế, kinh tế khó khăn như thế. Chịu thiệt thòi là phúc. Bây giờ phúc như thế nào? Phúc đấy ạ, con cái thì đều là làm nên. Chị của Tiến sĩ Thái cũng rất là giàu, lúc Tiến sĩ Thái đi giảng bài thì còn kêu rằng là: Mỗi tháng chị hỗ trợ cho em 10 ngàn tệ Đài. Tiến sĩ Thái thì theo Hòa thượng là dấu chân hoàng pháp khắp thế giới rồi. Bây giờ thì Tiến sĩ đã xuất gia rồi. Có phước không? Quá có phước. Cho nên thiệt thòi thật sự là phước.

Và cái gì chứ, tôi nghĩ là như là mẫu thân của Hòa thượng, của Sư phụ Thượng nhân ấy, thì vắng sinh rồi. Sau đến tiếp tục nữa đến là Hàn Quán Trưởng vắng sinh.

Thế thì bây giờ, nếu như cái con đường mà Tiến sĩ Thái đi như thế này, và chính là Hòa thượng lại xuống tóc cho Tiến sĩ Thái để xuất gia, thì không phải là thiệt thòi là được phước thì là gì? Thì cái khả năng mà gia đình Tiến sĩ Thái, mẫu thân của Tiến sĩ Thái, rồi phụ thân của Tiến sĩ Thái, thì tôi nghĩ là đến cái khả năng mà vắng sinh thì rất là nhiều. Thì vậy đây không phải là thiệt thòi được phúc thì là cái gì?

Chứ còn bây giờ về 1 cái gia đình giàu có quá, cái gì

cũng được đáp ứng rồi, nhà cửa rồi, xe cộ rồi, ăn chơi tung tủy, rồi du lịch các kiểu thì chỉ có chóng hết phước mà thôi, nếu không biết tu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên trong nhà mẹ tôi cũng coi như là giàu có, gả đến nhà chồng lại biết công hiến như vậy, nên em gái, em trai chồng rất là khâm phục Bà. Những ông chú của tôi đối với mẹ tôi cũng rất tốt. Rồi dần dần tình hình gia đình cũng được cải thiện. Bởi vì người có tâm hiếu họ đối với gia đình sẽ rất có trách nhiệm.

Mẹ tôi gả đến nhà cha tôi chừng 20 năm, lúc đấy Bà mới bắt đầu mở lời.

[Chứ không phải vừa mới đến 1 cái thì chỉ chỉ trở trở, phải làm cái này, phải làm cái khác. Rồi gọi là sắp đặt lại trật tự hết cả gia đình nhà chồng.]

Lúc sự tín nhiệm đã đến được mức độ nào đó, mở lời mới có sức mạnh. Chúng ta phải tích lũy nhiều mà thể hiện ít, không nên quá vội vàng. Cổ nhân có nói rằng: “Dục tốc tắc bất đạt”, muốn nhanh thì nhất định sẽ là không thành công.

Hai là: Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc

[Đấy ạ.] Hơn nữa, khi kiến nghị đối với người khác, quý vị không nên xưa nay chưa từng kiến nghị, vừa kiến nghị lại kiến nghị 5 điều, kiến nghị 6 điều, như vậy cũng không tốt.

[Vừa mới nói là khuyên người phải nhẫn nại, khó lắm]

đấy, một cái khuyên mà còn hàng chục lần, thậm chí hàng trăm lần không nghe.

Thế có những khi tôi còn bảo với cư sĩ Hằng:

- Khi nào con còn chưa nghe lời thì mẹ còn nói. Dù là 10 năm, 20 năm, hoặc lâu hơn nữa, mẹ vẫn cứ nói.

Vừa mới nói chỉ có 1 điều đã khó như thế rồi, bây giờ làm một lúc luôn, kiến nghị luôn 5, 6 điều, thế ai nghe được. Bởi vì khi bạn đã khuyên tức là toàn là bạn chỉ lỗi người ta là sai phải thay đổi thôi. Thế một lúc ủa ra 1 cái gọi là 5, 6 tội, thế thì không ai nghe được. Còn người nào nghe được thì chắc là người đấy chắc chắn thành Thánh, nếu những lời bạn khuyên là đúng đạo.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chỉ thỉnh thoảng kiến nghị 1 điều có thể là kết quả. Giả sử tuy họ không làm, nhưng sau đó giống như quý vị ấn chứng vậy: À, nói rất chuẩn, dần dần sự tín nhiệm sẽ ngày càng cao.

[Bạn thấy chưa ạ? Bạn thỉnh thoảng kiến nghị 1 điều, họ có thể không làm. Nhưng mà về sau khi nó xảy ra cái việc đúng như bạn nói, thì tự nhiên quý vị được ấn chứng vậy: à nói rất chuẩn. Ba lần, bốn lần đều thấy nói chuẩn cả, mình đều không nghe, thì lần sau đến 10 lần họ phải rút kinh nghiệm chứ. Cứ lần nào không nghe đều gặp chuyện cả, thì lần sau họ phải rút kinh nghiệm chứ. Đây là đối với người được khuyên.

Còn với người khuyên thì Tiến sĩ Thái nói rồi đấy, phải có tâm nhân nại là thứ nhất. Thứ hai là khuyên ấy, thì

một điều một thôi, không nên khuyên nhiều điều. Đừng có nghĩ rằng là người này thông minh thì nhảy được 3-4 bước, không có. Bởi vì nếu mà khuyên mà người ta làm được thì thầy Thái nói là: một lần mà làm được ngay (đây là nói về nhân nại), để bạn khuyên tiếp thêm điều khác, điều khác nữa thì chỉ có Nhan Hối chuyển thế thôi.]

Chỉ thỉnh thoảng mới kiến nghị 1 điều. Có thể kết quả giả sử họ không làm, nhưng sau đó giống như quý vị ấn chứng vậy: “À nói rất chuẩn”. Dần dần sự tín nhiệm sẽ ngày càng cao.

[Mà cái sự tín nhiệm ngày càng cao này cũng chẳng phải bạn mong. Bởi vì mục đích của bạn là mong cho họ được tốt mà. Chứ không phải bảo: Đấy thấy chưa. Thế xong rồi tín nhiệm này nó chẳng qua chỉ tăng cái bản ngã của bạn, cái sự kiêu mạn của bạn mà thôi, không phải thế.]

Vậy nên, mối quan hệ cha con, mối quan hệ quân thần, mối quan hệ vợ chồng đều cần xây dựng trên sự tín nhiệm và sự công hiến.

[Chúng ta đã kết thúc ý Thứ hai: Đến nơi mới làm thế nào để được tín nhiệm? Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều, và khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc.]

Và đây cũng là kết thúc mục 6: “Khuyên người phải được họ tín nhiệm” ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến mục 7: Phương pháp khuyên can trong ngũ luân.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 105

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học chánh văn 6, đã kết thúc chánh văn 6.1 và 6.2: “Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi, mặt vui tươi, lời hiền hòa”. Trong 2 chánh văn này đã nói đến những nội dung sau:

- 1. Mục đích khuyên,*
- 2. Thái độ khuyên,*
- 3. Thời cơ khuyên.*

Và chúng ta cũng đang dừng ở chánh văn 6.3: “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”. Trong chánh văn này là các nội dung tiếp theo:

- 4. Người khuyên phải kiên trì,*
- 5. Người khuyên phải có tu dưỡng, và*
- 6. Người khuyên phải được họ tin tưởng.*

Hôm nay chúng ta sẽ học tiếp nội dung thứ 7, là: Phương pháp khuyên. Phương pháp khuyên thì có nhiều, không phải chỉ có nói ọ, gọi là dùng ngôn giáo, mà thân giáo cũng rất là quan trọng. Ngoài ra thì bạn phải rất thiện xảo phương tiện, chữ “thiện” chính tài giỏi, chữ “xảo” là khéo léo. Cho nên phương tiện phải rất đa dạng, nhưng lại phải rất “thiện xảo”.

Bây giờ chúng ta bắt đầu học nội dung thứ 7:

7. Phương pháp khuyên

6-4. “Hào khắp tùy, thất vô oán” (Dùng khóc khuyên, đánh không giận)

Đây chính là nói đến phương pháp khuyên.

Giảng giải chánh văn này thì Tiến sĩ Thái đề cập đến các phương pháp khuyên ở trong “ngũ luân”. Làm thế nào để khuyên can thành công? Thì bạn phải nắm được điểm quan trọng nhất đối với từng “luân”, hay còn gọi là “key word” đối với từng đối tượng. Tiến sĩ Thái giảng tương ứng với các ý như sau:

7.1. Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì

7.2. Cha khuyên con - Quan trọng là giữ thể diện cho con

7.3. Bè tôi khuyên Vua - Quan trọng là phải thiện xảo phương tiện

7.4. Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ

7.5. Anh em khuyên nhau - Quan trọng nhất là phải “thân giáo”, quan tâm đến nhau

7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm

Chúng ta sẽ bắt đầu.]

7.1. Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì

[Đó. Nhưng bạn nhớ nhé, tôi mà sai chẳng hạn, các vị cư sĩ con mà khuyên tôi chẳng hạn, quan trọng là phải kiên trì. Đó, nếu đúng tôi sai.

Vì sao trong việc khuyên cha mẹ thì kiên trì là quan trọng nhất? Vì người làm cha mẹ sinh ra con, rồi nuôi dạy con, nên đã quá quen với việc chỉ đạo và dạy dỗ con theo kiểu một chiều, là cha mẹ biết hơn, giỏi hơn, có kinh nghiệm hơn, có kiến thức hơn, nên các con đừng có mà đòi “trúng khôn hơn vẹt”, hoặc là “cá không ăn muối cá ươn, con không nghe lời cha mẹ chằm đường con hư”. Cho nên người làm cha mẹ rất khó có thể nhận ra rằng con cái đã trưởng thành, trong nhiều lĩnh vực có khi chúng còn giỏi hơn mình, và đôi khi chúng có những nhận định về sự việc sáng tạo hơn mình.

Điều này thì tôi cũng đã nhận ra là nhiều khi các cư sĩ con của tôi góp ý với tôi một số việc khá là chuẩn, và tôi cần phải học hỏi ở chúng những điều này.

Vị tỷ phú giàu thứ 6 trên thế giới là Warren Buffett, hiện nay ông đã 90 tuổi, ông nói: “Thông thường, chúng ta hay lầm tưởng rằng người cố vấn sẽ là những nhà hiền nhân lớn tuổi và nhiều kinh nghiệm. Tuy nhiên, trong thời đại này thì lại khác, không nhất thiết bạn phải học hỏi từ những người nhiều kinh nghiệm hơn bạn. Đôi khi, bạn sẽ nhận được những bài học từ những người trẻ, ít kinh nghiệm hơn, nhưng họ lại có một góc nhìn rất là khác về sự việc”.

Đây ạ, cho nên bạn thấy đấy, vẫn là người có trí tuệ thì nhận ra được điều này. Còn chúng ta thì phần lớn đều cho mình là giỏi nhất, tài nhất, không ai bằng, và tư duy của bố mẹ với con cái cũng luôn luôn là như vậy. Cho nên bạn muốn khuyên cha mẹ thì điều đầu tiên, quan trọng nhất là bạn phải kiên trì.

Bạn nghe Tiến sĩ Thái giảng nhé:]

Vào thời kỳ đầu nhà Đường, lúc đó vẫn chưa coi là thời sáng lập ra nhà Đường. Đúng vào thời kỳ giao tế giữa Đường và Tùy, phụ thân của Đường Thái Tông là Lý Uyên. Ông dẫn quân đội đi Nam chinh Bắc phạt. Đương nhiên là Lý Thế Dân (sau này lên ngôi chính là Đường Thái Tông), cũng đi theo bên cạnh.

Có một lần Lý Uyên quyết định phải đưa quân đội đi theo tuyến đường này. Lý Thế Dân vừa nhìn, tuyến đường này rất có khả năng sẽ gặp phải quân địch mai phục, toàn quân sẽ bị đánh úp. Lý Thế Dân liền khuyên Phụ thân: Không thể đi theo con đường này. Ông khuyên mãi, nhưng Phụ thân ông vẫn không nghe.

[Bạn lại phải nhớ là khuyên cha mẹ thì quan trọng là phải kiên trì. Kiên trì 1 lần không được thì bạn phải nghĩ đến là phải khuyên cho bằng được, nhưng mà khi nào thì khuyên lại? Đúng rồi ạ, “khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, chứ không phải là kiên trì là vừa mới nói xong 1 cái, sáng nói, chiều lại nói, tối lại nói, sáng hôm sau lại nói, thế thì bạn chỉ có đại, bạn chỉ bị ăn mắng thôi.

Tuy nhiên là trường hợp này của cha thì Lý Thế Dân có nên đợi đến “Vui khuyên tiếp” không ạ? Không thể được, vì tình hình quá gấp gáp rồi, nếu đợi đến lúc cha vui mới khuyên tiếp, thì có khi toàn bộ quân đội cũng như cha của mình đã bị đánh úp, có khi chết hết rồi. Cho nên bạn học phải linh hoạt, không thể cứ “y văn giải nghĩa được”, phải thiện xảo phương tiện để đạt bằng được mục tiêu gấp gáp này.

Tiếp tục ạ.]

Kết quả, buổi sáng hôm đó phải xuất phát, đột nhiên nghe bên ngoài trại có người khóc lớn. Lý Uyên rất ngạc nhiên: Làm sao lại có một người đàn ông lại ở ngoài kia mà khóc lớn vậy? Lý Uyên liền đi ra, liền nhìn thấy Lý Thế Dân ngồi bệt trên đất mà khóc lớn. Rồi Lý Thế Dân nói:

- Phụ thân à, đi như vậy chắc chắn sẽ làm cho toàn quân bị tiêu diệt.

Ông càng nói càng khóc lớn hơn.

[Đấy, khuyên mãi không được thì khóc vậy.]

Đệ Tử Quy nói: khóc lớn mà khuyên, đánh cũng không giện.

Đây, “Dùng khóc khuyên, đánh không giận”, chính là biểu diễn của Đường Thái Tông Lý Thế Dân. [Đây, dựa vào cái tích ấy mà làm.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Phụ thân ông vừa nhìn thấy con trai như vậy liền nghĩ: Đứa con này thật là đáo để, kiên trì muốn khuyên can ta. Sau đó ông đứng là đổi tuyến đường, quân đội mới tránh được nguy nan.

Cho nên các bạn, hiểu tâm của một con người có thể cứu vãn được những gì? Một quân đội. Giả dụ như quân đội này không được giải cứu thì lịch đại của chúng ta thế nào?

[Không còn thời đại gọi là gì ạ? Trình Quán chi trị của nhà Đường. Đó, cho nên là lịch sử lúc ấy là sẽ thay đổi, chứ không thể được như thế.

Các vị vua thời xưa các vị ý rất là nhiều cái tin tưởng về tâm linh. Đây ví dụ, bây giờ mình chuẩn bị làm một cái việc rất là lớn, xuất quân ra một cái cũng mong muốn là đi ra “bước chân phải” (đây là tôi ví dụ thế). Rồi cũng gặp được những cái may mắn, người đón ngõ. Ví dụ như vậy. Nhỏ thì như chúng ta vẫn gọi đón ngõ. Thế bây giờ con trai mình nó khuyên mãi mình không nghe, ừ biết rồi. Thế ngày hôm sau trước khi đi nó chặn đoàn quân đến, nó khóc bù lu bù loa lên, thế này sẽ cảm thấy ngay: “Ôi dồi ơi, cái điềm này không được rồi”.

Trước đây cư sĩ chồng có kể chuyện với tôi là: Khi thời cư sĩ chồng còn nhỏ, thì năm đấy là anh chị em ở trong nhà lúc nhỏ là cũng hay trêu đùa nhau, thì năm đấy là vào mừng 1 Tết là trêu đùa nhau rồi khóc. Thế thì sau khi như

thế thì đúng năm đấy là phụ thân là đổ bệnh ốm, và sau đấy thì một năm sau là mất.

Thế cho nên là nhìn thấy cái điềm thế là cái người làm ra cái điều đấy là người ta cũng biết là mình làm như thế này là ví dụ phụ thân sẽ thấy cái điềm như thế này là phụ thân sẽ không đi nữa.

Có một cái vị quan về cái vùng đấy, thì thấy cái xứ này hạn hán suốt ba năm, không có nước, và đồng thời là toàn những cái hiện tượng gọi là nó rất là trái nghịch với lại thiên địa, đạo trời, tuyết lại rơi giữa mùa hè. Thì ông mới tìm hiểu lại, thì ông mới phát hiện ra là nàng Đậu Nga thời nhà Nguyên là một cái người con dâu rất là hiếu thảo, chồng thì chết sớm, thì ở vậy mà chăm sóc mẹ chồng đến nơi đến chốn. Thế thì cuối cùng lại bị có những người họ đồ cho là giết mẹ chồng, và cuối cùng là xử tử. Thế nhưng sau khi chém đầu nàng Đậu Nga xong thì tuyết rơi liên tục giữa mùa hè chói chang.

Thế là biết là nàng Đậu Nga bị oan rồi. Và ông đã phải làm lễ trước mộ của cái nàng Đậu Nga này, công bố với toàn dân thiên hạ là nàng Đậu Nga này bị oan. Thì lúc đấy mới hóa giải được, thì dân vùng đấy bắt đầu mới không bị hạn hán nữa.

Lại nói đến mừng 1 tết Kỷ Hợi, rồi Tết Canh Tý vừa qua, trời có mưa đá. Tôi còn nhớ đêm 30 Tết, trước giao thừa, tôi cùng Cư sĩ Chồng đi ra ngoài dạo một chút để quay trở về “xông đất” nhà mình luôn, thì gặp mưa đá. Trong lòng tôi bắt đầu bồn khoăn, thấp thỏm, sợ điềm báo không hay. Và thế là trong năm nay nào là dịch Covid 19 ập đến, rồi tháng 10, tháng 11 bão lũ, sạt núi, lở đất lịch sử đã đổ ập trút xuống miền Trung, khiến hàng vạn dân miền

Trung phải “màn trời chiếu nước”, rồi người chết nhà tan, hoang tàn đổ nát sau thiên tai.

Lại nói tiếp, trước đây Đạo tràng chúng ta sinh hoạt tại địa điểm này, các bạn đã biết ả, gồm 2 Đạo tràng cộng lại, là Đạo tràng Phổ Hiền và Đạo tràng 1108. Thế thì tháng 6 vừa rồi, cư sĩ Chúc Hạnh có nói với tôi là:

- Bà ơi, cái cây trước cửa Đạo tràng bị bão đánh thân bị chẻ làm 2, chẻ dọc, chia thành 2 nhánh, không biết là thế nào.

Tôi nói:

- Thôi thì cứ nỗ lực mà tu thôi, để chuyển họa thành phúc.

Nhưng nói thật là trong thâm tâm tôi cũng băn khoăn, tự hỏi không biết điềm gì đây. Thì quả nhiên sau đó giá thuê nhà ở đây tăng lên đến 500%, thêm nữa là Covid ập đến. Thế là hết, Đạo tràng chúng ta phải tạm nghỉ sinh hoạt, kể từ đó đến nay đã hơn 1 năm rồi. Thôi, thế là ai về nhà nấy, cơ hội hợp nhất 2 Đạo tràng làm một thành ra cũng không còn nữa, rất khó.

Thậm chí cái cơ duyên để chia sẻ pháp online này cũng gặp không ít chướng ngại, chứ thực ra thì lúc đầu tôi có ý định là chia sẻ hết bộ Nền tảng tu hành cùng các bạn. Sau Đệ Tử Quy sẽ đến các bài giảng của Hòa thượng: Liễu Phàm Tứ Huấn – là giáo dục nhân quả, rồi Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp Đạo. Nhưng mà thôi, bây giờ thì đành vậy chứ làm thế nào được ả! Thôi thì cứ tự tại tùy duyên, đến đâu hay đến đấy vậy.

Cho nên là, ở đây lại nói về Lý Thế Dân. Lý Thế Dân, khi ông khuyên cha ông mãi không được. Bạn phải hiểu là vị vua nào bên cạnh cũng có nào là thầy chiêm tinh này, nào là thầy xem bói, gọi là quẻ này, rồi ngày giờ tháng năm, rồi là đủ các thứ. Thì ông dùng cái cách là sáng ngày mai trước khi xuất quân, vì ông biết ông phải đánh đối thối: Một là cha giận quá, nhưng mà không thì làm sao ta đối cái đây để cứu được cả đoàn quân đây và cứu được chính cả cha mình nữa. Thế thối, thế này thì thấy xúi quá rồi, thì phải thối, và đi đường khác thì cuối cùng được giải cứu. Đây ạ, “Dùng khóc khuyên, đánh không giận” - phương tiện thứ nhất.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Các bạn có cảm giác được rằng, đời người đích thực phải rất là cẩn thận, vì “sai một ly, đi một dặm”? Sai một ly đi một dặm, nay quý vị hồi tưởng lại xem mấy mươi năm, giả sử trong lúc then chốt quý vị lựa chọn sai rồi, không liệu trước, không phòng xa, thì nay sẽ không có phúc phần đó nữa. Liệu có thể ở nơi đây nghe lời dạy của Thánh hiền chăng?

[Đó. Toàn bộ cái lịch sử coi như sẽ viết lại, đây là đối với vị vua. Còn đối với chúng ta thì toàn bộ cái gia phả của gia đình sẽ viết lại.]

Cho nên con người nên cẩn thận mọi lúc, mọi nơi, và còn luôn luôn cảm ơn, bởi vì trong quá trình này cũng có rất nhiều thân hữu nhắc nhở chúng ta những điều quan trọng, dẫn dắt để khuyên bảo chúng ta.

[Thế bây giờ nghe người khác khuyên lại sân si âm lên, thế thì thối, còn nói chuyện làm gì? Giả sử người ta nói

oan thì Đệ Tử Quy cũng dạy rồi: Có thì sửa, mà còn không có, thì phải cảnh giác.

Tôi thường xuyên nói điều này với lại các cư sĩ con tôi. Tôi bảo là:

- Các con có những việc làm sai, nhưng mà cứ giấu ém nhẹm cư sĩ Bà, không nói. Thế nhưng mà các con không hề biết rằng là trong cái chương “Gần người nhân” thì Tiến sĩ Thái có nói là: Khi mà gần người nhân thì bạn sẽ học được rất nhiều điều ở người nhân ấy, và được rất nhiều những cái khả thi bổ ích. Để làm gì? Để cho cuộc đời của bạn tránh những cái họa hại đổ đến. Bởi vì đây là cái kinh nghiệm, và trí tuệ của người ta.

Tôi nói tiếp:

- Thứ nhất, về tuổi đời mẹ làm ăn chán rồi, gọi là “biểu đầu mẻ trán” mãi rồi, kinh nghiệm đầy mình rồi. Đây là nói về tuổi đời là kinh nghiệm hơn rồi. Thứ hai, trong công chuyện làm ăn cũng kinh nghiệm hơn rồi. Thứ ba nữa, mẹ là người học đạo Thánh hiền. Thứ tư nữa, mẹ là người tu thật. Vậy mà các con không nghe, các con cứ giấu ém nhẹm đi, thì cuối cùng là các con sẽ phải gánh chịu những cái rủi ro đáng nhẽ không đáng có. Thì người ta mới cần thân cận người nhân từ. Mà đây có mẹ trong nhà cứ giấu ém nhẹm đi, xong rồi đến lúc bắt đầu ví dụ như có chuyện gì cái, thì lúc ấy bắt đầu mới đổ ra. Sao đại thế?

Thế tôi nói mãi, tôi cũng có cảm giác là bắt đầu cũng nghe được. Tôi bảo là:

- Cấm không được giấu cái gì hết. Đến lúc mà để tôi biết ra thì lúc ấy có những cái không sửa được đâu.]

Cho nên con người nên cẩn thận mọi lúc và luôn luôn cảm ơn, bởi vì trong quá trình này có rất nhiều thân hữu đã nhắc nhở chúng ta [*“Thân” - người thân đấy, “hữu” - bạn bè đấy*] những điều quan trọng, dẫn dắt, khuyên bảo. Đó là nói con trai khuyên phụ thân. Đương nhiên cũng có phụ thân khuyên con trai.

[Thứ hai là...]

7.2. Cha khuyên con - Quan trọng là giữ thể diện cho con

Thì quan trọng nhất là gì?

[Đấy.] Phụ thân khuyên con trai phần lớn là lúc con trai đã trưởng thành, nên cũng không tiện để quát mắng nó nữa.

[Thôi cái chuyện mà cha khuyên con thì đương nhiên là đủ lòng kiên trì rồi, vì thương con lắm. Nhưng mà quan trọng lại phải giữ thể diện cho con, thì mới khuyên được.

Vì sao lại như vậy? Vì nếu chúng nó còn nhỏ thì không gọi là “khuyên”, mà là dạy bảo. Chỉ khi chúng nó đã lớn, có ý thức thì mới gọi là “khuyên”.

Ngày trước, tôi còn nhớ phụ thân tôi có dạy tôi rằng:

- Khi con 20 tuổi con sẽ thấy rằng con giỏi hơn cha, 30 tuổi con thấy con chỉ bằng cha thôi, 40 tuổi con sẽ thấy là con kém cha rất nhiều.

Lúc đấy tôi không hiểu, nhưng bây giờ thì hiểu rồi ạ. Vì sao hả các bạn?

Chúng ta ai mà chẳng trải qua tuổi 20. Nhà thơ Tố Hữu có viết về tuổi 20: “Hai mươi tuổi, tim đang dào dạt máu; Hai mươi tuổi, hồn quay trong gió bão; Gân đang săn và thớ thịt căng da; Đời mặn nồng, hứa hẹn biết bao hoa”! Đây ă! Đây nhiệt huyết và tự tin, cho nên nhiều lúc tưởng mình có thể làm nên tất cả, mình giỏi hơn cả bố mẹ, thậm chí có thể xoay chuyển được cả trời đất.

Còn 30 tuổi thì sao? Khổng Tử dạy: “Tam thập nhi lập”- là 30 tuổi thì tự đứng vững được, tự lập được, nên lúc ấy cũng đã cảm nhận được rằng những lời khuyên trước đây của cha mẹ là đúng, nên lúc đó mới phát hiện ra rằng: “Có lẽ ta cũng chỉ bằng cha mẹ thôi”.

Rồi đến 40 tuổi ă? “Tứ thập nhi bất hoặc” - là 40 tuổi chẳng nghi hoặc, vì trí tuệ đã mở mang, nên lúc này mới nhận ra rằng: “Giờ càng già càng cay”, trí tuệ mình quả là thua bố mẹ rất nhiều.

Cho nên, lúc chúng đang trưởng thành, từ 15-30 tuổi, bạn muốn khuyên con thành công thì bạn phải giữ thể diện cho con.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc còn nhỏ, chúng ta có thể dùng lời lẽ nghiêm khắc để răn dạy con, nhưng lớn rồi thích thể diện, cho nên quý vị trước mặt nhiều người mắng con, thì con cái có thể không tiếp thu mà còn oán hận ở trong lòng.

[Bạn có thể đánh nó. Ờ ok, ví dụ như cư sĩ Trung, nếu cần tôi vẫn rút roi ra được. Nhưng mà tôi lại không thể nào mà trước mặt đông đủ văn võ bá quan rồi bạn bè của cơ quan, rồi là những người mà đang coi cư sĩ Trung rất là

tốt, rất là giỏi, tôi ví dụ như thế, mà tôi lại mang ra tôi quát mắng, rồi là tôi rút roi ra, thì không bao giờ được.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có một người thanh niên 16 tuổi, anh ta vừa lái xe đưa phụ thân đến khu vui chơi, để phụ thân xuống đó. Sau đó hẹn với phụ thân anh ta 4h chiều sẽ gặp nhau ở chỗ này. Khi anh lái xe đi đến trạm xăng để đổ xăng, thì anh ta thấy thời gian vẫn còn mấy tiếng đồng hồ, bên cạnh lại có rạp xem phim ở gần đó. Anh ta định trong lúc chờ đợi sẽ đến rạp chiếu phim này để xem phim, sau đó sẽ quay đến trạm xăng, lấy xe rồi sẽ đón phụ thân sau. Rót cuộc, vừa xem phim thì quên mất thời gian.

[Đấy ạ, đã đi vào những cái gọi ham mê thì coi như chả còn biết trời đất thiên địa là gì nữa. Cho nên mới nói rằng là chơi cho đến bạc nhược cả người đi, chơi cho không còn cái chí khí gì nữa là vì như vậy. Cho nên bảo bạn rằng là bạn làm sao đấy bạn dạy con có chí, đừng cho nó tất cả những các cái đấy nữa. Đấy ạ!]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Rót cuộc xem phim thì quên mất thời gian. Khi sự nhớ ra thì đã trễ hơn 1 tiếng đồng hồ. Anh ta vội vàng chạy đến trạm xăng lấy xe lái đi đến nơi đã hẹn với phụ thân. Cuối cùng anh ta nghĩ bụng, phụ thân nhất định sẽ mắng mình, cho nên anh ta đã nghĩ ra một lý do nói với phụ thân rằng: “Do xe bị hư vì phải đi sửa chữa”.

Chúng ta không thể trách anh ta, bởi vì anh ta chưa được học Đệ Tử Quy. Vì trong Đệ Tử Quy có nói: “*Vô tâm phi, danh vi thác*”, là “*Lỗi vô ý, gọi là sai*”. “*Hữu tâm phi,*

danh vi ác” - “Lỗi cố ý, gọi là ác”, là cố ý làm sai thì gọi là ác. “Thảng yểm sức, tăng nhất cô”, có nghĩa là “Biết sửa lỗi, lỗi không còn. Nếu che giấu, tội tăng thêm”.

Cho nên anh ta cho rằng mình rất thông minh. Sau đó nhìn thấy phụ thân, anh ta liền bắt đầu nói với cha:

- Cha à, vì xe của con bị hư, cho nên con mới đến trễ như vậy.

[Đã chối tội thì chớ. Đây gọi là gì? Nói dối. Mà cái nguyên nhân nói dối, thầy Thái nói là có 6 nguyên nhân nói dối:

Thứ nhất là vì danh vì lợi mà nói dối. Lần trước tôi ví dụ đây ạ. Cái nhà này của tôi 7 tỉ rưỡi, hôm qua có người trả rồi, vậy hôm nay vì đến vị mua, tôi nhất định phải 8 tỉ. Chả có ai trả cả, bịa ra thế. Đây là vì lợi.

Thế nhưng cái trường hợp này gọi là vì sợ mà nói dối. Đây, lần trước trong bài tôi cũng ví dụ đây. Bố mẹ giao cho Chu Bi thổi cơm, thế bây giờ mãi xem gọi là “Siêu trí tuệ” quá, thì cuối cùng là thổi cơm bị sũng. Thế về bố mẹ ăn thì bố mẹ thấy sũng, bố mẹ kêu. Thì cuối cùng, sợ mà, sợ, nói dối sao ạ?

- Con đang thổi cơm thì con đau bụng quá, con phải chạy vào nhà vệ sinh.

Thế thì bố mẹ nào mắng nữa? Con mình nó đau bụng đến nỗi quần quần thế. Đúng không ạ? Đây là vì sợ mà nói dối. Đây cái trường hợp của cái anh thanh niên này cũng thế, vì sợ mà nói dối. Cũng không được học Đệ Tử Quy, “Phàm xuất ngôn, tín trước tiên” cũng không được

học. Còn bên trên thì không biết rằng là: Thôi mình có lỗi rồi mình cứ nhận quách với cha đi thì là “Biết sửa lỗi, lỗi không còn. Nếu che giấu, tội tăng thêm”. Nên anh ta mới nói là:]

- Cha à, vì xe bị hư cho nên con mới đến trễ như vậy.

Phụ thân anh ta nói:

- Vì sao con lại phải lừa dối ta?

Anh vẫn không bỏ cuộc, anh ta nói:

- Cha à, lời nói của con đều là thật mà.

[Có không ạ? Hôm qua vừa mới out ra khỏi một cái group Facebook mà cha mẹ không bằng lòng. Hôm trước thì nói dối. Đấy. Hôm trước thì cha mẹ bảo:

- Con ơi, con ở cái group này không được đâu.

Thế nhưng mà sợ, nói dối:

- Con có ở đâu.

Đấy, thế xong lúc cha mẹ bảo:

- Chắc chắn có.

Thì cuối cùng giống anh chàng này:

- Cha à, lời nói của con đều là thật mà.

Đó! Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Phụ thân anh ta nói tiếp:

- Ta đã gọi điện thoại đến trạm xăng rồi. Họ nói với ta, xe của con cứ để ở đó mãi.

Cuối cùng thì lời nói của anh ta đã bị bại lộ. Anh ta rất xấu hổ. Phụ thân anh ta nói tiếp:

- Ta rất tức giận, không phải là giận con, mà giận chính bản thân ta. Ta dạy con đã 16 năm. Vậy mà con lại sợ ta trách mắng mà đi lừa dối ta. *[Đó, các bạn phải lưu ý điều này.]* Đó là ta dạy con không có phương pháp. Cho nên ta phải nghiêm túc kiểm điểm mình mới được. Đoạn đường này ta sẽ tự đi bộ về.

Đoạn đường này cách nhà họ là 18 dặm Anh. *[1 dặm thì bằng một nghìn sáu trăm lẻ chín mét. Vậy thì 1 tiếng đồng hồ thì đi khoảng được 4-5 dặm Anh. Thử xem mấy chục cây số thế này mà ông í kiên quyết ông í đi bộ.]* Phụ thân anh ta thực sự làm như vậy. Từng bước, từng bước đi bộ về, con trai thì lái xe đi theo sau bố mình. Sau này, người con trai này nói:

- Đó là đoạn đường gian nan nhất mà tôi phải trải qua trong đời này, nhưng cũng chính là môn học tốt nhất mà tôi đã học được trong đời này. Bắt đầu từ đó đến nay, tôi không bao giờ nói dối nữa.

Người cha này dùng đức hạnh của mình, dùng tâm “tàm, quý”, *[“tàm, quý” là xấu hổ, hổ thẹn]* của mình để thức tỉnh cái tâm “tàm, quý” của con.

[Tại sao cùng là xấu hổ, hổ thẹn mà lại chia ra thành “tàm” và “quý”? Một bên thì gọi là xấu hổ, một bên thì gọi là hổ thẹn. “Xấu hổ”, tức là gì ạ? “Xấu hổ” là với người.

“Hổ thẹn” là với chính cái lương tâm mình đây. Đó, hổ thẹn là chính với lương tâm mình đây.]

Đây chính là lời khuyên của cha đối với con trai.

[Nhưng mà phải nói là hai bố con ông này cũng là gia đình có phúc cơ í. Vì cậu con trai thấy cha như thế thì cứ việc gọi là lái xe đi lò dò đằng sau, và nói rằng từ giờ trở đi sẽ không bao giờ dám nói dối cha nữa. Đây là người gọi là có hiếu, còn biết thương cha.

Chứ còn như chúng ta bây giờ thì: “Ông không đi mặc kệ ông, tôi đi về luôn. Tôi hỏi một câu thứ nhất, câu thứ hai, câu thứ ba, ông không đi hả?” Trong tâm thì nói như thế nhưng có thể không đến mức độ như thế, nhưng mà sân lên mà. Nhưng đây cái người con trai này là vẫn cứ đi, lái xe ròng ròng đi theo cha suốt cả một cái quãng đường mà cha đi bộ, vẫn là người con có hiếu, vẫn là người con ngoan, chỉ cần học thêm Đệ Tử Quy nữa là anh ta sẽ thành công.

Tôi thấy ở đây chúng ta có nhiều người là được như thế đấy. Mặc dù chưa học được Đệ Tử Quy, nhưng mà đến lúc đấy vẫn là người con có hiếu, vẫn là người con ngoan.

Tôi lần trước cũng có ví dụ đấy, khi tôi tôi rút roi ra với cư sĩ Trung một cái là, tôi chưa kịp tìm ra cái roi thì cư sĩ Châu chạy vút luôn xuống nhà, lấy luôn cho tôi một cái roi to đưa vào tay tôi: “Đây mẹ ơi.” Đây ạ. Và cư sĩ Trung chịu để cho tôi đánh, tức là tôi thành công. Cư sĩ Châu thì chạy xuống để đưa roi vào tay Bà, tức là cũng thành công.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên, chúng ta khuyên ngoài chân tâm, ý định thiện tâm phải có ra, thì cũng cần có một cái phương pháp thật hay.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm cùng các bạn: Lần trước tôi đã kể với các bạn là các cư sĩ con tôi đã đi dạy Đệ Tử Quy, và trước đây thì chúng vẫn nghe tại lớp vật chất mà tôi chia sẻ. Nhưng kể từ khi đại dịch Covid bùng nổ thì không còn lớp vật chất nữa, mà chỉ còn lớp online, nên về cơ bản là chúng không nghe những bài tôi chia sẻ Đường đến hạnh phúc trên youtube này. Chính là những bài này đây ạ. Có lẽ vì chúng phân thì nghĩ là chúng cùng 1 nhà, là con cư sĩ Bà, nên nghe cư sĩ Bà dạy suốt ngày rồi nên không cần nghe thêm nữa. Phần thì chưa dành quỹ thời gian đúng mức cho việc học Đạo. Phần thì chúng cho rằng chúng giỏi, tự học, rồi tự dạy, miễn là mình bám sát bài giảng của Tiến sĩ Thái. Có đúng không ạ? Cũng đúng ạ.

Nhưng mà tôi có nói với các cư sĩ con tôi rằng:

- Các con phải nghe những bài mẹ chia sẻ đây, vì những bài này đi là rất bài bản theo thứ tự của giáo trình Đệ Tử Quy mà cổ Thánh tiên hiền dạy, rồi Tiến sĩ Thái giảng. Mẹ chỉ có chia sẻ lại. Hơn nữa nó cũng sẽ là thêm các tư liệu đối với Việt Nam và trong cuộc sống hàng ngày để các con có thể chia sẻ với học trò, vì những kinh nghiệm và kiến thức của mẹ đúc kết ở đây không chỉ là cuộc đời của mẹ, mà còn là của ông, rồi của cụ để lại, rất nhiều!

Chúng “vâng” nhưng chúng vẫn gần như không nghe. Vì sao tôi biết? Vì trong cuộc sống rất nhiều hành vi chúng làm là chưa đúng với Đệ Tử Quy, mặc dù tôi có nói đi nói lại trong bài rồi. Khi tôi hỏi, nhưng mà tuy nhiên là cái cách hỏi ở đây là để kiểm tra, để xem chúng có nghe bài

của tôi chia sẻ không, thì thấy là các vị ấy đều không biết. Như vậy là các vị ấy không nghe, hoặc nghe mà lại không thấm.

Nói mãi không được. Còn nếu định dùng biện pháp để “đưa chúng trở về cái nghèo” như bài trước chúng ta chia sẻ, thì bây giờ không làm được nữa rồi. Vì sao ạ? Vì chúng đều đã lớn, đi làm có tiền rồi, thậm chí còn biếu cả bố mẹ.

Tôi liền nghĩ đến cái giải pháp tình thế, tức là chúng thích cái gì, cần cái gì thì sẽ lấy đi của chúng cái ấy. Tôi nghĩ mãi, sau đó phát hiện ra rằng, hiện tại chúng đang đều phải nhờ ông bà trông con giúp, hoặc là đón con giúp, cả 2 vị. Tôi liền dựa vào đấy và nói:

- Nếu các con vẫn không nghe bài mẹ giảng thì bố mẹ sẽ lên Quang Minh ở, vậy các con tự chăm nhau, tự đón các cháu.

Nghe vậy, chúng đều giật mình, vì chúng biết tôi đã nói là làm. Ấy vậy là tất cả từ con trai, con dâu, con gái đều vội vàng hứa:

- Chúng con xin hứa với mẹ là sẽ nghe bài đều đặn ạ, bố mẹ đừng đi lên Quang Minh.

Tôi nói tiếp:

- Để mình chứng là các con có nghe, thì các con phải comment (bình luận), còn nếu không comment tức là không nghe. Hơn nữa, nếu comment không chất lượng, chỉ làm cho có mà thôi, thì cứ 2 lần như vậy là bố mẹ lên Quang Minh. Còn nếu như không chịu comment, chỉ cần 1 lần là bố mẹ đi luôn, automatic, không cần báo trước.

Bởi tôi biết, khi nghe bài thì phải ghi nhớ thì mới thấm. Còn không, nghe ào ào cũng chẳng ăn thua gì. Cho nên tôi rất tán thán có vị đồng học nói rằng: Nghe bài chia sẻ này của tôi, nghe đi nghe lại 3-4 lần, sau đó còn tự viết ra. Rất tán thán. Bởi vì tôi cứ suy ra từ tôi ạ, tôi cũng vậy, tôi nghe bài của Hòa thượng, có những bài tôi nghe đến cả chục lần, nghe bài của Tiến sĩ Thái cũng vậy, cả chục lần luôn. Vậy thì mình mới thâm nhập được chứ ạ!

Tôi lại nói tiếp: Từ hôm ấy các cư sĩ con tôi đều phải nghe, phải đọc và phải comment. Và thế là tự nhiên những nội dung bài tôi chia sẻ đều vào đầu chúng, và kết quả là tôi thấy chúng khá lên từng ngày.

Thế là nghe thì vào đầu, vào đầu thì hành đúng, hành đúng thì dần dần là phước đến họa đi; còn tri ân với cư sĩ Bà thì được luôn công đức của người chia sẻ; đồng thời lại biểu pháp để giữ gìn, bảo hộ chánh pháp (gọi là “thủ hộ chánh pháp” ạ). Thế là lợi Đông lợi Tây. Vậy sao mình không nỗ lực mà thiện xảo phương tiện để các con mình thâm nhập vào học Đệ Tử Quy ạ?

Cho nên nói thật với các bạn, trên facebook “Chia sẻ Đường đến hạnh phúc” của chúng ta có đến 70% bình luận là của các cư sĩ con nhà tôi bình luận đấy ạ.

Chúng ta đã kết thúc mục 7.1 và 7.2: Con khuyên cha – quan trọng nhất là phải kiên trì; và Cha khuyên con – thì Quan trọng nhất là phải giữ thể diện cho con.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến mục 7.3: Bề tôi khuyên vua – Phải thiện xảo phương tiện.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 106

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học chánh văn 6.3: “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, đang dừng ở mục:

7. Phương pháp khuyên.

Mục 7 này có 7 nội dung. Chúng ta đã kết thúc 2 nội dung đầu là:

7.1. Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì

7.2. Cha khuyên con - Quan trọng là phải giữ thể diện cho con

Hôm nay chúng ta sẽ học sang nội dung:

7.3. *Bề tôi khuyên Vua – Phải thiện xảo phương tiện*

Lại nói đến chữ “thiện xảo”, là không những phương pháp phải thông minh, tài trí, mà còn phải khéo léo nữa.

Vì sao thế?

Bởi vì người làm vua nói chung họ đều là những bậc tài trí, hơn nữa những người giúp việc cho họ cũng rất nhiều người có khả năng. Cho nên nếu như phương pháp khuyên của bạn mà không thật sự tài trí thì không được xem xét đến.

Còn vì sao phải khéo léo? Cổ nhân có câu: “Chơi với vua như chơi với hổ dữ”, cho nên bạn coi chừng mất mạng như chơi. Bài học của Ngũ Tử Tư vì khuyên can Ngô Phù Sai mà mất mạng chắc là bạn còn nhớ. Bạn có thể không khéo với cha mẹ, cha mẹ la mắng bạn một hồi rồi cũng bỏ qua. Bạn có thể không khéo khi khuyên con cái, anh em, bạn bè, vợ chồng. Nói chung họ cũng có thể giận bạn, nhưng thời gian qua đi cũng dần phai nhạt. Hơn nữa, dù họ giận bạn cũng không thể lấy được mạng của bạn. Nhưng khuyên vua bạn phải có phương pháp thật hay, và phải thật khéo léo để không mất lòng vua, thì lúc đó mới đạt được hiệu quả.

Còn nếu như bạn làm nhân viên, bạn lại bảo:

- Thôi kệ lãnh đạo, muốn làm gì thì làm, ta cứ ngậm miệng ăn tiền.

Thì bạn hãy nhớ là đến lúc bạn xảy ra chuyện gì sẽ không ai nói với bạn một câu - Đây là nhân và quả, bạn phải nhớ điều đấy.

Hôm trước có một người, có kể cho tôi rằng là, cái vị này mang hết cả nhà cửa đi gọi là cúng đường hết, bao nhiêu tiền của đồ đi cúng đường. Thế tôi bảo, nghĩ bụng: “Thế này chết rồi, thế này chồng con thế này thì gay quá”. Nhưng tôi bảo: “Thôi chả nói, chả đại, bởi vì nói một cái thì thành ra là mâu thuẫn với nhà người ta thì chết”. Thế thì, chính cư sĩ Hằng nhắc tôi, bảo:

- Không thể không nói, bởi vì nếu không nói, ngày hôm nay nó là cái nhân, thì ngày sau nhà mình xảy ra chuyện gì, không ai nói cho mình biết hết. Chỉ có điều mình nói cách nào.

Và tôi cũng công nhận điều đấy.

Cho nên bạn phải nhớ bạn là quân thì bạn phải khuyên can lãnh đạo, khi lãnh đạo sai không được “ngậm miệng ăn tiền”, mà hãy nhớ đến cái quả báo của mình ngày hôm sau. Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng:

Một là: Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông

Dùng “Nghệ thuật ngôn ngữ”

Đó. Ông khuyên bằng cách nào? Ông dùng nghệ thuật ngôn ngữ để khuyên Đường Thái Tông.]

Chúng ta làm quân cũng phải khuyên lãnh đạo, [đấy, là nhân viên đấy ạ]. Làm thần tử thì có trách nhiệm khuyên can Quân vương của họ. Nhắc đến khuyên can, chúng ta nhớ đến vị đại thần nào ạ? Ngụy Trưng thời nhà Đường.

[Tôi xin nói với các bạn: Chúng ta đợt vừa rồi vừa xuất bản cả 3 tập “Quần thư trị yếu”, bây giờ chúng ta

đang tiếp tục cho dịch tiếp tập 4 và đã dịch xong rồi ạ. Thì Ngụy Trưng – ông chính là một trong những cận thần của Vua Đường Thái Tông làm nên cái bộ "Quần thư trị yếu này". Bạn nhìn thấy chỗ tác giả, bạn sẽ thấy tên Ngụy Trưng đầu tiên.

Ngụy Trưng từ thời Vua Đường Thái Tông thì ông được phong là: “Gián nghị đại phu”, có nghĩa là vị quan can gián cho Vua, và bậc nhất của Đường Thái Tông.

Đường Thái Tông tại sao mà thời kỳ của ông thịnh trị?

Thời trước của Đường Thái Tông là Đường Cao Tổ. Ông có rất nhiều con. Thái tử điện hạ là Lý Kiến Thành, còn Đường Thái Tông là Lý Thế Dân là em. Lý Thế Dân thì cuối cùng đã giết anh mình là Lý Kiến Thành. Chắc đây nó cũng có những cái vấn đề, tôi không đi sâu vào lịch sử ở chỗ đây.

Thế thì trước đây là Ngụy Trưng là phò cho Lý Kiến Thành, tức là coi như gần như là kẻ thù của Đường Thái Tông. Vậy mà khi Đường Thái Tông lên thì Đường Thái Tông lại sử dụng Ngụy Trưng làm vị gián quan cho mình, và ông nghe lời Ngụy Trưng rất nhiều điều. Đến khi mà Ngụy Trưng chết thì ông khóc rất là thê thảm.

Đây ạ, không hề thù rằng: Cái người này đã từng phò kẻ thù của mình, không có - vẫn cứ dùng. Và Ngụy Trưng được phong là gián nghị đại phu - là cái vị quan chuyên can gián. Những người họ làm cao nhất trong đất nước cần phải có gián quan để khuyên can họ, không có thì ở bên tai họ chỉ toàn nghe những lời nịnh nọt thôi, vậy thì đất nước sẽ đi về đâu? Sẽ xuống hố.

Ở trong một doanh nghiệp cũng vậy, bạn cũng phải có người can gián bạn. Vì bạn là to nhất trong doanh nghiệp rồi, bạn to nhất trong cái cơ quan của bạn rồi, ai cũng nịnh nọt bạn, thì bạn chỉ quen nghe lời nịnh nọt thôi. Bạn không thể nghe được những lời chê nữa thì cuối cùng doanh nghiệp của bạn cũng xuống hố.

Tại sao tôi kết luận được như vậy? Bởi vì Đệ Tử Quy dạy: “Nghe lời sợ, nghe khen vui, thì bạn xấu đến, người hiền đi”. Bạn không có người khuyên can bạn, bạn chỉ đặt nghe những lời khen, những lời tâng bốc, những lời nịnh hót.

Tuân Tử nói: “Người nào khen ta mà khen sai người đó là kẻ thù của ta”. Nhưng mà chúng ta phàm phu thì không, người nào khen ta thì coi như ta thích quá, coi như là người hiền của ta.

Đến gia đình cũng vậy, bạn cũng phải nghe được lời can ngăn, lời khuyên. Cho nên mới nói là: Đến bố mẹ là bậc cao nhất trong gia đình mà con cái vẫn còn phải khuyên cơ mà. Đệ Tử Quy dạy đầy ắp: “Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi”, nhưng bạn có nghe được không? Bạn phải nghe được, chắt lọc những cái ý nào là đúng với chánh pháp, những cái ý nào là chỉ ra đúng lỗi của mình rồi. Phải nghe, thì lúc đấy gia đình bạn mới vượng.

Đầy ắp, tôi nói từ trong đất nước này, xong đến các cơ quan này, xong đến trong gia đình. Nếu bạn là người trưởng, bạn phải lưu ý đến lời khuyên.

Vừa mới nói cái câu chuyện về Ngụy Trưng và Đường Thái Tông đấy. Bây giờ bạn sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông như thế nào nhớ.

Nghe rồi bạn học nhớ. Thiện xảo phương tiện mà dùng nghệ thuật ngôn ngữ, vâng.]

Chúng ta làm quân cũng phải khuyên lãnh đạo, làm thần tử có trách nhiệm khuyên can quân vương của họ. Nhắc đến khuyên can, chúng ta nhất định là phải nhớ đến vị đại thần nào? Ngụy Trưng đời nhà Đường.

Ngụy Trưng kỳ thật, theo cảm nhận của tôi - Ông là một người rất đáng yêu. Ông bắt đầu phò tá Đường Thái Tông, ông thường nói với Đường Thái Tông, ngay ở phần mở đầu rất có nghệ thuật ngôn ngữ:

- Thừa Hoàng thượng, thần không cần làm trung thần, thần phải làm lương thần.

Đường Thái Tông nghe xong cảm thấy không hiểu, vì sao lại không làm trung thần mà lại muốn làm lương thần? Ngụy Trưng nói tiếp:

- Bởi vì trung thần đều bị chém đầu, làm lương thần mới không mất mạng.

[Đấy ạ, có phải ai nghe cái lời khuyên mà dễ dãi, chạm vào cái bản ngã của mình là điên tiết lên, là không cẩn thận là chém phăng đầu luôn. Cho nên Ngụy Trưng rất thông minh, ông nói câu đấy].

Đường Thái Tông vừa nghe liền cười lớn. Kỳ thật, Đường Thái Tông cũng là một người thông minh. Lúc ông ngồi đó cười lớn, ông sẽ nghĩ: Trung thần thường bị ai giết? Bị bạo quân giết. Giả sử ta giết ông ta, ta sẽ trở thành bạo quân trong lịch sử rồi. Cho nên thật ra là lời của Ngụy

Trung đã khiến cho tính mạng bản thân ông ta đã được đảm bảo rồi.

[Đấy ạ, cho nên là ông dùng nghệ thuật ngôn ngữ. Ngụy Trưng như thế, lại gặp được một vị minh quân là Đường Thái Tông như thế, thì cuối cùng là Đường Thái Tông thành tựu, xây dựng được giang sơn xã tắc, mà Ngụy Trưng cũng trở thành một cái vị trung thần nổi tiếng được ghi lại sử sách.

Trong lịch sử Trung Hoa còn có nói đến vị thứ hai chính là Quán Trọng. Quán Trọng thì thờ vua Tề Hoàn Công. Trước đây trong thời kỳ hỗn loạn của nước Tề, thì Tề Hoàn Công - lúc ấy gọi là công tử Tiểu Bạch, thế còn anh trai của Tề Hoàn Công - là công tử Củ. Thế thì trong nước loạn lạc thì hai anh em đều chạy.

Quán Trọng là lúc đầu là thờ công tử Củ, chứ không thờ công tử Tiểu Bạch (chính là Tề Hoàn Công sau này). Thế thì hai bên anh em đều tranh nhau về làm vua mà. Thì có 1 lần Quán Trọng đuổi theo để định giết công tử Tiểu Bạch. Quán Trọng đã bắn một mũi tên vào công tử Tiểu Bạch. Thì lúc đấy công tử Tiểu Bạch giả chết. Sau khi giả chết rồi thì về sau ông quay trở lại thì ông ta bình định được và ông ta lên ngôi vua là Tề Hoàn Công. Ông ta rất thâm thù Quán Trọng. Lúc đầu là ông ta sai nước Lỗ bắt Quán Trọng cho vào ngục và giết chết công tử Củ.

Thế thì Bão Thúc Nha lúc đấy mới khuyên Tề Hoàn Công rằng:

- Quán Trọng là một cái người rất giỏi, hãy dùng ông ta, để làm tể tướng.

Lúc đấy Tề Hoàn Công rất tức và nói rằng là:

- Ta chưa bắt cái nước Lỗ mang nộp lại Quân Trọng để ta xé xác ra thì thôi. Bây giờ ông lại bảo ta là mang Quân Trọng về để trọng dụng thì không bao giờ có chuyện đấy.

Bão Thúc Nha mới bảo Tề Hoàn Công rằng là:

- Ngày trước cũng chỉ vì Công tử Củ, tức là bảo vệ cho chủ của mình, mà đã bắn một mũi tên vào bệ hạ. Vậy thì ngày nay, nếu bệ hạ dùng ông ta, ông ta sẽ dùng cái mũi tên này bắn vào thiên hạ, thì coi như bệ hạ sẽ được tất cả thiên hạ.

Và Tề Hoàn Công đã dùng Quân Trọng làm tể tướng, và cuối cùng là cái thời đấy thì rất là thịnh trị.

Thế thì cũng là một cái tấm gương mà dùng chính cái người mà ngày xưa nếu tính ra là kẻ thù của mình. Vậy liệu Tề Hoàn Công dùng Quân Trọng có bị nhảm người chăng? Vì Quân Trọng khi chủ của mình bị giết, thì lại đi phò tá cho người giết chủ mình, chính là Tề Hoàn công. Cho nên Tử Lộ thấy thế thì mới hỏi với lại Khổng Tử:

- Quân Trọng như vậy có phải là người không có Nhân không?

Bởi vì sau khi công tử Củ chết rồi thì đáng nhẽ ra mình phải tự tử cho xong, bây giờ lại quay sang để phục vụ cho công tử Tiểu Bạch - tức là Tề Hoàn Công. Khổng Tử bảo:

- Không phải.

Là vì sao? Bởi vì *Quản Trọng* làm tể tướng cho *Tề Hoàn Công*, giúp *Tề Hoàn Công* làm bá chủ chư hầu, mà không dùng đến binh lực, làm cho thiên hạ thái bình. Nếu không có *Quản Trọng* thì không thể bình định được tất cả các nước chư hầu như thế này, tất cả nhân dân sẽ đang rơi vào cái vòng lửa khói, chiến tranh, vẫn sẽ còn đang tha phương cầu thực, mà không biết bao nhiêu người chết, mà lại bảo là không Nhân sao. Còn *Quản Trọng* là người quân tử phi thường, có lẽ nào lại chỉ vì một cái chuyện nhỏ mà lại đi tự sát ở trong núi sâu? Đó!

Chỗ này xin chia sẻ thêm: *Quản Trọng*, ông là ông tổ của “không cần chiến tranh mà vẫn thắng”, hay như chúng ta vẫn gọi là “Diễn biến hòa bình” đấy ạ. Nguyên văn tiếng Hán là: “Bất Chiến Tự Nhiên Thành”. Ông một mực chủ trương “lấy mưu làm gốc, dùng trí thắng địch, diễn biến hòa bình, không đánh mà khuất phục được kẻ thù”. Với chiến lược này, ông đã giúp nước *Tề* từ một nước yếu kém sau loạn lạc đầu đá thành một quốc gia hùng cường, và đưa tên tuổi của *Tề Hoàn Công* đứng đầu trong ngũ bá thời Xuân Thu.

Đó! Nói về *Quản Trọng*.

Tề Hoàn Công có lần nói với *Quản Trọng* như thế này:

- Trẫm phải cái là rất là thích nữ sắc, vậy thì liệu là có hại gì đến quốc gia xã tắc không?

À, *Quản Trọng* nói câu này:

- Không sao. Miễn là bệ hạ phải nghe được lời khuyên của trung thân, thì không sao.

Đến khi Quản Trọng chết, Tề Hoàn Công không còn có tôi hiền kề cận để khuyên can nữa, nên sau này ông nghe lời nịnh thần, kết cục là bị nịnh thần giết chết bằng cách bỏ đói cho mà chết.

Đây. Cho nên bạn mới thấy rằng là, đối với một đất nước, vị gián quan quan trọng đến như thế nào?

Trước đây, mỗi một lần mà cư sĩ Ông góp ý, là tôi cứ hay nổi xung thiên địa lên, là bởi vì ở nhà thì tôi thường là to nhất mà. Thế là cư sĩ Ông mới bảo rằng:

- Ở thế vẫn phải có người gọi là gián quan bên cạnh để nói ngược chứ, bây giờ ai cũng nói xuôi cả thế thì làm sao bà tiến bộ được?

Ở thế thì đoạn đấy thì hiểu rồi. Từ đấy trở đi là không có gọi là kêu ca gì nữa. Đây là tôi nói về cái việc là qua hai cái vị vua như thế, bạn thấy dùng gián quan để khuyên thì đất nước thịnh trị.

Đối với công ty, đối với gia đình - tôi nhắc đi nhắc lại - cũng thế, bạn phải nghe được lời khuyên, thì doanh nghiệp của bạn mới phát triển được, cơ quan của bạn mới phát triển được, và gia đình của bạn mới phát triển được.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên thật ra lời nói của Ngụy Trưng đã khiến cho tính mạng của bản thân ông được bảo đảm rồi. Ngụy Trưng cũng thường lúc Đường Thái Tông có một số lỗi lầm đều nói thẳng không hề kiêng nể.

[Đây, thiện xảo phương tiện, nhưng có lúc cũng vẫn phải nói thẳng, không phải lúc nào cũng khéo léo, hoặc như một số chúng ta ngậm miệng ăn tiền để được nhiều tài lộc, lộc cộc là không phải.]

Ông cũng thường nhắc nhở Đường Thái Tông “Nước có thể chở thuyền, nước cũng có thể lật thuyền”, *[Nguyên văn: “Dân vi thủy, quân vi chu. Thủy khả tải chu, diệt khả phúc chu” tức là: “Dân như nước mà vua thì như thuyền. Nước có thể nâng thuyền, nhưng cũng có thể lật thuyền”]*. Nhân dân có thể ủng hộ ngài, thành tựu sự nghiệp cho ngài, nhưng lúc ngài không yêu quý nhân dân, cũng như vậy, họ có thể lật đổ ngài.” *[Đó a.]* Cho nên Đường Thái Tông cũng luôn luôn thận trọng trị vì quốc gia.

Có một lần Ngụy Trưng can gián rất kịch liệt, làm cho Đường Thái Tông vô cùng tức giận. Sau đó Đường Thái Tông giận dỗi dỗi, chạy về tâm cung, vừa đi vừa hét:

- Tức chết đi được, ta nhất định phải giết ông ta.

Cứ như vậy giận dỗi dỗi, bỏ về tâm thất của mình. Hoàng hậu nhìn thấy vua giận như vậy, Hoàng hậu nghĩ bụng: "Ai có thể làm được điều này nhỉ? Chỉ có Ngụy Trưng làm được". Nên Hoàng hậu lập tức đi thay y phục vô cùng đoan trang, y phục rất chính thức. Thay xong rồi, liền đến trước mặt Đường Thái Tông quỳ xuống mà thưa với vua:

- Chúc mừng Hoàng thượng, chúc mừng Hoàng thượng!

Đường Thái Tông vốn đang tức giận muốn chết đi được, nhưng đối với hành động của Hoàng hậu cảm thấy không hiểu. Rồi Hoàng hậu liền nói:

- Hoàng thượng! Nhất định có minh chủ xuất hiện. Minh quân thánh chủ xuất hiện mới có “thần tử” [*chính là bề tôi ạ*] dám nói thẳng, không kiêng như vậy.

Rốt cuộc Đường Thái Tông vừa nghe thấy liền chuyển giận thành vui. Vậy thì ta là minh chủ rồi. Cho nên, một người vợ đối với chồng có thể có ảnh hưởng rất lớn. Giả sử lúc này Hoàng hậu lại thêm vài lời xàm tấu với Ngụy Trưng, vậy thì tôi thấy Chính Quán Tri Trị có thể bị viết lại rồi.

[Thời của Đường Thái Tông gọi là Chính Quán Tri Trị. Vâng ạ. Đến thời sau, đến thời của Đường Huyền Tông thì gọi là Khai Nguyên Tri Trị.]

Cho nên, sự hưng thịnh của một gia đình, hưng thịnh của một triều đại, tuyệt đối đều do nhiều người đóng góp, rất nhiều người tham dự mới có thể làm được. Chúng ta phải hiểu rõ điểm này.

[Đấy ạ. Vừa nhắc lại đây ạ. Gia đình, rồi triều đại, rồi đến cả Công ty, rồi đến cả cơ quan, thì đều phải do rất nhiều người đóng góp, rất nhiều người tham dự mới có thể làm được.]

Trong cuộc đời, chúng ta thành tựu được một số việc, chắc chắn phải đem công lao đền đáp cho mọi người, vì nhất định là phải có chí hướng của mọi người thì mới có thể thành tựu được. Vì thế Đường Thái Tông không chỉ có Ngụy Trưng, mà còn có Hoàng hậu bên cạnh. Ông có nhiều

người hiền đức như vậy phò tá. Sau này Ngụy Trưng qua đời, Đường Thái Tông khóc rất thương tâm. Ông nói:

- Ta có ba tấm gương, mà hiện tại thì đã hư mất một cái.

[Làm sao đây để học cổ Thánh tiên Hiền, để khi chúng ta gọi trở về với cát bụi, để sao cho nhiều người thương.] “Ta có ba tấm gương mà hiện tại đã hư mất một cái”.

Tấm thứ nhất, là: “*Dĩ đồng vi kính, khả dĩ chánh y quan*”, có nghĩa là: *[“Lấy đồng làm gương”... Bởi vì ngày xưa người ta không phải dùng gương như chúng ta, gương thủy tinh tráng bạc thế này. Mà dùng là cái tấm đồng đánh bóng lên thì làm thành gương]* Lấy đồng làm gương có thể chỉnh sửa mũ áo, *[soi vào đây là nhìn thấy ngay dung nhan ta thế nào phải chỉnh sửa mũ áo. Đây ạ]* có thể làm cho y phục mũ áo được chỉnh tề, vì trước đây gương kính đều là làm bằng đồng.

Cái tấm gương thứ hai là: “*Dĩ sử vi kính, khả dĩ tri hưng thế*”, là lấy thời xưa để làm gương, có thể biết được hưng thịnh và suy bại. Dùng lịch sử để quán chiếu bản thân, mà cảm quyền để trị nước.

[Cho nên là trong lịch sử của Trung Quốc thì có một vị gọi là Tư Mã Quang. Ông trong nhiều năm trời, ông cố gắng hoàn thành cuốn “Tư Trị Thông Giám” - Là chép lại lịch sử, để làm sao để cho các vị vua sau, sẽ nhìn thấy cái triều đại này là hưng thịnh mà học tập các cái vị vua này; và nhìn thấy cái triều đại này suy vong, thì phải kiểm lại mình, mình có bị như thế không, mà phải rút kinh nghiệm.]

Đây chính trong Đệ Tử Quy là: “Thấy người thiện, ta học theo; Dù kém xa, dần cũng kịp; Thấy người ác, tự phản tỉnh; Có phải sửa, nếu không có, phải cảnh giác”. Đây là đối với cá nhân. Thế còn đối với quốc gia, thì vừa mới nói với bạn đây, cuốn “Tư Trị Thông Giám” của Tư Mã Quang.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Làm thế nào mới có thể khiến cho triều đại hưng thịnh? Làm thế nào khiến cho triều đại bại hoại? Họ có thể từ trong lịch sử mà quán chiếu được, rồi rút kinh nghiệm cho triều đại của mình.

[Nói một cái hiện tượng gần đây nhất, bây giờ đại dịch khắp toàn cầu, Trung Quốc bị như thế, hàng bao nhiêu người chết, hàng bao nhiêu người nhiễm bệnh, thì chúng ta phải nhìn cái đấy để rút kinh nghiệm cho bản thân của chúng ta, đấy ạ.]

[Thứ ba:] “Dĩ nhân vi kính, khả dĩ minh đắc thất”. Tức là lấy người khác làm gương thì có thể rõ được cái được, cái mất. [Tức là] Dùng một vị đại thần hiền lương để khuyên can ông [“Khả dĩ minh đắc thất” đấy ạ], thì có thể hiểu được sự được, mất của toàn thể chính sách, rồi từ đó sửa đổi.

[Có người mà khuyên can rồi thì tốt quá rồi, thì bắt đầu xem lại cái chính sách của mình. “À! Sai chỗ này, nhất định mình phải chỉnh sửa”. Đó ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên là Đường Thái Tông nói ông có ba tấm kính, mà hiện tại thì đã hư hết một cái, tức là Ngụy Trưng đã mất. Cho nên ông khóc rất là thảm thiết.

[Câu chuyện:]

Hai là: Bính Cát khuyên Hán Vũ Đế

Dùng sự chính trực, sẵn sàng dùng cái chết

[Ông dùng cái gì ạ? Ông dùng sự chính trực, và sẵn sàng dùng cái chết của mình để khuyên can vua.]

Vừa rồi đó là nói Đường triều. Bây giờ sẽ nói đến thời Hán Vũ Đế. Vũ Đế thời đó cũng là một triều đại chính trị quân sự tương đối hưng thịnh.

Vũ Đế vào cuối đời thì xảy ra một chuyện bất hạnh, gọi là “*Vu Cổ Chi Loạn*” - tức là có người vu cáo thái tử và hoàng hậu. Họ dùng một số tà thuật để hãm hại người khác, để đem chôn xuống đất. Kỳ thật là muốn giá họa cho Hoàng hậu và Thái tử. Cuối cùng thì Thái tử cảm thấy tình hình này không hay rồi, liền khởi binh giết chết những người đầu độc này, giết những người giang hồ thuật sĩ lừa dối Hoàng Đế này.

Nhưng do những hành động này mà Hán Vũ Đế lại cho rằng Thái tử muốn tạo phản. Cho nên lúc đó Hán Vũ Đế cho bắt Thái tử và người thân của Thái tử, tất cả đều đem nhốt lại, làm cho cả gia tộc hoàng thất nhà Hán cũng vô cùng hỗn loạn lúc đấy.

Rất cuộc lúc đó Hán Vũ Đế tức giận xung thiên lên rồi nói:

- Chỉ cần ở trong nhà giam đều giết hết.

Giết người của mình. Có một đứa trẻ mới ra đời, chính là chất nội của Hán Vũ Đế (và sau này chính là Hán Tuyên Đế) mới vừa ra đời. Lúc đó có một đại thần tên là Bính Cát, ông cũng phụ trách sự việc này, là thẩm phán của sự việc tà thuật này. Nhưng ông không chịu giao nộp đứa trẻ này (chính là Hán Tuyên Đế sau này), không giao cho vua. Hán Vũ Đế phái người đến để đòi. Bính Cát tuy biết Hán Vũ Đế đã tức giận quá, nhưng ông vô cùng chính trực, ông liền trả lời rằng:

- Với người không có tội, chúng ta đều không nên giết họ, hà huống người này lại là người thân của Hoàng Thượng.

[Dững cảm chưa? Đã bảo chơi với vua, gần vua như gần hổ dữ. Vậy mà một lời nói có thể bị chém đầu ngay trong lúc vua đang tức giận, vậy mà dám nói. Mà tại sao lại không chờ đến lúc “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”? Tại sao không chờ Ạ, mà lại nói trực diện luôn? Cư sĩ Yên cho tôi biết Ạ.]

- Thưa cư sĩ Bà là em nghĩ là vì tình hình rất là nguy cấp rồi.

- Đúng rồi!

- Cho nên không thể chờ được đến khi vua vui vẻ được Ạ.

- Nếu không thì bao nhiêu mạng người sẽ chết. Đúng. Vâng Ạ. Xin cảm ơn cư sĩ Yên.

Đấy chúng ta phải nhớ cái thời cơ nhá, không lúc ấy bạn lại bảo chờ vui mới khuyên là chết dở.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cuối cùng, những người đến đem những lời này để thừa lại với Hán Vũ Đế. *[Đấy.]* Hán Vũ đế đột nhiên tỉnh lại mới đại xá cho những người chưa bị giết này.

Cho nên Bính Cát là lấy cái chết để khuyên can vua. Bởi vì lúc Hoàng đế đang giận quá rất có thể bị liên lụy, ngay bản thân cũng không giữ được, nên ông sẵn sàng dùng cái chết để can gián, mới có thể thức tỉnh được Hán Vũ Đế.

[Qua đây bạn sẽ thấy là cái tư chất của những người làm vua chưa? Vì sao họ làm được vua? Vì họ sẵn sàng bỏ cái bản ngã của họ xuống để họ nghe lời khuyên. Còn vì sao chúng ta làm dân thường, chúng ta làm phạm phu đoạ lạc? Bởi vì chúng ta không thể nghe được những lời khuyên này. Mà cứ vừa khuyên lên một cái là cái bản ngã nó vùng dậy, là sân, là âm lên, rồi nổi xung thiên địa lên. Thế thì chúng ta làm dân thường là phải rồi, rồi chúng ta làm phạm phu đoạ lạc là phải rồi. Còn những người này họ nghe được, cho nên thời đại của họ thịnh trị, và họ làm vua. Chúng ta phải quay trở lại.]

Sau này khi Hán Tuyên Đế kế vị, Bính Cát chưa từng nhắc đến chuyện này.

[Bạn đã thấy chưa? Khi khuyên người là phải xem lại cái mục đích của mình đầu tiên. Liệu có phải là lúc đấy nghĩ bụng: “Ui giờ ời hôm nay mình nói một câu như thế này, ngày sau thì đến lúc vua mà nghe được thì mình được trọng thưởng, hay hy vọng là về sau nếu vua nghe được mà

coi như là chất nội của Hán Vũ Đế này mà lên thành Hán Tuyên Đế này thì ông ta sẽ sử dụng mình làm người to nhất”. Không phải thế.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sau này khi Hán Tuyên Đế kế vị, Bính Cát chưa từng nhắc đến chuyện này. *[Đó a.]* Người có học thời xưa cảm thấy mình làm như vậy là “*Sát thân thành nhân, xả thân thủ nghĩa*” (Có nghĩa là xả bỏ thân mạng, để giữ tròn nhân nghĩa).

[Đấy, mình ngày nay học Đạo thì sướng quá, gần như chả bao giờ phải chịu đến những cái cảnh như thế này. Nhưng mà trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên thì dạy bạn rất rõ. Dạy bạn thế nào? “Thị đạo tắc tiến, phi đạo tắc thoái”. Cứ đúng đạo thì cứ thế mà tiến, nhất định không lùi. Còn nếu ngược đạo, thì dù tiền trăm tiền, tiền triệu, dù mua bằng cái gì mình cũng không làm.

Tôi hôm trước thì có chia sẻ về cái việc gọi là cứ đúng Đạo này mà đi, là về cái chuyện nộp thuế. Cái nộp thuế đấy đã khó so với vô cùng nhiều người rồi. Đấy bán nhà tôi nói chuyện ấy, nộp đến gần 200 triệu, mấy chục triệu. Cái đấy đã khó lắm rồi so với người bình thường rồi. Thế nhưng mà khi mà để ảnh hưởng đến cái thân mạng này của mình là chúng ta tính chán. Chúng ta tính chán, chúng ta không chịu.

Thế cho nên lại quay trở lại là: “Sát thân thành nhân, xả thân thủ nghĩa” - là xả bỏ thân mạng, để giữ tròn nhân nghĩa.

Bạn phải làm được điều này, nếu bạn quyết tâm. Khi có cơ hội đến thì bạn phải làm. Nhưng chỉ có điều là cái phương tiện bạn làm sao đây để cho nó thành tựu, vừa giữ được cái mạng của mình, mà vừa được tất cả mọi người mà tốt lên. Đây tôi không nói chuyện danh lợi nữa nhá, bắt đầu nói đến việc lớn hơn, khó hơn lắm rồi đấy.

Bạn có nhớ câu chuyện hôm trước tôi kể với bạn cái câu chuyện là: “Nỗi oan thấu Trời xanh”? Có nói về nàng Đậu Nga bị giết oan. Sau khi nàng Đậu Nga bị giết chết, thì dân chúng vùng đấy là rơi vào gọi là hạn hán, rồi là đủ các thứ dịch bệnh 3 năm trời. Nhưng mà vì sao, sao lại bảo “Quyết làm cam chịu” thế? Sao lại chỉ có cái người kia họ đổ tội cho nàng Đậu Nga thôi, vậy sao bây giờ cả dân vùng này lại chịu khổ thế? Thế thì vị quan sau xử thì có nói rằng là: Có rất nhiều người biết là nàng Đậu Nga bị oan nhưng không hề nói, không hề bênh vực. Cho nên đây chính là cái cộng nghiệp.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Người có học thời xưa cảm thấy mình làm như vậy là xả bỏ thân mạng để giữ tròn nhân nghĩa, là vì cái gì? Chắc chắn không phải là vì sau này xem ta có lợi hay không thì mới tuân thủ lời dạy của Thánh Hiền hay không. Có thể luôn luôn vì nhân dân, vì Quốc gia, và không còn hổ thẹn với lương tâm của mình. Đây là chúng ta, tại nhà Đường, nhà Hán mà nhìn thấy được lời khuyên của Chư thần đối với Hoàng đế, đối với Quân chủ.

[Cho nên quay trở lại cái câu Hòa thượng nói là: Cái mục đích của người ngày xưa làm quan là gì? Là để tu thiện được thật nhiều. Vì sao tu thiện được thật nhiều? Vì 1 cái chính sách của bạn, một cái lời nói của bạn, hàng triệu

dân được lợi nhờ. Vậy thì cái phước này bạn tích được vô cùng lớn. Chứ không phải mục đích làm quan là để danh để lợi, không phải thế.

Cho nên khi mà lập chí, A Di Đà Phật, Thích Ca Mâu Ni Phật, Hồ Chủ Tịch đều lập chí là hy sinh phụng hiến, thì các Ngài đều thành tựu hết. Cho nên nếu bạn mà lập chí như thế thì bạn cũng thành tựu, bạn cũng thành vua, rồi bạn cũng thành Phật, thành Bồ Tát.

Nhưng mà toàn coi như quay trở ra để xem xem mình có lợi hay không thì mới làm. Hôm qua tôi cũng nói với lại cư sĩ Hằng, cư sĩ Trung, cư sĩ Ông, là tôi bảo là:

- Trong quá trình chia sẻ Pháp, mấy năm tôi có kinh nghiệm rồi. Bây giờ tôi chả còn lấy ai ra để ví dụ cả. Bởi vì nếu ví dụ động đến một số bạn là các bạn xung thiên địa lên thì chết. Nếu không ví dụ thì một cái bài học khô khốc.

Vậy thì tôi đã nói là: “Bây giờ tôi lại nhắc lại nhá, cả nhà mình phải lấy ra làm biểu pháp, tôi hy vọng là ngoài đại chúng sẽ chả biết cư sĩ Bà là ai, chả biết cư sĩ Ông, cư sĩ Trung, cư sĩ Hằng là ai. Cho nên các bạn phải đồng ý cho tôi biểu pháp thì các bạn sẽ tiêu nghiệp”.

Hôm qua tôi có đưa ra 1 cái ví dụ về cư sĩ Hằng. Tôi bảo trước đây khi bán hàng trên Ebay được, thì có ý định là bỏ không có dạy ở trong Nhà nước nữa. Thế thì cư sĩ Hằng chưa kịp nghe bài đấy, tôi nói:

- Này nhá, hôm nay trong bài là lại biểu pháp cư sĩ Hằng xấu đấy.

Thế cư sĩ Hằng lúc đấy bản ngã bắt đầu nổi lên bảo:

- *O mẹ buồn cười, con là giảng viên, bây giờ mẹ nói thế thì cuối cùng là học trò của con mà biết hết thì cuối cùng họ sẽ nghĩ thế nào?*

Tôi bảo:

- *Ừ, công nhận là ai cũng cứ vừa động vào một cái là thấy cái bản ngã của mình to ghê lắm. Rồi cái tâm bao biện này là thể hiện ra đủ thứ, là không được.*

Tôi bảo:

- *Thứ nhất, thế thì giờ tôi lấy ai ra tôi ví dụ trong bài giảng đây?*

Thế thì cư sĩ Hằng lúc ấy im. Tôi bảo:

- *Thứ hai con phải hiểu con rất là lợi lạc. Lợi ở chỗ nào? Bởi vì nếu nói về dương thế, khi mẹ đưa ra biểu pháp thế, học trò của con giả sử biết đây đúng là cô Hằng dạy mình rồi, thì nó sẽ thấy là: “ừ đây cô giáo mình trước đây cũng có những cái chỉ có tính lợi tính hại như tất cả trào lưu của chúng ta, nhưng rồi cuối cùng cô học Đạo cô đã quay trở lại”. Đây là một cái biểu pháp chứ còn gì nữa.*

Cái thứ ba, con phải hiểu là càng nhiều người phỉ nhổ mình, thì nghiệp chương của con càng tiêu. Hay là con muốn là mang cái nghiệp này đi xuống ở dưới Diêm La, để chờ Diêm La luận tội luôn?

Thế là cư sĩ Hằng không nói gì nữa. Đây ạ.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta chuyển sang ví dụ thứ 3: Dĩnh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 107

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học chánh văn 6.3: “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, đang dừng ở mục:

7.3. Bề tôi khuyên Vua - Phải thiện xảo phương tiện

Chúng ta đã học xong 2 tấm gương, đó là Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông; và Tấm gương thứ 2 là Bính Cát khuyên Hán Vũ Đế. Cả Ngụy Trưng và Bính Cát đều là quan đại thần đứng ra để khuyên can vua.

Mỗi người 1 cách khuyên. Nếu như Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông là dùng nghệ thuật ngôn ngữ trong bình thời để chuẩn bị cho lúc thời cơ đến; thì Bính Cát trước những thời điểm nguy cấp, ông đã dùng sự chính trực, sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình để khuyên can vua.

Hôm nay chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng về một tấm gương của một người dân bình thường, không phải là quan, đã dùng mưu trí để khuyên can vua như thế nào.

Tám gương...]

Ba là: Dĩnh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công

Dùng mưu trí để gỡ thế diện cho vua

[Ông dùng cái gì ạ? Dùng mưu trí để gỡ thế diện cho Vua.]

Vào triều đại nhà Chu có 1 vị quân chủ tên là Trịnh Trang Công.

[Ấy tại sao triều đại nhà Chu lại có vị quân chủ là Trịnh Trang Công? Bởi vì thời nhà Chu có rất nhiều Chư hầu, thì có một Vua nhỏ là Trịnh Trang Công, là Vua của nước Trịnh.]

Ông ta có xung đột với em trai của mình, bởi vì mẹ ông ta khá cưng chiều em trai ông. Thậm chí còn ủng hộ người em trai này rất nhiều sức mạnh, làm cho đứa em này nổi lên để chống đối anh trai. Cho nên Trịnh Trang Công

đổi với mẫu thân vô cùng tức giận. Trong lúc tức giận, liền nói ra một câu:

- Ta và mẫu thân không đến Hoàng Tuyền thì không gặp nhau.

[Hoàng Tuyền là ở đâu ạ? Vâng ạ, đây chính là suối vàng, bạn có nhớ tôi chia sẻ với các bạn về 'Hành trình xuống âm gian' không ạ? Trên cái con đường Hoàng Tuyền đây là hai bên bờ là toàn là hoa Bỉ ngạn đỏ rực như máu.]

Ý là gì? Đời này có chết cũng không gặp mẹ nữa.]

Trịnh Trang Công vừa nói xong câu này thì như thế nào? Quý vị cảm thấy ông ta sẽ như thế nào? Sẽ cảm thấy rất vui sướng sao? Kỳ thực, người ta nói lời tức giận, sau khi nói xong đều rất hối hận.

[Thôi, thế là một lời nói ra là 36 con ngựa phi cũng không đuổi kịp rồi. Tôi nhiều lần bị lừa Ạ, không biết các bạn thế nào. Nói xong một cái bắt đầu ngồi vô cùng ân hận. Nhưng độ này thì bắt đầu quán sát được lời nói của mình, cho nên là bắt đầu kiểm soát được, trước khi nói ra câu gì đều nghĩ. Không được tất cả nhưng mà được rất nhiều, lời nói sao phải lợi ích cho người, lời nói sao phải tạo ra hòa khí, lời nói sao phải không được phân tranh.]

Bởi vì Trịnh Trang Công không thể rút lại được lời nữa. Hơn nữa ông ta là Vua của một nước. Vua của một nước thì “*Nhất ngôn cửu đỉnh*”, có nghĩa là một lời nói ra nặng tựa chín đỉnh, nói lời thì phải giữ lời. Rốt cuộc sau đó đúng là như vậy, Trịnh Trang Công không còn gặp mẹ của ông ta nữa.

[Thế thôi, thế là vua mà bắt hiếu thì cả nước bắt hiếu.]

Cho nên chúng ta phải nhớ kỹ, người và người những tình thân này phải cư xử cho tốt. Cổ nhân có câu: “*Vật dĩ tiểu hiềm sơ chí thân, vật dĩ tân oán vong cựu ân*” (Nghĩa là: không nên chỉ vì hiềm khích nhỏ mà làm xa cách với những người thân nhất của mình).

[Quên đi hết tất cả những cái ân từ trước, chỉ một cái hiềm khích nhỏ là quên luôn, là sẵn sàng gọi là không bao giờ gặp mặt nữa luôn. Cho nên là Đệ Tử Quy mới dạy chúng ta là: “Ân phải báo, oán phải quên”. Chúng ta bây giờ toàn làm ngược, vậy bây giờ Đệ Tử Quy dạy, bạn phải quay trở lại chỉ có cách thế thôi thì mới thành tựu được.]

Không nên vì những va chạm mới này liền quên đi những ân đức của mấy mươi năm. Làm như vậy là hại bản thân, làm như vậy là tổn phước phần của mình, mà còn tổn thương đến cả người khác. Con người không nên ngốc nghếch như vậy, chúng ta không nên làm những điều tổn thương người, lại bắt lợi cho mình. Vì kỳ thực tổn thương người bảo đảm sẽ bắt lợi cho mình, đó là chân lý.

[Làm gì có chuyện gọi là tổn người thì lợi mình? Hại người thì tự nhiên là sẽ họa đến mình, lợi người thì lợi mình.]

Ví dụ bạn dùng mưu mô bạn lấy được của người ít tiền, đây nói cho nó dễ thôi. Thế bạn về hân hoan: “*à thế là về ta tha hồ sống sung sướng vung vênh, còn cái người bị lấy kia cho đồ bẽ hết, cho chết đi, kệ nó!*” Thế là tưởng là lợi mình, nhưng cái nhân quả này trả lại đầy đủ. Và cuối cùng thì sao? Ờ, có thể là cái đời này ông vẫn còn giàu

được ém nhẹm, nhưng mà Quỷ thần, Thiên địa, Phật, Bồ Tát không giấu được.

Thái Thượng Cầm Ứng Thiên có nói về Táo Quân, rồi Tam Thi Thần, không giấu được, cứ đến ngày Canh Thân là các vị ấy lên báo cáo hết tội lỗi của mình ở trên Thiên đình. Đến ngày cuối tháng thì Táo Quân cũng thế. Và cuối cùng thì sao? Cuối cùng thì chắc chắn là bạn sẽ rơi vào Địa ngục, bởi vì các bạn nói: “Ồi kè ăn trộm ăn cướp sao bây giờ vẫn sống vung vênh sung sướng”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tình hình của Trịnh Trang Công là như vậy, một thần dân của ông thấy được, thần dân này là một người con rất có hiếu *[đấy bây giờ không còn là quan khuyển vua nữa mà đến là thần dân đấy]*, tên là Đinh Khảo Thúc.

Các bạn, một người con hiếu nhìn thấy quân vương đối xử với mẫu thân như vậy ông ta sẽ muốn làm như thế nào? Khuyển. Bởi vì một người con hiếu chắc chắn có thể cảm nhận được sự cực khổ của người làm mẹ, nên lúc mẹ người khác không được con cái phụng dưỡng, nội tâm ông thế nào? Cũng sẽ rất buồn.

[Hôm trước tôi post lên cho các bạn cái bài là “Hãy đọc bài này khi còn chưa muộn”. Một tác giả, ông sang Mỹ để thăm một vị tướng đang ở trong dưỡng lão đường. Thì ông tả đến cái cảnh ở trong dưỡng lão đường: Cụ này thì ngồi gục, cụ này thì nhìn xuống đất, chụp hẳn một cái ảnh, tất cả đều dạng Alzheimer. Rất là khổ, trông vô cùng thương tâm. Và có những cụ thì ngồi suốt, nhìn ra ngoài hành lang, chỉ mong rằng để thấy đứa con của mình đến tay cầm một nhành hoa. Vậy mà chúng nó có thể đi du lịch.

Con chó, con mèo thì chúng nó rất là yêu thương, chúng nó gửi gắm. Nhưng cha mẹ thì chúng nó để ở trong nhà dưỡng lão đường, và chúng nó mặc kệ.

Cách đây mấy năm, đây là lời của ông nói, tác giả này là Huy Phương ạ: Cách đây mấy năm, 1 trận nóng khủng khiếp ở Châu Âu đã khiến giết đi hàng trăm cụ già trong viện dưỡng lão đường. Vậy mà khi viện dưỡng lão đường báo tin cho các người con này là về để làm tang cha mẹ chúng thì chúng cũng báo lại là chúng không thể đến được, nhờ nót dưỡng lão đường.

Thì khi đọc cái bài đấy là trong tâm tôi cảm thấy thế nào? Vô cùng thương xót. Nhìn như thế thì lại phải nghĩ đến mình, nếu không tu thì về sau cuối đời chắc chắn các bạn lại gặp cái cảnh đấy. Cho nên Tiến sĩ Thái mới nói là “Lúc trẻ tu phước, về già hưởng phước”.

Vậy cho nên ở đây, Tiến sĩ Thái mới giảng rằng: Đinh Khảo Thúc đấy ạ, ông là 1 người con có hiếu. Chắc chắn ông sẽ cảm nhận được là khi mà mẹ của Trịnh Trang Công bị Trịnh Trang Công hắt hủi như thế, thì nội tâm của bà sẽ như thế nào?]

Cho nên nội tâm của ông cũng sẽ rất buồn, ông có thể cảm động lây. [Đó.] Trong Hiếu kinh có đề cập đến: “*Giáo dĩ hiếu sở kính thiên hạ, chi vi nhân phụ giả giả*”, có nghĩa là dạy con cái hiếu thảo thì chúng cũng sẽ kính trọng cả cha mẹ của người khác. Một người thực sự có tâm hiếu, họ sẽ tôn kính cha mẹ của người khác trong thiên hạ.

Vả lại tôi nghĩ, Đinh Khảo Thúc không những nghĩ đến mẫu thân của Trịnh Trang Công, ông còn nghĩ đến một sự ảnh hưởng sâu xa hơn. Tức là làm vua của một nước mà

bất hiếu với mẫu thân sẽ tạo thành sự việc nghiêm trọng hơn. Đó là con dân của cả nước, họ sẽ nói sao?

- Quân Vương cũng bất hiếu với mẹ, sao bảo tôi phải có hiếu?

[Đây, nguy hiểm thế đây, thân giáo. Trong gia đình mà cha mẹ mà bất hiếu với lại ông bà thì con cái nó cũng học luôn, nó bất hiếu với lại cha mẹ. Trong một quốc gia cũng thế, nếu như mà vua mà bất hiếu - Trịnh Trang Công đây ạ - thì dân cả nước họ bảo: “Ơ vua như thế được thì tại sao tôi không thế được?” Nguy hiểm thế đây.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sinh khí của toàn quốc rất có khả năng chỉ trong nháy mắt mà trở nên xấu xa. Cho nên làm thần dân, ông cảm thấy đây là trách nhiệm của mình phải nhanh chóng khuyên can vua.

Nhưng phải làm sao để khuyên được Trịnh Trang Công đây? Làm sao để khuyên được Trịnh Trang Công phải tâm phục khẩu phục.

Ông liền nghĩ ra một cách:

Một hôm, Đinh Khảo Thúc đem lễ vật thật tốt đến để tặng cho Trịnh Trang Công. Do vì lễ nghi đương thời, gọi là “thần tử”, *[hay còn là bề tôi]* chỉ cần tặng quốc vương vật phẩm, quốc vương nhất định phải đáp trả lễ, nhất định phải mời họ ăn cơm. Đinh Khảo Thúc đã tính hết rồi, đã tính trước, nhất định vua sẽ mời tôi ăn cơm. Quả đúng như sắp đặt, vua mời Đinh Khảo Thúc ăn cơm.

[Đó ạ. Đây là cái lễ nghi đương thời rồi, thì ông nghĩ mãi ông mới tìm thấy một cái kẽ hở để ông có thể lách.]

Quả đúng như vậy thật, là vua mời Dĩnh Khảo Thúc ăn cơm. Trong quá trình ăn cơm này Dĩnh Khảo Thúc chỉ ngồi đó, lấy rất nhiều đồ ăn ngon đặt qua một bên. Trịnh Trang Công càng nhìn càng thấy hiếu kỳ. Ông nói:

- Ta ban cho người thức ăn, vì sao mà người không ăn?

Dĩnh Khảo Thúc nói:

- Thần từ nhỏ đến lớn tất cả những thức ăn ngon nhất định để mẹ ăn trước rồi thần mới ăn.

[Đấy. Các bạn làm sao mà học được như thế là các bạn xây dựng được cái nền tảng căn bản làm người là hiếu. Mà khi các bạn đã xây dựng được cái căn bản làm người này, thì bạn phải hiếu là, những bạn trẻ mà có chí làm to, làm lớn, rồi chí làm Thánh hiền, sau này các bạn phải nhớ là: “Trung thân xuất thân từ hiếu tử” - Chỉ có người con hiếu mới có thể trở thành người bề tôi trung. Cho nên những người lãnh đạo mà họ có tầm nhìn, không bao giờ họ lại đi dùng những người con bất hiếu cả, họ chỉ dùng những người con có hiếu thôi.

Tiếp tục ạ.]

Dĩnh Khảo Thúc nói tiếp:

- Từ nhỏ đến lớn, tất cả những thức ăn ngon nhất định phải để mẹ ăn trước rồi thần mới ăn. Mà mẹ thần chưa từng được ăn thức ăn do quân vương ngài ban tặng. Cho nên thần

phải mang chúng về để mẹ thần ăn trước đã, còn lại rồi thần mới ăn.

Trước tấm lòng hiếu thảo của ông, Trịnh Trang Công nghe xong rất cảm động. Ông nói:

- Ủ, người có mẫu thân để mà hiếu kính, quả nhân hiện nay không có mẫu thân để mà hiếu kính nữa.

[Chạnh lòng rồi.] Và câu nói như vậy đã thức tỉnh được hiếu tâm của Trịnh Trang Công.

[Đấy, bạn thấy chưa? “Nhân tri sơ, tính bản thiện”, chẳng qua là tính thiện này nó bị những cái ô nhiễm, nó mê mờ, gọi là tham, sân, si, mạn nó che lấp đi thôi, nhưng có một người biểu pháp ra thì lập tức cái tính thiện này nó sẽ khai lộ.]

Dĩnh Khảo Thúc liền nói:

- Thưa quân Vương! Ngài tuyệt đối có thể lập tức hiếu kính với mẫu thân của Ngài được ạ. Bởi vì thần đã tìm được một nơi có một cái động thông xuống dưới đất, địa danh này gọi là Hoàng Tuyền. *[Đấy, ông ý tìm sẵn rồi.]* Ngài và mẫu thân của Ngài chỉ cần hẹn gặp nhau ở đó. Ngài có thể đón bà về nước được rồi, như vậy tất cả đều viên mãn rồi.

[Thế là giữ được cho vua cái gọi là “Nhất ngôn cửu đỉnh”. Tôi có sai lời gì đâu. Đây tôi nói rằng là chỉ xuống Hoàng Tuyền tôi mới gặp. Thì đây, có cái động này tên là Hoàng Tuyền rồi.]

Các bạn phải rất lưu ý đến điều này, không những khuyên người, mà có những trường hợp còn phải tạo ra hoàn cảnh để giúp người có thể thực hiện được lời khuyên này.

Tôi kể cho các bạn nghe nhé:

Vào thập kỷ những năm 80, Đài truyền hình Việt Nam có chiếu bộ phim dài nhiều tập của Italy, nhan đề là “Bạch tuộc”. Không biết là các bạn đã xem chưa ạ? Ai xem rồi ạ? Giờ tay tôi xem ạ? Vâng ạ, rất ít. Tại sao lại gọi là bạch tuộc? Phim kể về cuộc chiến giữa những người nắm giữ công lý và thế lực Mafia. Những kẻ buôn ma túy này mạng lưới của chúng rất rộng và rất lớn. Trên từ ông to bà lớn, rồi luật sư trong chính Phủ dưới thì những người thuộc tầng lớp thấp nhất trong xã hội. Cho nên mới ví như vòi bạch tuộc là vậy.

Nhân vật người hùng trong phim ở đây là thanh tra Catanhia. Trong cuộc chiến lâu dài, bền bỉ này, thì có một nữ bá tước xinh đẹp, tên là Titti. Cô cũng là nạn nhân của ma túy. Cuộc đời cô tưởng xem như là đã bỏ đi, vì cuộc sống trượt dài trong nghiện ngập. Cô gặp Thanh tra Cattani, được thanh tra khuyên bảo, và hết lòng giúp đỡ. Cô thay đổi và quyết tâm để làm lại cuộc đời của mình.

Nhưng Mafia không buông tha cô. Có 1 lần, tôi không nhớ lắm, hình như là cô bị tai nạn nhẹ phải vào bệnh viện thì phải. Vào 1 buổi sáng, khi cô mở mắt tỉnh dậy thì cô thấy một bi ma túy, kèm theo là cả 1 bộ kim chích đặt ngay trên bàn ở đầu giường cô. Cô ngồi bật dậy nhìn chăm chăm vào bi ma túy. Nội tâm cô lúc này xung đột gay gắt, tính chất con nghiện thì liên tục thôi thúc cô rằng: Thôi ta dùng 1 lần nữa thôi mà; còn lương tri thì lại mách bảo đây là

việc rất xấu, mình làm vậy là mình vô ơn với với tất cả những gì mà thanh tra Catani đã nỗ lực bỏ bao công sức hết lòng vì mình. Cuối cùng thì cuộc chiến lương tâm giữa cái thiện và cái ác lên đến đỉnh điểm, đã khiến cô rơi vào bế tắc. Cô liền nhảy lầu bệnh viện tự tử mà chết.

Sau khi cô chết, thanh tra Cattania vô cùng ân hận vì đã không giúp cô được tới cùng, là tạo ra một hoàn cảnh an toàn cho cô thực hiện ước nguyện làm lại cuộc đời của mình. Cho dù anh đã làm được điều rất khó, tức là đã xoay chuyển được tâm của cô để cô quyết tâm sửa chữa lỗi lầm cũ, làm lại cuộc đời mới.

Vâng ạ. Điều này nói lên điều gì ạ? Bạn khuyên người, nhưng có những trường hợp bạn còn phải chỉ cho người cách thực hiện, hoặc nếu lớn hơn nữa là bạn phải tạo được môi trường, hoàn cảnh để giúp cho người thực thi được những lời khuyên này. Ví dụ như trường hợp của mẹ Mạnh Tử chẳng hạn, khuyên con học hành thì bà cũng phải 3 lần chuyển nhà để tạo một cái môi trường cho con chăm chỉ học hành. Và cuối cùng thì Mạnh Tử đã học thành tài, thành Á Thánh.

Cho nên Dĩnh Khảo Thúc ông rất thông minh, ông đã chuẩn bị sẵn hoàn cảnh để cho Trịnh Trang Công có thể hóa giải được lời tuyên bố sai lầm bộc phát xưa, để cho một vị quân vương không bị mất mặt với thần dân rằng “vua không nói chơi” bao giờ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Vì thế Trịnh Trang Công liền với mẹ ông gặp nhau nơi Hoàng Tuyền đó. Sau đó liền dùng lễ rất long trọng đón mẹ ông trở về hoàng cung.

Chúng ta có thể tưởng tượng trong lúc mẫu thân ông ta đi trên đường lớn của quốc gia, nhân dân nhìn thấy sẽ thế nào? Sẽ rất vui mừng sung sướng.

[Hôm nọ, có một đồng tu chia sẻ với tôi thế này mà tôi cũng rất ân hận là tôi cản. Tức là có nói là:

- Bây giờ cái tình hình dịch nó bùng phát như thế này. Hàn Quốc, rồi cả Mỹ, rồi cả Ý, rồi cả Nhật Bản, rất là nhiều, thế thì rất lo sợ. Việt Nam thì đúng là hiện tại không chế được dịch thành công. Thế nhưng mà nếu như bây giờ mà mở cửa du lịch như thế thì khách du lịch họ vào họ sẽ rất yên tâm về cái bối cảnh của Việt Nam là không có người bị bệnh. Nhưng mà ngược lại thì liệu những người du lịch vào, họ sẽ mang dịch bệnh đến cho Việt Nam không? Phải hai chiều.

Bởi vì bây giờ trên mạng công bố, (tôi cũng chẳng biết đúng hay không) nhưng nói rằng có một người nhiễm bệnh một tháng sau mới phát hiện ra, trong cái quá trình nhiễm bệnh ấy, cứ bình thường hết như người bình thường, nhưng mà cuối cùng vẫn lây sang những người khác.

Thế thì tôi cũng có cản một câu, tôi bảo:

- Thôi, không việc gì phải gọi là góp ý góp đồ gì nữa, bởi vì các vị ý đều biết hết cả rồi.

Thế nhưng ngày hôm trước, tôi xem lại cái bài về Đinh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công, ông chỉ là một người dân bình thường. Vậy mà ông thiện xảo phương tiện, ông vẫn có thể khuyên được Trịnh Trang Công có hiếu với mẹ. Vậy tại sao tôi lại đi tôi cản cái việc thiện kia?

Đương nhiên cái bạn mà kể chuyện với tôi thì phát ý viên thành rồi. Thế nhưng nếu như bây giờ bạn tiến thêm một bước nữa là bạn phải thiện xảo phương tiện, bạn dùng cái cách nào đấy để có thể kiến nghị lên các lãnh đạo có trách nhiệm trong lĩnh vực này. Thì tôi xin rút lại cái lời cảnh đấy. Bởi vì lại quay trở lại là cảnh chẳng qua là chỉ vì lợi mình mà thôi, còn quên mất là cái vì người. Đó ạ.

Chúng ta tiếp tục:]

Quý vị xem, Dĩnh Khảo Thúc khuyên can như vậy, ảnh hưởng lại rất lớn.

Đây là chúng ta nói về quan hệ quân thần.

[Đây ạ, bạn thấy chưa? Nếu bạn là người dân bình thường, thì khi thấy vua làm sai, bạn sẽ bảo: “Ôi, ta tôm tép chẳng làm gì được, thôi mặc kệ”, thế là bạn mặc kệ luôn. Thì bạn hãy nhớ tấm gương của Dĩnh Khảo Thúc này, ông không phải là quan, ông chỉ là một người dân bình thường, vậy mà ông đã làm được điều khuyên vua này. Đồng thời tôi cũng khuyên bạn, bạn hãy nhớ đến câu chuyện về người dân của vùng mà nàng Đậu Nga sinh sống, ngậm miệng không nói mặc dù biết nàng Đậu Nga bị xử oan, thì quả báo đến như thế nào rồi đấy.

Chúng ta... Có gì không ạ? Vâng ạ, mời cư sĩ Trung ạ.]

“Kính thưa cư sĩ Bà, cũng có một câu chuyện con đã từng đọc trong Đông Chu Liệt Quốc cũng tương tự như chuyện Dĩnh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công. Tuy nhiên câu chuyện này lại là ở cuối cuốn Đông Chu Liệt

Quốc, đấy là về Mao Tiêu – một chính khách nước Tề khuyên Tần Thủy Hoàng không được giết mẹ mình.

Vào thời cuối nhà Tần, lúc ấy có sự nổi loạn của Lao Ái. Lao Ái nổi lên định giết Tần Thủy Hoàng. Sau đấy thì bị Tần Thủy Hoàng bắt được. Nhưng Lao Ái là ai? Vốn là một hoạn quan chuyên phục vụ cho mẹ của Tần Thủy Hoàng. Tần Thủy Hoàng biết được điều này thì rất là tức giận. Thế là ông liền giam mẹ mình lại, định giết đi.

Lúc đấy các đại thần trong triều đều khuyên vua không thể giết mẹ mình được. Tần Thủy Hoàng không nghe lời khuyên, thậm chí những người nào dám khuyên thì ông đều giết. Và có 27 người đã khuyên vua thì cả 27 người đều bị Tần Thủy Hoàng giết và treo xác lên. Việc treo xác lên này thì có ý nghĩa là gì? Ý của Tần Thủy Hoàng là những ai mà dám khuyên vua thì chắc chắn sẽ chết.

Thế thì lúc đấy có một người tên là Mao Tiêu, ông vốn là một chính khách nước Tề, khi đi qua nước Tần thấy tình cảnh như vậy thì mới bảo rằng là:

- Tôi sẽ đi khuyên vua.

Khi Mao Tiêu nói lời này ra, thì tất cả mọi người đều cảm thấy lo sợ cho ông. Thậm chí ông chủ nhà trọ nơi Mao Tiêu ở còn khuyên rằng là: - Ông hãy đi thật xa, đừng ở lại nước Tần, nếu không sẽ bị Tần Thủy Hoàng giết chết.

Nhưng Mao Tiêu bảo ông không sợ. Thế là ngày hôm sau, ông tắm rửa sạch sẽ đi vào trong cung để khuyên vua Tần. Lúc đấy Tần Thủy Hoàng mới chỉ ra xác của 27 người và bảo với Mao Tiêu rằng:

- *Người có dám làm như thế không?*

Mao Tiêu nhìn thấy Tần Thủy Hoàng thì mới nói ra một câu:

- *Trên trời có 28 vị tinh tú, bây giờ đã có 27 người trở về rồi, còn thiếu một người nữa, đấy chính là tôi.*

Tần Thủy Hoàng mới nói lại câu đấy rằng:

- *Người dám làm không?*

Mao Tiêu thưa:

- *Dám.*

Vì vậy, Tần Thủy Hoàng liền đặt ra một cái vạc dầu và bảo Mao Tiêu rằng là hãy cởi áo và nhảy vào vạc dầu. Mao Tiêu thấy vậy thì liền cởi áo và định nhảy vào vạc dầu, sau đấy ông nói:

- *Thôi thì 28 vị tinh tú đến nay là đủ.*

Tần Thủy Hoàng nhìn thấy Mao Tiêu không sợ chết, thì mới giữ lại, và mới hỏi vì sao.

Mao Tiêu liền trả lời rằng là:

- *Bệ hạ muốn thống nhất thiên hạ, thống nhất 6 nước, thì phải lấy "đạo hiếu" làm đầu. Nếu không có đạo hiếu làm đầu thì cũng giống như Kiệt Trụ, chắc chắn nước Tần cũng sẽ mất, mà không nước nào phục cả. Hãy nhớ hồi xưa vua Thuấn được thiên hạ chính là nhờ bà mẹ ghẻ ác độc. Bây giờ bệ hạ vì không điều tra kỹ mà định giết mẹ, đây chính là bất hiếu. Như vậy, cả sáu nước sẽ cùng đánh nước Tần, thì*

nước Tần sẽ nguy trong sớm tối. Tôi chết thì nhanh thôi, nhưng ngày hôm nay tôi chết thì ngày hôm sau nước Tần sẽ cũng mất theo.

Tần Thủy Hoàng nghe được như thế thì cuối cùng dừng lại không giết Mao Tiêu nữa, mà cũng thả mẹ mình ra rồi đón về cung. Sau đấy ông phong Mao Tiêu làm Thượng Khanh, tức là Quan Đại Phu ở trong triều. Kết quả sau cùng, nước Tần thống nhất được 6 nước.”

[Vâng ạ. Rất cảm ơn cư sĩ Trung. Một cái câu chuyện rất là hay. Cho nên khi Phật giảng Kinh Địa Tạng, Hòa thượng bảo tất cả mười phương ba đời Chư Phật đều đến dự hết, không thiếu một vị nào. Bởi vì tất cả các vị ấy thành tựu đều phải từ đạo "Hiếu". Nhưng mà trong khi đấy, giảng Kinh Pháp Hoa, giảng Kinh Hoa Nghiêm, thì chỉ có gọi là vân tập bốn mươi một vị Bồ Tát đại sĩ mà thôi. Thế còn giảng kinh Vô Lượng Thọ thì không có một vị Phật nào đến cả, mà các vị chỉ có tán thán. Nhưng riêng Kinh Địa Tạng thì bạn phải nhớ là không thiếu bất kỳ một vị Phật nào.

Cho nên cái đạo “Hiếu” là căn bản để làm người. Và nếu như mà một quốc gia mà từ vua mà “Hiếu” ý, thì tất cả các thần dân mà “Hiếu” ý, thì đất nước đấy chắc chắn sẽ thịnh trị.

Hôm nọ, chia sẻ cái câu của cư sĩ Loan, tôi cứ nhắc đi nhắc lại mãi là muốn cảm cho các bạn một cái gốc, là căn bản làm người là “Hiếu”, thái độ làm người là “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín”. Căn bản của làm việc là “Liêm”, mà thái độ của làm việc thì lại là “Thành thật, khiêm hạ, nhẫn nại, và có trách nhiệm”. Mà bạn cảm được xong hai cái gốc gọi là “Hiếu” và “Liêm” này rồi thì chắc chắn là bạn sẽ thành tựu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Từ đây chúng ta có thể nhìn ra được một vị quân chủ hiền minh chắc chắn vô cùng quý người tài, thích người tài, họ mới có thể được một số đại thần này tín nhiệm đối với họ. Trị lý quốc gia là như vậy.

Bốn là: Làm thế nào tìm được tôi hiền?

[Bây giờ chúng ta sẽ đi đến ứng dụng trong cái quản trị doanh nghiệp, tức là giữa lãnh đạo với nhân viên.]

Hiện nay, trị lý xí nghiệp cũng là như vậy.

[Gọi trị lý chính là gì? Quản trị đấy ạ. Người xưa có câu: “thần thiêng nhờ bộ hạ”. Cho nên một doanh nghiệp muốn phát triển phải nhờ đội ngũ nhân viên tốt.]

Bạn có nhớ từ những bài đầu tôi đã chia sẻ Hòa thượng nói rằng người Trung Quốc thờ thần tài gồm có 2 vị không ạ? Một là Phạm Lãi và hai là Quan Công. Phạm Lãi là biểu thị cho ông chủ tâm phải rộng rãi, nghĩa là phải “chịu mở hầu bao” cho nhân viên. Còn Quan Công là biểu thị cho nhân viên, đó là phải có lòng trung nghĩa, dù nơi khác quyền lợi có hơn, nhưng phải trung thành với lãnh đạo của mình. Đây chính là “Quân nhân, thần trung” đấy ạ, là làm lãnh đạo thì phải nhân từ, còn làm nhân viên thì phải trung thành. Cho nên nếu bạn là lãnh đạo thì vấn đề quan trọng nhất trong doanh nghiệp là bạn phải tìm được người tài và giữ được người tài.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Các bạn, hiện nay giới doanh nghiệp rất chú ý đến học vắn quản lý. Thật ra trong Tứ thư có học vắn quản lý này không? Có chứ. Hơn nữa đều là học vắn quản lý vô cùng thấu triệt, đều là mấu chốt của vấn đề.

Chúng ta suy nghĩ xem, trong Trung Dung có đề cập đến: "*Phàm vì thiên hạ, quốc gia hữu cửu kinh*". Có nghĩa là có 9 phương pháp tốt để trị vì thiên hạ. *[Đấy ạ.]* Cầu học vắn phải chủ động, cho nên tôi chỉ nói có 3 điều *[Tu thân dã, Tôn hiền dã và Thân thân giả (Tu thân, kính hiền tài và thương yêu họ hàng)]*. Những điều khác thì quý vị xem trong Trung Dung.

[Thế tôi sợ các bạn tìm lâu nên tôi đưa một lúc ra luôn là “Hữu cửu kinh” luôn - 9 phương pháp tốt để trị vì thiên hạ. Bây giờ bạn muốn quản trị doanh nghiệp tốt bạn cứ căn cứ trên như thế, cũng cứ là được. Đây ạ:]

- 1) Tu thân dã - có nghĩa là tu thân.
- 2) Tôn hiền dã - kính hiền tài.
- 3) Thân thân dã - là thương yêu họ hàng.
- 4) Kính đại thân dã - là kính đại thân.
- 5) *Thể quần thân dã - là thương yêu công bộc quốc gia.*
- 6) *Tử thứ dân dã - là thương lẽ dân như con cái.*
- 7) *Lai bách công dã - là khuyến khích nhân tài, mở mang bá nghệ.*
- 8) *Đón tiếp người viễn sứ.*
và:
- 9) *Che chở chư hầu.*

[Đấy ạ. Đây là trong một quốc gia. Còn là trong cái doanh nghiệp bạn thu nhỏ lại thôi.]

Đây là 9 phương pháp. Kì thật dùng vào hiện tại, chắc chắn có thể làm cho doanh nghiệp của quý vị phát triển nhanh chóng.

[Bây giờ chúng ta sẽ đi lần lượt 3 nội dung trong “Hữu cửu kinh” mà Tiến sĩ Thái vừa đề cập.]

1- Tu thân già (Tu thân)

Là nhất định bạn phải tu thân. Bản thân phải thật có đức hạnh mới được người thật sự tốt để cộng sự với quý vị. Chỉ cần có người tốt thì không sợ không thể làm tốt công việc. Cho nên trong Đại học nhắc nhở chúng ta: “Có đức ắt có người”.

[Vâng ạ. Thế bây giờ lại hỏi bạn là học mãi thì bạn quên hết tất cả mất rồi, thế bây giờ tu thân là thế nào thì bạn chịu.]

Tu thân nói như Tuân Tử nói: Có khuyết điểm thì sửa, ưu điểm thì cố gắng phát triển. Cái bước thứ nhất là Cách Vật này, Trí Tri này, rồi Thành Ý này, rồi Chánh Tâm này, xong đến Tu Thân này, Tề Gia, Trị Quốc, Bình Thiên Hạ.

Bây giờ bắt đầu nói đến cái bước đầu tiên là “Cách Vật”. Tức là phải cách đấu với tất cả những cái cái Ngũ Dục Lục Trần bên ngoài. Nói đơn giản chẳng qua là bạn đoạn lòng tham với vật dục mà thôi. Phật dạy\ cách đoạn lòng tham là bạn phải bố thí cúng dường, làm mãi nó sẽ quen, sẽ đoạn được tâm tham. Thế bây giờ bố thí cúng dường ai trước? Cha mẹ trước. Tiếp tục nhé. Rồi bố thí cũng dường đến người ngoài, bố thí gì ạ? Cả nội tài và ngoại tài. Nội tài là sức lực, ngoại tài là tài sản ngoài thân. Đây chính là hy sinh phụng hiến đấy.

Làm mãi nó quen, bạn sẽ cách được vật. Nhắc đi nhắc lại với các bạn, nếu như lúc nào cũng không chịu, vẫn cứ ôm chăm chăm tất cả vào mình. Vậy thì không bao giờ cách được, không bao giờ “cách vật” thì không bao giờ “trí tri”, tức là cái trí tuệ của bạn mới có thể hiển lộ. Thì lúc ấy bắt đầu mới đến gọi là “Thành ý”, “Thành ý” rồi mới đến “Chánh tâm”, “Chánh tâm” chính là phát Tâm Bồ Đề, bạn mới đạt được cái “Tu thân”.

Khi bạn có đức hạnh rồi thì bạn sẽ hút được những người, bạn là thanh nam châm bạn sẽ hút được những người tốt. Còn nếu bạn không có đức hạnh mà bạn gọi “Tham ơ là tham”, rồi bạn đủ các thứ tật xấu thì bạn chỉ hút được người xấu thôi.

Cho nên muốn tu thân thì ở nhà phải hiếu trước, ra ngoài xã hội thì phải hy sinh phụng hiến. Bạn vì người mà hy sinh phụng hiến thì nhất định người tài sẽ tự tìm đến với bạn. Đây là nam châm hút sắt từ. Đây ạ, tôi hay dùng từ “nam châm hút sắt từ”, nhưng đây thầy Thái với lại Hòa thượng thì hay dùng từ là “chiêu cảm”.

Đây nhá, bạn làm lãnh đạo doanh nghiệp dù nhỏ, dù to bạn phải nhớ: bạn muốn có người cộng sự tốt không phải là hôm nay thì bạn thay người này, ngày mai thì bạn thay người khác, rồi doanh nghiệp của bạn không lúc nào ổn định cả, rồi bạn phàn nàn là: “Ôi giới ôi thời đại bây giờ đúng là Mạt pháp, toàn người không ra gì”. Nhưng mà trong khi đấy thì lại không quay trở lại để mình tu thân một cách thật sự. Còn nếu như bạn tu thân, nhất định bạn sẽ tìm được người cộng sự tốt. Lại nói lại, nam châm hút sắt từ, bạn nhớ điều đấy: “Có đức ắt có người”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngày nay, người có tiền chưa chắc đã tìm được người tài. Hiện nay người giàu mới nổi lên rất nhiều, nhưng họ muốn tìm người cũng không mời được người ưu tú, chỉ cần bản thân có đức hạnh thì tự nhiên đức hạnh của mình sẽ chiêu cảm những người có chí đến với bạn.

Cho nên mới có câu rằng là: “Nhân dĩ loại tụ, Vật dĩ quần phân”. Có nghĩa là người nhóm theo loài, vật thì tụ theo bầy.

[Thế là người tốt thì lại gần người tốt, đấy ạ.]

Vì thế điều căn bản vẫn là phải tu thân.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến nội dung thứ 2-Tôn hiền dã (là “Tôn kính người hiền tài”).

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 108

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vẫn đang học chánh văn 6.3. “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, vẫn đang dừng ở mục...

7. 3. Bề tôi khuyên Vua - Phải thiện xảo phương tiện

Đã nghe đến tấm gương thứ 3 là Dĩnh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công. Trịnh Trang Công vì giận mẹ làm những điều không phải với ông, nên nhất thời ông đã đẩy mẹ đi biệt xứ và thề rằng chỉ gặp mẹ ở dưới suối vàng. Sau đó được Dĩnh Khảo Thúc khuyên can nên ông nghe ra, liền đón mẹ về phụng dưỡng.

Tiến sĩ Thái có giảng: Cổ nhân có câu: “Vật dĩ tiểu hiềm sơ chí thân, vật dĩ tân oán vong cựu ân”. Nghĩa là: “Không nên vì hiềm khích nhỏ mà làm xa cách với những người thân nhất của mình; Không nên vì những va chạm mới, liền quên đi những ân đức mấy mươi năm”.

Nhân đoạn kinh văn này, ở phần cuối của bài học hôm nay, tôi xin chia sẻ thêm một chút với các bạn về Chủ đề: “Không quên ơn nghĩa người mình đã thọ ơn”.

Còn hôm trước chúng ta đã nghe tấm gương thứ nhất là Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông, tấm gương thứ 2 là Bính Cát khuyên Hán Vũ Đế.

Nguy Trung, Bính cát, Dĩnh Khảo Thúc đều là những người “Tô hiền” nên đã có những lời khuyên rất giá trị cho đất nước. Cho nên sự phồn thịnh của một quốc gia quan trọng là vị vua ấy có tô hiền hay không?

Nhưng làm thế nào để có tô hiền? Trong “Cửu kinh” là 9 phương pháp để trị vì thiên hạ, có 3 điều đầu tiên, đó là “Tu thân dã (nghĩa là Tu thân); Tôn hiền dã (Là Kính hiền tài); Thân thân dã (Là Thương yêu họ hàng)”. Đây chính là 3 điều để làm sao bạn có được tô hiền và giữ được tô hiền a.

Hôm qua, chúng ta đã kết thúc được ý Thứ nhất là bạn phải “Tu thân” bạn sẽ có tô hiền tự tìm đến. Nhưng có rồi bạn làm sao phải giữ được tô hiền, không để cho họ bỏ đi mất?

Hôm nay, chúng ta sẽ chuyển sang ý

2- Tôn hiền dã (Tôn kính người hiền tài)

Đây, trước tiên bạn muốn tìm được người cộng sự tốt bạn nhớ “Tu thân”; Thứ hai mới đến là “Tôn hiền giả” là kính hiền tài.

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Tôn kính người hiền tài thì sẽ có nhiều người hiền triết đến cộng sự, bởi vì người thật sự hiền tài bạn không thể dùng tiền bạc để mời họ được đâu.

[Cho nên nếu bạn dùng tiền mà bạn mời được người ta đến với bạn, thì đây không phải người hiền tài. Các bạn phải lưu ý điều này. Đây cũng là danh lợi để bạn câu người

ta mà thôi. Mà khi người ta vì danh lợi thì sẵn sàng khi có những mối lợi khác, họ sẽ phản lại bạn ngay, họ sẽ bỏ bạn ngay, đó ạ.]

Tôn kính người hiền tài. Dùng gì mới có thể mời họ đến được? Không Minh có phải là dùng tiền mà mời được không? Lưu Bị ba lần đến Am Tranh mới mời được Không Minh đấy.

[Lưu Bị có cái chí là muốn thống nhất được cả 3 nước Trung Quốc thời đấy gọi là Tam Quốc Diễn Nghĩa.

Từ Thứ là một người rất giỏi, ông phục vụ cho Lưu Bị. Lúc ấy Tào Tháo là dùng cái cách là bắt mẹ Từ Thứ để làm con tin, thì cuối cùng Từ Thứ phải đi về. Thế thì bà mẹ vì biết là Từ Thứ đã tìm được Lưu Bị là minh chủ rồi thì không muốn là Từ Thứ mắc bẫy như thế, thì bà đập đầu vào cột chết. Từ đấy ông cũng quyết là thế không có quay trở lại gọi phò cho bất kỳ một ai nữa.

Từ Thứ từ giã Lưu Bị để ra đi. Thế thì lúc ấy là Lưu Bị lo lắng quá và đối với Từ Thứ cũng là những cái tình cảm rất là chân thành, rất là kính trọng người hiền tài, thì mới hỏi Từ Thứ rằng là:

- Vậy thì bây giờ có thể giới thiệu được ai không?

Thì Từ Thứ nói có hai người, là Phượng Sồ, vâng ạ là Bàng Thống, và Ngọa Long.

Thế thì cuối cùng mới hỏi:

- Vậy thì Ngọa Long là ai?

Bảo:

- Chính là Không Minh đấy, nổi tiếng đấy.

Lưu Bị mới nói:

- Vậy thì ông có biết người này không?

Thì Từ Thử bảo rất thân nhau. Lưu Bị bảo:

- Vậy thì ông đến mời cho tôi đi

Thế thì lúc ấy Từ Thử bảo:

- Người hiền tài không thể như thế được. Nếu như Chúa Công mà muốn, Chúa Công phải đích thân đến mời. Bởi vì người hiền tài không thể dùng danh lợi mà khuất phục được họ, họ làm không phải vì cái đấy.

Lúc đấy thì Lưu Bị mới cùng Quan Vân Trường, Trương Phi, dắt ba người kết nghĩa vườn Đào, đi đến chỗ của Không Minh ở, thì đấy là một cái chỗ non xanh nước biếc, chỉ có một cái túp lều tranh mà ở dưới những cái khóm trúc, rất là thanh tịnh.

Đấy, bạn lại thấy chỗ ở Không Minh chưa, lại lều tranh dưới khóm trúc, trúc quân tử đấy, thế ạ.

Khi đến thì là thấy một cái người tiểu đồng đi ra. Lúc ấy Lưu Bị vẫn ở trên ngựa nói là:

- Người vào báo với lại chủ nhân của người là ta là Lưu Bị muốn gặp.

Tiểu đồng ấy bảo:

- Chủ tôi đi vắng rồi

Thế là đi về.

Lần thứ 2 quay trở lại, cũng không gặp được.

Đến lần thứ 3, lần này đi thì Lưu Bị quyết tâm là chọn ngày lành tháng tốt, ăn mặc chỉnh tề cung kính. Thế thì khi đến Khổng Minh đang ngủ, thì Lưu Bị xuống ngựa thì coi như cứ thế là đứng ở bên ngoài để chờ, bỏ hết tất cả những các cái ngã mạn của mình không còn gì nữa. Thì đến khi Khổng Minh ngủ dậy, rồi thì bắt đầu mới tiếp. Thì lúc ấy là mới mới được Khổng Minh về để làm cho mình.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Nguyên nhân mời được là gì ạ? Là tâm chân thành, tâm cung kính. Cho nên nếu chúng ta cung kính đối đãi với người hiền đức họ sẽ đồng ý đến.

[Những cái người hiền tài này, thì bạn không thể dùng tiền bạc hoặc dùng danh vọng để mà mời được họ. Bạn muốn tìm người tốt thật sự để phụng sự cho bạn, thì bạn hãy nhớ cái đầu tiên là bạn phải tu thân bạn sẽ chiêu cảm được; Thứ hai là bạn phải kính người hiền tài, vâng ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngoài tâm chân thành, tâm cung kính ra, còn một thứ nữa là phải tâm vì nhân dân phục vụ mới có thể mời được những người này đến.

[Đã chân thành, đã cung kính, tôi lại vì cái việc nghĩa là vì nhân dân. Chúng ta định nghĩa nhân, lễ, nghĩa, trí, tín,

thì nghĩa chính là những cái việc mà bạn hành xử theo đúng phép tắc đại tự nhiên, mà pháp tắc đại tự nhiên là gì? Là hy sinh phụng hiến, đây là đại đạo. Cho nên vì nhân dân phục vụ thì mới có thể mời được những người này đến.

Trong Liệt Lữ truyện thời xưa, các cái bà mẹ mà có thể nuôi dạy được những vị anh hùng, ví dụ như mẹ Từ Thử chẳng hạn, là khi mà thấy rằng là Từ Thử phải quay trở về vì mình như thế này thì bỏ mất đi cái người mình chủ là có thể làm giúp cho dân được sung sướng, bà tử tử luôn.

Cái người mẹ thứ 2 mà lần trước đã chia sẻ với các bạn về ngày mừng 3 tháng 3 là ai nhờ? Giới Tử Thôi ạ. Đúng rồi.

Thế thì khi Giới Tử Thôi cứu Vua xong - Tấn Hiến Công, thì lúc ấy hai mẹ con bỏ lên núi, thì Tấn Hiến Công muốn mời về, vì biết đây là cái con người trung với Vua, lại hiếu với mẹ nữa thì muốn sử dụng, đấy ạ “Trung thân xuất thân từ hiếu tử”.

Thế thì lúc ấy là mẹ con Giới Tử Thôi đã lên núi rồi, thì Vua mời về thì nhất định không về. Vì sao không về? Bởi vì bà mẹ của Giới Tử Thôi nói là:

- Nếu bây giờ con về thì người ta sẽ nghĩ ngày xưa con cắt miếng thịt đùi để cho vua ăn, cứu vua lúc mà vua chết đói, thì là vì con vì danh vì lợi, không phải là vì nghĩa, vậy thì không về.

Lúc ấy vua ở dưới này thấy thế mới dùng hạ sách là đốt cái núi đấy đi để cho mẹ con Giới Tử Thôi phải xuống. Giới tử Thôi thấy núi cháy, rừng cháy thì sợ quá mới bảo mẹ là:

- Mẹ ơi thôi xuống thôi.

Muốn cứu mẹ mà - thì mẹ Giới Tử Thôi thấy thế sợ con vì thương mình mà phải về, bảo quyết là vì nghĩa, thì bà đập đầu vào cây và bà chết. Thế thì Giới Tử Thôi thấy thế thì ôm lấy mẹ cũng dứt khoát không về nữa, thì cuối cùng cả núi ấy cháy thì hai mẹ con chết.

Tán Hiến Công về sau ân hận quá, thì cứ đến đúng cái ngày mừng 3 tháng 3 là cái ngày mà gọi là Tết Hàn Thực đấy, thì quy định cho nhân dân trong cả nước rằng là chỉ được ăn đồ lạnh. “Hàn” là lạnh đấy, “Thực” là đồ ăn đấy, ba ngày đấy là không được quyền nấu lửa.

Đấy ạ, những người hiền tài thật, thì bạn không thể dùng gọi là danh vọng hay là lợi dưỡng để mà mua được người ta đâu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi vừa nói đến Đường Thái Tông trân trọng Ngụy Trưng như vậy, nhất định sẽ làm cho càng nhiều người có học vấn đồng ý đến để tận trung với ông, đây là “Tôn Hiền”.

[Thấy Đường Thái Tông đối với người hiền tài như thế, thì những người hiền tài khác họ sẽ đua nhau đến. Chứ còn nếu như lại thấy rằng những người hiền tài khuyên ta mà ngược với ta, đấy như Cư sĩ Trung vừa nói lúc trước là Tàn Thủy Hoàng giết 27 người hiền, thì ai đến để giúp bạn nữa.]

Giả sử ngày nay làm ông chủ, nhưng không tôn trọng người hiền, lại có tật đổ rất nhiều với cấp dưới có năng lực

làm việc việc, thậm chí ông ta còn háo sắc, thì dù ông ta hiện tại có cực kỳ hưng thịnh thì sớm muộn cũng suy bại mà thôi. Nên một người biết “Tôn hiền” thì có thể gọi là “Khử xâm viễn sắc” có nghĩa là bỏ qua lời xâm bậy, xa rời nữ sắc.

[Cho nên cuối cùng Tề Hoàn Công vẫn bị bởi vì đã nói với Quản Trọng: Trẫm chỉ có mỗi một cái tật xấu là chỉ thích nữ sắc thôi. Thế thì lúc ấy Quản Trọng bảo không sao. Bây giờ bảo sao thì chết à? Bởi vì Quản Trọng lấy cái đại cục cho dân làm chính, miễn là vua phải nghe được những cái lời của các cái bậc trung thân. Vậy thì khi nữ sắc vây vo mà có định gọi là nói hại người này người khác thì bên này tôi vẫn nghe được trung thân thì vẫn còn giữ được.

Cho nên đến khi Quản Trọng chết thì cũng chỉ mấy năm sau là Tề Hoàn Công cũng bị giết chết. Vì Tề Hoàn Công dùng 3 cái người gọi là nịnh thần là Thụ Điều này, Dịch Nha này, và gì nữa ạ? Khai Phương. Một người thì gọi là giết cả con mình để mang vào để nấu thịt cho vua ăn, một người thì tự hoạn mình đi để trở thành hoạn quan để được vào phục vụ vua, còn một người nữa là gì ạ? Bỏ cả cha mẹ để vào phục vụ vua.

Quản Trọng trước khi chết đã nói Tề Hoàn Công:

- Ba con người này không dùng được. Bởi vì sao? Bởi vì đến mẹ mình còn đối không ra gì, con mình còn giết thịt, bản thân mình cũng không có yêu gì cái thân mình đem hoạn hết cả đi, vậy thì không bao giờ nó yêu chúa công đâu.

Nhưng mà cuối cùng Tề Hoàn Công chỉ nghe được một tí lúc đầu thôi, thì cuối cùng là không nghe được dùng thì cuối cùng chính 3 người này về sau hại chết.

Bạn thấy đấy ạ, sự nghiệp của bạn có người tài đức phụng sự quan trọng đến như thế nào, cho nên nhất định bạn phải tìm được người tài cộng sự.]

3- Thân thân dã (Thương yêu người thân)

Chữ "Thân" này là chỉ cho cha mẹ của họ, người thân của họ.

[Đấy, "Thân" một cái chữ đầu tiên chính là người thân, còn "Thân" chữ thứ hai chính là thương yêu. Cho nên Mạnh Tử mới nói là gì ạ "Thân thân nhi nhân dân, nhân dân nhi ái vật" có nghĩa là lúc đầu phải thương yêu là cha mẹ mình, rồi cái người cận kề mình trước, sau đấy mới tỏa ra đến bá tánh ("Nhi nhân dân"), rồi "Nhân dân mới nhi ái vật" là bắt đầu từ nhân dân thì bắt đầu mới ra ái vật.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Là một người lãnh đạo đầu tiên họ phải làm cho được là người con hiếu thì chắc chắn có thể dùng đức để mà cảm hóa nhân viên của họ, cảm hóa nhân dân của họ.

Ở Trung Quốc có một doanh nghiệp, nó vốn đã bị thua lỗ đến bảy tám trăm triệu Nhân Dân Tệ, thua lỗ nhiều như vậy rất nhiều doanh nghiệp có lẽ không thể vực dậy được. Nhưng nó vẫn kiên trì, tiếp tục nỗ lực. Trong quá trình nỗ lực này gia phong của doanh nghiệp này rất tốt, mỗi lần đến những ngày lễ Tết quan trọng Tổng Giám Đốc nhất định dẫn con cháu của mình đến để cùng lạy mẹ ông ta. Gia phong hiếu đạo trong gia đình này rồi, ông huấn luyện nhân viên của ông cũng rất cẩn thận, đó chính là coi nhân công như là người thân vậy. Họ dùng Đệ Tử Quy để huấn luyện nhân công.

[Nhiều bạn nghe thế này cũng muốn huấn luyện nhân viên của mình bằng Đệ Tử Quy, để muốn nhân viên tốt mà, thế nhưng mình lại không thực hiện Đệ Tử Quy thế thì làm sao được. Bạn phải nhớ cái vị Thần Tài là có 2 vị, một là vị Quan Công là phải trung với người chủ, ok. Nhưng vị thứ hai là vị Phạm Lãi là mình lại phải biết thương nhân viên, phải biết thí tài cho nhân viên. Cho nên là dạy nhân viên Đệ Tử Quy, tốt rồi nhưng mình phải học trước đã.

Tiếp tục a:]

Dùng Đệ Tử Quy để huấn luyện nhân công này, điều này rất hiếm có. Thông thường doanh nghiệp thương nghiệp huấn luyện nhân công đều huấn luyện những gì? Làm sao bán được hàng cho họ có phải vậy không?

Nhưng ông chủ doanh nghiệp này lại dùng Đệ Tử Quy để huấn luyện nhân công, hy vọng nhân công ở chỗ học này có thể trưởng thành, có thể thực sự học được cách làm người làm việc, để sau này cho dù ông có rời đi rồi ông cũng cảm thấy là không hổ thẹn đối với nhân công.

[Bởi vì đã cảm được cái gốc làm người rồi, ôi trời thế thì phước báu của ông lớn, quá lớn! Cho nên bây giờ già rồi, cư sỹ Ông cứ thường xuyên nói với tôi là bây giờ là quyết tâm là hộ Pháp cho cư sỹ Bà để làm sao đấy để hoàng truyền được Thánh giáo. Ờ thì thôi bây giờ làm thiện vẫn chấp tướng mà để mong làm gì? Để mong mình có phước lúc lâm chung, già rồi mà, bắt đầu nghĩ đến chuyện đấy rồi.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Có được sự hiếu đạo này của ông, cùng với tấm lòng đối với người làm luôn có ý quan tâm đào tạo này, nên ông

từ chỗ thua lỗ bảy tám trăm triệu Nhân Dân Tệ, đến nay doanh nghiệp này phát triển với tốc độ rất nhanh, cũng rất thành công.

Cho nên đích thực là tổ tông chúng ta nói những đạo lý này tuyệt đối không có vì thời gian, không gian thay đổi, đây gọi là siêu việt thời không. Nhiều doanh nghiệp vì sao mà không thể duy trì được lâu dài bởi vì họ đều không thể trở về được với thái độ cơ bản làm người. Có rất nhiều người suy sụp rồi vẫn không biết bản thân vì sao họ lại bị suy sụp.

Chúng ta từ vua Đường Thái Tông mà hiểu được, tiếp thu được, tiếp thu thuộc hạ, tiếp thu được thần dân can gián đối với mình. Điều này nói lên là ông tôn hiền (Trọng người hiền).

Chúng ta từ lời nói, hành động, cử chỉ của một Thánh chủ cũng có thể học được vì sao họ lại thành công như vậy. Khi chúng ta đã biết được rồi thì phải đem những thái độ này như thế nào. Nghe xong câu chuyện của Đường Thái Tông, của Ngụy Trưng thì phải như thế nào ạ? Cuộc đời của chúng ta, nhân vật chính của kịch trường này là ai? Là bản thân chúng ta.

[Không phải học xong rồi thì đây ạ, như Thầy Thái nói ạ.]

Cho nên chúng ta trong quá trình nghe câu chuyện ai là Đường Thái Tông? Ta chính là Đường Thái Tông. Phải học tập được thái độ ưu điểm của ông ta; Nếu không nghe xong rồi, Mẫn Tử Khiên là Mẫn Tử Khiên, Tử Lộ là Tử Lộ, Đường Thái Tông là Đường Thái Tông, vậy không phải là nghe xong rồi sao?

[Ấy bạn nghe bạn phải học được thì đây mới gọi là thâm nhập.]

Có một thầy giáo, thầy trưởng thành rất nhanh, một hôm thầy nói với một vị thầy giáo khác. Thầy nói:

- Tôi cảm thấy thầy Thái giảng bài mỗi câu nói đều như đang chửi tôi.

[Ô thế mà nghe được.]

Nhìn tôi giống như đang chửi người sao?

[Tôi cũng có được cái thiện căn này, tôi nghe thầy Thái giảng tôi thấy đúng mỗi câu nói đều như đang chửi tôi, tôi mắc hết.]

Nhưng câu nói này của anh ta đã chỉ được vì sao anh ta tiến bộ nhanh như vậy? Bởi vì anh ta luôn thấy điều tốt liền nhắc nhở mình phải sửa đổi. Nghe đến điều không tốt lập tức nghĩ như thế nào? “*Thấy người ác tự phản tỉnh*”, dường như cảm thấy mỗi người như đang nói ta vậy, đây gọi là biết học. Cho nên cùng nghe giảng như vậy, nghe nhiều đến như vậy mỗi người học đều không giống nhau, nên biết học tập rất là quan trọng.

Chúng ta bài sau sẽ xem tiếp đối với vợ chồng khuyên nhau, anh em khuyên nhau thì như thế nào?

Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang chuyên mục trao đổi cùng đồng học.

Chủ đề: KHÔNG QUÊN ƠN NGHĨA NGƯỜI MÌNH ĐÃ THỌ ƠN

Lại nói Trịnh Trang công vì giận mẹ làm những điều không phải với ông, nên nhất thời ông đã đẩy mẹ đi biệt xứ và thề rằng chỉ gặp mẹ ở dưới suối vàng.

Cổ nhân có câu: “Vật dĩ tiểu hiềm sơ chí thân, vật dĩ tân oán vong cựu ân”. Nghĩa là: “Không nên vì hiềm khích nhỏ mà làm xa cách với những người thân nhất của mình; Không nên vì những va chạm mới, liền quên đi những ân đức mấy mươi năm”.

Phàm phu ta đều giống như Trịnh Trang Công mà thôi, nhưng Trịnh Trang Công ông biết phục thiện, còn chúng ta có khi chỉ vì những tị hiềm nhỏ là từ mặt luôn người có ân với mình. Thậm chí không chỉ là từ mặt mà còn tìm mọi cách để làm tổn thương họ. Chúng ta không nên làm những điều tổn thương người, lại bất lợi cho mình, vì kỳ thực tổn người bảo đảm sẽ bất lợi cho mình, đó là chân lý.

Hòa thượng luôn dạy chúng ta: **“Không quên ơn nghĩa người mình đã thọ ơn”**. Cho nên con người mà không biết tri ân thì không phải là người.

Phàm hay thánh chỉ khác nhau ở mê và ngộ. Bạn ngộ bạn là thánh nhân, bạn mê thì bạn là phàm phu.

Hòa thượng có giảng: “Khi vừa tỉnh ngộ thì cả thầy vũ trụ là chính mình, vô số chúng sanh là chính mình, cả thầy trên địa cầu bao gồm tất cả người, sự vật, tất cả sinh vật cùng đồng một thể sinh mạng với ta. Sau khi ngộ, bạn sẽ có cách nhìn khác đối với tất cả chúng sanh, sẽ rất thân

thiết. Tâm từ bi tự nhiên liền phát sanh, “Từ bi biến pháp giới, thiện ý khắp nhân gian”.

Đây chính là chân lý, hay còn gọi là pháp tắc đại tự nhiên. Cho nên đích cuối cùng của việc tu hành thành thánh thành hiền, là bạn phải đi làm sao đây cho đúng với pháp tắc đại tự nhiên, tức là bạn phải làm sao thương yêu được tất cả chúng sinh muôn loài, là bạn thành tựu ă.

Tiến sĩ Ngụy Tư ở Hoa kỳ - ông là một bác sĩ tâm lý. Ông nói: Bạn đến đời này để làm gì? Con người đến thế gian này vốn dĩ là nhằm mục đích học tập. Học tập cái gì? Học tập buông bỏ. Tất cả tri kiến sai lầm, tư tưởng sai lầm, hành vi sai lầm phải được buông bỏ. Phải học tập yêu thương, nhà Phật gọi là từ bi; Phải học tập khoan dung, khiêm tốn, và nhường nhịn.

Vị Ngụy Tư này chưa từng học qua Phật pháp nhưng ông nói cũng giống như Phật pháp, và cũng giống như rất nhiều tôn giáo khác ă. Bởi vì cái nhìn của thánh nhân nói chung là giống nhau gọi là “Anh hùng sở kiến, đại lược tương đồng”.

Vậy làm sao để có thể học yêu thương đây?

- Bạn phải học tri ân báo ân trước;

- Rồi đến học thi ân, học yêu thương người (Thi ân là gì ă? Chính là giúp đỡ người đây ă, tạo ơn cho người đây ă).

Chúng ta sẽ bắt đầu từ bước thứ nhất:

- Bước 1. Với người có ân với ta:

Bạn phải tri ân và báo ân họ. “Không quên ơn nghĩa của những người đã cho mình thọ ân” (Đây là lời Hòa thượng nói đi nói lại ạ). Khi có cơ hội phải hết lòng báo ơn những người này.

Vậy ai là người mình chịu ân nhiều nhất ạ? Cha mẹ, rồi đến ai ạ? Thầy giáo, sư trưởng. Cha mẹ thì cho ta thân mạng, thầy giáo, sư trưởng thì cho ta kiến thức, cho ta huệ mạng; Rồi đến ai ạ? Đến tất cả những người đã cứu mang giúp đỡ ta trong cuộc đời. Báo ân cha mẹ, báo ân thầy giáo, sư trưởng này, rồi đến người những người cứu mang giúp đỡ mình.

Còn nếu như bạn không thể tri ân báo ân với những người này thì dám đảm bảo bạn không bao giờ có thể thương yêu người ngoài được. Và như vậy bạn không bao giờ có thể học được 2 chữ “Ái tâm”. Vậy thì cái cửa thành tựu của bạn còn xa vời lắm ạ.

Báo ân cha mẹ chính là chữ hiếu đấy ạ “Dưỡng phụ mẫu chi thân, Dưỡng phụ mẫu chi tâm, và Dưỡng phụ mẫu chi chí” bạn có còn nhớ không ạ? Chúng ta đã nói nhiều đến HIẾU là căn bản làm người. Chúng ta chỉ biết mặc nhiên để nhận 10 trọng ân của cha mẹ đối với mình mà không hề biết đến ân này. Đã không biết đến ân thì bạn không thể trả ân. Không có người dạy nên ngu si không biết, cứ mãi bắt hiếu thôi.

Vòng tròn tiếp tục mở rộng ra nhé, là đối với sư trưởng thầy dạy mình mà mình còn không tri ân. Có những người thầy họ không hề trực tiếp gặp bạn, cũng không giúp gì cho bạn về vật chất, nhưng họ cho bạn kiến thức, và lớn hơn nữa là họ cho bạn huệ mạng muôn đời.

Ví dụ bạn gặp được giáo huấn thánh hiền này là một phúc lớn nhất của cuộc đời, không có phúc nào lớn hơn. Vì đây là chìa khóa của hạnh phúc. Vậy ai đã cho bạn những giáo huấn siêu việt thời không này ạ? Hãy khoan nói đến Phật Bồ Tát vội, cổ Thánh tiên hiền, rồi Hòa thượng vội, hãy nói về mức độ thấp hơn đã. Ví dụ như bộ Đệ Tử Quy này, ai giảng cho bạn mà hay đến vậy ạ? Tiến sĩ Thái Lễ Húc; Rồi những người chuyên ngữ bộ sách này, hoặc chuyên ngữ pháp ngữ của Hòa thượng để bạn có mà học?

Vậy bạn đã có khi nào trong tâm dấy khởi một niệm cảm ơn hay chưa? Một niệm thôi, chứ đừng nói là “Niệm niệm không quên ơn đức của lão sư” như Hòa thượng từng dạy. Hay có khi chỉ vì những tị hiềm nhỏ là bạn có thể quên đi ân đức to lớn của những vị thầy này. Cho dù bạn có thể nói “Giờ đây họ là người xấu” chẳng hạn. Vậy thì bạn hãy nhớ đến câu “Ân phải báo, oán phải quên”.

Rất nhiều bạn băn khoăn về việc tri ân báo ân thầy thế nào cho như lý như pháp. Tôi xin giới thiệu lại trích đoạn giảng giải của Hòa thượng Tịnh Không như sau:

“Phật dạy chúng ta về: “Tứ sự cúng dường”. Tứ sự là gì ạ?

1- Là Âm thực: Pháp Sư là người sống ở thế gian, không thể không ăn cơm, cho nên chúng ta cúng dường âm thực cho Pháp Sư để duy trì mạng sống của họ.

2- Y phục: Pháp Sư cũng cần quần áo để mặc. Nếu áo của Pháp Sư cũ rách, ta nên cúng dường cho họ một bộ, khi thấy còn tốt thì không cần thiết cúng dường ạ.

3- Y dược: Khi Pháp Sư có bệnh, chúng ta cúng dường thuốc uống để chữa bệnh cho họ.

4- Ngọa cụ: Pháp Sư cũng cần có chỗ nghỉ ngơi, chúng ta cúng dường giường, mền, chăn chiếu v.v... cho họ.

Thời nay có những người đem cả nhà cửa, tiền tài hoặc những vật quý giá dâng cúng cho Pháp Sư khiến Pháp Sư sống thật sung sướng đến nỗi Tây Phương Cực Lạc cũng không muốn đi nữa. Vì ở thế gian này cũng tốt quá rồi, đến Tây Phương làm gì? Cái tâm mong thành Phật đạo, liễu sinh tử, thoát luân hồi tan thành mây khói. Điều này đối với việc thành tựu cho pháp sư, đào tạo Pháp Sư thật là một tai hại lớn không gì bằng!

Pháp Sư xuất gia nghĩa là “Cắt ái ly gia”, không có nhà, chúng ta lại tặng cho họ cái nhà, tức là kéo họ về trở lại nhà. Như vậy là hại chết họ rồi, họ có đủ quyền lực, tài sản, thế là không còn ý chí của người xuất gia, chẳng khác gì người phạm tục!

Ai đã hại họ? Chính là tín đồ đã hại Pháp sư! Những tín đồ này không biết rằng hành động như vậy là phá hoại Phật Pháp, tổn hại Tam Bảo. Mà họ lại nghĩ rằng mình đã tạo rất nhiều công đức, làm được nhiều việc tốt! Than ôi! Khi mạng chung, đọa xuống dưới địa ngục gặp Diêm Vương, chừng đó còn chối cãi gì được nữa chẳng?” (Trích đoạn: Giảng giải Mười Hạnh của Phổ Hiền Bồ Tát – Hạnh thứ bảy “Thỉnh Phật trụ thế”, chủ giảng Hòa thượng Tịnh Không).

Vậy báo ân thầy bằng cách nào thù thắng nhất ạ? Tôi nhắc lại bài cũ để bạn nhớ nhé: Bạn phải làm sao để có thể “Chiếu sáng lịch sử của thầy giáo”, chiếu sáng bằng cách

nào? “Y giáo phụng hành” để thành thánh thành hiền. Đây là cách tri ân báo ân lớn nhất đối với thầy giáo ạ.

Vòng tròn tiếp tục mở rộng ạ: Đối với những người trong xã hội đã từng cứu mạng, từng giúp đỡ bạn.

Ngày tôi còn trẻ, lúc đó thời bao cấp rất là khó khăn, nhà không có lấy một cái quạt máy, con thì nhỏ trời mùa hè thì lại oi bức, toàn phải quạt tay cho con suốt đêm, mỗi rã hết cả cánh tay ra.

Lúc đó có một anh bạn đi Nga về thấy tình cảnh vợ chồng tôi như vậy liền cho mượn một cái quạt máy tai voi của Nga. Thật là quá mừng ạ, vì quạt thì cứ chạy về về là mình được ngủ rồi, không phải vất vả quạt cho con suốt đêm nữa.

Không may có một lần cư sĩ Hằng đạp vào cái quạt máy, thế là cái quạt máy rơi xuống. Thế là gãy luôn mất một bên tai hồng ở chỗ cổ quạt máy. Chồng tôi liền lấy miếng sắt đệm vào, và quạt vẫn chạy được, nhưng bị hơi lắc.

Thế rồi đến một ngày, anh bạn này đánh tiếng đòi chiếc quạt máy đã cho mượn. Vợ chồng không biết phải làm sao, liền nói thật với anh ấy về việc chiếc quạt bị gãy một bên tai hồng. Anh ấy liền bảo:

- Bạn làm thế nào thì làm, nhưng chuyển lại cho tôi cái quạt lành, cũ thì có thể được, nhưng mà không được hỏng.

Đang lúc lúng túng chưa biết làm sao, vì làm gì có tiền để mua quạt khác để đền cho bạn ạ, thì vận may lại

đến. Đó là khoảng 1 tháng sau đó, có một người họ hàng đi học nghiên cứu sinh ở Liên Xô về tặng cho một chiếc quạt máy tai voi y như thế. Vợ chồng mừng quá, vội vàng dùng chiếc quạt mới này đem trả cho anh bạn luôn.

Khi trả xong rồi, thì từ đây trở đi là cách mặt anh ta luôn. Mỗi lần nhớ đến là đều sân si, nói anh ta đủ điều, nào “Đồ ki bo này”, “con nhà giàu thế mà ki này”, rồi “Trưởng nó tử tế hóa thành ra lại thành quá tệ”. Đại khái là không có lúc nào nghĩ đến mà không rửa thềm ở trong tâm. Còn mỗi khi vợ chồng cùng nhau nói đến thì tha hồ nói xấu anh ấy, moi móc đủ thứ chuyện từ âm ty cử tử cũng lôi ra, thậm chí còn bịa thêm ra cho bổ tức để nói anh ấy, mà quên hẳn cái lòng tốt anh ta đã cho mình mượn quạt mấy năm trời.

Đến khi nào thì tỉnh ngộ ạ? Chính là đến khi nghe đoạn giảng này của Tiến sĩ Thái “Vật dĩ tân oán vong cựu ân”. Nghĩa là: “Không nên vì những va chạm mới, liền quên đi những ân đức mấy mươi năm”. Rồi, Hòa thượng cũng dạy “Không quên ơn nghĩa những người đã cho mình thọ ân”. Lúc ấy mới biết là mình tạo ác nghiệp mấy chục năm trời với anh ấy. Đúng là “Giúp vật thì vật trả ơn, còn giúp người thì người báo oán”.

Tóm lại một câu mà nói ạ, đối với người có ân với mình mà mình còn không tri ân, còn không báo ân thì làm sao có thể tri ân chúng sinh đây? Phật dạy tứ trọng ân bạn không khi nào có thể làm được và kết cục là không bao giờ bạn có thể thương yêu được vạn vật. Không thương yêu vạn vật tức là bạn đi ngược lại với pháp tắc đại tự nhiên, vậy thì bạn mãi mãi luân hồi khổ.

Vòng tròn tiếp tục mở rộng

- *Bước 2: Bạn Phải thi ân với tất cả những người trong xã hội nói chung:*

Những người này họ không có ân gì với bạn, bạn cũng không nợ nần gì họ, nhưng bạn phải thi ân cho họ khi có cơ hội, đây chính là hy sinh phụng hiến mà chúng ta vẫn hay nói đây ạ. Lần trước chúng ta đã nói: Trước tiên là phải sống hòa thuận với người đã, sau đó đến giúp đỡ người, rồi sau cùng là đến yêu thương người. Đây là nói trên phương diện thô, còn nói trên phương diện tinh thì xã hội là một thể tương hỗ, và họ chính là “Ôn chúng sinh” – Một trong tứ trọng ân đối với ta đó.

Bước 3: Phải thương hại cả những người có oán với ta;

Bạn thấy không ạ vòng tròn dần dần mở rộng: Lúc đầu là phải tri ân báo ân với người có ân này, sau đấy đối với những người không có ân thì chúng ta cũng phải giúp đỡ họ này, sau đấy là phải thương hại cả những người có oán với ta. Đó là những người ác, hoặc những người nào hại ta.

Bạn đừng tưởng rằng yêu thương những kẻ ác, những kẻ nào hại ta mà dễ đâu, khó nhất đấy. Không phải cứ nói yêu thương là yêu thương được đâu.

Có bạn sau khi đi làm rất nhiều việc từ thiện bên ngoài xã hội, nào nấu cháo cho bệnh nhân này, nào phát quà cho trẻ em nghèo này, nào quyên góp cho đồng bào lũ lụt thiên tai, thì tưởng rằng mình đã phát lộ được tâm yêu thương từ bi với tất cả chúng sinh. Trước đây tôi cũng ngộ nhận như vậy. Nhưng đây thật sự là sự ngộ nhận, không phải vậy đâu ạ. Bạn làm phước thì tốt rồi, nhưng quan

trọng nhất là bạn phải thật sự nỗ lực đoạn tham sân si. Tôi ví dụ: Mỗi lần bạn gặp nghịch cảnh (là với hoàn cảnh) hoặc nghịch duyên (là với người a), bạn nhất định phải kiềm chế được tâm sân giận của mình. Làm mãi thành quen, sau nâng cấp thành thương hại họ, yêu thương họ.

Tôi kể cho các bạn nghe, lần trước khi nghe tin cụ rùa ở Hồ Hoàn Kiếm chết, tôi rất xót thương, và khi công khóa tôi đều hồi hướng cho cụ rùa kia. Nhưng tôi lại rất dễ dàng sân si với mẫu thân. Lúc chợt tỉnh, tôi mới tự hỏi mình tại sao lại thế nhỉ, với cụ rùa mình còn yêu thương, với tiếng lợn kêu eng éc khi bị chọc tiết mình còn chảy nước mắt. Vậy tại sao với mẹ mình, mình lại sân si khó chịu thế nhỉ? Cuối cùng mới nghĩ ra là cụ rùa, và vị lợn kia không làm gì mình nên mình có thể thương xót, còn mẹ mình thì bị alzheimer nên luôn luôn làm mình khó chịu. Đây là mẹ mình đấy nhé, chứ đừng nói là những kẻ ác làm não hại mình thì bạn phải hiểu là khó đến chừng nào.

- *Bước 4: Phải thương yêu muôn loài, là từ vạn vật hoa lá cỏ cây cho đến chúng sinh muôn loài.*

Đến đây là bạn đã thực hiện được “Ái tâm trùm pháp giới, thiện ý khắp nhân gian”, bạn thành thánh thành hiền a.

Chủ đề “Không quên ơn nghĩa với người đã cho mình thọ ân” chúng ta sẽ kết thúc ở đây a. Vâng a, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy

Hành đúng từng câu chữ

*Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 109

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vẫn đang học Chánh văn 6.3. “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp”, đã học xong mục 7. 3. Bề tôi khuyên Vua - Phải thiện xảo phương tiện.

Hôm nay, chúng ta sẽ chuyển sang mục]

7.4. Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ

[Tôi thấy mười người, suốt ngày ca thán là không khuyên được chồng, không khuyên được vợ. Nhiều bạn thì đi tu nói là không thể nào mà đưa được chồng vào để đi tu cùng. Thế nhiều bạn thì lại bảo là chồng cứ gọi là đi rượu chè suốt, cũng không thể nào khuyên được.

Thế thì bây giờ bắt đầu các bạn sẽ nghe đến cái mục là vợ khuyên chồng, Tiến sĩ Thái dạy như thế nào để các bạn cố gắng các bạn ứng dụng nhớ. Chúng ta sẽ bắt đầu ạ.

Vợ khuyên chồng, quan trọng nhất là thái độ.]

Tiếp theo chúng ta sẽ xem giữa vợ chồng cũng phải có khuyên can.

Vừa rồi nhắc đến là Hoàng Hậu của Đường Thái Tông cũng rất thiện xảo phương tiện khi khuyên can vua.

[Thiện xảo phương tiện thế nào ạ? Khi thấy Đường Thái Tông đang xung thiên địa lên bảo "Ta sẽ giết chết hết", thế là cuối cùng đoán ngay ai làm được việc này. Chỉ có Ngụy Trưng thôi, mà Ngụy Trưng thì là một vị trung thần. Hoàng Hậu thấy thế thì không phải ra lại nói vua là "Bệ hạ sai thế nọ thế kia". Không, bởi vì vua là coi như Thiên tử rồi, chả có ai trên mình chỉ có trời thôi, thế cho nên bây giờ khuyên như thế nào? Thì Hoàng Hậu lúc đấy là mặc cái bộ lễ phục, đầu tóc là đẹp đẽ gọn gàng như là đại lễ, quỳ trước Đường Thái Tông bảo:

- Chúc mừng Bệ hạ.

Lúc ấy Đường Thái Tông đang câu diên lên, không hiểu sao Hoàng Hậu lại chúc mừng. Từ cái tâm sự câu chuyển sang tò mò, xem là ta vì cái gì mà được chúc mừng. Hoàng Hậu mới nói là:

- Chúc mừng Bệ hạ đã có một "Thần tử" (Tức là một bề tôi trung thành), bởi vì chỉ có bề tôi trung thành mới có thể giúp được cho bệ hạ bình định được thiên hạ hay là phát triển được đất nước mà thôi.

Thì lúc đấy Đường Thái Tông mới sực tỉnh ra là: À vậy mình là mình chủ thật rồi, mình chủ mới có một người bề tôi trung thành, bao nhiêu cái giận dữ Ngụy Trưng là tan biến. Chứ còn nếu không thì rất nhiều người trong lúc nóng giận lên là làm luôn những cái hành động hồ đồ.

Tại sao cái thời của Đường Thái Tông lại thịnh trị? Vì Đường Thái Tông là có rất nhiều trung thần, đặc biệt là Ngụy Trưng, lại có Hoàng Hậu nữa, cũng là người rất giỏi, thiện xảo phương tiện, giúp cho chồng, khuyên can chồng. Bạn phải học được chỗ đấy.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có một người bạn, cô ta muốn khuyên chồng mình bỏ hút thuốc. *[Đấy nhớ, các bạn nghe nhé]*

Làm sao để khuyên chồng bỏ hút thuốc ạ?

Đúng lúc chồng của cô ấy cùng một số bạn bè đang ăn cơm, có một người bạn khác đưa cho chồng cô ta một điếu thuốc. Cô ta lập tức chạy đến để giật lấy điếu thuốc. *[Các bạn không biết có thể không? Đấy]* Làm như vậy có thành công hay không? Điều này nhất định sẽ tạo thành hiệu quả ngược.

[Vì sao tạo thành hiệu quả ngược hả bạn? Đúng rồi, vì không chịu giữ thể diện cho chồng. Thế cho nên dù cái lời nói của cô có tốt mấy thì tốt, thì tôi cũng không thể nào tôi chấp nhận được.]

Cho nên lúc chúng ta khuyên, nên quán xét xem tâm của mình, không phải là không chế theo cái kiểu “Anh phải nghe tôi”. *[Đấy ạ, không chế là giật phăng luôn điếu thuốc vứt ra]* như vậy sẽ phản tác dụng.

Muốn khuyên được chồng bỏ thuốc, thì bạn cần phải làm những cái gì?

- Trước tiên là tâm nhất định phải nghĩ đến lợi ích của đôi phương đã.
- Thứ hai là phải nắm đúng thời cơ.
- Thứ ba, thái độ khuyên phải vui vẻ nhẹ nhàng. Còn khi quý vị giật như vậy, thể diện của anh ta như thế nào? Bị mất hết thể diện rồi. Cho nên quý vị phải chú ý đến thái độ khuyên.

Ngoài ra, khuyên chồng bỏ thuốc phải suy nghĩ đến phương pháp, chứ không phải là khuyên cái kiểu như vậy.

[Đấy, chúng ta bắt đầu...]

Một là: Mục đích khuyên - Phải nghĩ đến lợi ích đôi phương

Cô ấy phải nên nói với chồng mình rằng:

- Anh à, anh xem con chúng ta còn nhỏ như vậy, con nó đáng yêu như vậy. Cho nên sức khỏe của anh là chỗ dựa suốt đời cho chúng. *[Đó.]*

[Đây là nghĩ đến sức khỏe của chồng.]

Ở nhà tôi thì con rể tôi cũng hút thuốc, con gái tôi thì cũng ra sức khuyên. Thế thì cũng có học qua bài này, thế nên cuối cùng con gái tôi cũng đưa ra rất nhiều:

- Là đây anh xem này, tivi đưa này, báo chí đưa này, mạng đưa này, thì cái việc hút thuốc là sẽ dẫn đến ung thư phổi. Thế rồi là ngoài tivi, báo chí đến những người gần mình nhất, những người như thế này vì hút thuốc mà mất rất là sớm vì ung thư phổi.

Thì cũng có học được cái đấy, nhưng mà còn kiên trì thì chưa làm được.

Cho nên chúng ta nói đến cái chỗ là lúc đầu là mục đích khuyên là vì cái sức khỏe tốt cho chồng, và sau đấy là khi chồng có sức khỏe thì phải nghĩ đến các con, nhiều khi là vì thương con mà làm.

Phụ thân của tôi thì cũng rất là nghiện thuốc lá, khi kháng chiến thành công thì đã phải đi sang Trung Quốc điều trị bệnh lao phổi. Đây là rất là may là bởi vì khi lúc ấy kháng chiến thành công, chứ còn nếu như cái thời kỳ mà kháng chiến chưa thành công thì phần lớn những người lao phổi đều chết. Sau khi sang Trung Quốc chữa bệnh, phía bên Trung Quốc họ cắt đi một cái bên thùy phổi bên phải. Và từ đấy cho đến, về sau là thiếu một cái thùy phổi nhưng mà vẫn cứ nghiện hút thuốc. Thế thì mẫu thân tôi cứ khuyên phụ thân tôi mãi, nhưng phụ thân tôi nói:

- Cái gì tôi cũng có thể, từ chối với ông bà (tức là ông bà nội tôi đấy), rồi vợ con, đối với nhân viên lúc nào cũng cứ mẫu mực, nhưng tôi học tập Hồ Chủ tịch một điểm là hút thuốc lá.

Ấy, lúc ấy lại nói thế, mà đúng thật ạ, Bác Hồ cũng hút thuốc lá mà. Thế thì khuyên mãi không được, thì cuối cùng là có một lần phụ thân tôi được cử đi học nước ngoài, đi Đức. Khi sang Đức thì phía bạn tài trợ cho một số tiền, học bên đấy cả một tháng. Đối với bên các nước đấy, thì từ năm đó họ đã gọi là hạn chế về thuốc lá bằng cách đánh thuế rất nặng, rồi giá rất cao, rồi rất nhiều thứ khác...

Phụ thân tôi nghiện quá, thì cuối cùng phải trích trong số tiền học ra để mua. Thì Lúc ấy đi mua, thì khi đến

nơi mua thì thấy một bao thuốc quá đắt, nghĩ đến bây giờ nếu mình mua một cái bao này thì lập tức mình mất ngay, ví dụ một cái áo len cho bà nội chẳng hạn, thế hoặc một cái khăn len ấm cho vợ hoặc là một số các thứ cho con... thì cuối cùng phụ thân tôi không hút nữa; Và sau hơn một tháng đi học nước ở ngoài về thì phụ thân tôi bỏ được thuốc. Cho nên đây cũng là vì thương cha mẹ, thương vợ con mà có thể bỏ được cái hút thuốc đấy.

Cũng vậy, bây giờ bạn muốn khuyên chồng bạn thì trước tiên mục đích của bạn là phải vì sức khỏe của anh ấy đã, sau đấy bạn phải chỉ cho chồng bạn rằng:

- Đây anh xem, nếu anh làm sao, thì con anh sẽ như thế này, sẽ như thế khác.

Thì lúc đấy là cứ dần dà, không phải là trực tiếp, trực diện như là phụ thân tôi phải kiên ngay.

Hút thuốc nó cũng là một cái thói quen rất xấu. Cho nên nói thật với các bạn, nếu tôi mà có quyền tôi đánh một triệu một bao xem ai hút nào, giỏi hút đi, ới người cai được, làm gì có tiền mà hút, lại phải nghĩ đến vợ con, chứ bây giờ nếu như vẫn cứ để 30 nghìn một bao thì không cai được, mà cuối cùng thành ra là cái tiền mà để đưa vào cái chuyện gọi để chữa cái bệnh viêm phổi, ung thư phổi, lao phổi vô cùng nhiều.

Đấy ạ, một là phải quay trở về cái sức khỏe của đôi phương trước, của chồng mình trước. Sau đấy thì bắt đầu đánh vào cái chỗ, mà không phải đánh vì đây là sự thật thương vợ thương con.

Chúng ta cũng đã biết đấy ạ, một vị giúp chúng ta rất nhiều trong việc thịnh Pháp của Hòa thượng và mời Hòa thượng sang Việt Nam vào năm 2017. Anh sinh năm 1957, vậy mà anh ung thư phổi vừa chết đấy bạn ạ, và Đạo tràng chúng ta cũng đã tổ chức phóng sinh cho anh suốt trong vòng 49 ngày hồi hướng công đức cho anh.

Các bạn phải lưu ý điều này. Tiếp tục ạ, thứ hai là...]

Hai là: Thái độ khuyên

Không phải chỉ có đàn ông nói lời lẽ ngọt ngào mới hiệu quả mà người nữ nói cũng rất hiệu quả.

[Chúng ta lần trước có nghe bài gọi là: Vợ phải có Tứ đức. Bạn để ý thầy Thái sắp xếp rất hay nhớ: Vợ "Đức" trước tiên, xong đến vợ "Ngôn", xong đến vợ "Công", xong cuối cùng mới là "Dung".

“Dung” là cái hình thức bên ngoài, cái sắc đẹp; Còn cái “Đức” là cái chất ở bên trong. Cho nên các cụ ngày xưa mới nói là: “Cái nét đánh chết cái đẹp”, thầy Thái cũng sắp là “Vợ đức” lên đầu tiên; “Vợ công”, ừ có thể làm các công việc cho gia đình cũng giỏi giang đấy nhưng nói nhiều quá thì cũng không được. Cho nên đặt “Vợ ngôn” lên thứ hai, lời lẽ bạn khuyên phải nhẹ nhàng, êm ái, “Mặt thì vui tươi, lời hiền hòa” thì sẽ rất hiệu quả.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Người chồng đột nhiên cảm thấy ta rất quan trọng, dùng những lời lẽ nhẹ nhàng như vậy để khuyên chồng bỏ thuốc.

Ba là: Phương pháp khuyên

Không những khuyên chồng bỏ thuốc mà còn phải nói với anh ta phương pháp, tức là mua rất nhiều hạt dưa, chỉ cần anh hút thuốc, thì lập tức sẽ đưa cắn hạt dưa.

[Anh muốn hút thuốc thôi thôi, đây rồi anh cắn hạt dưa. Đây nói cho anh ta phương pháp].

Sau khi cắn hạt dưa một hồi, một số bối cảnh khác sẽ đến: Anh ta lại hút trở lại.

[Đây, các bạn thấy có đúng không ạ? Thế là phí toi hàng bao nhiêu cân hạt dưa rồi]

Lần thứ nhất không thành công, lần thứ hai không tiếc tiền của đổi thành Sô-cô-la. Lúc muốn hút thuốc thì ăn Sô-cô-la. Kết quả lần thứ 2 duy trì được một thời gian, cũng rất có công hiệu.

[Đây nhé, lúc đầu thì bỏ một ít tiền xem là chồng mình mà thiện căn thì đổi được, nhưng không được thì bây giờ phải bỏ thêm tiền ra là mua Sô-cô-la thì được một thời gian, xem ra cũng rất công hiệu.]

Bốn là: Thời cơ khuyên

Nhưng sau một thời gian, đột nhiên có một người bạn đến tìm chồng cô ta, vừa ngồi xuống người bạn này liền cầm một túi thuốc đưa cho chồng cô ta. *[Đây trường hợp này gặp rất nhiều]* Lúc này giả sử quý vị là vợ thì phải nên như thế nào? Trong tình thế nguy cấp, vợ anh ta cũng đi đến, cũng là "Nét mặt vui tươi, lời nói nhẹ nhàng". Cô ta nói với bạn của chồng mình rằng:

- Anh thông cảm cho tôi, tôi đang muốn chồng tôi cai thuốc. Đã mua hạt dưa cho anh ta cắn, cắn lâu lắm rồi sau đó việc này thất bại, lại mua rất nhiều Sô-cô-la cho anh ta. Tôi đã tốn nhiều tiền đến như vậy, tiếp đến lại không cai được nữa thì tôi chẳng biết mình phải tốn bao nhiêu thời gian, bao nhiêu công sức nữa. Thôi xin anh đấy!

[Đấy, thấy chưa?] Giả sử như quý vị là bạn của chồng cô ta liệu quý vị có đang tâm vẫn cầm điều thuốc đến để đưa cho anh ta nữa không? Cho nên dùng lời nhu hòa đã khuyên nhủ được người khác, mà thể diện của chồng cô ta cũng giữ được.

[Không phải đến nỗi là chạy ra giật phăng điều thuốc từ trong miệng ra, xong vứt toẹt xuống đất, xong lấy chân đi đi đi, xong trợn trừng mắt lên thì không được rồi.]

Cho nên đích thực chúng ta ngoài phải có một tấm lòng ra cần phải là người từng trải, dùng những phương pháp tốt để khuyên nhủ, không thể vì người khác không nghe, chúng ta liền xấu hổ thành tức giận, đó là làm theo cảm tính. Cuộc đời càng đi thì sẽ càng nhiều hối hận, oán trách mà thôi.

Vì thế khuyên nhủ người khác cũng cần chúng ta luôn quan sát thời cơ, quan sát phương pháp.

[Đấy ạ, luôn luôn quan sát thời cơ xem có nói được không, nếu thời cơ đến mà không chịu nói thì mất người ạ; Nếu như thời cơ chưa đến mà bạn nói, bạn vội quá thì mất lời. Vâng ạ, cho nên chúng ta phải quan sát. Thôi vì...

- *Mục tiêu thì thôi chúng ta học đạo thì chúng ta đều muốn tốt cho đối phương, cứ quan sát kỹ đi ạ; Thế xong đến...*
- *Cái thứ hai chúng ta chúng ta phải chớp được thời cơ;*
- *Cái thứ ba là đến thái độ;*
- *Cái thứ tư là đến phương pháp khuyên.*

Bạn phải nhớ những điều đây.

7.5. Anh em khuyên nhau – Quan trọng là quan tâm, là thân giáo

[Nói thật với các bạn là khi đọc đến cái mục anh em khuyên nhau này thì tôi tự kiểm điểm lại mình, tôi thấy tôi không được một cái gì hết. Không hiểu các bạn xem như thế nào? Đây nhé, khuyên anh này]

Khuyên anh em mức độ khó cũng rất cao, bởi vì giữa anh em tuổi đời gần bằng nhau; Muốn nảy sinh sự kính trọng sâu sắc trừ phi đức hạnh của quý vị phải làm cho họ rất khâm phục. Nếu không quý vị khuyên nửa chừng họ sẽ nói:

- Anh thì hơn gì tôi nào? *[Đấy]* Anh cũng tương đương như vậy thôi, anh có cái tư cách gì để mà nói tôi.

Giả sử anh em chúng ta nói như vậy, chúng ta phải làm thế nào? Lúc này không nói còn hơn là nói. Đây gọi là “Vô thanh thắng hữu thanh”. Lúc đó thì cần phải im lặng, im lặng thì như sấm vang. Lúc quý vị im lặng thế thì họ càng nói những lời hà khắc, họ sẽ càng thiếu tự tin, bởi vì rốt cuộc thì quý vị cũng có ý tốt mà khuyên nhau.

[Đấy ạ. Mà lại còn khó hơn nữa là em mà lại khuyên anh nữa thì khó vô cùng là khó. Một là đã rất khó rồi, thứ hai chúng ta có cái tâm kiên trì để mà khuyên hay không? Cũng không có. Kệ! Nhà ông thì ông chịu. Ai tu người ấy đắc (Mình nghĩ bụng vậy), tôi vãng sinh Tây Phương Cực Lạc, kệ các bác, nói không được. Đây là về việc em khuyên anh. Đã tâm không chế. Không chế không được thì cuối cùng tôi mặc kệ, không đủ tâm kiên trì. Bạn bắt đầu sẽ nghe nhé. Hai ví dụ sau phải nói là anh em vô cùng kiên trì với nhau.]

Một là: Trần Thế Ân thời nhà Minh khuyên em

Đời nhà Minh có một người có học tên là Trần Thế Ân. Em trai ông ta chơi bời lâu lổ, thường thường đều nửa đêm mới về nhà. Anh trai của Trần Thế Ân thấy thế vậy thì rất giận. Mỗi lần nhìn thấy em trai đều mắng nó, thậm chí còn xử phạt nó.

[Có ba anh em bạn nhớ. Người thứ nhất là anh cả. Người thứ hai chính là Trần Thế Ân là người có học, và người em út là người thứ ba. Mỗi một lần người em út như thế thì người anh trai cả thường là mắng em út là làm sao mà lại đi về muộn thế].

Em trai là người lớn như vậy rồi. Mắng liệu có ích gì không? Càng mắng càng không về nữa. Phản ứng ngược lại. Cho nên chúng ta làm việc phải nên xem kết quả như thế nào, nếu như hiệu quả không tốt phải nhanh chóng sửa đổi phương pháp và thái độ.

[Không bao giờ xem lại kết quả như thế nào cả, chỉ nói cho sướng mồm thôi, đặc biệt là những người anh người

chị, chứ không phải mục đích là muốn mong cho cái đối phương tốt, muốn cho họ phải sửa đổi bằng được. Tiếp tục]

Trần Thế Ân liền nói với anh trai mình:

- Anh à, anh để em thử xem.

[Vì cái cách mắng mỏ thế là không ăn thua rồi.]

Từ hôm đó trở đi Trần Thế Ân liền đứng ở cửa đợi em trai về. Cuối cùng thấy 10h rồi 11h rồi mà vẫn chưa về.

Lúc này rất quan trọng, chúng ta phải như thế nào? Dẫn con tức giận xuống. Nếu như quý vị không dẫn được con tức giận xuống: “Làm sao mà còn chưa về chứ?” Có thể quý vị vừa nhìn thấy em trai liền như thế nào? Con tức lại dưng lên. Cho nên chúng ta vừa nhắc đến, khuyên người phải có đầy đủ cái gì? Đó là sự nhẫn nại.

Đợi đến 11 - 12 giờ rồi, cuối cùng thì cũng nhìn thấy em trai rồi. Không đợi em trai đi đến cổng, Trần Thế Ân liền lập tức chạy đến nắm lấy tay em trai và nói:

- Em trai à, bên ngoài trời lạnh quá, em có lạnh không?

Rồi dắt tay em trai vừa đi vừa nói:

- Em chắc chắn đói bụng rồi. Để anh gọi chị dâu nấu giúp cho em tô mì ăn liền nhé.

Rồi ông dắt em trai vào, tự tay đóng lại cửa.

Ông cứ kiên trì như vậy được mấy ngày. Sau đó em trai của ông dần dần càng ngày càng về nhà sớm hơn.

Đương nhiên lúc em trai đã sinh hoạt bình thường rồi, lúc đó ông mới tiến thêm một bước nữa là đem rất nhiều lời dạy dỗ của Thánh hiền ra để dạy em trai vì em trai cũng cần phải có nhân sinh quan đúng đắn, anh ta mới có thể quản lý cuộc đời tốt.

[Bạn đã thấy hai bước của Trần Thế Ân làm chưa ạ? Trước tiên là em trai cứ đi chơi suốt thì ông phải làm sao đấy để em trai bớt đi chơi đấy chứ. Còn bây giờ nó đang đi chơi thế về ông phủ đầu một cái Thánh dạy thế này, Thánh dạy thế kia – không ai nghe. Thế cho nên cái bước đầu tiên là ông dùng tình thương yêu, dùng thân giáo của mình để đưa em trai đi chơi bởi về. Sau được cái bước đấy bắt đầu mới đưa giáo huấn Thánh Hiền đến cho em trai. Các bạn nhớ điều đấy ạ.]

Điều quan trọng nhất là Trần Thế Ân đã dùng tấm lòng chân thật của mình, dùng sự quan tâm của mình. Ông không dùng lời dạy mà dùng cái gì? Dùng “Thân giáo”. Nên ông đã có lại được tình anh em từ em trai của mình. Vì thế sự khuyên nhủ giữa anh em này đã làm tấm gương cho người đời sau học tập.

Hai là: Trịnh Quân đời Hán khuyên anh

Vào đời nhà Hán có một người có học tên là Trịnh Quân. Anh trai của ông ta làm huyện lệnh. Ông nhìn thấy anh trai thường nhận sự hối lộ của người khác, trong lòng ông rất lo lắng. Anh trai mình cứ tiếp tục nhận như vậy, sớm muộn gì cũng sinh chuyện. Vậy ta làm sao để mà khuyên đây? Ông ta lại là anh trai của mình.

[Đấy ạ, đặt vào cái vị trí rất khó là mình là em, vậy thì khuyên làm sao được ạ.]

Các bạn, quý vị sẽ làm thế nào? Làm sao để khuyên được người anh trai này?

Trịnh Quân liền đi làm người giúp việc cho người khác. Làm từ một công việc thấp bé nhất, làm đúng một năm, dùng sức lực để kiếm một ít tiền, toàn bộ đưa hết cho anh trai mình, rồi nói với anh trai rằng:

- Những thứ chúng ta thiếu chỉ cần dựa vào sức lực của chúng ta để kiếm tiền thì có thể mua được rồi, nhưng danh dự con người chỉ cần mất rồi thì một đời xem như hỏng hết.

Anh trai ông ta thấy em trai vì khuyên can mình mà phải đi làm người giúp việc cho người khác tròn một năm như vậy. Anh trai ông ta rất là xấu hổ nên bắt đầu thay đổi thái độ của mình. Sau đó thì trở thành một vị quan thanh liêm.

Trịnh Quân sau này phát triển tốt, còn làm đến thượng thư, tương đương với chức vụ Tể Tướng. Cho nên người có hiếu để đối với quốc gia, tất nhiên sẽ được tận trung.

Ông cũng thường can gián Hoàng Đế. Hoàng Đế cũng rất cảm kích sự hiệp trợ của ông, còn phong cho ông một danh hiệu là Bạch Y Thượng Thư. Hơn nữa còn cho ông hưởng bổng lộc đến cuối đời, và đều dùng bổng lộc của Thượng Thư để phụng dưỡng ông.

Chư vị bằng hữu, quý vị xem, lúc đầu ông vì khuyên anh trai mà phải đi làm người hầu. Phải chăng ông bị tổn thất rất nhiều? Không phải. Mà đó gọi là “Phước điền tâm canh”.

[Bây giờ qua hai ví dụ này, bắt đầu bạn quán sát lại. Trong gia đình bạn đã từng bao giờ bạn khuyên anh em mình chưa? Có một cái tâm hết lòng hết sức chưa? Ví dụ các bạn thấy đạo Thánh hiền hay chẳng hạn, nhưng mà bây giờ bên nhà bạn, anh em bạn không nghe được. Vậy thì bạn đã bao giờ nghĩ đến chuyện là mình quyết tâm để khuyên anh em mình chưa?]

Về phần tôi, tôi cũng nghĩ đến điều này, và tôi cũng phát hiện ra gia đình của Trần Thế Ân với lại Trịnh Quân khác chúng ta một điểm. Tức là gia đình của Trần Thế Ân thì là tất cả anh em họ vẫn đang ở chung một nhà. Đây chính là theo cái phong cách ngày xưa gọi là “Tam Đại Đồng Đường”. Cha mẹ này, xong rồi đến lượt các con này, các con thành gia cũng ở tại nhà đấy.

Lúc đầu tôi bảo là chắc là anh em còn đều nhỏ, chưa có gia đình cho nên họ ở gần họ mới khuyên nhau được. Chứ mình bây giờ mình học đạo mình ở xa tít mù khơi thế này, mình khuyên làm sao. Sau đấy bắt đầu tôi quán sát lại, không phải. Trần Thế Ân đã có vợ còn nói “là để anh bảo chị dâu nấu cho em bát mì”. Vậy thì như thế tức là họ Tam Đại Đồng Đường, họ có cái điều kiện để khuyên.

Thứ hai, đến trường hợp của Trịnh Quân đòi Hán khuyên anh. Nếu như ngày nay chúng ta cũng học như thế, thấy anh mình hoặc chị mình làm quan to tham nhũng nhiều quá, chúng ta bảo chúng ta đi làm người hầu, tôi ví dụ thế. Thế xong rồi bạn mang tiền đến thì bạn biếu anh trai chị dâu. Chị dâu bảo “tốt quá, đưa tiền đây”, bỏ vào túi. Là bởi vì chúng ta mất cái nền tảng học đạo đức Thánh hiền từ khi còn nhỏ.

Bạn có nhớ câu chuyện về Du Tịnh Ý ngộ Táo Thần ký không? Hòa thượng bảo tại sao mà Du Tịnh Ý quay đầu được, còn chúng ta thì không quay được? Bởi vì Du Tịnh Ý ông có cái nền tảng học đạo đức Thánh hiền từ khi còn nhỏ, chẳng qua là ông không biết là ông sai. Cho nên khi mà Táo Thần nhắc cho ông một cái thì ông biết ngay, ông quay đầu. Còn chúng ta thì có nhắc thế chứ nhắc nữa bảo tu phúc từ tâm cũng không biết. Có được học đâu.

Ở đây cũng thế, gia đình của Trịnh Quân cũng thế, khi người em đi làm người hầu mang tiền về đưa cho anh thì anh cũng cảm thấy là xấu hổ không làm nữa. Thế còn kia bảo:

- Có tiền thì đưa đây càng tốt, càng nhiều càng ít.

Thế là từ cái bối cảnh vì đều không được học mà, chúng ta cũng không thể nào đủ cái tâm nhẫn nại để mà khuyên, thôi thì ai tu nấy đức, kệ. Thậm chí là còn đổ kỵ nhau nữa cơ. Đây là cái chuyện rất là bình thường. Nếu không học đạo thì cứ thấy “Người được như là mình mất, mà người mất thì cứ như là mình được”. Mà bắt đầu từ đâu? Bắt đầu từ ngay trong nhà. Thấy anh em giàu hơn mình là mình khó chịu rồi. Đấy. Cái nền tảng chữ Hiếu, hay là cái nền tảng của Nho giáo từ lâu đã mất rồi, cho nên là anh em cũng không còn nghĩ đến nhau nữa. Mà chính vì không nghĩ đến nhau, chả ai cần khuyên ai, kệ.

Mạnh Tử dạy “Thân thân nhi nhân dân, nhân dân nhi ái vật”

Muốn vì nhân dân lại phải quay lại từ bản thân mình trước, sau đấy dạy đến con mình, đến cháu mình. Quay lại vì người thân ừ trước hết vì cha mẹ rồi, xong đến bởi vì cái

chữ thân thứ hai thân thân nhi nhân dân, chính là người thân đấy đến chỗ anh em. Sau đấy hãy nói tỏ ra bên ngoài.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một người thật sự dùng đạo đức để lập thân hành đạo thì phúc phần của họ tuyệt đối càng tích lũy càng dày. Không phải là phúc không đến được, mà thời khắc rồi sẽ đến. Phúc phần của họ chắc chắn không mất được. Cho nên người ta mới nói: "Chịu thiệt thòi là phúc". Câu này rất có ý nghĩa.

Vừa rồi nhắc đến sự khuyên can giữa anh em. Trong quan hệ ngũ luân còn có một mối quan hệ khác, là quan hệ Bạn - Bè.

7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm

[Vợ chồng khuyên nhau thì quan trọng nhất là thái độ rồi; Anh em khuyên nhau thì quan trọng nhất là phải Thân giáo rồi; Giờ bạn bè khuyên nhau thì quan trọng nhất là sự tín nhiệm, có gần nhau đâu mà bây giờ bảo rằng là khuyên người khác nghe được. Không có.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một là: Phải có thời gian qua lại lâu ngày

Tôi đã từng cùng chú Lô đến thăm một người bạn của chú. Tôi cũng cảm thấy rất kỳ lạ, dường như có rất nhiều chuyện rất đặc sắc tôi đều gặp được hết. *[Nhân duyên đấy.]*

Tôi và chú Lô tìm người bạn của chú. Người bạn này của chú đã kết bạn với chú được 17 năm trời.

Lần đó chú còn cầm rất nhiều kinh điển của Thánh hiền, có quyền thì để cho con của người bạn đọc, có quyền thì để tặng cho người bạn của chú và vợ của bạn chú đọc. Trên đường đi chú Lô nói với tôi, chú nói:

- Chú quen biết người bạn này được 17 năm rồi, đã thấy anh ta thành công, buôn bán làm ăn rất lớn, tài sản rất nhiều, rất nhiều. Nhưng lúc đó chú đã nhìn thấy được là rất có thể sau này tài sản của anh ta sẽ không giữ được.

[Vì sao lại nhìn trước điều này? Đây ạ]

Một người rất giàu có nếu như tiêm nhiễm thói xa hoa thì tiền tài dù có nhiều bao nhiêu đi chăng nữa cũng sẽ bại hoại mà thôi.

[Đây là chú Lô nhìn thấy thứ nhất là người bạn này dù giàu có nhưng vào cái gọi là xa hoa, cho nên đây chính gọi là miệng ăn thì núi lở.]

Thứ hai, hơn nữa không chỉ tiêm nhiễm thói xa xỉ mà rất có khả năng ngạo mạn. Những thói quen xấu không ai bì nổi này đều dưỡng thành trong quá trình như vậy.

[Vừa mới có tiền cái ngạo mạn tưởng mình giỏi. Ngay lập tức xa hoa. Coi như là ăn tiêu thì phung phí. Có hai thứ. Một là phung phí là để thỏa mãn những cái dục vọng của bản thân, cái thứ hai là phung phí hoành tráng để chứng tỏ cho mọi người biết ta là rất là thế này thế khác. Đó ạ. Cho nên đây là một, bạn nhớ nhé, XA XỈ, hai là NGẠO MẠN.]

Lúc một người ngạo mạn họ sẽ khinh xuất. Nên rất có khả năng sẽ có những phán đoán sai lầm. Kết quả là tiền có bao nhiêu cũng hao hụt hết.

Bạn đã thấy chưa ạ? Khi có tiền mà những cái triệu chứng để nhìn thấy bạn phá sản, một là xa xỉ, hai là bắt đầu ngạo mạn, và thứ ba là khi ngạo mạn bắt đầu khinh suất thì đưa ra những quyết định sai lầm.

Đấy nhớ! Tức là chú Lô có cái con mắt trí tuệ rồi nên chú nhìn thấy là ừ, mặc dù đang giàu có như thế này, nhưng mà sẽ rơi vào (tôi nhắc đi nhắc lại để các bạn lưu ý đấy, đặc biệt là các bạn làm ăn đấy). Thứ nhất là xa xỉ, thứ hai là ngạo mạn. Chính vì ngạo mạn không nghe ai hết cho nên khinh xuất và dẫn đến những quyết định sai lầm. Thì cuối cùng là bị thôi.

Chúng ta sẽ nghe tiếp.]

Sau đó đúng là sự nghiệp của người bạn này hết sạch, rồi còn nợ nần. Lúc ông ấy mắc nợ thì tất cả bạn bè như thế nào? Điều không thấy đâu nữa. Kỳ thực phúc họa là liên nhau. Tài sản không còn nữa cũng khiến cho họ học được bài học gì? Bạn bè thực sự không phải dùng tiền mà mua được.

[Nhiều bạn lại sai lầm. Ở đây tôi đưa lên một cái ví dụ nữa. Mạnh Thường Quân, khi mà ông làm tể tướng thì ông mời tiệc suốt, người ta cứ thế là đến, vô cùng đông đúc để mà ăn. Thế thì chỉ có mỗi một cái vị ấy là không ăn là Phùng Hoan. Quan khách đông như thế. Thế nhưng cuối cùng mà khi Mạnh Thường Quân mất chức tể tướng thì không còn một bóng người nào hết.

Cho nên nhiều khi các bạn nhầm, khi các bạn áp dụng cái câu là “Tán tài tất nhân tỵ”. Các bạn cho rằng các bạn tán tài như thế thì nhân tỵ là được rồi. Nhưng câu đấy không phải áp dụng trong những trường hợp như thế này. Bạn vung tiền ra một hồi thì cuối cùng toàn được là những cái người gọi là nịnh nọt, nịnh thần họ đến xung quanh bạn, mà bạn không hề biết. Đây chính là “Nghe khen thì vui, bạn xấu đến, người hiền đi”.

Hai cái ví dụ, đây nhớ, một người bạn của chú Lô, và Mạnh Thường Quân là cái ví dụ thứ hai. Cho nên các bạn, nếu không cẩn thận các bạn áp dụng sai liền tù tì, và cuối cùng chỉ còn kẻ tiểu nhân đến. Kẻ tiểu nhân đến thì bầu như ruồi nặng luôn. Tiểu nhân đến để làm gì? Rình rình có cơ hội họ lợi dụng bạn, có hai thứ thôi: Danh và lợi.

Như chú Lô đây ạ, nói đây ạ, cái người bạn của chú Lô này trước sau cũng hết sạch tiền, vì 3 nguyên nhân: Có tiền bắt đầu xa xỉ; Xa xỉ bắt đầu ngạo mạn; Ngạo mạn bắt đầu khinh suất và ra những quyết định sai lầm.

Đây ạ, mà có phải riêng gì những cái quyết định về doanh nghiệp đâu! Khi bạn ngạo mạn, bạn thấy bao nhiêu người xung quanh tâng bốc bạn, bạn tưởng thế thật, bạn giỏi thật. Như Mạnh Thường Quân, đây là cái tấm gương phải nói rất là biểu pháp cho chúng ta: Là dù hàng nghìn quan khách đến rồi cuối cùng cũng ra đi không còn một người nào, cuối cùng chỉ còn lại một mình Phùng Hoan. Khi Phùng Hoan giúp cho Mạnh Thường Quân lấy trở lại được cái chức tể tướng, thì lúc đấy là Mạnh Thường Quân mời Phùng Hoan ở lại nhưng Phùng Hoan từ giã và ra đi. Đây là người tốt thật, đây là người bạn thật.]

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta vẫn sẽ học tiếp nội dung bạn bè khuyên nhau này.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 110

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

[Hôm qua, chúng ta vẫn đang học Chánh văn 6.3 và 6.4. “Khuyến không nghe, vui khuyến tiếp; Dùng khóc khuyến, đánh không giận”;

Đang dừng ở mục...

7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm.

Chúng ta đang nghe Tiến sĩ Thái giảng đến trường hợp người bạn của chú Lô, ông vốn rất giàu có, sau này ông bị phá sản. Vì sao phá sản ạ? Vì giàu có nên xa xỉ,

ngạo mạn; Vì ngạo mạn nên khinh xuất dẫn đến những phán đoán sai lầm, và những quyết định sai lầm.

Hôm nay, chúng ta sẽ nghe tiếp về người bạn phá sản này của chú Lô, và chú đã giúp bạn như thế nào?

Muốn khuyên được bạn phải có sự tín nhiệm.

1- Trước tiên xây dựng sự tín nhiệm với bạn bằng thời gian qua lại lâu ngày;

2- Sau đó dùng đến trí tuệ để khuyên bạn, và thứ...

3- là: Dùng đến thân giáo để khuyên bạn;

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái Giảng tiếp:]

Sau đó đúng là sự nghiệp của người bạn này cũng hết sạch rồi, rồi còn nợ nần. Lúc ông mắc nợ tất cả bạn bè như thế nào? Đều không thấy đâu nữa.

[Cho nên các bạn phải lưu ý điều này, còn nếu như các bạn không quán sát được kỹ, thì các bạn sẽ mắc như người bạn chú Lô rồi cuối cùng tài sản của các bạn cứ thế đội nón ra đi. Và cuối cùng khi bạn suy sụp xuống thì không còn ai gần bạn nữa].

Kỳ thật phúc họa là liên nhau. Tài sản không còn nữa, cũng khiến cho học được bài học gì? Bạn bè thật sự không phải là dùng tiền mà mua được.

[Tất cả những người hiền họ không bao giờ vì danh vì lợi mà đến gần bạn. Cho nên cái bài lân trước ‘ứng dụng trong quản trị doanh nghiệp’ tức là quan hệ giữa lãnh đạo

với nhân viên. Bạn muốn có người hiền đến cộng sự để giúp cho bạn thành công trong sự nghiệp thì trước tiên bạn phải tu thân đã; Thứ hai bạn phải kính trọng người tài; Thứ ba là bạn phải thương yêu người thân. Thì “Có đức ắt có người”, chứ không thể nào bạn dùng tiền mà mua được.

Tôi còn nhớ có câu chuyện Mạc Đĩnh Chi, ông là một vị quan rất là liêm khiết của thời vua Trần Minh Tông. Thế thì Trần Minh Tông cũng có thử ông, bằng cách là ban đêm cho người để vào sân nhà ông mấy túi vàng bạc. Thì ngày hôm sau Mạc Đĩnh Chi đã mang toàn bộ cái số tiền đấy đến trước vua Trần Minh Tông và nói rằng:

- Hôm qua nhà thần không biết có ai lại để mấy túi vàng bạc thế này, không hiểu là hoặc là có của ai đánh mất không, hoặc là như thế nào thì thần không biết thì xin là tâu trình với bệ hạ.

Trần Minh Tông trong lòng rất là phục (Bạn phải nhớ là 3 cái thời đại mà thịnh trị nhất của Việt Nam trong 12 triều đại phong kiến là, nhà gì ạ? Nhà Trần, nhà Lý, nhà Lê). Thế thì Trần Minh Tông trong lòng rất khâm phục, thì mới bảo với lại Mạc Đĩnh Chi là:

- Thôi, bây giờ của nả tự nhiên nó rơi vào sân nhà ông, ông cứ dùng đi.

Mạc Đĩnh Chi trả lời là:

- Không phải của thần thì thần không có dám dùng, dám tiêu. Vậy thì bây giờ thần xin nộp cho bệ hạ để xung vào công khố của nhà nước để còn giúp cho dân.

Cho nên những người mà hiền tài thực sự, nhân thực sự, bạn không bao giờ có thể dùng tiền mua được họ, dùng danh mua được họ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc ông suy vi nhất thì chú Lô mỗi tuần đều đi xe máy tiếng đồng hồ đến giúp ông giải quyết vấn đề tài vụ. Không những chú không nhận tiền của ông mà chú còn đều móc tiền túi của mình ra, đi đi lại lại giúp ông xử lý rất nhiều việc.

[Người học đạo thì biết ngay đây là chú đang giúp người, hy sinh phụng hiến. Đây gọi là tu phước; “Giúp người lúc hoạn nạn, cứu người lúc nguy cấp” như Thái Thượng Cảm Ứng Thiên dạy. Thế còn chúng ta thì nhiều khi bảo ‘Ồ, ông này dở hơi, lại đi mang việc của người vào thân’, ờ thế chúng ta mới là phàm phu.]

Trong quá trình này chú đã xây dựng được tín nhiệm, tình nghĩa càng sâu đậm, vì thế đợi 17 năm sau nhân duyên chín muồi rồi...

[Chú mới khuyên bạn ạ, chú khuyên bằng cái gì ạ? Chúng ta sẽ chuyển sang ý thứ...]

Hai là: Phải bằng trí tuệ

[Đó ạ! Bạn hãy lại nhìn cái câu đóng khung nhé]

Một người thực sự muốn làm cho nhân sinh đi đến viên mãn, tuyệt đối không phải có bao nhiêu tiền, có bao nhiêu quyền lực, mà là có bao nhiêu trí tuệ mới được.

[Tiền rồi cũng hết, quyền lực rồi cũng không còn, chẳng qua nó như một cái cúp luân lưu trong bóng đá, hôm nay ở tay người này, ngày mai ở trong tay người khác nếu bạn không biết tu. Mà có bao nhiêu trí tuệ thì mới được. Đây ạ! Chỉ có trí tuệ mới đưa được bạn, con cái bạn, gia đình bạn đi đến bến bờ hạnh phúc. Mà trí tuệ này là ở đâu? Trí tuệ này phải học từ đâu hả các bạn? Học từ trí tuệ thánh hiền. Đây là chân lý siêu việt thời không.

Bạn nhớ cái trí tuệ rất quan trọng. Cho nên mới nói là Đường Đến Hạnh Phúc của bạn là bạn phải dạy được cho con làm thiện, hay còn gọi là học đạo đức; Hay nói suy cho cùng đây là chữ Hiếu, bước đầu tiên là chữ Hiếu. Nhưng mà bạn muốn dạy con thì bạn lại phải có trí tuệ, mà muốn có trí tuệ thì bạn lại phải học. Bạn học ở đâu? Bạn phải học ở giáo huấn của Thánh Hiền, chính là Nho giáo và Phật giáo. Bởi vì những giáo huấn này của Thánh Hiền, học thuyết này của Thánh Hiền là siêu việt thời không. Chính vì siêu việt thời không nên “Mới đáng để chúng ta dùng sinh mạng ngắn ngủi này mà truy cầu”. Tôi nhắc lại nguyên xi lời của thầy Thái. Đó ạ! Cho nên thật sự phải có trí tuệ.

Hôm qua, cũng có một trường hợp như thế này: Có một đồng tu có nói chuyện với tôi rằng:

- Con đi học ở nước ngoài (ở Anh Quốc). Sau khi con học xong rồi thì con cũng đã xin được việc làm ở bên đây.

Thì ý là báo tin mừng cho cư sĩ Bà. Thì tôi cũng có nói một câu, tôi bảo:

- Tức là bất trung, bất nghĩa, bất hiếu mà hoàn toàn không biết.

Vì bạn này học đạo rồi mà, quên mất hết cả cái tổ quốc này đã nuôi mình khôn lớn thành tài, quên mất hết, mất chữ ‘Trung’; Mất chữ Nghĩa, không còn nhớ gì đến quốc gia này, rồi đối với lại người lãnh đạo là phải ‘Quân nhân, thần trung’; Đến chữ hiếu, là đối với cả cha mẹ mình nữa cũng đi luôn thế biết bao giờ về?

Đúng rơi vào cái trường hợp như lần trước tôi chia sẻ với bạn cái câu chuyện của nữ sĩ, mới định đi vào miền Nam thôi mà phụ thân đã bảo là:

- Vậy thì Xuân Thu nhị kỳ ra hai lần chứ gì? Thế là phúc lắm rồi nếu có tiền! Còn nếu không thì lúc nào ốm thì chạy ra thăm nom được một tí, xong rồi quẳng cho độ khoảng 5, 10 triệu rồi lại bỏ đi (Bởi vì công việc trong kia mà). Thế xong rồi đến lúc nào chết thì ra thấp mấy nén hương, rồi lại chuồn. Đại bất hiếu.

Ở đây phải nói rất thật rằng là chúng ta học Nho giáo, học Phật giáo nhưng mà hời hợt, học ngoài da nên không có để ý đến. Chính tôi ngày trước có lần tôi cũng nói cư sĩ Loan:

- Thôi con học xong rồi thì nếu ở bên Úc mà tìm được cái việc tốt thì con ở lại.

Đây, lúc mình chưa học đây. Thế thì vị cư sĩ ấy thì cũng cảm thấy là bây giờ cư sĩ Bà lại nói thế, bây giờ biết làm thế nào, hay là đi về?

Tôi bảo:

- Phật pháp Đại thừa chỉ luận từ tâm, không luận từ sự. Bây giờ đã thế rồi, nhưng trong cái tâm này bạn phải

thường xuyên nghĩ đến chuyện hy sinh phụng hiến. Có cơ hội một cái là bạn phải nỗ lực hết lòng hết sức, hoặc khi mà gặp cảnh bạn có thể buông ngay lập tức, để bạn có thể hoàn thành tất cả những cái trọng trách hay những nghĩa vụ của mình, trách nhiệm của mình.

Tôi nói xong câu đấy tôi bảo:

- Nhưng mà tôi vẫn mở ngoặc một điều là: Các bạn vì danh vì lợi là chính, nên khi các bạn thấy tôi nói câu đấy thì tâm các bạn bao biện, các bạn bảo: ‘À, thế là cư sĩ Bà nói như thế rồi, vậy thì hoàn toàn mình có thể gọi là vui vẻ ở đây được, nhưng mà cái tâm mình mình sẽ nghĩ đến bà con đồng bào, hy sinh phụng hiến’.

Chỉ sợ rằng chẳng mấy lúc rồi ngũ dục lục trần lại lôi phăng bạn đi và bạn quên hết sạch không còn nhớ gì nữa. Đó ạ.

Đấy bạn vừa nghe đấy ạ, chú Lô đã xây dựng sự tín nhiệm trong 17 năm trời nhớ, sau đó khi bạn của chú gặp khó khăn thì chú mới giúp, không phải bằng ngoại tài vì người bạn này đã rất giàu có mà còn tiêu sài hoang phí hết sạch cả cơ nghiệp của mình. Vậy thì chú đưa vào bao nhiêu cho đủ đây? Cho nên chú Lô giúp bạn bằng nội tài, đó chính là sức lực và trí tuệ của mình, trí tuệ là quan trọng nhất ạ. Ở đây là trí tuệ của thánh hiền vì nếu không có trí tuệ thì bạn nhiệt tình giúp người có khi cuối cùng có thể lại thành ra lại đưa bạn của mình xuống hố sâu hơn.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đúng lúc tôi cũng đi trên chuyến xe này, nên cũng thể hội được chú Lô có thể dùng 17 năm để giúp đỡ cho

một người bạn.

Cho nên ‘**Vật tự bạo, vật tự khí**’, là ‘Đừng cam chịu, không thua kém’. Ta phải lấy họ làm gương, lúc chúng ta khuyên người khác, lúc giúp đỡ người khác, nếu cảm thấy bản thân mình có chút bức mình, đột nhiên sẽ nghĩ đến một cái chữ số ‘17 năm’. Sau đó cảm thấy rất xấu hổ, nhắc nhở đạo nghĩa của chúng ta đối với bạn bè, tiếp tục giúp đỡ, tiếp tục trợ giúp.

[Cái câu của chú Lô là 17 năm mới đến cái thời cơ để khuyên, và phải được họ tín nhiệm. Không bạn cứ xông vào bạn bảo là “Phải giúp cho người”, thì cuối cùng không cần thận là bạn vào đâu, hoặc vào tai đấy. Nhưng trong cái tâm này là không bỏ khi mà có cơ hội một cái là bạn phải nỗ lực hết lòng hết sức giúp người.]

Chúng ta chuyển sang ý thứ (3)]

Ba là: Phải làm gương

Trong mục này Tiến sĩ Thái đã đưa ra hai ví dụ ạ, một là chú Lô dùng thân giáo với các bạn đồng phòng, đó là dọn dẹp vệ sinh phòng ở; Hai là Tiến sĩ thái dùng thân giáo với các bạn cùng trường đại học, cũng là dọn dẹp vệ sinh ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngoài ra lúc đang ở Úc Châu, tôi cũng thấy chú Lô xuất hiện. Chú Lô rất thiện xảo trong việc khuyên nhủ bạn bè xung quanh.

Lúc chúng tôi đến Úc Châu có 8- 9 người ở chung một phòng, 8-9 người đàn ông ở cùng nhau sẽ phát sinh

chuyện gì? Sẽ nảy sinh việc trên bàn có nhiều rác. Ai cũng cho rằng không phải là tôi vứt đâu mà tức là tôi chỉ hơi lười thôi một tí thôi.

Tôi thấy chú Lô không nói một câu nào, hàng ngày chú ấy thấy mọi người nói chuyện phiếm xong thì đi ngủ. Phòng tắm hay bồn rửa tay đều là những thứ dơ bẩn. Bản thân chú ấy liền âm thầm nhặt nhanh lại, lau dọn nhà bếp sạch sẽ không còn giọt nước, đều lau dọn sạch sẽ, rồi sau đó chú mới đi ngủ.

Ngày này qua ngày khác đều làm như vậy. Làm khoảng đến 4-5 ngày, bỗng nhiên có một người bạn liền đứng dậy, anh ta nói:

- Các anh vẫn còn vứt bừa bãi à? Không nhìn thấy người ta mỗi ngày giúp các anh dọn dẹp sạch sẽ như vậy, các anh không cảm thấy quá đáng lắm sao?

[Đấy ạ, “Nhân chi sơ tính bản thiện”, có người biểu pháp ra một cái, biểu pháp ra nhặt nhanh lau rửa hết cả nhà, thì lập tức có người nhắc nhở những người còn lại ngay.]

Sau khi anh bạn này nói câu này xong thì tất cả mọi người đều cảm thấy xấu hổ, liền cúi xuống để nhặt. Từ đó về sau như thế nào? Sạch sẽ hơn nhiều.

Cho nên chú Lô không dùng “Ngôn giáo” mà dùng “Thân giáo” làm cho tất cả mọi người đều nhận ra rằng: Bản thân nên giữ gìn cho môi trường này thật sạch sẽ.

Thật ra trong thế giới của người lớn, quan trọng nhất vẫn là bản thân nên làm gương trước, tự nhiên liền có thể cảm hóa được người khác.

[Chả nói được đâu, bởi vì những người lớn rồi họ đều có những cái năng lực suy nghĩ rồi. Nói thì họ bảo ‘Anh thì có ra cái gì đâu mà anh khuyên tôi’. Vậy thì đây ạ.]

“Trong thế giới người lớn, quan trọng nhất vẫn là bản thân nên làm gương trước, tự nhiên liền có thể cảm hóa được người khác”.

Tất cả mọi người từ đó đều cảm thấy gì? Rất xấu hổ, liền cúi xuống mặt. Từ đó về sau như thế nào? Sạch sẽ hơn nhiều! Cho nên chú Lô không dùng ngôn giáo mà dùng thân giáo làm cho tất cả mọi người đều nhận ra rằng: Bản thân nên giữ gìn môi trường cho sạch sẽ.

[Đấy ạ, muốn khuyên một người bạn thì mình phải làm gương trước. Trước tiên là phải có sự tín nhiệm qua lại lâu ngày, thứ hai là mình phải làm gương.]

Thật ra, tôi vào khoảng năm 25 tuổi bắt đầu tiếp xúc với học thuyết Thánh hiền, trước đó tôi theo chủ nghĩa thăng học, tức là chủ nghĩa học vị, điểm số cao. Chủ nghĩa học vị đem đến cho nội tâm chúng ta điều gì? Cạnh tranh. Nhìn thấy người khác điểm số rất cao thì rất buồn, nhắm mắt nhắm mũi. Cho nên quý vị biết được vì sao mắt tôi không lớn rồi.

Nhưng khi tôi học học vấn của Thánh hiền thì nội tâm rất cảm động. Tôi nhớ rõ lúc lên trung học, ngữ văn, quốc văn đều rất kém, đến mức độ nào? Nhất định là kém hơn quý vị.

[Không Tử nói là có 4 cái môn rất quan trọng: Một là đức hạnh quan trọng nhất; Sau là: Ngôn ngữ; Ba: Chính sự, chính trị. Cuối cùng mới đến văn học.

Cho nên cái ngôn ngữ là rất quan trọng, là bởi vì nếu anh có đức hạnh nhưng mà cái khả năng ăn nói của anh không được, ‘Ăn không nên đói, nói không nên lời’, không thể nào lợi lạc được cho đại chúng. Thế còn ngược lại nếu mà bạn chỉ có ngôn ngữ, bạn không có đức hạnh thì đây gọi là nói cho hoa trời rơi rụng chứ chả có cái gì cả. Cho nên Không Tử cũng đặt là cái đức hạnh quan trọng nhất, xong đến ngôn ngữ.

Ở đây thầy Thái nói sao ạ?]

‘Khi học học vẫn thánh hiền thì nội tâm rất cảm động. Tôi nhớ rõ lúc đó tôi lên trung học, ngữ văn, và quốc văn đều rất kém. Kém đến mức độ nào? Nhất định là kém hơn quý vị. Bởi vì lúc tôi học cấp 3, thì khi tốt nghiệp cấp 3 tổng cộng 7 môn bị trừ mất 88 điểm, 7 môn trừ 88 điểm, nhưng chỉ riêng môn quốc văn thì bị trừ 44 điểm, tức là bằng với tổng số điểm bị trừ của 4 môn khác.

[Đấy, riêng môn Quốc văn. Vậy mà cuối cùng thầy rèn luyện về sau là ngữ văn, quốc văn của thầy đều rất tốt, thì thầy mới hoằng pháp được như thế chứ.]

Tôi còn nhớ hồi học cấp 2 có 1 đề thi trắc nghiệm là “Lão khí”, phải khoanh vào 1 trong 4 cái trường hợp sau “Hoành xuân”, “Hoành hạ”, “Hoành thu”, “Hoành đông” *(Tức là Xuân - Hạ - Thu – Đông)*. Tôi cảm thấy cái đề mục này đang xỉ nhục tôi, nhưng thực sự là tôi không biết khoanh vào câu nào cho đúng.

[Đấy mặc dù nghĩ là cái đề này lại si nhục tôi, nhưng mà bản thân không có kiến thức nên không biết khoanh vào cái nơi nào cho đúng.]

Tôi ngồi đó hát một bài, hát một chữ chấm một chấm xem đến cuối cùng chấm đến chữ nào thì chấm ăn may vào chữ đó.

[Cũng như chúng ta là, lấy cái cánh hoa cúc ra xong dứt “Có - không”, “Có - không”, hoặc là “1-2-3-4”, “1-2-3-4” lúc nào hết toàn bộ cánh hoa cúc mà nó rơi đến cái chữ “3” chẳng hạn thì chúng ta chấm vào cái chỗ số 3 ở đây thì tức là “Hoành thu” tức là nói đến mùa thu. Đó thầy cũng làm như thế.]

Sau đó, vẫn là viết sai.

- Vậy theo quý vị “Lão khí” là gì?

- Hoành thu.

Sao quý vị trả lời nhanh thế? Đối với tôi đó là một sự tổn thương. *[Vì lúc ấy thầy không biết mà]*

Lên cấp 3 vận xui vẫn chưa được giải, thật sự là không thể nào ngóc đầu lên được. Cho nên lúc lên lớp có một thầy giáo Quốc văn của tôi kêu tôi đứng dậy, thầy nói:

- Thái Lễ Húc, em học giờ Quốc văn của tôi nếu như còn ngủ nữa, tiếp tục ngủ gục, tôi sẽ ghi em là vắng mặt ở lớp học đấy.

Vì thế ngữ văn của tôi thi vào đại học là không đủ điểm. Nhưng trong quá trình học cấp 3, trong đầu tôi có 2

lần dường như phát ra quang minh. Đó là lúc đọc đến 2 bài văn. *[Đấy bạn nghe nhé.]*

Bài thứ nhất chính là “Xuất Sư Biếu” của Gia Cát Lượng. Trong đó có đề cập đến là: “*Hết lòng tận tụy, đến chết mới thôi*” (Cúc cung tận tụy, Tử nhi hậu dĩ). Là Gia Cát Lượng phục vụ Lưu Bị là “Hết lòng tận tụy đến chết mới thôi”. Vốn vẫn đang ngủ gục đột nhiên như thế nào? Bỗng nhiên cảm thấy câu nói này làm sao mà chấn động vậy. Nhưng cũng bừng sáng lên trong 5 giây sau đó lại mây đen bao phủ.

Câu thứ hai là lúc học “Nhạc Dương Lâu Ký” của Phạm Trọng Yên. Trong đó có đề cập đến: “Tiên thiên hạ nhi ưu chi ưu, Hậu thiên hạ nhi lạc chi lạc”, là: “*Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ*”. Kỳ thực đúng ra cũng không hiểu lắm, nhưng lại có một sự cảm động thật mơ hồ nào đó.

[Đấy ạ! Cho nên nhiều khi tôi bảo, Phật dạy, Hòa thượng cũng dạy “Không sợ niệm khởi chỉ sợ giác chậm”. Nhưng mà cái tâm này của bạn nó cứ mê mết suốt 24 tiếng đồng hồ là toàn nghĩ đến cơm, áo, gạo, tiền, rồi phiền não, kể cả những ý nghĩ trung tính. Vậy thì lúc nào bạn giác lại đây? Tôi dùng cái từ nếu các bạn nghe một số bài trên YouTube vừa phát lại, thực ra là trong lớp học tôi nói rồi đấy ạ “Là chỉ cần nó nhói lên một cái” thì bạn phải thức tỉnh ngay là ý nghĩ này là thiện hay là ác? Nó “Nhói lên một cái” thôi. Ở đây thì thầy bảo sao? Có hai lần thì lúc ấy là tâm thầy bừng sáng trong vài giây sau đấy lại mê mờ, thì các bạn mới thấy được là nghiệp chương của chúng ta sâu dày đến mức nào.

Hai lần thầy cảm động, một là cái câu của Gia Cát Lượng “Hết lòng tận tụy, đến chết mới thôi”, rồi đến câu của Phạm Trọng Yêm là “Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ”. Đây là những cái câu về hy sinh phụng hiến.]

Sau đó, bắt đầu tiếp xúc với học vấn Thánh Hiền, thường thường xem sách, câu chuyện về Đức Dục. *[Đây là hơn 700 câu chuyện nói về các cái tấm gương hiếu đức của người xưa]*. Đọc đến lúc đó cảm động không ngăn được cảm xúc, thật ra là rất là cảm động. Tôi qua những câu chuyện này thể hội được tâm ý của Thánh Hiền đích thực là vô cùng nhân từ, vô cùng bao la. Cảm nhận được rồi thì chúng ta phải thực hành theo điều đấy.

[Bạn có cảm nhận được tâm ý của Thánh hiền là vô cùng nhân từ, vô cùng bao la không? Cho nên trong đám cưới của cư sĩ Trung có hai câu gì ạ? “Ái tâm trùm pháp giới. Thiện ý khắp nhân gian”.

Cho nên lúc nào Phật cũng khô họng nhọc lòng, Hòa thượng cũng rất cô bóng họng mà vì chúng ta. Nào là giảng cho chúng ta nghe, rồi biểu pháp bằng thân giáo. Phật vì đại chúng sinh khổ cúng dường, đang cung vàng điện ngọc đi vào cái gọi là ở trong rừng. Đấy như Hòa thượng nói ba y một bát, một ngày chỉ có ăn mỗi một bữa, thế rồi đêm thì ngủ màn trời chiếu đất.

Hòa thượng cũng thế. Chúng ta đã từng ấn tống cái bộ gọi là “Dấu ấn hoằng Pháp”. Thì cái dấu chân của Hòa thượng năm nay hơn 90 rồi mà còn đi khắp, cũng là để khô họng nhọc lòng này để nói cho chúng ta để chúng ta tỉnh ra. Cái quang minh này nó phát lên được như thầy Thái, nó được một lần xong nó lại rơi vào mê mờ, xong nó lại được

một lần nữa xong nó lại rơi vào mê mờ. Nhưng mà cứ nhắc mãi không thôi, để làm sao cho cái tâm suất cái quang minh này nó loé lên, nó ngày một được dày hơn, thì lúc đấy bạn sẽ có thể gọi “Phá mê khai ngộ”. Lúc đấy bạn sẽ quyết tâm tu tập.

Chúng ta sẽ nghe tiếp ạ.]

Cho nên lúc tôi học ở trường sư phạm cũng cách nhà khá xa. Từ sớm tôi đã ngồi xe lửa, lúc đến nơi thì học sinh cả lớp ngày đầu tiên đều chưa đến. Lớp chỉ có một mình tôi. Đó là dịp vừa nghỉ hè xong nên vừa đi vào lớp thì nhìn thấy tất cả bàn ghế đều là phủ một lớp bụi. Các bạn! Quý vị sẽ làm thế nào? Trong lúc đó, thì trong đầu tôi liền bỗng nghĩ đến, bỗng nhiên bản thân tự làm đạo diễn, nếu một vài bạn nữ đi vào nhìn thấy bụi bặm như vậy, những bạn nữ này sẽ phản ứng gì? Cô ta sẽ nói: “Sao mà dơ vậy?”

Chúng ta đều có suy tưởng đến các bạn ấy nhất định sẽ có cảm giác khó chịu. Cho nên, tôi liền chạy ra ngoài vườn trường đến nhà vệ sinh, tìm một miếng khăn lau bàn, lau từ đầu đến cuối. Tôi lau rất là nhanh vì sợ người khác nhìn thấy, có một chút làm bộ như vậy. Tôi nhanh chóng lau chùi cho xong. Lau xong rồi bản thân cũng cảm thấy hôm nay sống rất ý nghĩa, có thể phục vụ được cho mọi người, vì sau đó bạn đi vào học sẽ cảm thấy ngồi rất an ủi.

Lúc quý vị có suy nghĩ vì người khác như vậy, xin hỏi họ có cảm nhận được hay không? Con người chúng ta có một kiểu chấp trước, dường như là cứ phải đối mặt rồi nói chuyện thì mới câu thông. Kì thật không phải vậy, mà lúc niệm tâm của quý vị vừa khởi thì chính là quý vị đã cùng người bên cạnh câu thông rồi.

[Bạn thấy đây, Tiến sĩ Thái bắt đầu loé lên từ cái câu của Gia Cát Lượng, loé lên từ cái câu của Phạm Trọng Yêm là phải biết hy sinh phụng hiến vì người. Vậy thì phải quyết định làm một cái gì đây, thì khi đến trường thì thấy bụi bặm quá. Hy sinh phụng hiến vì người, vì nghĩ là mọi người đến sẽ thấy bụi rồi. Vậy thì là lấy cái giẻ để lau hết cho mọi người. Thế thì mọi người đến là rất là hoan hỉ.]

Tiến sĩ Thái nói là “Vì chúng ta chấp trước nên chúng ta cho rằng là phải ngồi đối diện với người, rồi phải nói chuyện”, rồi phải cho cái này cái khác, giúp đỡ cái này cái khác, thì cái người bên cạnh mới được câu thông là “Ừ ta giúp đỡ người”.

Nhưng tiến sĩ Thái bảo “Không phải”, Hòa thượng cũng nói thế, là cái tâm của bạn phát lên vì người, thì lập tức những người, họ đều có thể nhận được, đây gọi là chiêu cảm. Còn dù bạn ghét người bạn không nói một câu nào cả nhưng người ta biết ngay là bạn ghét họ.]

Cho nên lớp của chúng tôi năm đó mỗi người đều đối xử với tôi rất tốt. Chúng tôi lên lớp ban ngày, ngoài ra ban đêm còn có các bạn trường sư phạm đến học, tôi cũng rất là vui.

[Đây ạ mọi người đều đối xử với Tiến sĩ Thái rất tốt, mặc dù lúc lau có ai nhìn thấy đâu. Chúng ta sẽ nghe tiếp]

Chúng ta có tâm phục vụ người khác như vậy tự nhiên sẽ cảm ứng được người khác đối xử rất hòa thuận với chúng ta. Bởi vì tôi thường đến khá sớm. Rác ở sau phòng học, tôi đều chủ động mỗi ngày đem nó đi đổ. Kết quả đổ chưa được bao lâu, có một lần lúc tôi chuẩn bị đi đổ rác thì có một bạn học liền chạy tới nói:

- Bạn đừng đi đồ nữa, chúng tôi đi đồ cũng được mà.

Cho nên đúng thật là giữa bạn bè với nhau nhất định bản thân chúng ta có tâm phục vụ trước, tấm lòng của chúng ta sẽ thức tỉnh được tâm mỗi người hướng thiện, tâm thông cảm cho nhau.

[Cho nên tu thân phải bắt đầu từ mình ạ, sau đấy bắt đầu từ mình xong thì bắt đầu mới đến gọi biểu pháp cho xã hội, đấy ạ.]

Chúng ta vừa nói đến trong quan hệ ngũ luân làm thế nào để khuyên ngăn. Cũng nêu ra nhiều ví dụ như vậy. Mục đích nêu những ví dụ này là trưởng dưỡng tấm lòng của chúng ta.

[Bạn thấy không ạ? Bài của Tiến sĩ Thái giảng rất hay là bởi vì tôi để ý rất nhiều ví dụ hay, Đông Tây Kim Cổ gì thầy đưa vào hết. Phật thầy đưa vào, Bồ Tát, thầy đưa vào, Hòa thượng thầy đưa vào, xong cổ Thánh tiên hiền, rồi các tấm gương xưa nay thầy đưa vào hết.]

Đấy ạ, bạn mà nghe xong như lần trước khi tôi chia sẻ ở 1108, có đồng tu nói với tôi là:

- Sau khi con nghe xong, con cứ thấy toàn thân con, nó rất là hoan hỷ, mà nó như là được tắm trong những cái từ ân.

Tức là bạn phát ra được cái tâm vì người, vì đại chúng, tâm lương thiện.]

Sau đó, hành động trí tuệ đối xử với mọi người, mà còn nhẫn nại của chúng ta, tin rằng ngày tháng sau này

trong cuộc sống mỗi người sẽ có từng đoạn, từng đoạn kịch hay để diễn.

[Đấy bạn lưu ý thầy Thái nói nhé. Bắt đầu từ cái tâm này đã. Xong bạn lại dừng ở cái tâm bạn bảo “Phát ý viên thành xong rồi, mặc kệ”, Không phải thế. Sau khi bạn phát được cái ý rồi, bạn phải nỗ lực hết sức để bạn làm. Cho nên thầy mới nói “Sau đó là hành động, trí tuệ đối xử với mọi người, và còn tính nhân nại của chúng ta nữa thì tin rằng, ngày tháng sau này trong cuộc sống của mỗi người sẽ có từng đoạn, từng đoạn kịch hay để diễn”.

Vâng ạ! Chúng ta đã kết thúc chánh văn 6 ạ. Trước khi chuyển sang chánh văn 7, chúng ta sẽ ôn tập toàn bộ chánh văn 6 này ạ.

*“Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi;
Mặt vui tươi lời hiền hòa,
Khuyên không nghe vui khuyên tiếp,
Dùng khóc khuyên đánh không giận”*

(Nguyên văn ạ:

*Thân hữu quá, gián sử canh;
Di ngô sắc, nhu ngô thanh,
Dán bất nhập, duyệt phục gián;
Hào khắp tùy, thất vô oán)*

Toàn bộ chánh văn 6: Từ 6.1 đến 6.4 là dạy chúng ta khi người thân có lỗi đều phải có trách nhiệm khuyên can, và cách khuyên như thế nào để cho đạt được hiệu quả. Lộ trình khuyên can có 7 ý như sau:

1. *Mục đích khuyên – Phải vì lợi ích người*
2. *Thời cơ khuyên – Phải kín đáo*
3. *Thái độ khuyên – Phải nhẹ nhàng, vui vẻ*
4. *Phương pháp khuyên: Phải thiện xảo phương tiện*
5. *Người khuyên phải kiên nhẫn*
6. *Người khuyên phải có tu dưỡng*
7. *Người khuyên phải được tín nhiệm*

Chúng ta bắt đầu

Mục 1. Mục đích khuyên a,– Phải vì lợi ích cho người

Mục này có hai ý a:

- *Phải một lòng muốn tốt cho đối phương*
- *Ý thứ hai a: Còn người được khuyên thì sao a? Phải tiếp nhận được lời khuyên.*

Mục 2. Thời cơ khuyên – Phải kín đáo

Thời cơ thế nào a?

- *Phải giữ thể diện cho người: Khen thì ở nơi công cộng đông người; Nói lỗi thì ở nơi phòng riêng không có ai.*
- *Còn với mình thì phải bỏ đi thể diện hay chính là cái bản ngã của mình, đấy a.*
- *Khi cơ hội đến thì phải khuyên ngay: Thời cơ đến mà mình không nói thì mất người, thời cơ chưa đến mà nói thì mất lời.*

Mục 3. Thái độ khuyên a: Phải hòa nham ái ngữ, hay chánh văn nói là “Mặt vui tươi, lời hiền hòa”

Mục 4. Người khuyên phải có tâm kiên nhẫn

- *Kiên nhẫn như thế nào ạ? “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp ạ”;*
- *Tính kiên nhẫn này từ đâu mà có? Từ tình thương mà có, với cha mẹ là từ hiếu tâm mà có;*

Mục 5. Người khuyên phải có tu dưỡng

Khuyên người là muốn cho người làm điều tốt, nhưng chính mình lại không làm được, thì làm sao mà khuyên được người đây.

Nhưng dù có tu dưỡng nhưng họ có biết anh là ai đâu mà họ tin, cho nên...

Mục 6. Mới là Khuyên người thì phải được họ tín nhiệm:

Thứ nhất: Làm thế nào để được người khác tín nhiệm

Một là: Biết quán sát nhu cầu của người khác

Hai là: Tận tâm, tận lực hy sinh vì người

- 1- Đối với quan hệ cha con: Phải là người hiếu thảo nhất*
- 2- Đối với quan hệ vua tôi: Phải là người dốc lòng gánh vác công việc*
- 3- Đối với quan hệ vợ chồng: Phải là người chăm sóc gia đình tốt, nói năng chừng mực*
- 4- Đối với quan hệ anh em: Phải hết lòng quan tâm,*
- 5- Đối với quan hệ bạn bè: Phải có sự qua lại lâu ngày*

Thứ hai: Đến nơi mới làm thế nào để được tín nhiệm ạ?

1- Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều

2- Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc ạ

Mục 7. Phương pháp khuyên: Phải thiện xảo phương tiện

Trong ngũ luân khi khuyên can, vấn đề quan trọng nhất đối với từng luân là gì?

- 7.1. Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì - Vì cha là bề trên nên rất khó để nghe, nên con phải kiên trì;*
- 7.2. Cha khuyên con - Quan trọng là phải giữ thể diện cho con – Vì con đã lớn nên khi khuyên thì cần phải giữ thể diện cho con;*
- 7.3. Bề tôi khuyên Vua – Phải thiện xảo phương tiện ạ – Vì vua là thiên tử, hoặc lãnh đạo thì còn gọi là “Sếp”, là người chủ, nên nếu bạn khuyên không khéo thì với vua thì bạn mất mạng, hoặc với ông chủ thì bạn mất việc như chơi.*

Cho nên người khuyên đúng chính là tôi hiền. Vậy làm thế nào để có tôi hiền ạ?

1- Tu thân đã (Tức là Tu thân ạ) thì bạn sẽ chiêu cảm người hiền đến

2- Tôn hiền đã (Tôn kính người hiền tài) thì bạn sẽ giữ được người hiền

3- Thân thân dã (Là Thương yêu người thân) Thì nhân tài sẽ tụ

7.4. Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ, dù mọi điều đều đúng, nhưng thái độ của anh không hài hòa thì không bao giờ khuyên được đối phương ạ.

7.5. Anh em khuyên nhau – Quan trọng là “Thân giáo”, vì anh em thì gọi là “Trứng gà, trứng vịt thôi” nên phải quan tâm, phải thân giáo ạ.

7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm.

Vì nếu không được tín nhiệm thì dù có khéo nói, người ta biết anh là ai mà người ta tin được anh.

- 1) Xây dựng sự tín nhiệm bằng cách nào ạ? Bằng thời gian qua lại lâu ngày;*
- 2) Khuyên người bằng trí tuệ*
- 3) Khuyên người bằng thân giáo*

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ chuyển sang chánh văn mới ạ, chánh văn 7.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 111

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã học hết chánh văn 6 ạ. Hôm nay, chúng ta sẽ chuyển sang chánh văn 7, xin mời các bạn chúng ta cùng đọc ạ:

“Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước
Ngày đêm hầu, không dờn bước
Tang ba năm, thường thương nhớ
Không vui chơi, kiêng rượu thịt
Tang đủ lễ cúng hết lòng
Việc người chết như người sống

Âm Hán văn

Thân hữu tật, dược tiên thường;
Trú dạ thị, bất ly sàng.
Táng tam niên, thường bi thiết;
Cư xứ biến, tửu nhục tuyệt.
Táng tận lễ, tế tận thành;
Sự tử giả, như sự sanh.

[Trước tiên về...

CHÁNH VĂN

7-1. “Thân hữu tật, được tiên thường” (Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước)

Vậy khi cha mẹ bệnh, thì trị bệnh cho cha mẹ thế nào?

Chánh văn này có 2 nội dung:

- 1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?*
- 2. Trị “Mệnh” cho cha mẹ thế nào?*

Chúng ta bắt đầu học nội dung thứ nhất

- 1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?*

Nội dung này có 4 ý

Thứ nhất: Thuốc bắc khi sắc cần phải nếm trước?

Thứ hai: Cha mẹ uống thuốc nên thế nào?

Thứ ba: Dạy trẻ xử lý tình huống khi cha mẹ nguy cấp

Thứ tư: Dạy trẻ chăm sóc cha mẹ trên giường bệnh

Bây giờ chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?

Thứ nhất: Thuốc bắc nếm trước xem đủ ấm

Lúc cha mẹ bị bệnh, con cái phải nếm trước xem độ nóng của thuốc có nóng quá không. Không nóng quá mới bung cho cha mẹ uống. Đó là thể hiện người con hiếu, đối

diện khi cha mẹ bị bệnh họ đều phải ở bên cạnh để chăm sóc.

[Bà hôm nay tôi thì vừa là hy vọng các bạn, nhưng tôi rất là hy vọng là các cư sĩ con nhà tôi là phải rất lưu ý việc này, không có thì cứ mãi không thấy chuyển họa thành phước.]

Khi mà cha mẹ chưa phải nằm một chỗ, nhưng khi cha mẹ ốm đau, ừ thuốc mua về thì được tốt rồi, nhưng mà cũng phải là nhớ đến giờ con lấy thuốc và nước cũng phải đủ độ ấm, thực hiện đúng Đệ Tử Quy, vì Thầy Thái nói bạn thực hiện Đệ Tử Quy trong vòng 3 tháng đảm bảo bạn chuyển cảnh. Chứ không phải cứ học một đàng, thế xong rồi là hành một nẻo.

Chúng ta tiếp tục ạ:]

Câu chuyện này bắt nguồn từ Hán Văn Đế thời nhà Hán. Chúng ta đều biết là Văn Cảnh Chi Trị. Tức là Văn và Cảnh là hai vị Hoàng Đế có thể trị lý quốc gia tốt như vậy, căn nguyên cũng ở chỗ là dùng Hiếu để trị thiên hạ.

Kỳ thật, muốn dẫn dắt đoàn thể, gia đình tốt, thậm chí dẫn dắt đất nước tốt hoàn toàn không phức tạp như chúng ta tưởng. Văn Đế phụng sự mẹ của ông tròn 3 năm. Mẫu thân bệnh 3 năm, ông đều tự tay chăm sóc thuốc thang, sau đó mẫu thân bệnh tình cũng chuyển biến tốt.

[Đấy làm vua đấy, mà trực tiếp không có nhờ người hầu chăm sóc mẹ mình, mà tự tay mình. Thế chứ không bây giờ các bạn bảo:]

- Ôi giờ bao nhiêu việc, bố mẹ thông cảm cho. Con có người giúp việc ở nhà là tốt lắm rồi.

Nếu các bạn không muốn về sau là con các bạn nó cũng bỏ đi làm ăn, xong nó bảo các bạn là ốm thì ở nhà có người giúp việc là tốt lắm rồi thì bây giờ các bạn phải quay trở lại, các bạn phải nghĩ đến thực hiện đúng những điều như Tiến sĩ Thái đã giảng *Đệ Tử Quy*.

Chúng ta chuyển sang ý:]

Thứ hai: Cho cha mẹ uống thuốc nên thế nào?

[Nội dung này lại có 2 ý:

- ✓ Một là: Nếu là thuốc tây y thì không cần nếm trước
- ✓ Hai là: Nước để uống phải vừa đủ ấm

Hiện nay quý vị có nghe qua: Cha mẹ bị bệnh con cái luôn luôn ở bên cạnh chăm sóc không? Nhất định có.

[Thầy Thái nói là nhất định có. Nhưng mà hiếm lắm các bạn ạ.

Hôm nay, tôi còn phải nhắc nhở cư sĩ Trung, cư sĩ Hằng: Bố mẹ ốm nếu như mà bố mẹ chưa phải đến nằm một chỗ, mình đi làm cũng được, nhưng ít nhất đã thực hiện *Đệ Tử Quy* thì sáng: “Đây thuốc đây, con dặn vợ con nấu ăn, bố mẹ nhớ ăn xong là uống thuốc nhé.” “Đây, nước nóng ấm đây, buổi tối bố mẹ muốn uống thì đây...”. Thế rồi trước khi đi ngủ cũng vào gọi là “Chúc cha mẹ ngủ ngon”, và cũng kiểm tra lại là “Đây, thuốc các thứ con đưa bố mẹ uống chưa? Bố mẹ có đỡ không? Có cần gì không? Ăn uống bố mẹ có cần là ví dụ hôm nay không ăn được cơm thì hay

ăn được cháo, thì con làm, hoặc là cái gì thì con làm. Các bạn phải lưu ý điều đấy.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Bởi vì như Lão Tử trong Đạo đức kinh có nói: Nước nhà hỗn loạn quý vị mới nhìn ra được ai là trung thần. Lúc người ta càng ngày càng bất hiếu quý vị có thể từ đó mà nhìn ra được những người con thật sự có hiếu. Họ sẽ không vì thời đại này, họ sẽ vững vàng không dao động, cũng tin tưởng rằng lúc họ có thể làm được hành vi như vậy thì thân thể cha mẹ của họ nhanh chóng khỏe trở lại.

Trước đây chúng ta cũng nhắc đến “*Mạnh Tông khát trúc sanh duẩn*”, là Mạnh Tông khóc tới lúc trúc mọc thành măng. Do sự thực lòng này làm cho những cây măng kia đều mọc lên, mẫu thân anh ta ăn xong rồi cũng rất là thích, và bệnh cũng vì thế mà thuyên giảm.

[Mấy hôm vừa rồi thì cư sĩ Hằng về đây thì cứ hay dậy buổi sáng để nấu ăn cho ông bà. Thế có những hôm tôi bảo cư sĩ Hằng:

- Mẹ không cần con nấu.

Cư sĩ Hằng bảo:

- Thôi, mẹ cứ để con nấu mà, tu phước thêm nữa.

Bảo:

- Không, để mẹ gọi em Châu. Mặc dù biết là Châu đang có con nhỏ thì ông hay bà vào trông đỡ để em Châu nấu.

Cư sĩ Hằng bảo:

- Con thì cũng như em Châu, có gì đâu.

Bảo:

- Không, bởi vì bố mẹ xác định sẽ ở với con trai, xác định sẽ ở với vợ chồng Trung – Châu. Cho nên bây giờ phải dạy cho Châu vào nếp.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp]

Một là: Nếu là thuốc tây y không cần nếm trước

Về điều này chúng ta sẽ dạy con cái rằng: Nay mẹ bị bệnh rồi, thuốc đó có nên nếm trước hay không? Đương nhiên giả sử như mẹ uống thuốc bắc có thể nếm một tí, có nóng quá hay không. Còn nếu như là uống thuốc Tây, có thể nếm thuốc trước được không? Chúng ta dạy Đệ Tử Quy, mỗi câu quý vị nắm được nghĩa của kinh, nhưng phải phối hợp với hoàn cảnh sống mới được, nếu không đến lúc đó uống rồi thì mẹ anh ta sẽ lại nói:

- Sao con lại làm như vậy?

- Thầy giáo con dạy [Đấy ạ, lại trả lời lại là] mẹ có bệnh thuốc phải nếm trước.

[Đấy, thế là coi như là “Y văn giải nghĩa, thì tam thể Phật hàm oan”. Thuốc Tây cũng mang ra uống trước, đến lúc mẹ bảo: “Sao con làm vậy?” thì lại cãi là ‘Vì thầy giáo con dạy là mẹ có bệnh, thuốc phải nếm trước’. Thế là bạn học như thế là học sai rồi.]

Hai là: Nước để uống thuốc phải vừa đủ ấm

Cho nên chúng ta liền thêm một bước nữa: Hướng dẫn trẻ con lúc bùng ly nước lọc đó phải suy nghĩ đến không nên quá lạnh, cũng không nên nóng quá. *[Đây cho nên mới bảo phải nắm mà]*

Thứ ba: *Dạy trẻ xử lý tình huống khi bố mẹ nguy cấp*

[Có 3 ý

- *Một: Thuốc men để ở đâu? Lấy thuốc nào?*
- *Hai: Điện thoại cấp cứu thì gọi số mấy?*
- *Ba: Gọi điện thoại cho người thân thích gần nhất là số nào?*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta còn dẫn dắt con trẻ suy nghĩ, tức là lúc cha mẹ bệnh hoặc là lúc gặp tình trạng nguy cấp. Chúng ta làm con cái nên ứng phó thế nào? Ví dụ như: Mẹ bị cao huyết áp, đột nhiên ngã bệnh rồi. Vậy người con này phải làm thế nào?

[Đây là đến cái mức thứ ba rồi là dạy trẻ xử lý tình huống khi bố mẹ bị nguy cấp. Tôi hỏi cư sĩ Trung:

- Cư sĩ Ông bị huyết áp cao, cư sĩ Trung có biết là lấy thuốc cho bố ở chỗ nào không, và tên thuốc là gì không? Đúng rồi, rất cảm ơn cư sĩ Trung, thuốc Rinitec, có thể uống tối đa là 4 viên/ngày.]

Các bạn, xử lý nguy cơ không phải chỉ xí nghiệp nói xử lý nguy cơ, mà gia đình cũng cần có xử lý nguy cơ. Cho nên từ nhỏ đã dạy con cái đối diện với những tình huống

nguy cấp phải ứng phó thế nào, chúng sẽ hiểu trong lúc khẩn cấp, phải như thế nào để thông dong điền tĩnh mà xử lý việc. Vậy phải chú ý đến những phương diện nào?

Một là: Thuốc men để ở đâu?

Lúc khẩn cấp làm sao lấy được thuốc men đó, là lấy thuốc nào? Giả sử một đồng thuốc Tây ở đằng kia, trong tình hình khẩn cấp tìm ra được không? Chân tay lúng túng.

[Cũng phải biết cụ thể là thuốc nào, để ở đâu, để khi mình chăm sóc cha thì mình còn biết và liệu thì uống được bao nhiêu. Đây là tôi cứ cụ thể ra thế không các bạn cứ nghe hay hay, các bạn lại quên luôn.]

Hai là: Rồi điện thoại cấp cứu gọi số mấy?

[Đây! Thầy nói là 115 cầu cứu]

Ba là: Số điện thoại người thân thích gần nhất

[Sau khi thế phải cầu cứu ngay. Ví dụ cư sĩ Trung gọi điện bác sĩ Hạnh này, thế rồi là phải gọi những người thân gần nhất.]

Những điều này đều cần phải chuẩn bị cho chúng, lúc nào cũng phải biết, làm cho chúng lúc gặp phải biết được mà xử lý.

Thứ tư: *Dạy trẻ chăm sóc cha mẹ trên giường bệnh*

[Bây giờ không còn là ốm rồi nhé, bây giờ đến lượt là bệnh rồi đấy, bệnh tức là sẽ phải nằm lâu.]

Lúc cha mẹ bị bệnh nằm trên giường nên chăm sóc thế nào, quý vị đều làm cho con cái biết được, thậm chí quý vị làm cho nó có cơ hội để thực hành. Tin rằng trong quá trình chúng làm, chúng có thể làm việc càng ngày càng tỉ mỉ, càng thông cảm được tật bệnh cực khổ ở đâu, hoặc là họ cần điều gì.

Cho nên ở đây là ‘Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước’, chúng ta có thể phát huy nó rộng thêm, dạy dỗ cho con cái những phương pháp này, những thái độ này.

[Hôm qua, trên mạng có đưa hình ảnh, là một bác sĩ ở bệnh viện Vũ Hán đưa bệnh nhân, người đàn ông già 88 tuổi, ra ngoài để xem hoàng hôn? Bởi vì khi ông bị bệnh thì bị cách ly hết, tất cả con cái ông đều không được vào. Vậy thì ở trong này chỉ còn có bác sĩ với bệnh nhân. Người bác sĩ đấy rất có tâm. Các bạn search mạng mà xem. Thì người bác sĩ đấy đã hỏi:

- Bác có biết là hoàng hôn ở Vũ Hán rất đẹp không?

Thì người bệnh ấy trả lời là:

- Có, tôi biết

- Vậy bác có muốn đi xem không?

Bảo:

- Tôi rất muốn.

Người bác sĩ đấy liền đẩy cả cái giường bệnh đấy, và cái ảnh ấy chụp là người bác sĩ thì mặc toàn bộ cái bộ đồ

bảo hộ ở bên ngoài kín hết. Còn cái giường của người bệnh nhân đấy thì nằm quay trở lại phía hoàng hôn.

Đó ạ. Có thông cảm được cái sự cực khổ đó hay không? Và họ cần điều gì?

Cũng như trước đây có lần tôi kể với các bạn về một cái bộ phim của Mỹ, nói về người con trai này, ông là tổng giám đốc của một cái tập đoàn rất là lớn, rất là bận rộn. Thì bố ông ở một cái trang trại ở quê rất là đẹp. Thế thì đến khi bố ông ngã bệnh, thì ông bắt đầu thu xếp công việc về. Lúc đầu cũng chỉ định là về xem tình hình bố thế nào chăm sóc bố, nhưng không ngờ cụ ông là ốm 2 năm. Ông ở nhà luôn 2 năm đấy bạn nhớ, chăm sóc bố của mình cho đến khi ông cụ gọi là ra đi an lành trong vòng tay của ông. Thì ông chôn bố mình ở trong cái trang trại ở sau nhà. Khi mà bố mồ yên mả đẹp rồi bắt đầu ông lên đường để quay trở lại thủ đô để làm việc. Thì xe của ông đi được độ khoảng một trăm bước rồi, ông dừng lại, xuống xe, quay ngược trở lại nhìn về cái trang trại của mình, và nhìn lại cái ngôi mộ của bố mình nằm ở đấy và ông chào từ biệt với một cái tấm lòng rất là thương nhớ. Hai năm.

Vậy thì với một cái tấm gương như thế, mà ông là tổng giám đốc, các bạn có học được không? Hay là các bạn nói là các bạn bận lắm, rồi cha mẹ muốn như thế nào cũng được. Đó ạ. Phải biết được rằng là cha mẹ cần gì ngay kể cả lúc ốm đau.

Tôi còn kể với các bạn là ngày trước khi Cụ ông nhà tôi ốm, ở trong bệnh viện, thì Cụ muốn được đi vòng quanh Hồ Hoàn Kiếm, và quay trở lại cái ngôi nhà mà cụ đã sống thời thơ ấu là ở Hàng Đào. Cụ bảo Cụ muốn xem lại những cái gốc cây mà Cụ đã từng bắt ve thừa thiếu thời. Lúc ấy

không hề biết là cụ đột ấy ốm là sẽ ra đi. Và cuối cùng là anh chị em tôi đã phải xin bác sĩ, mà lúc đấy bạn phải hiểu là đang nằm trong bệnh viện, đang điều trị khó ghê lắm, cũng phải vận dụng đủ các mối thân quen, vì biết là bố mình không bao giờ có yêu cầu mà bây giờ bố nói câu đấy thì phải cố gắng.

Thế thì cuối cùng là đưa Cụ đi vòng xung quanh cái Hồ Hoàn Kiếm ấy, thì đến một số những cái gốc cây cổ thụ ấy thì Cụ bảo:

- Dừng xe.

Tất nhiên Cụ không thể xuống được, vẫn ở trong xe thôi, nhìn ra ngoài. Cụ bảo:

- Đây những cái gốc cây này là từ thừa nhỏ, là cha đã từng gọi là bắt ve, những cái hình ảnh mà nó gắn vào tuổi thơ ấy.

Thế xong rồi Cụ bảo muốn đi qua cái ngôi nhà ở Hàng Đào, thì lại đưa xe vòng vòng đi qua đấy. Rất may là cái ngôi nhà ấy nó vẫn chưa đánh số lại. Và sau khi Cụ đi qua được cái ngôi nhà Hàng Đào, Cụ đã sống những ngày ấu thơ ở đấy rồi. Cụ bảo:

- Thôi! Bây giờ về viện được rồi, không có thì bác sĩ họ lại kêu.

Đó ạ.

Vừa rồi là trị bệnh nhé, chăm sóc cha mẹ nhé. Bây giờ đến]

2. Trị “mệnh” cho cha mẹ thế nào? Bỏ thí vô úy

Một người bị bệnh ngoài việc phải trị bệnh ra, còn phải làm thêm được một số việc gì mới có thể làm cho bệnh của cha mẹ, thậm chí bệnh của người thân nhanh chóng khỏi hơn? Điều này cũng đáng để suy nghĩ. Tục ngữ có câu “Bác sĩ có thể trị được bệnh nhưng không thể trị được mệnh”.

[Vậy mà bạn sẽ trị mệnh được cho cha mẹ đấy.]

Quý vị xem, có rất nhiều người có tiền nhưng họ cũng không thể trường thọ. Cho nên con người muốn trường thọ cũng cần phải mong cầu "Như lý, như pháp". Giữa trời đất chỉ cần quý vị "Như lý, như pháp" để cầu thì đều có thể cầu được.

Thứ nhất: Nhân quả của việc bố thí

Những tiết học trước đây của chúng ta đã đề cập đến rồi, ví dụ nói bố thí tài thì được giàu có.

Một là: Bố thí tài được giàu có

Bố thí tài vật là nhân chính để được giàu có, gọi là: "Nhân duyên vạn pháp mới sinh được".

Hai là: Bố thí pháp được thông minh trí tuệ

Sự thông minh trí tuệ của một người làm sao để nâng? Bố thí Pháp thì được thông minh trí tuệ. Điều này tôi có thể thể hội rất nhiều.

Tôi còn nhớ tôi muốn thi vào trường Đại Học Sư Phạm phải đến lớp ôn thi để ôn thi. Lúc đó, tôi cũng cho

mình một số kỳ vọng là lên lớp vừa học xong thì lập tức phải hiểu.

Tôi cũng rất chuyên chú, ngồi ở dãy bàn thứ ba. Bởi vì ngồi trước đa phần đều là các bạn nữ, rất là nhiều. Chiều cao của tôi có cao hơn một tí, nên các bạn đằng sau đều biết phía trước có một số bạn học đầu nhô lên, đó là tôi.

Rất nhiều bạn nữ, toán học, vật lý, hóa học bọn họ hơi kém, nên thường cần đến thì hỏi tôi. Cho nên tôi thường bỏ ra một ít thời gian nói cho các bạn nghe những vấn đề các bạn ấy chưa biết. Trong đó có một người bạn tôi rất quen, liền bước đến đập bàn trước mặt tôi. Đập xuống bàn, bạn ấy nói:

[Đấy khi thấy Tiến sĩ Thái giảng cho một số bạn nữ hỏi mà.]

- Cậu dạy bạn này hơn một tiếng đồng hồ, bản thân cậu nếu rơi vào tình trạng này thì có muốn học nữa không? Bạn ấy thấy còn không được nữa, cậu làm sao mà có thể đem thời gian của mình dành cho người khác nhiều đến như vậy?

Tôi liền cười với bạn ấy. Tôi nói:

- Thật ra khi tôi nói với cô ấy thì bản thân tôi được nhiều nhất. Vì cô ấy muốn hiểu được cái vấn đề này cho nên bắt buộc phải dạy cho cô ấy hiểu chứ không phải là tôi buộc cô ấy phải học. Cũng không phải là tôi hoài hơi tốn công với cô ấy. Cho nên điều cậu nghĩ và điều tôi đang làm là không giống nhau.

[Bởi vì người kia muốn nghe thì mình phải nói, chỉ sợ người kia không muốn nghe, ngủ gật. Cô ấy muốn nghe, thế còn cái người giảng thì muốn giảng là bởi vì thầy Thái nói rõ ràng là: “Giảng là tôi được lợi nhiều nhất”.

Mà điều này thầy Thái có nói có đúng không ạ? Tôi thấy quá đúng. Từ khi tôi chia sẻ Pháp với các bạn tôi thấy tôi gọi là “Sáng láng” ra nhiều, không đến nỗi là “Mít đặc” như mọi khi. Không, mọi khi thì cũng không đến nỗi mít đặc nhưng mà bây giờ sáng láng ra nhiều. Động đến đâu là nhớ đến đấy. Về cơ bản là như thế.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Suy nghĩ của chúng ta phải rõ ràng thì càng thâm nhập. Tôi dạy người khác toán học nhưng bản thân tôi rất ít khi đi luyện giải nhiều bài toán, vì cũng không có thời gian. Trong khi đó rất nhiều bạn học còn làm những bài của các bạn ở lớp học thêm khác.

[Đây nhá thầy không đi học thêm nhá, Thầy chỉ có giúp người thôi. Vậy mà quả báo Thầy được gì?]

Sau đó thi cử, năm đầu tiên thi toán học tôi thi được 90 điểm. Trọn điểm là 100 điểm thì tôi thi được 90 điểm. Năm thứ hai, thi môn thầy giáo dạy thay, tôi đều không học đến, bởi vì không có thời gian, thì cũng được 88 điểm. Năm thứ ba thi cũng vẫn được 88 điểm.

[Vậy là không có thời gian học mấy nhưng vì bố thí Pháp cho nên được lợi, nó vào đầu rồi mà cũng theo đúng như Phật nói là bố thí Pháp thì được thông minh trí tuệ.]

Điều này chứng tỏ là do trước đây mình đã thực hành Bồ thí Pháp. Cho nên muốn thí Pháp cho người khác, thì đầu tiên quý vị phải rất hoan hỷ đem những phương pháp này nói cho người khác, thì năng lực tư duy logic của bạn ngày càng được nâng cao. Chính xác là bồ thí Pháp thì được thông minh trí tuệ.

[Đây ạ! Lần trước tôi cũng kể với các bạn. Là khi tôi còn nhỏ ạ, tôi mới học có lớp 4 thôi, thế nhưng mà phải nói là tất cả, phải đến là mấy chục trẻ con ở cả mấy cái khu tập thể đấy, vì mỗi một khu tập thể ấy là cũng đông đông đấy ạ. Thế là cứ tới tới mùa hè là tập trung đến cái sân đấy xong rồi nghe tôi kể chuyện. Thế là tôi cứ ngồi kể, cũng là sắp sắp bằng tuổi mình là chính đấy chứ ạ, cũng có nhỏ hơn nhưng ít thôi. Thế là tôi cứ thế tôi thao thao bất tuyệt tôi kể.

Thế thì vậy thì được lợi cái gì ạ? Các bạn để ý nhé, thường khi tôi chia sẻ với các bạn, ngoài bài của thầy Thái không dám nói sai, chứ còn những cái, nhiều các cái bài văn, bài thơ, kể cả những cái câu tôi thuộc lòng, không hề phải giờ sách].

Cho nên, thí Pháp cho người khác, *[mà các bạn đừng nghĩ thí Pháp là thí Phật Pháp, mà Pháp là tất]*, thì bạn sẽ được thông minh trí tuệ. *[Đó ạ.]*

Vì sao tuổi già thì trí nhớ kém?

Do thể hội được như vậy nên tôi luôn đòi hỏi bạn bè một câu rằng, tôi nói: “Trí nhớ phải chẳng là tỷ lệ nghịch với tuổi tác có phải không?” Không phải! Thông thường đều nói sống càng già thì trí nhớ sẽ càng đi xuống. Nếu như sống càng già, trí nhớ càng giảm là kết quả, còn nguyên nhân ở đâu?

[Hai nguyên nhân, nhắc đi nhắc lại rồi đấy]

Vì quý vị không cần nó nữa

Còn gì nữa không?

Phiền não nhiều quá

Mỗi ngày đều mây đen dày đặc, nghĩ đến lúc không nghĩ được nữa thì thôi.

Cho nên trí nhớ của con người vì sao mà suy giảm? Quý vị không cần nó, lại thêm cả đồng phiền não đương nhiên là càng ngày càng suy giảm.

[Nghĩ nhiều quá, tham, gọi “Ủ mưu, ủ mẹo” nhiều quá rồi. Thế nên bây giờ nó, gọi bao phủ hết tất cả rồi. Cho nên cuối cùng thành ra là người già mới bảo là trí nhớ kém.

Bạn để ý nhé, thứ nhất là quý vị không cần nó nữa. Thì tôi vẫn nói là một số người già bị Alzheimer đấy, là bởi vì không phải làm gì, không phải động não gì nữa cả. Cũng như cái chân cái tay ấy, nếu như mà bạn không có cử động chân tay nữa thì chân tay teo. Không cử động thì chân teo, tay teo, các bộ phận khác đều teo. Và cuối cùng bạn không đi lại được nữa, bạn nằm một chỗ. Cũng vậy, nếu não bạn không sử dụng đến nó nữa, bạn không cần nó nữa, thì bạn sẽ bị teo não. Và đây chính là trong Tây y nói là teo não chính là dẫn đến Alzheimer. Cho nên bạn phải thường xuyên phải luyện tập cái não này.

Thứ hai là đấy ạ, phiền não quá nhiều: Thôi bây giờ biết rồi, trước mình sai rồi, thì bây giờ mình phải buông xuống thôi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Bạn xem, Thầy Lý Bình Nam 97 tuổi mà lúc giảng bài có cần lật sách không? Không cần. Đúng vậy, vì thế tôi từ lúc 25 tuổi bắt đầu tiếp thu những kinh điển Thánh Hiền cũng rất chăm chỉ học tập. Trí nhớ của tôi luôn luôn giữ ở mức độ như thế này.

[Cho nên các bạn nhớ nhé, các bạn phải luôn luôn rèn luyện cái bộ não này, các bạn không được quên. Mà muốn rèn luyện nó thì tôi đã giao cho cư sĩ ông là đánh cái bộ “Hỏi Đáp Trợ Niệm Lúc Lâm Chung”, chỉ có như thế tâm bạn mới định.]

Cho nên đích thực là bổ thí pháp có thể thông minh trí tuệ. Hơn nữa mỗi người đều có thể làm như vậy. Chúng ta nên biết, Mạnh Phu Tử nói với chúng ta: “Vua Thuấn là người như thế nào thì tôi là người như thế đấy”. Là người có học đều có thể như vậy, đó là Pháp thí.

Ba là: Bồ thí vô úy được mạnh khỏe trường thọ

Cuối cùng là bồ thí vô úy thì được mạnh khỏe trường thọ. “Vô úy” tức là làm cho người khác không còn lo sợ, đó gọi là vô úy. *[Chữ “úy” chính là sợ mà.]*

Chúng ta nêu ra 1 ví dụ chân thật nhất, ví dụ có thật nhất:

Singapore có một nữ sỹ 106 tuổi tên là Hứa Triết. Hứa Triết, bà không ngót giúp đỡ người khác tránh khỏi những đau đớn của bệnh tật, thậm chí những đau khổ trong cuộc sống, bà đều chủ động đi giúp họ.

Bà nói lúc bà năm mươi mấy tuổi mới học làm y tá. Tinh thần đó đã khiến chúng ta rất khâm phục. Bà luôn luôn giúp đỡ người khác, luôn luôn giải quyết những đau khổ cho người khác. Cho nên bà được cái gì? Mạnh khỏe, trường thọ. 106 tuổi đi bộ rất nhanh, nói chuyện rất có tinh thần, mọi người đều không ai nhìn ra là bà đã hơn 100 tuổi rồi. *[Đấy ạ, bố thí vô úy. Chăm sóc bao nhiêu người già, thì cuối cùng là được khỏe mạnh, Khang kiện, sống lâu.]*

Cho nên chân lý phải thông qua bản thân chúng ta đi ấn chứng, như vậy lòng tin của quý vị mới đủ.

[Đấy. Vừa mới nói là nhân quả việc bố thí mà muốn trị bệnh cho cha mẹ thì chúng ta đã học rồi, đến thứ 2 là trị mệnh cho cha mẹ như thế nào? Bác sỹ thì chịu, riêng trị mệnh thì bác sỹ chịu, Bác sỹ chỉ có thể trị được bệnh nhưng không trị được mệnh]

Thứ hai: Bố thí vô úy trị mệnh

Trước lúc tôi đến Úc Châu, ông nội của tôi lúc đó 84 tuổi, bị tai biến. Lúc ông bị bệnh là lúc nửa đêm. Chúng tôi nhanh chóng đưa ông đến bệnh viện, nhưng bác sỹ nói:

- Tám mươi mấy tuổi rồi chúng tôi không dám đụng đến dao kéo nữa. Nhưng vì toàn bộ huyết quản đều bị tắc (Thông thường bị tai biến là như vậy, là một đường, đó là toàn bộ huyết quản bị tắc nghẽn). Cho nên quý vị đợi mà lo hậu sự cho cụ.

Vì ông nội tôi vốn cũng không bị bệnh tim gì cả, đáng người cũng cao cao ồm ồm, nhìn có vẻ là thân thể khỏe mạnh nhưng thực ra là bệnh trạng đã xuất hiện rồi, chỉ là không chú ý đến mà thôi. Bởi vì thời gian đó ông nội tôi

cũng cảm thấy chóng mặt, thật không ngờ. Ông cũng không bị huyết áp cao, nên chóng mặt thì nghĩ là cảm cúm nên không phát hiện được ra bệnh này.

Phụ thân tôi và còn một vài cô chú nữa của tôi đều rất hiếu thảo. Đối diện với sự việc bất ngờ xảy ra, tôi thấy cha tôi và một vài người lớn đều hoảng hốt. Lúc đó tôi liền nói với ba tôi:

- Bố thí vô ý được khỏe mạnh, trường thọ, nay ba phải đưa cho con 5 vạn tiền và nhất định là phải tiền của ông. Bởi vì đem tiền của ông đi làm bố thí vô úy, sự giúp đỡ đối với ông mới trực tiếp.

Đương nhiên phụ thân tôi cũng rất tín nhiệm tôi liền đưa cho tôi. Sau đó tôi đến phòng hồi sức cấp cứu, tôi trao đổi với ông nội tôi. Tôi nói:

- Bây giờ người nghèo khổ, người đối diện với đói khát tương đối nhiều, chúng ta có còn chút sức để giúp đỡ họ.

Cuối cùng thì ông nội tôi gật đầu.

[Đấy mình phải làm sao để ông phát được cái ý này thì mới được. Còn nếu chúng ta làm hộ thì cuối cùng ông chỉ được có 1/7 thôi. Cho nên thầy Thái đến là phải nói với ông và ông đồng ý, ông phát ý. Đây ạ]

Cuối cùng ông nội tôi gật đầu, ông không thể nói được nữa. Tôi nhanh chóng cầm tiền đi làm cứu trợ thiên tai quốc tế, đi giúp đỡ một số người khốn khổ. Kết quả tại phòng hồi sức cấp cứu, ông nội tôi nằm 5 ngày, sau đó ông nội tôi chuyển đến phòng bệnh thường.

Cho nên thật đúng là quý vị nên đi ấn chứng. Sau đó ông được ra khỏi phòng bệnh phổ thông. Bác sỹ lại nói:

- Người tám mấy tuổi bị tai biến không thể đi lại được, quý vị phải có chuẩn bị trước.

Lúc đó tôi đã bỏ công việc để đến Úc châu học tập. Tôi bèn hẹn với ông nội tôi. Tôi nói:

- Lần sau cháu về lại, ông phải đi cho cháu xem đây”.

[Tức là động viên ông làm sao phải đi được]

Có hẹn trước với ông nội như vậy rồi, sau đó tôi đi vì Tịnh tông học viện đang bồi dưỡng rất nhiều giáo viên để hoằng dương học vấn của thánh hiền, nên tôi cũng mang theo một số tiền đến đó để bố thí, cũng dùng danh nghĩa của ông tôi để đóng góp vào số tiền đó. Vừa đúng ngày tôi quyên góp xong, tôi gọi cuộc điện thoại cho mẹ tôi thì mẹ tôi nói:

- Ông của con ngày nay đã đi được rồi.

Nên rất nhiều chân lý chúng ta phải tuyệt đối phải dùng tâm chí thành để đi cầu chứng. Thánh nhân tuyệt đối không thể nói vọng ngữ được.

[Cho nên là qua cái bài học của ông Tiến sĩ Thái nên tôi học tập đúng như thế khi mẫu thân tôi ốm.]

Đây, ngay từ đầu năm tôi đã nói cả nhà. Tôi bảo là năm nay số tử vi của cư sĩ Bà có gọi là tang môn bạch hổ, không cần thận năm nay nhà có tang.

Thế thì đến khi cụ bị bệnh khá là nặng. Bác sỹ nói là cụ bị viêm phổi rất lạ, không một kháng sinh nào cho cụ hết sốt, kể cả cái loại kháng sinh họ nói là cái loại kháng sinh dùng cho những người bị kháng kháng sinh, cũng không được.

Cuối cùng họ bảo:

- Thế này thì không khéo cụ bị lao.

Thử mắng tu, rồi thử đờm, rồi thử các kiểu, cuối cùng là thử lao tiềm ẩn.

Tôi phóng sinh rất nhiều. Ngoài ra là khi chuyển ngữ cái bộ “Quần thư trị yếu” ấy, tôi cũng dưng vào đấy để hồi hướng công đức cho cụ. Vì tôi nghĩ đến thầy Thái nói là chuyển được mệnh mà.

Hôm trước thì tôi có nhờ cư sĩ Tâm mua một chục cái chậu hoa hồng để dâng trước cửa. Để khi cụ nằm ở trong giường thì cụ vẫn nhìn thấy hoa hồng nở ở chỗ trước cửa kính. Khi cụ ốm không ai chăm sóc thì nó héo hết. Và bạn có nhớ là khi bệnh viện Đông Anh đã trả cụ về và nói rằng là không thể cứu được.

Đấy, cái điều ấy các bạn đều biết. Thì lúc ấy tôi nỗ lực phóng sinh, nỗ lực làm công đức phước thiện hồi hướng cho mẹ, mà đây đúng là tiền của cụ thật vì trước của cụ cho tôi, tôi giữ lại thôi. Và được cái là khi mà cụ vẫn còn tỉnh, tôi hỏi cụ vậy mẹ có đồng ý con trích ra, để đi từ thiện giúp người không? Cụ bảo:

- Có.

Thế rồi một số những cái lần khác cụ lại đều phát tâm thật, thế lúc đấy cụ nặng rồi thì không hỏi được nữa thì tôi tự làm.

Tôi lại nói tiếp, thế thì hôm đấy thì tự nhiên lúc tôi dậy, chuẩn bị đi trực cụ thì tôi thấy cái chậu có hai bông hoa hồng cao, mọc lên như thế này, mà màu hồng đẹp lắm, mà nó nở tươi rói. Tôi mới nói:

- Lạ nhỉ, hôm nay hai cái bông hoa hồng này nó lại nở trở lại, mà nó tươi rói lên, màu phấn hồng mà thơm.

Khi tôi đến thì tôi cũng thấy chị tôi bảo là hôm qua chị cũng thấy có một cái giấc mộng là mẹ nhất định sẽ khỏi, sẽ qua được, mà tôi nói thật với bạn là lúc đấy là đang gọi là chán nhất đấy.

Thì đúng cái hôm đấy, cái hôm mà 2 bông hoa hồng nở ấy bạn ạ, và chị tôi nói là thấy một cái giấc mộng là mẹ khỏe trở lại... Thì chúng tôi nhận được cái kết quả cuối cùng của viện lao là cụ không hề bị lao tiềm ẩn. Đó!

Chồng tôi lòng tin không sâu vào những cái chuyện phóng sinh này đâu. Bây giờ chính thức chồng tôi khẳng định:

- Cái câu chuyện mà Tiến sĩ Thái nói về chữa bệnh cho ông Tiến sĩ Thái là quá đúng. Vì bà ngoại nhà mình là một cái mình chứng rất rõ rệt là trị mệnh được cho người thân bằng cách phóng sinh và công đức phước thiện.

Bạn bảo còn cái việc gì lớn hơn cái việc phóng sinh? Còn cái việc gì lớn hơn cái cuốn Quân Thư Trị Yếu đấy? Bởi vì cái cuốn Quân Thư Trị Yếu đấy mà bắt đầu được ban

hành ra, thì cái Kiến Trúc Thượng Tàng là được thay đổi, thì nhất định nếu thay đổi một cách quyết liệt, đương nhiên nó phải có thời gian dần dần, thì nhất định là sẽ tiến tới theo cái hướng là “Đêm ngủ không cần đóng cửa, ngoài đường không ai nhặt của rơi”. Ngoài ra thì chúng ta lại tiếp tục chia sẻ cái bộ gọi là Đường Đến Hạnh Phúc này để làm cho cái cơ sở hạ tầng nữa.

Cho nên đây là một cái kinh nghiệm mà tôi thấy mình thật là có phước khi gặp được đạo Thánh hiền, pháp của Hòa thượng, và giảng giải Đệ Tử Quy của Tiến sĩ Thái Lễ Húc.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 112

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đang học chánh văn 7-1 “Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước” (Nguyên văn “Thân hữu tật được tiên thường”). Chánh văn này có hai ý ại:

- 1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?*
- 2. Trị “Mệnh” cho cha mẹ thế nào?*

Vì bác sĩ thì chỉ chữa được bệnh, mà không chữa được mệnh. Cho nên muốn trị mệnh cho cha mẹ thì phải bố thí vô úy. Chúng ta đã nghe câu chuyện của Tiến sĩ Thái kể về việc ông Tiến sĩ Thái bị bệnh nặng khó qua khỏi. Bác sĩ cũng bảo rằng “Gia đình nên chuẩn bị sẵn để lo hậu sự cho cụ đi ại”. Tiến sĩ Thái đã trị mệnh cho ông nội bằng cách giúp người nghèo, cúng dường vào việc hoằng dương văn hóa truyền thống thì cuối cùng ông Tiến sĩ Thái đã khỏi bệnh.

Vâng ại. Hôm nay, chúng ta sẽ tiếp tục nghe Tiến sĩ Thái giảng chánh văn 7-2: Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước.

Ngoài việc trị bệnh cho cha mẹ, còn phải trị mệnh cho họ nữa, mà thành công, đấy ại. Chứ không phải không thành công. Bởi vì bạn phải hiểu là khi cái tâm này mình chuyển, mà mình thật sự làm các công việc phúc thiện một cách thật lòng thì đất trời còn cảm ứng.

Hôm trước vừa kể với các bạn cái câu chuyện về Lý Trung đấy ại. Khi ông thực hiện “Hạnh hiếu” đấy, thì đến

khi động đất thì cái tâm chán của động đất đến nhà ông nó chẻ ra thành hai ngách, nó đi sang thành hai đường.

Sao lại không chuyển được mệnh? Viên Liễu Phàm, đáng nhẽ ông 53 tuổi thì ông chết vậy mà cuối cùng ông đến 74 tuổi cơ mà. Cho nên đây là một cái bài học để cho chúng ta noi gương đấy mà làm theo. Chúng ta sẽ tiếp tục.]

Lúc một người bổ thí vô úy càng nhiều thì thân thể mới có thể càng mạnh khỏe.

[Cho nên lần này bệnh dịch thì chúng ta sẽ tiếp tục phóng sinh. Chúng ta chuyển sang..]

7-2. “Trú dạ thị, bất ly sàng” (Ngày đêm hầu, không rời bước)

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đó là một kiểu tâm chí thành của người con hiếu được biểu hiện ra bằng hành vi. Đương nhiên, thân thể quý vị nếu như không khỏe lắm cũng không nên gắng sức quá. Lúc nên nghỉ ngơi thì nên nghỉ ngơi một lúc. Nhưng chỉ cần khi cha mẹ cần quý vị thì lập tức quý vị biết được là được rồi. Quý vị cũng có thể ngủ bên cạnh, rồi lấy một sợi dây cột lại. Chỉ cần cha mẹ quý vị khi kéo một cái là quý vị liền tỉnh dậy.

[Chứ không phải là ngày đêm hầu không rời bước tức là bạn ở bên cạnh bạn cứ thức suốt như thế này là cuối cùng đến lúc là bạn không ngủ được, hai ba hôm bạn ốm lăn đùng ra, thế cuối cùng thì ai chăm bố mẹ? Cho nên thầy Thái bảo chỉ cần bạn nằm bên cạnh thôi, cha mẹ bạn có thể

yếu không gọi được. Thì lúc đấy là, chỉ cần là buộc cái sợi dây, kéo kéo một cái là biết. Đấy ạ.

Ngoài ra thì lúc trước thì tôi cũng có lắp cái chuông cho cụ. Là đây, ví dụ như là con ở nhà dưới, mẹ với lại cô giúp việc ở nhà trên, ví dụ như thế. Hoặc con ở nhà trên, mẹ, cô giúp việc ở nhà dưới, nếu cần mẹ bấm. Nhưng mà cái trí tuệ của cụ bị Alzheimer không nhớ được.

Thế thì đây thầy Thái nói:] Nếu mà bị bệnh đây thì quý vị cũng có thể ngủ bên cạnh rồi lấy một sợi dây cột lại, chỉ cần cha mẹ quý vị khi cần kéo một cái quý vị liền tỉnh dậy. Chúng ta nên hiểu được sự biến thông. Quý vị không nên nói Hán Văn Đế cũng không ngủ, ta cũng nên học tập. Không cần phải như vậy.

[Tại sao phần đông chúng ta phước không đến mà chỉ có họa? Vì bạn toàn đi ngược với Đệ Tử Quy, Đệ Tử Quy dạy bạn là “Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước, ngày đêm hầu không rời bước”. Nhưng mà các bạn thì sao ạ?

Các bạn sẵn sàng bỏ cha mẹ mình mà, đưa vào Viện Dưỡng Lão đường là nhanh nhất. Còn đối với con chó, con mèo hay con chim, con cá thì bạn còn phải chăm sóc.

Tôi vừa nói với các bạn Tiến sĩ Thái nói khi trị bệnh thì phải hiểu cha mẹ mình, cái tâm sự này cần cái gì, cái mong muốn cái gì. Thậm chí là một người bác sỹ ở bệnh viện Vũ Hán đã đẩy một cụ ông đi ra ngoài để ngắm hoàng hôn cơ mà.

Bây giờ, tôi sẽ chia sẻ với các bạn một cái bài hôm trước mà đã nói:]

Cụ già đơn độc ra đi ở viện dưỡng lão để lại bài thơ khiến bao nhiêu người rơi nước mắt

Có một ông già nua ốm yếu đơn độc trong viện dưỡng lão của Australia, chẳng ai để ý tới ông già ốm yếu và phiền phức này. Rồi một ngày ông ra đi, người ta tìm thấy một tấm giấy nhàu nát và quý giá. [Đấy ạ, bố mình ra đi có ai cần biết đâu]

Trên đó là một bài thơ tự sự về cuộc đời của Ông Mark Fiser đã trải qua, chỉ trong vài dòng ngắn ngủi, ông đã ghi lại được câu chuyện của cả cuộc đời mình, từ khi sinh ra, trưởng thành cho đến khi già yếu và trở nên cô độc.

Bài thơ chạm tới trái tim của bất kỳ người đọc nào, bởi bao nỗi cay đắng, ngọt bùi mà ông trải qua, cũng là điều mà mỗi chúng ta phải trải nghiệm, chúng ta sẽ đều lặng khóc không hấn chỉ cho ông già mà cho chính mình.

[Các bạn ở đây có những bạn có tuổi các bạn lưu ý nhớ. Các bạn hãy nghĩ đến rồi các bạn sẽ đến một ngày như thế này và các bạn sẽ tổng kết lại cuộc đời của mình. Tôi mong rằng các bạn sẽ không bị vướng vào những cảnh như cụ già Viện Dưỡng lão đường này. Nhưng các bạn sẽ thấy ông ý đã cô đọng lại toàn bộ cuộc đời của ông ý, xem có giống chúng ta không?]

“Bài thơ nhanh chóng trở thành một hiện tượng toàn cầu không phải bởi nghệ thuật ngôn từ, mà cốt là vì trái tim của ông già ngoài 80 gửi gắm trong từng con chữ, từng câu thơ.

ÔNG GIÀ GÀN DỞ

*Cô thấy gì hồi cô y tá?
 Cô nghĩ gì khi nhìn thấy tôi,
 Một ông già gàn dở chẳng còn sáng suốt,
 Cùng thói quen lẩm cẩm và đôi mắt hướng về xa xôi?*

*Luôn rơi vãi thức ăn và chẳng bao giờ thêm nói,
 Để cô phải lớn tiếng kêu than: "Ông hãy cố một lần".
 Cũng chẳng quan tâm tới những việc cô làm,
 Còn thường xuyên đánh mất chiếc giày hay chiếc tất.*

*Không quan tâm để mặc việc cô làm;
 Từ tám táp đến bốn ăn, ngày này qua ngày khác;
 Đó phải là điều mà cô nghĩ hay không?
 Đó phải là điều mà cô thấy hay không?*

*Xin hãy mở mắt ra nhìn tôi, cô gái trẻ;
 Tôi sẽ kể cô nghe câu chuyện cuộc đời mình:
 Thuở lên mười tôi cũng có mẹ có cha;
 Có anh chị em yêu thương luôn bên cạnh;*

*Rồi mười sáu tuổi với đôi chân có cánh;
 Mơ mộng một tình yêu đẹp để cho cuộc đời;
 Chú rể hai mươi cùng trái tim cháy bỏng;
 Vẫn còn nhớ lời nguyện thề tôi đã giữ bao năm;*

*Khi hai năm tôi được làm cha đứa trẻ;
 Trách nhiệm đây mình để dạy dỗ con tôi;
 Và giữ một mái ấm gia đình luôn hạnh phúc.
 Tuổi ba mươi với sức trai bùng cháy;*

*Chở che gia đình gắn bó mãi dài lâu;
Tuổi bốn mươi đàn con đã trưởng thành;
Và chúng lại bay xa nơi tổ ấm;
May vẫn còn có người vợ thân thương.*

*Tới năm mươi lần nữa lũ trẻ lại trở về;
Một lần nữa tôi lại thấy tình yêu nơi đàn cháu nhỏ;
Nhưng những ngày tối đen đã vội vàng ập xuống;
Vợ thân yêu của tôi đã vội vã qua đời”.*

[Bạn phải nghĩ đến không phải bây giờ bạn còn có cả hai người, thì bạn cứ bình tĩnh hưởng thụ cuộc sống, mà không hề nghĩ đến rằng nếu như bạn không chịu dạy cho con cái thì đến lúc một người ra đi thì làm sao ạ?

*“Nhưng những ngày tối đen đã vội vàng ập xuống;
Vợ thân yêu của tôi đã vội vã qua đời.
Nhìn vào tương lai tôi rùng mình sợ hãi;
Những đứa trẻ tôi nuôi chẳng thể của riêng mình”.*

Cho nên ngày xưa tôi vẫn thấy cụ ông tôi cứ nhắc mẹ tôi mãi một câu này mà tôi cứ nghe được: "Sinh ra đấy, nuôi dạy đấy, nhưng không coi là của mình". Và khi bạn đã xác định điều đấy rồi, xác định đến mức cao nhất rồi thì chúng nó có hiếu, chúng nó có phước. Còn nếu không tôi đã không coi là của riêng mình rồi, tôi đã chấp nhận cái sự thật này rồi vì cuộc đời rồi sẽ đến như vậy. Tôi sẽ không đau khổ, đây là vận duyên buông xuống.]

*“Giờ tôi đã là một ông già của tự nhiên tàn khóc;
Tuổi già đến quá nhanh như một trò đùa;*

Thân xác cũng suy tàn, sức sống cũng ra đi”.

[Cho nên các bạn 60 tuổi đừng phàn nàn rằng tại sao bây giờ sức khỏe mình yếu? Vì bộ máy này nó đã đến lúc trung tu rồi, rồi đại tu, rồi đến lúc cát bụi phải trở về với cát bụi thôi. Nếu bạn không quyết tâm tu tập thì bạn chết không có dễ, gọi là không có “Thiện chung”, bạn cũng không thể vãng sinh được Tây Phương Cực Lạc.]

*“Nhưng nằm đó một trái tim trong đá lạnh;
Một thanh niên trai tráng trong thân xác già nua,
Một lần nữa sự sống trong tôi lại bùng lên mạnh mẽ;
Tôi nhớ lại những niềm vui và cả những nỗi đau
buồn;*

Tôi đang yêu, đang sống, cuộc sống lại bắt đầu;

*Tôi nghĩ tới đời người ngắn ngủi và qua nhanh;
Chấp nhận sự thật rằng chẳng có gì vĩnh cửu;
Vây người ơi xin đôi mắt hãy mở ra,
Và nhìn này một ông già không gàn dở;
Lại gần đây và hãy nhìn tôi”.*

[Cuối cùng thì sao ạ? Khi ông bỏ cái Viện Dưỡng Lão đường ở Úc ra đi thì ông đã chết. Và khi ông chết thì đây như đầu tiên đã giới thiệu với các bạn người ta tìm thấy trong túi áo của ông một tờ giấy nhàu nát, vàng ố có ghi lại cái bài thơ này.]

“Có lẽ người già luôn có những điều bí ẩn. Sự trải nghiệm cuộc đời đã khiến họ hiểu được lẽ vô thường và sự sống sẽ luôn tái sinh”.

[Nhưng tôi thật sự chúc mừng cho cụ già này, bởi vì trong tất cả những cái đau buồn đấy, cuối cùng thì cụ sao ạ? Đây bạn hãy nhìn nhé:

“Một lần nữa sự sống trong tôi lại bùng lên mạnh mẽ”;

Chứ không còn là một cái trái tim trong đá lạnh nữa.]

“Tôi nhớ lại những niềm vui và cả những nỗi đau buồn;

*Tôi đang yêu, đang sống, cuộc sống lại bắt đầu;
Tôi nghĩ tới đời người thật ngắn ngủi và qua nhanh;
Chấp nhận sự thật rằng chẳng có gì vĩnh cửu”;*

[Bắt đầu buông được xuống.]

*“Vậy người ơi xin đôi mắt hãy mở ra,
Và nhìn này một ông già không gàn dở;
Lại gần đây và xin hãy nhìn tôi.*

Bài thơ mộc mạc giản dị. Những tự sự chân thành về cuộc đời con người của ông lão cô đơn đã lấy đi bao nhiêu nước mắt của mọi người”.

[Có con không? Có con. Có cháu không? Có cháu, đầy đủ hết. Cuối cùng trở thành ông lão cô đơn.]

*“Người ta như thức tỉnh và thấy rằng cuộc đời này thật là ngắn ngủi. Thế nên hãy dành cho cuộc sống nhiều tình yêu thương để những giá trị tốt đẹp còn mãi mãi”.
(Thiên Cầm)*

[Hãy nhớ đến rằng nếu bạn không quyết tâm vượt luân hồi, bạn không thể buông xuống vạn duyên, thì bạn hãy nhớ cái cảnh của ông già kia, mà tôi vừa đọc lại, ông đã ôn lại hết. Và cuối cùng thì chúc mừng ông cũng đã buông xuống được.]

Chúng ta đã nghe bài về nghịch cảnh rồi, chúng ta sẽ nghe một cái bài về thuận cảnh, để bạn học tập xem khi cha mẹ ốm thì chúng ta nên làm thế nào. Một câu chuyện trong “An Sĩ Toàn Thư”:

“Thôi Miện từ nhỏ hết sức hiếu thuận, cha ông qua đời từ khi ông còn tám bé, mẹ ông vì quá đau lòng khóc lóc đến nổi mù cả hai mắt. Thôi Miện bán cả ruộng vườn đi khắp nơi tìm thầy hay thuốc tốt về để chữa trị cho mẹ, nhưng danh y được mời đến đều lắc đầu, bó tay không chữa được”.

[Đấy ạ, bạn thử hỏi lại bạn xem nếu bạn học hiếu rồi, liệu bạn có dám là bán nhà, bán cửa đi để lo thuốc cho cha mẹ không? Đấy ạ. Lần trước tôi có chia sẻ với bạn là: Qua cái cảnh mà Cụ ốm thì tôi có nói với các con tôi là như thế này:

- Bây giờ nếu như mà cha mẹ ốm không phải một ngày, mà cha mẹ ốm lâu thì các con làm thế nào?

Bởi vì ốm một ngày, một tháng, để, vẫn có thể nghỉ phép để trông. Các bạn đã thấy có những cụ bị Alzheimer nằm đến năm bảy năm cho đến mười năm. Tôi hỏi Cư sĩ Trung như thế, thì Cư sĩ Trung trả lời tôi là, lúc đầu thì nói là:

- Con sẽ nghỉ phép, con sẽ nghỉ bù.

Bảo:

- Ủ, thế bây giờ hết phép, hết bù rồi bố mẹ vẫn cứ ồm thì con làm thế nào?

Thế anh ấy bảo là:

- Con sẽ xin nghỉ việc để chăm bố mẹ.

Ủ, về lý, tôi bảo:

- Bây giờ nếu nghỉ việc thì lấy gì ra mà sống? Mà nuôi vợ nuôi con?

Thì đến lúc đấy bắt đầu là bí. Thì Anh ấy bảo là:

- Vậy thì con sẽ bán căn hộ 1108 đi để chăm bố mẹ.

Tôi bảo:

- Đây là căn hộ 1108 vốn của bố mẹ, nhưng giả sử như nếu như con không có cái căn hộ 1108 ấy thì con làm thế nào?

Thì cuối cùng anh ấy bảo:

- Vậy thì con bán cái nhà con đang ở đi?

Bảo:

- Thế thì vậy ở đâu?

Anh ấy bảo là:

- Vậy thì con sẽ đi thuê.

Tôi bảo:

- Được! Đã nghĩ đến đấy là được, là bởi vì sao? Bởi vì còn người thì còn của, mà còn phước thì còn ra tiền. Chỉ sợ hết phước thì mười cái nhà cũng mất.

Đó ạ, cho nên đây bạn nghe thấy đấy:

«Thôi Miện bán cả ruộng vườn đi khắp nơi tìm thầy hay thuốc tốt về chữa trị cho mẹ. Nhưng các danh y được mời đến đều lắc đầu bó tay không chữa được».

Lần trước khi đưa mẹ tôi về nhà, từ bệnh viện về nhà cũng thế. Nói thật với các bạn là một cô giúp việc ấy là 12 triệu một tháng, chưa kể ăn ở tại nhà mình. Tiền tập phục hồi chức năng thì khoảng 10 triệu một tháng. Ngoài ra thì một số các chi phí về thuốc men khác, rồi là các thứ khác nữa thì cũng tầm khoảng 30 triệu một tháng. Thế thì anh chị em cũng có ngồi với nhau và có nói với nhau rằng là:

- Vậy nếu như mà không còn tiền nữa thì liệu rằng là tính làm sao đây?

Tôi bảo:

- Chả sợ, các con đều có một hai nhà, vậy sao không bán đi để mà có thể lo cho mẹ được.

Thế là tất cả anh em đều thống nhất điều đấy, đây là một cái điều mà tôi cho rằng là cụ lúc trẻ có tu phước rồi cho nên lúc già có phước.

Chúng ta sẽ tiếp tục:]

“Từ khi mẹ trở nên mù lòa, mỗi ngày Thôi Miện đều lo phụng dưỡng hết lòng, chỉ thành cung kính, chăm lo tất cả mọi vấn đề sinh hoạt hàng ngày của mẹ, lúc nào cũng nghiêm cẩn hết mực, không bao giờ thay đổi.

Từ những thứ như y phục, đồ ăn, thức uống và tất cả mọi nhu cầu thiết yếu trong đời sống hàng ngày của mẹ, Thôi Miện đều tùy theo thời tiết trong năm mà thay đổi sao cho thích hợp, lúc nào cũng làm cho mẹ cảm thấy vui vẻ, thoải mái, không thiếu thốn thứ gì. Những ngày thời tiết tốt đẹp, Thôi Miện dìu mẹ ra ngoài, đi hóng mát, hít thở không khí trong lành của trời đất, tận hưởng những làn gió mát thoang thoảng hương thơm của mạ non”.

[Lần trước khi tôi đọc đến đây tôi cũng cảm thấy là mình có lỗi với mẫu thân, là khi Mẫu thân đòi đi chơi sao mình không chịu đưa đi nhỉ? Tôi nghĩ tôi quán xét mãi bởi vì Thôi Miện còn làm được như thế cơ mà. Sau đấy thì tôi bắt đầu tôi nghĩ lại là: Nhưng mà có một điểm khác. Tức là mẫu thân của mình thì lại bị cái bệnh nó gọi là gần như là trầm cảm, nên các bạn đã từng giúp tôi chăm sóc Mẫu thân các bạn biết đấy ạ. Đặc biệt Cư sĩ Yên ạ. Cụ suốt ngày đòi đi chơi, thậm chí là nhiều khi mưa cụ cũng đòi đi, nắng chang chang cụ cũng đòi đi, vậy thì không được.

Từ lúc ấy bắt đầu tôi mới yên tâm. Tức là thỉnh thoảng đưa mẹ đi ra ngoài đi dạo, có, nhưng không phải là thỏa mãn tất cả mọi cái yêu cầu vì tùy từng con người, và tùy từng thể trạng rồi bệnh trạng của từng người.

Đấy nhớ, bạn thấy nhớ:]

Một là: Bán nhà, ruộng vườn đi để lo chữa trị thuốc cho mẹ.

Hai là: Phụng dưỡng hết lòng, chí thành cung kính, chăm lo tất cả các cái vấn đề về sinh hoạt hàng ngày của mẹ, lúc nào cũng nghiêm cẩn hết mực, không bao giờ thay đổi. [Đó ạ.]

Thứ ba là: Những khi mà thời tiết mà tốt đẹp thì dìu mẹ ra ngoài để đi chơi. [Đó!]

“Tuy hai mắt của Mẫu thân đã mù không thể thưởng thức được phong cảnh đẹp như trong tranh của làng quê yên bình, nhưng Thôi Miện đi bên cạnh miêu tả cảnh vật bên ngoài cho mẹ nghe, làm cho mẹ ông cũng có cảm giác như đang được tận mắt thưởng thức. Mỗi ngày, trước khi đi ngủ, Thôi Miện luôn giành thời gian kể cho mẹ nghe những việc xảy ra trong ngày, để bà không có cảm giác tách biệt với mọi sinh hoạt xã hội”.

[Ngày nay thì sao ạ? Lần trước chia sẻ với bạn về cái câu chuyện của cái cô nhà báo ý, mà khi cô ấy sống ở cái căn phố mà giành cho người già ở bên Pháp ấy, thì khi cô ấy thấy cảnh các cụ già cô đơn như thế thì cô rất là thông cảm, thế nhưng mà cô ấy nói sao ạ? Ngay ở Việt Nam bây giờ, không phải đến Viện Dưỡng Lão Đường, mà người già bị cô đơn ngay chính trong ngôi nhà của họ. Không ai hỏi chuyện, không ai nói một câu, chỉ có cơm hai bữa là xong, mà nếu có nói chuyện thì rất khó chịu. Ở đây thì sao ạ?]

“Mỗi ngày trước khi đi ngủ, Thôi Miện luôn giành thời gian kể cho mẹ nghe những sinh hoạt trong ngày để bà không có cảm giác là cách biệt với mọi sinh hoạt của xã hội.

Về sau Thôi Miện làm quan ngày càng thăng tiến, xong lúc nào cũng vẫn giữ hết mực cung kính đối với mẹ

già, luôn tự mình chăm sóc, phục dịch mọi sinh hoạt hàng ngày chứ không bao giờ để cho gia nhân làm thay”.

[Đấy, ông làm quan to như thế rồi, mà ông luôn luôn tự mình chăm sóc phục dịch mọi sinh hoạt hàng ngày cho mẹ, chứ không để cho gia nhân làm thay. Cho nên phước báu của ông là gì? Là ông làm quan ngày một thăng tiến. Còn mình thì không đẩy bố mẹ vào Viện Dưỡng Lão Đường cũng là may rồi! Ở nhà thì sao? Cha mẹ ốm thì để đấy cho một người giúp việc, cũng là hiếu lắm rồi đấy, thế là cho là tốt lắm rồi đấy. Chứ không nghĩ đến rằng là phải “Luôn tự mình chăm sóc phục dịch mọi sinh hoạt hàng ngày chứ không bao giờ để cho gia nhân làm thay”.

Ở đây một số bạn đã giúp tôi chăm sóc cụ, thì phải nói là chị dâu tôi rất khâm phục, bảo:

- Tất cả các đồng tu ở Đạo tràng của em đến, không có một người nào lại bảo là sợ phân hay sợ nước tiểu cả, đều là trực tiếp tay làm cho cụ.

Mà tôi cũng thế. Cho nên cái cô giúp việc ở nhà tôi cô ấy cũng phục lẫn luôn! Cô bảo:

- Em đi rất nhiều nhà, nhưng phần lớn con cái không bao giờ thò tay vào những việc đấy, nhưng mà ở đây thì em thấy các anh các chị đều coi như là sẵn sàng vào làm hết, từ làm vệ sinh cho cụ, rồi từ cụ đi đại tiện, tiểu tiện là chùi, là rửa, là lau, làm được hết.

Chính đấy cũng là một cái điều mà anh chị em tôi cảm thấy rằng là cô ấy không bắt nạt được mình. Đấy à! Cho nên tôi tin là các bạn ở trong đạo tràng của chúng ta, với mẫu thân của tôi các bạn còn giúp được như thế, thì đối

với cha mẹ của các bạn thì tôi tin là các bạn sẽ làm được tất cả những việc này, chứ không cần phải là cho người giúp việc làm thay.

Chúng ta tiếp tục:]

“Ngoài ra ông còn tự tay trồng rất nhiều loại cây ăn trái trong vườn nhà mình như đào, mận, quýt, do đó mà suốt bốn mùa trong năm, lúc nào cũng có trái cây ngon ngọt để dâng mẹ”.

[Đây ạ, điều này thì tôi chả làm được vì cái vườn nhà tôi nó cứ khô héo suốt.]

“Sau khi mẹ già trăm tuổi, Thôi Miện lại phát tâm ăn chay trường, tụng kinh, niệm Phật, hồi hướng phước lành cầu cho Mẫu Thân được vãng sinh về Tịnh Độ. Bởi suốt một đời, Thôi Miện luôn nêu cao tấm gương hiếu hạnh, nên con cháu của ông cũng đều rèn luyện nhân cách hơn người”. [Đây chính là dạy con bằng “Thân giáo”]

Thôi Miện làm quan đến chức Trung Thư Thị Lang, [Trung Thư Thị Lang này đã đến Tể tướng chưa ạ? À, là tương đương Thứ Trưởng, vâng ạ,] con trai thì được làm đến Hữu Phủ, là một trong những Danh tướng thời bấy giờ. (Trích: Đức Dục Cổ Giám)

[Đây là một tấm gương hiếu thuận, cho nên tại sao mà thời ngày xưa thì lại những cái tai nạn, họa hại nó ít thế? Còn thời ngày nay của chúng ta thì tai nạn, họa hại cứ đến ầm ầm. Bởi vì như Hoà Thượng nói, là cái gốc của Đạo đức, cái gốc của Nho giáo thì đã bị mất đi cách đây hai trăm năm rồi, do Từ Hi Thái Hậu phế bỏ. Vậy thì bây giờ

trong công nghiệp thì có biệt nghiệp, các bạn đã được gặp Đạo Thánh hiền, thì các bạn phải nỗ lực, cố gắng.]

Câu chuyện thứ hai

“Thiền sư Tông Trách sống vào đời Tống, người Tùng Dương tỉnh Hồ Bắc, từ nhỏ đã sớm mồ côi cha, Mẹ thầy là Trần Thị hiền lương đưa thầy về nương nấu với người cậu, nuôi dưỡng lớn khôn.

Thuở thiếu thời thầy thông suốt sách Nho, đọc hiểu khắp sách vở thế gian. Năm 29 tuổi, Thầy nhận ra được sự vô thường của kiếp người, liền lập chí nghiên cứu và thực hành Phật pháp. Từ đó tìm đến Thiền sư Viên Thông Pháp Tú ở chùa Trường Lô thuộc Trân Châu để xin xuất gia tu học, tham cứu thông suốt nghĩa lý huyền diệu, thấy rõ tông yếu.

Sau đó thầy nghĩ đến ân sâu nuôi dưỡng dạy dỗ của mẹ, muốn tìm cánh báo đáp, liền đón mẹ về ở, cùng ở trong chùa, sửa dọn một căn phòng để bà ở phía Đông Phương Trượng, sớm chiều đều sang hầu hạ, phụng dưỡng mẹ”.

[Trường hợp này là giống ai hả các bạn, bạn nào biết không ạ? Trường hợp này là giống ai ạ? Đúng rồi ạ. Lão Hòa Thượng Hải Hiền ạ! Vâng ạ, mà đây là mồ côi cha đây ạ, mẹ thì là đưa Thầy về để nương nấu với người cậu để nuôi dưỡng lớn khôn rồi, vậy mà đến khi học đạo rồi thì quyết tâm đưa mẹ về, dù có xuất gia đi tu cũng đưa mẹ về để phụng dưỡng.]

“Ngoài việc lo cung phụng về vật chất đầy đủ ra, thầy còn khẩn thiết khuyên nhủ hướng dẫn mẹ chuyên tâm niệm Phật cầu vãng sinh Tây phương Tịnh Độ. Mẹ thầy tin nhận

lời thầy, hết lòng tu tập theo Pháp môn Tịnh Độ. Bảy năm sau, mẹ thầy an nhiên Vãng sinh trong tiếng niệm Phật.

Thiền sư còn có một chúc tác gọi là “Khuyến Hiếu Văn” lưu truyền hậu thế, [(khuyến người giữ Hạnh Hiếu)]. Toàn bộ bài văn có 120 thiên, 100 thiên đầu nói rõ cách phụng dưỡng cha mẹ bằng vật chất, 20 thiên sau thì hướng dẫn việc nên khuyên cha mẹ thực hành pháp môn Tịnh Độ, cầu được vãng sinh Tây Phương Cực Lạc. Cách báo hiếu trọn vẹn như Ngài dạy trong văn này chính là ý nghĩa báo hiếu mà tất cả những người con Phật phải noi theo”.

[Đó ạ. Còn nhà Nho thì dạy bạn 3 điều: Dưỡng phụ mẫu chi... chi gì ạ? Chi thân, mời Minh Anh ạ! Con nói to “Dưỡng phụ mẫu chi thân” Đúng! Là phụng dưỡng cho cái thân thể này của cha mẹ được luôn luôn mạnh khỏe. Vâng. Đúng rồi Dưỡng phụ mẫu chi Tâm, là làm sao cho cái tâm của cha mẹ lúc nào cũng an vui. Còn dưỡng phụ mẫu chi chí chính là nuôi dưỡng cho cha mẹ cái chí để vãng sinh Tịnh Độ đấy.

Chúng ta tiếp tục đến

CHÁNH VĂN

7-3. “Táng tam niên, thường bi thiết” (Tang ba năm, thường thương nhớ)

Đây là chỉ cho cha mẹ đã qua đời rồi.

Thứ nhất: *Đối đãi cha mẹ phải thế nào?*

“Táng tam niên”: Trong hiếu kinh có một đoạn giáo hóa rất quan trọng đề cập đến:

1- Khi ở chung thì rất cung kính

2- Khi nuôi nấng thì rất vui vẻ

[Đấy ạ, bạn xem bạn có cung kính không, có vui vẻ không ạ?] Chúng ta dùng tâm cung kính, dùng tâm làm cho cha mẹ hoan hỷ để phụng dưỡng cha mẹ.

3- Khi bệnh hoạn thì rất lo lắng

4- Khi tang sự thì rất thương xót

Lúc làm tang sự chúng ta nên cảm hoài ân đức của cha mẹ.

5- Khi tế lễ thì rất trang nghiêm

Lúc tế lễ phải rất là nghiêm túc, trang trọng, không quên lời cha mẹ dạy dỗ. Đó là bổn phận một người con hiếu phải làm tròn. Cho nên lúc tang lễ chúng ta nên làm cho nghiêm túc, trang trọng, không nên ồn ào, náo nhiệt.

[Đấy ạ, thầy có dặn là “Không nên ồn ào náo nhiệt” bạn nhé. Không có thì chúng ta mà không học thì, phần lớn ý, là khi bắt đầu tang sự của cha mẹ là kèn trống là um hết cả lên, ò e í ỏi. Thì những cái này thì trong cái hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung chúng ta biết là hoàn toàn không nên làm. Cho nên thầy nói làm sao ạ?]

Không nên ồn ào, náo nhiệt. Có nơi tổ chức tang lễ còn mời cả đám người đến để khóc giùm, *[khóc thuê đấy ạ]* như vậy có ý nghĩa gì không? Làm gì có ý nghĩa gì. Lễ ra ân đức của cha mẹ phải luôn luôn ghi nhớ trong lòng.

Hơn nữa Âu Dương Tu có một lời dạy rất hay “*Tế nhi phong bất như dưỡng chi bạc giã*” (Tức là “Cúng giỗ dù có

hậu đến mấy cũng không bằng phụng dưỡng một cách đơn bạc”).

[Không có thì người xưa vẫn nói làm sao ạ? “Còn sống thì chẳng cho ăn, đến khi lúc chết thì làm văn tế ruồi”.]

Tế lễ có tốt đến mấy cũng không bằng lúc cha mẹ sinh tiền phụng dưỡng cho tốt càng có ý nghĩa hơn. Lúc sống không phụng dưỡng, lúc chết rồi lại bỏ tiền ra cho nhiều để cúng giỗ, đó thật là điên đảo quá rồi.

[Thậm chí là cúng giỗ thật nhiều để mong làm sao cha mẹ chết thì phù hộ cho mình, thế còn lúc sống thì bất hiếu.]

Cho nên chúng ta ngày nay, cha mẹ còn sống khỏe phải vô cùng trân trọng, trân quý phụng dưỡng cha mẹ cho tốt. Cha mẹ mất rồi chúng ta cũng cảm thấy được yên lòng, được an ủi vì chúng ta đã tận lực rồi.

Ngày xưa có một câu danh ngôn: “*Cây muốn lặng mà gió chẳng dừng, con muốn báo hiếu mà cha mẹ không đợi*”. Những tiếc nuối như vậy tuyệt đối không nên để xảy ra với bản thân chúng ta nữa.

[Cho nên tôi thấy tôi gặp Đạo thánh Hiền là quá may! Nhiều người gặp đạo Thánh hiền xong rồi cứ khóc suốt, là sao ạ? Vì quá ân hận là đối với cha mẹ không có hiếu mà hoàn toàn không biết là mình bất hiếu, cứ tưởng là mình tốt. Cho nên khi cha mẹ còn mà chúng ta gặp được đạo thanh hiền, chúng ta phải quay đầu ngay, để về sau những tiếc nuối như vậy tuyệt đối không nên xảy ra đối với bản thân chúng ta nữa.]

Chúng ta vừa kết thúc ý thứ nhất: Đối đãi với cha mẹ phải như thế nào trong chánh văn 7.3. “Tang ba năm thường thương nhớ”. Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp ý thứ 2 “Khi cha mẹ qua đời thì báo hiếu thế nào?”

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Hôm nay, là ngày mùng 8 tháng 3, tôi xin chúc cho tất cả những người con đều học được chánh văn này:

*“Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước,
Ngày đêm hầu không rời bước,
Tang ba năm thường thương nhớ,
Không vui chơi, kiêng rượu thịt”.*

Bởi vì cả cuộc đời của cha mẹ bạn thì đây chính là lúc cha mẹ bạn không thể giúp được gì cho bạn nữa nên cũng là lúc cần bạn nhất; Nếu bạn làm được bạn sẽ thành tựu, gia đình bạn sẽ hạnh phúc, lớn hơn nữa là bạn sẽ ‘Liễu sinh tử, thoát luân hồi’. Bạn sẽ để lại cho các con, các cháu của bạn một dòng tộc trường tồn mãi mãi.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 113

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Trước khi vào phần chia sẻ bài học, BQT có nhờ tôi nhắn nhủ lại cùng các bạn như sau: Thời gian qua BQT đang cho xây dựng trang Web ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC. Khi khai trương trên trang web cũng là lúc BQT không còn đăng tải bài trên youtube nữa. Dự kiến sau khi kết thúc chương “Nhập Tắc hiệu”, BQT sẽ cho đăng tải bài trên trang web. Kính mong các bạn hoan hỉ ạ.

Bây giờ tôi lại mời các bạn chúng ta sẽ tiếp tục bài.

Hôm qua, chúng ta đang học chánh văn 7.3: “Táng tam niên thường bi thiết” (Có nghĩa là “Tang ba năm thường thương nhớ”)

Mục này có 2 ý ạ.

Thứ nhất: Đối đãi với cha mẹ phải như thế nào.

Tôi xin nhắc lại lời Tiến sĩ Thái giảng ạ.

- 1) Khi ở chung thì rất cung kính;*
- 2) Khi nuôi nấng thì rất vui vẻ;*
- 3) Khi bệnh hoạn thì rất lo lắng.*

4) Khi tang sự thì rất thương xót.

5) Khi tế lễ thì rất trang nghiêm

Hôm nay, chúng ta sẽ chuyển sang học tiếp ý

Thứ hai: Khi cha mẹ đã qua đời báo hiếu thế nào?

Đệ Tử Quy là “Hiếu thân, tôn sư” nhưng giờ nhiều bạn học bảo cha mẹ tôi chết hết rồi thì tôi không cần học nữa. Không phải!

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Giả sử khi cha mẹ quý vị đã ra đi rồi, quý vị có thể tận hiếu tâm được nữa hay không? Đương nhiên là có thể.

- ✓ Chỉ cần quý vị tận tâm, tận lực lập thân hành đạo, nêu danh cho hậu thế thì có thể làm hiển vinh cho cha mẹ.
- ✓ Hơn nữa chúng ta lại tận tâm tận lực dạy con cái chúng ta tốt, làm cho huyết mạch gia tộc chúng ta càng ngày càng tốt hơn, như vậy cũng an ủi cha mẹ trên trời.

Cho nên tang lễ làm cho trang nghiêm, nghiêm túc có thể y theo tâm nguyện của cha mẹ để làm. Mà trong tang lễ chúng ta cúng toàn bộ gia tộc tưởng nhớ một đời cha mẹ chúng ta đã công hiến cho toàn bộ gia tộc này.

[Năm nào Hòa thượng cũng có lễ Tế Tổ].

Cũng có cha mẹ kỳ vọng đối với gia tộc của chúng ta, cho nên chúng ta có thể thông qua tang lễ để truyền đạt. Ba

năm này là lễ nghi của thời xưa, phải phục tang thời gian 3 năm.

“Thường bi thiết”, (Tức là thường thương nhớ). Rất nhiều người y theo văn tự này mà giải thích, họ nói phải khóc 3 năm, như vậy thì mệt chết. Nếu y văn giải nghĩa thì thánh hiền đều la lên “Oan uổng quá”!

[Trước đây thì là con gái, con dâu thì phải đội cái khăn trắng, thế rồi là con trai thì ít nhất cũng phải là có cái băng tang đeo ở tay thế này - 3 năm. Thế xong chúng ta rút xuống còn 1 năm. Thế sau đây thì chúng ta cũng bỏ luôn cả khăn xô trắng, thì chúng ta chỉ còn mỗi cái mảnh bé bằng 4 cái đầu ngón tay này, chúng ta găm ở áo. Thế xong rồi găm ở áo thì cũng không nổi đến 49 ngày, chúng ta cũng vứt luôn. Thế thì làm sao mà gọi là ‘Thường thương nhớ’ được?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

“Thường bi thiết”, (Tức là thường thương nhớ) này, là một người con hiếu tự nhiên sẽ có tâm trạng như vậy. Bởi vì người con hiếu mấy mươi năm nay, niệm niệm đều để ân đức cha mẹ trong lòng nên cha mẹ mất đi họ rất khó chấp nhận. Chỉ cần nghĩ đến cha mẹ, nước mắt của họ sẽ không ngăn được rơi xuống, cho nên **“Thường bi thiết”**.

7-4. “Cư xứ biên, tửu nhục tuyệt” (Không vui chơi, kiêng rượu thịt)

Bởi vì có những cảm hoài như vậy nên mới **“Cư xứ biên, tửu nhục tuyệt”**. Vì vậy “Lễ” kỳ thực là phát ra từ trong nội tâm một con người mà tự nhiên làm ra được. Cha

mẹ đều đã mất rồi, họ còn có thể đi rượu chè be bét được sao? Không thể được!

[Lần trước tôi rất là tán thán, hình như là bác Tuấn, lúc ấy cụ ở trong dòng tộc ôm một cái là nhắc luôn con là ‘Không có được vui chơi, rượu chè, rồi anh em rượu chè với nhau’.

Qua cái câu chuyện đấy thì đến khi cụ bà nhà tôi ốm, thì hôm ấy là sinh nhật cháu tôi ở trong nhà, thì cũng bảo mua bánh trái về làm thế này, thế khác... Tôi bảo:

- Tuyệt luôn, cụ đang ốm nặng như thế, phải học tấm gương bác Tuấn vừa nói đấy, không có vui chơi gì hết’.

Ôm đấy ạ.]

Cho nên cha mẹ qua đời **“Cư xứ biến”** thì tự nhiên đối với những thứ hoang phí kia, những thứ rượu thịt đều không muốn ăn nên **“Tửu nhục tuyệt”** *[Đấy ạ.]*

7-5. “Táng tận lễ, tế tận thành” (Tang đủ lễ, cúng hết lòng)

Chữ “Tế” này, chính là mỗi năm có thời gian cố định để cúng cha mẹ, đó là mỹ đức của người xưa, cho nên có ‘Từ đường’ (Tức là nhà thờ tổ tiên). Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn có nói **“Tổ tông tuy viễn, tế tự bất khả bất thành”** (Tức là “Tổ tông dù ở xa, thờ cúng không thể không thành tâm”).

[Đấy! Chúng ta nhớ câu đấy nhớ, không làm cho lầy lẹ, thế xong rồi vừa mới đặt mâm cỗ lên, vừa mới cúng được có một tý, vái được hai ba cái thì bắt đầu kêu đói ầm

cả lên, thế xong rồi nói là ‘Thôi, mạn phép các cụ xin hạ trước’. Đây ạ].

“Tổ tông dù ở xa, thờ cúng không thể không thành tâm”.

Luận Ngữ cũng nói *“Thận trung truy viễn, dân đức quy hậu”* (là thận trọng lo tang lễ cho cha mẹ, kính thành lo cúng tế tổ tiên, tức con người sẽ quay về thiện lương). Con người chỉ cần luôn luôn nghĩ đến vì có cha mẹ, vì có tổ tông nên hôm nay mới có chúng ta, luôn có tâm cảm ơn như vậy, tâm người sẽ phúc hậu.

[Từng câu của Thầy Thái nói mình đều thấy mình không làm được. Không hiểu các bạn có thấy thế không ạ? Điều quên hết cả tổ tông. Tôi rất muốn làm sao cho đầy đủ thật thành kính, thật gọi là hết lòng, hết dạ với tổ tông, nhưng mà nói thật với bạn là vẫn chưa phát ra từ trong nội tâm, chưa làm được. Nhiều khi cúng vẫn cứ là mang tính hình thức, cuối cùng cứ nhớ mãi câu của thầy Thái nói làm sao ạ? ‘Bạn cứ làm dần dần từ sự rồi dần dần chuyển sang thành thành ý rồi thành khí chất, thì bạn thành công’.

Cho nên mới bảo tại sao chúng ta cứ họa đến là vì thế, vì tôi cứ ngẫm mãi “Thôi chết! Thế này không làm được”, hiện tại chưa làm được, chia sẻ rất thật với các bạn.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tế phải thành kính. Mỗi lần cúng kị không nhất định phải làm cho phức tạp, nhưng chúng ta nhất định phải giữ được lâu dài như vậy. Làm để cho con cháu chúng ta học tập. *[Đây ạ, làm để cho con cháu học tập.]*

Có một người cha, ông là một người con phụng dưỡng cha mẹ rất hiếu thảo. Sau khi cha mẹ ông mất rồi, ông dành thời gian cố định để đi tảo mộ. Hai đứa con ông đều nhìn thấy như vậy.

Một hôm ở trường mẫu giáo phát cho mỗi cháu một cái kẹo, đều là những loại kẹo rất ngon. Đứa trẻ không ăn ngay tại trường mà đem về nhà đưa cho ba mình. Ba của nó thấy vậy cũng rất cảm động. Sau đó đứa trẻ liền nói:

- Ba ơi, lúc ông bà nội còn sống, mỗi lần có cái gì ba đều đưa cho ông bà nội ăn trước. Cho dù ông bà nội đã qua đời rồi, ba cũng thường đem đồ đến để cúng tế. Hôm nay trường chúng con phát hai cái kẹo, con cũng đưa cho ba ăn trước. Cho nên đây là trên làm, dưới học theo.

7-6. “Sự tử giả, như sự sanh” (Việc người chết, như người sống)

Thái độ phụng dưỡng cha mẹ tuyệt đối giống như lúc cha mẹ còn sống vậy. Sự dạy dỗ và kỳ vọng của cha mẹ đối với chúng ta chắc chắn không phải vì cha mẹ đã qua đời mà có những thay đổi, thậm chí càng phải nỗ lực hơn nữa mới đúng, mới xứng đáng với công ơn dưỡng dục của cha mẹ.

Có một người bạn nhỏ, lúc bà ngoại cậu ta qua đời, thân tộc họ hàng đều ngồi trên xe tang. Cậu của nó bung hũ tro cốt của bà ngoại. Trên con đường này khá tròng trành, cậu của nó liền nói với người lái xe:

- Anh lái xe chậm một tý, bởi vì mẹ của tôi không quen ngồi xe chạy nhanh.

Đứa bé này nhìn thấy cũng rất cảm động, trên đường về liền nói với thầy giáo của chú rằng:

- Thừa thầy hành vi của cậu em có phải là “Thờ người chết như khi còn sống không?” *[Đấy ạ, việc người chết như người sống mà.]*

Cho nên các bạn không nên xem thường trẻ nhỏ, cũng rất có ngộ tính.

Chương “**Nhập tặc hiếu**” (“Ở nhà phải hiếu”) chúng ta sẽ giảng đến điều này thôi.

[Người đời bây giờ cứ sau khi cha mẹ mất rồi thì lại bắt đầu ân hận. Nhà thơ Dương Thị Bắc có những lời sám hối muộn màng khi mẹ đã đi mất rồi, sau đây mời các bạn đón nghe]

LỜI SÁM HỐI MUỘN MÀNG.

*Con nợ mẹ cái ngày sinh nở
Mẹ đón đau con lỡ bấy bùng
Nợ mẹ khi gió bắc đêm đông
Thiếu chẵn mẹ nhường con đủ ấm.*

*Con nợ mẹ những ngày nắng nóng
Dưới nắng hè rát bỏng đôi chân;
Quang gánh nặng vai mẹ tảo tần
Vai tím chai sần, chân không mỏi
Nợ mẹ ngày đêm giông bão nổi
Chân lội bùn, nước tới ngang lưng*

*Nợ mẹ khi đêm tối mịt mùng
Đi học nhóm mẹ thường đưa đón.*

*[Đấy ạ, cư sĩ Trung, cư sĩ Hằng có nợ chỗ đấy không
ạ?]*

*Con nợ mẹ ngày cha đau ốm;
Mẹ một mình khuya sớm chăm lo;
Các cháu thơ khôn lớn đến bây giờ;
Vẫn nhớ tiếng ầu ơ của mẹ*

*Nợ mẹ ngày đêm giông bão nổi
Chân lội bùn, nước tới ngang lưng.
Con nợ mẹ nhiều không thể kể
Cả đời con không thể đáp đền;*

*Cầu xin vong linh mẹ khôn thiêng
Nghe tiếng lòng con gửi tới niềm thương nhớ!*

[Có giống đoạn Thầy Thái nói không ạ? Đừng bao giờ để chúng ta phải ân hận như vậy! “Cây muốn lặng mà gió chẳng dừng, con muốn báo hiếu mà cha mẹ không đợi”. Bây giờ chúng ta đã học đạo, vậy thì chúng ta sẽ không sợ nữa, chúng ta sẽ làm cách gì ạ?]

Lâm Thừa Mỹ người Phúc Kiến, từ nhỏ đã mồ côi cha từ sớm, mẹ ông phải hết sức gian khổ mới nuôi dưỡng dạy dỗ ông được nên người. Ngờ đâu đến lúc ông công thành danh toại thì mẹ hiền cũng sớm lìa trần, khiến ông không khỏi buồn đau thương tiếc.

Lâm Thừa Mỹ ngày đêm nghĩ nhớ đến ơn sâu của cha mẹ, chẳng biết làm sao để đáp đền, vì thế mà ngày đêm khóc thương rơi lệ.

Một hôm tình cờ gặp được một vị thiền sư, biết được nỗi khổ tâm của ông liền khuyên rằng “Người con hiếu nghĩ nhớ đến ơn sâu cha mẹ, phải nghĩ cách báo đáp. Nếu chỉ khóc thương cũng chẳng ích gì. [Đấy ạ, nếu nhà thơ Dương Thị Bắc mà gặp được cái bài này thì tốt quá.] Nay ông cần biết việc báo đáp công ơn cha mẹ phải làm thế nào? Người xưa có dạy “Làm điều lành mẹ cha được phần lợi ích, làm điều ác mẹ cha phải chịu tổn hại”.

[Tôi lại nhắc lại trong một bộ Kinh: Khi mà Đức Phật cùng Ngài A-Nan đi dọc cái bờ đê ấy, thì nhìn thấy rất là nhiều Ngạ Quỷ ạ, những Ngạ quỷ này vừa đi, nhưng mà rất là hớn hở, mặt mũi thì tươi rói. Ngài A-Nan mới hỏi Đức Phật rằng là: Sao mà những vị Ngạ quỷ này trông họ tươi rói thế? Thì Đức Phật trả lời sao? Là bởi vì con cháu họ là rộng làm các việc phước đức, rồi phóng sinh, phước thiện, hồi hướng cho cha mẹ, nên những vị Ngạ quỷ này sắp sửa thoát được khỏi thân Ngạ quỷ nên họ sung sướng.

Đi một đoạn nữa lại thấy một cái tốp ngạ quỷ khác, thì khốn khổ, khóc ròng. Ngài A-Nan lại hỏi Đức Phật, thì Đức Phật bảo sao ạ? Vì con cái của họ không có biết làm những cái công việc phước đức để hồi hướng cho cha mẹ, mà chỉ có gọi là sát sinh, hại mạng, rồi làm những cái việc ác, cho nên họ chuẩn bị còn đọa xuống sâu hơn nữa, cho nên họ khóc ròng!

Vậy cho nên là Lâm Thừa Mỹ mới gặp được gọi là vị Thiền sư thì vị nói sao ạ?]

- Người con hiếu nghĩ nhớ đến ơn sâu của cha mẹ, phải nghĩ cách báo đáp. Nếu chỉ khóc thương thì cũng chẳng ích gì. Nay ông cần biết việc báo đáp công ơn cha mẹ phải làm như thế nào? Người xưa có dạy “Làm điều lành mẹ cha được phần lợi ích; Làm điều ác thì mẹ cha phải chịu tổn hại”. Nếu ông muốn báo đáp ơn sâu của cha mẹ, thì chỉ có một cách duy nhất là ‘Tu hành giới sát’.

[Đây nhớ, GIỚI SÁT gọi là: “Chư công đức chung, phóng sinh đệ nhất; Chư dư tội chung, sát nghiệp tối trọng”. Thế cho nên đây mới nói là gì ạ?]

Tu hành giới SÁT, chấm dứt những khổ đau do sự giết hại gây ra. Đồng thời phát tâm rất nhiều vật mạng mua về phóng sinh hồi hướng công đức cho cha mẹ. Đây chính là phương cách báo hiếu cao cả và chân chính hơn hết.

[Đây ạ! làm hai việc là: Phóng sinh, thứ hai là Giới sát, để cho cha mẹ không mang những cái tội nặng nữa để cha mẹ khỏi chịu khổ.]

Lâm Thừa Mỹ nghe qua lời dạy của vị thiền sư, hết sức mừng rỡ lập tức vâng làm theo. Từ đó về sau phát nguyện ăn chay giới sát, từ bỏ sự giết hại, đồng thời thường xuyên bỏ tiền mua vật mạng về phóng sinh, lại làm rất nhiều việc lành để cứu giúp mọi người.

Việc làm của ông nêu lên một tấm gương sáng về hiếu hạnh cho tất cả những người con. Cuối đời ông hưởng thọ đến 96 tuổi và tiếng thơm thì lưu truyền khắp chốn. (Trích trong “Âm chất văn quảng nghĩa” - An Sĩ Toàn Thư)

[Bây giờ nâng cấp lên nhớ, một tấm gương nữa]

Đời nhà Đường quan thứ xử Từ Châu là Vương Thiên Thạch, tính tình nhân ái, từ ái, hiếu thuận, nổi tiếng là người điềm tĩnh, thận trọng lại tinh thông kinh điển Phật giáo.

Niên hiệu Trinh Quán năm thứ 6, người cha của ông qua đời, ông buồn thương đau đớn quá độ. Sau khi lập phần mộ, ông dựng một lều tranh nhỏ bên trái phần mộ, mỗi đêm đều ở đó tụng kinh, niệm Phật hồi hướng phước báu cho cha.

Người trong vùng thường nghe thấy tiếng gõ khánh ngân vang, âm thanh cực kỳ trong trẻo êm tai, lại có mùi hương thơm lạ lùng bay ra xa quanh đó rất nhiều dặm.

[Đó ạ. Ra tận mộ cha, dựng lều ở đấy, rồi là niệm Phật hồi hướng cho cha cũng ở đấy, đến nỗi mà hương thơm là bay khắp cả vùng.]

Lời bàn: Những người vừa mới qua đời thần thức trong trạng thái Trung ấm giống như hôn mê, phía trước không thấy ánh sáng, nhìn quanh không có ai là bạn bè thân thích. Trong khoảng thời gian 7 tuần thất, mỗi tuần thất là 7 ngày, cả thảy là 49 ngày, luôn ở trong tâm trạng kinh khiếp sợ hãi. Nỗi khổ ấy thật là khôn lường, lúc nào cũng hướng đến những người thân nơi dương thế, cầu mong họ làm điều phước thiện hồi hướng cho mình để giảm bớt tội lỗi.

Vì thế con cháu hiếu thảo với ông bà cha mẹ không chỉ lo cho thi hài được có nơi an táng chu đáo, mà còn phải lo sao cho thần thức của người quá cố được có chỗ quay về nương dựa, an ủi nữa. Ví như hạt đào, hạt mận có thể dùng để tiếp nối sinh sản không dứt, chính là nhờ cái nhân ở bên

trong. Người đời nay chỉ biết lo việc chí thành phụng dưỡng cha mẹ lúc sinh tiền, an táng chu đáo lúc qua đời’

[Thôi, lúc còn sống thì mình phụng dưỡng hết lòng, tốt rồi. Lúc chết thì mình gọi là mồ yên, mả đẹp, thế là xong, coi như nhẹ gánh nặng. Thôi, kệ!]

...Nhưng không biết đến việc là phải lo cho thân thức cha mẹ có chỗ quay về nương dựa an ủi. Như vậy há chẳng phải là chỉ lo gìn giữ bảo vệ phần vỏ bên ngoài, mà lại vứt bỏ đi cái nhân ở bên trong rồi sao! (Trích: An sĩ Toàn Thư).

Trong tác phẩm Đại Đường Tây Vực Ký của Ngài Huyền Trang thời nhà Đường cũng có câu: “Xuất gia tăng chúng, chế vô hiệu khóc, phụ mẫu vong tang, tụng niệm thù ân, truy viễn thận chung, thật tư minh phước” nghĩa là “Tăng chúng xuất gia, Phật chế không được khóc lóc, khi có tang cha mẹ mất, nên tụng niệm để báo ơn, lo tang cha mẹ và cúng tế tổ tiên, vậy mới thật sự tích lũy phước đức.”

Bây giờ nâng cấp lên nhớ, không phải là ra mộ để ngồi niệm Phật để hồi hướng nữa, hương lạ bay xa, mà phải nâng cấp lên là làm sao giúp cha mẹ được sinh về cõi trời.]

Vào đời nhà Đường có một người họ Tạ, cha làm nghề đánh cá, một hôm rơi xuống nước mà chết. Người ấy nghĩ cha mình tạo nghiệp giết hại quá nhiều, nay chết chắc phải đọa vào đường dữ, nghĩ vậy liền xuống tóc xuất gia làm một vị Tăng, Pháp danh là Sư Bị.

Ông dốc lòng tu tập chuyên cần khó nhọc, giữ hạnh Đầu Đà, [Vâng, tu khổ hạnh]

Một hôm Sư Bị cùng chúng tăng có việc ra khỏi núi, rủi ro vấp phải một cục đá, cắt thành vết thương nơi chân, máu tuôn lênh láng. Ngay khi nhìn thấy máu chảy, hốt nhiên ông Đại ngộ.

[Đây, có những người gặp nhân duyên nó đến thì là đại ngộ luôn. Có người thì khi bị đánh cho một cái, hoặc được sư phụ hét cho một câu thì cuối cùng đại ngộ liền. Thậm chí là trong cái tích về “Trà Triệu Châu” ấy, khi đến gặp vị Thiền sư ấy chỉ nói ‘Uống trà đi, uống trà đi’ mà cuối cùng đại ngộ cơ mà. Đây ạ!]

Sau đó ngài mộng thấy người cha hiện về tạ ơn nói rằng: Nhờ có con xuất gia, liễu ngộ tâm tánh nên ta được sinh về cõi trời, nay đến đây để báo cho con biết.

[Đây các bạn có thấy là chỗ này là giống Ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát chưa ạ? Ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát thì niệm Phật bao nhiêu ạ? Một ngày, một đêm là ‘Nhất tâm bất loạn’, thành Bồ Tát luôn. Thế cho nên là mẹ của ngài cùng với lại tất cả các tội nhân ngày hôm đấy ở dưới địa ngục A Tỳ đều được thoát lên cung trời Đao Lợi hết. Bởi vì con thành Bồ Tát rồi, thế là “Một người làm quan cả họ được nhờ” rồi!

Ở đây thì là cái người họ Tạ này, mà sau khi ông xuất gia pháp danh là Sư Bị, ông tinh tấn tu hành đấy, thì có một lần là vấp phải cục đá, cắt vết thương nơi chân, máu tuôn ra thì ông nhìn thấy ông hốt nhiên đại ngộ.

Chúng ta đừng có bao giờ mong là chúng ta sẽ lại tình cờ có một sự việc đấy mà chúng ta đại ngộ nhớ. Là bởi vì đây là ông đã dốc lòng tu tập, chuyên cần khó nhọc, giữ hạnh “Đầu Đà”. Đây ạ, thì đến lúc đấy là bắt đầu quả nó

đến thì là ông thành tựu. Chứ còn bây giờ ta lại ngồi ta chỉ mong rằng chẳng may đứt tay một cái hoặc là chẳng may vấp chân một cái, là ta đại ngộ thì không có đâu ạ.

Thế khi đại ngộ thì là thành tựu rồi, thành thánh rồi, thành hiền rồi, thành Bồ Tát rồi. Cho nên là:]

...Ngài mộng thấy người cha hiện về tạ ơn nói rằng “Nhờ con xuất gia, liễu ngộ tâm tánh nên ta đã được sinh về cõi Trời, nay đến đây để báo cho con biết”.

[Tôi xin hỏi các bạn một câu nhé:

- Ngài Sư Bị đắc quả vị gì ạ? Liệu như ông liễu ngộ tâm tánh đây có phải là ông đắc quả vị Nhị thừa không các bạn? Bạn nào trả lời ạ? Một là: Nhị thừa, A La Hán, Bích Chi Phật; Hai: tiếp tục lên Bồ Tát; Và tiếp tục nữa thì đương nhiên là thành Phật viên mãn rồi. Thì bây giờ theo các bạn thì ông đắc quả vị gì? Tiến ạ? Tiến có biết không ạ?

- A Di Đà Phật ạ, thưa bà là con nghĩ là sẽ đắc quả vị A La Hán bà ạ.

- Vâng ạ, bạn nào cùng với ý kiến của đồng học Tiến các bạn giờ tay tôi xem ạ? Không! Vậy thì theo các bạn thì Ngài Sư Bị đắc quả vị gì?

Ai nói được, vâng ạ mời cư sĩ Thu Yên.

- Vâng, em thưa cư sĩ Bà là em nghĩ là ngài Sư Bị liễu ngộ tâm tánh là tựa như là trong thiên tông gọi là Minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật, tức là Viên giáo sơ trụ Bồ Tát có đúng không ạ?

- Thế tại sao bạn lại không nghĩ là Nhị thừa như cư sĩ Tiến nhĩ, mà bạn cũng nghĩ là Bồ Tát nhĩ?

- Là vì quả vị Bồ Tát thì mới có thể độ được vong linh về được cõi Trời. A La Hán thì cái năng lực chưa được bằng Bồ Tát ạ.

- Thế A La Hán có cứu được mẹ không?

- A La Hán thì như là ngài Mục Kiền Liên ấy ạ, thì lại phải nhờ vào mười phương chư tăng cơ ạ.

- Đúng rồi ạ, bạn nói rất là đúng ạ. Đúng ạ! Chúng ta hãy nhớ đến câu chuyện về ngài Mục Kiền Liên ạ, ngài đã đắc quả vị A La Hán, nhưng mà rồi cuối cùng khi xuống địa ngục thấy mẹ khổ như thế, nhưng vẫn không thể cứu được, mà phải nhờ đến thần lực của mười phương tăng. Trong khi đấy thì Ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát lúc ấy chỉ là một người con gái thôi, nhưng mà khi một ngày một đêm niệm Phật đến “Nhất tâm bất loạn” thì đạt được quả vị Bồ Tát. Và khi quả vị Bồ Tát đấy thì có thể giúp đưa mẹ được lên cung Trời. Các bạn nhớ chưa?]

Lời bàn: Trong kinh Hiền Ngu Nhân Duyên có dạy rằng “Ví như có một người thầy thuốc giỏi, chữa trị 100 người mù đều sáng mắt, lại có một người đủ thế lực ra sức cứu thoát cho 100 người khỏi tội móc mắt không bị mù lòa, tuy rằng hai người ấy đều được phước báu vô lượng nhưng vẫn không bằng phước báu của một người tạo điều kiện cho người khác xuất gia, hoặc tự mình xuất gia tu tập. [Đấy ạ.] Như vậy việc con cái xuất gia tu tập mà cha mẹ nhờ phước ấy được sinh cõi trời, thật không có gì là phải nghi ngờ cả”.

[Đấy ạ! Cho nên các bạn nếu quyết tâm muốn cứu cha mẹ liễu sinh tử thoát luân hồi. Như cha mẹ còn sống thì cố gắng hướng cho cha mẹ gọi là vào pháp môn Tịnh Độ, dạy cho cha mẹ niệm Phật. Còn nếu như cha mẹ đã ra đi thì chỉ có mỗi một cách duy nhất là các bạn phải thành tựu.

Hòa thượng nói đây chính là cái duyên mà Ngài Địa Tạng Vương thành Bồ Tát đấy. Là bởi vì nếu không có mẹ ngài rơi xuống dưới địa ngục thì chắc chắn ngài không nỗ lực quyết tâm tu tập, để thành tựu đạo quả. Cho nên mẹ ngài chính là cái duyên để ngài thành tựu.

Chúng ta phải xây dựng được vững chữ hiếu. Nếu không xây dựng được chữ hiếu này, vẫn cứ “Như như bất động”, và vẫn cứ mong rằng một mình mình ngồi niệm Phật để cho mình thành tựu thì không bao giờ thành tựu. Có thể khẳng định điều ấy, mà không phải tôi nói. Sau đây là tôi trích lời của Hòa thượng giảng trong kinh “Địa Tạng Bồ Tát Bốn Nguyên giảng ký”]

“Nền tảng tu học là hiếu kính. Ngày nay tại sao Phật pháp lại suy thoái đến như vậy? Tại sao người tu hành chẳng thể thành tựu rạng rỡ như người xưa? Vì mọi người đều quên mất cội gốc, chẳng hiếu, chẳng kính.

Lúc trước thầy Lý thường gọi cách tu học này là giống chơi với Phật pháp, họ chẳng tu học Phật pháp, cũng chẳng phải hoằng dương Phật pháp mà là họ giống chơi Phật pháp, tiêu khiển Phật pháp. Chẳng có gì làm nên phải tiêu khiển, giải trí, lấy Phật pháp để tiêu khiển, đích thực là như vậy.

Lời thầy Lý chẳng quá đáng tí nào! Chúng ta hãy suy nghĩ, có phải chính mình cũng đang tiêu khiển Phật pháp

hay chẳng? Có đang đùa giỡn chơi với Phật pháp hay chẳng? Chỉ tu một chút phước hữu lậu mà thôi. Vả nữa, chút phước này sẽ chẳng có thể hưởng ở nhân gian mà hưởng ở đâu ạ? Hưởng ở cõi súc sinh, cõi ngạ quỷ...”

[Hòa thượng có đưa ra một cái ví dụ: Hãy nhìn những con chó, con chó cưng ấy được chủ nhà là ôm bông, bế, ẵm, rồi là may quần, may áo, rồi là đeo những cái lục lạc này, rồi ngồi trên salong, thậm chí ngủ trên cả cùng giường. Hòa thượng bảo: Kiếp trước chắc chắn nó tu phước. Thế cho nên cuối cùng kiếp này đây trở thành con chó. Mà câu chuyện đấy đã kể với bạn rất nhiều, giật mình kinh sợ.

Cho nên nếu như bạn chỉ tu một chút phước hữu lậu bạn đừng hy vọng. Bởi vì bạn phải hiểu là thân người vô cùng khó được! “Nhân thân nan đắc, Phật pháp nan văn; Thiện duyên nan ngộ; Mà xứ Phật thì nan sanh” (“Thân người thì khó được; Phật pháp thì khó nghe; Thiện duyên thì khó gặp; Mà xứ Phật thì khó về”).

“Thân người khó được”, khó đến cái mức độ là Phật đã ví đây: Như một cái con rùa mù ở giữa biển khơi mà ba trăm năm mới được nổi lên một lần, trên cái mặt biển lại có một cái bong cây khô nó cứ trôi qua, trôi lại thế này. Vậy mà làm sao con rùa mù ba trăm năm nổi lên một lần, mà cái xác suất nổi lại phải làm sao phải trúng vào cái bong cây khô ấy, mà cái cây khô ấy nó lại trôi khắp cả đại dương. Cho nên thân người khó được đến như thế!

Hòa thượng nói:]

“Tại sao không thể hưởng ở cõi người? Tư cách làm người của bạn mất rồi, nên những phước đã tu chẳng thể

được hưởng ở cõi người. Chúng ta phải hiểu rõ ràng, làm người thì phải biết “Hiếu thân, tôn sư” - Phước thứ nhất của tam phước nói ở trong Quán Kinh đó”.

[Đây! Vì tư cách làm người không còn thì cuối cùng tu phước thì về sau làm súc sinh hoặc là đi về ngạ quỷ chứ còn gì nữa.

Lần trước đã chia sẻ với bạn câu chuyện “Hãy dừng lại khi còn chưa muộn” nói về anh học trò, cái buổi tối hôm ấy là anh ta đi ra ở giữa cái cánh đồng mời các cái hồn ở đấy lên uống rượu. Thế thì khi anh ta rảy nước rượu ra, anh ta nói:

- Có vị nào ở đây thì đến uống rượu cùng với tôi.

Thì cuối cùng là một đồng ma quỷ đến, thì uống rượu với anh. Sau khi uống rượu xong, thì đến lúc gần sáng rồi thì dương khí đến thì phải ra đi và nói tặng anh ta lại một câu là:

- Trong cái cõi ngạ quỷ này vô cùng khốn khó, đói khát, tiếng nước còn chẳng được nghe, chứ đừng nói là được uống, được ăn. Vậy cho nên là hãy sám hối khi còn chưa muộn, để đừng bao giờ rơi vào cái cõi ngạ quỷ như chúng tôi.

Cho nên Hòa thượng nói là:]

“Bạn tu phước hưởng ở đâu? Vì tư cách làm người bạn không có, cho nên bạn hưởng ở cõi súc sinh, và cõi ngạ quỷ. Vì bạn không có tư cách làm người, làm người thì phải biết ‘Hiếu thân, tôn sư’, phước thứ nhất của tam phước nói

trong Quán kinh là “Hiếu dưỡng Phụ mẫu; Phụng sự Sư trưởng; Từ tâm bất sát; Tu Thập Thiện nghiệp”.

[Bạn làm được cái phước này đầu tiên ý, thì bạn mới được thân người].

“Xong phước thứ nhất của Tịnh nghiệp Tam phước, được vậy thì bạn mới có được thân người, những phước báu bạn tu được mới có thể hưởng ở cõi trời, cõi người. Nếu chẳng làm nổi 4 điều này, thì phước bạn tu nhất định sẽ hưởng nơi ác đạo, ác đạo cũng có phước báo rất lớn.

Những Lý và Sự này chúng ta đều hiểu rõ, nhưng chúng ta không thể chuyển đổi lại được. Nói cách khác thì đã hiểu rõ nhưng mà không làm nổi. Tại sao không làm nổi? Nói thật ra là vì chẳng thấu triệt những sự lý này. Nếu thật sự thấu triệt, thì có thể sám trừ nghiệp chướng, quay đầu là bờ”.

[Không có người nào không dạy được! Cái vị Nam tử Hán ở trong Đường Đến Hạnh Phúc, bốn mươi tuổi rồi, nhưng sau khi ông nghe Tiến sĩ Thái giảng về “Đường Đến Hạnh Phúc” thì ông đã dứt khoát là đến để đòi gặp Tiến sĩ Thái, ông quỳ xuống mà ông lạy vì ông bảo là quá có phước vì ông gặp được đạo thánh hiền.

Tôi có chia sẻ ở đây là: “Nhất định Nam tử Hán này sẽ thay đổi được”. Vì sao Nam tử Hán này sẽ thay đổi được còn ta thì không thay đổi được?

- Thứ nhất: Vì ông thật sự khi ông biết sai, ông chân thành sám hối, ông quay trở lại, ông quỳ xuống mà lạy Thầy Thái. Tôi tin là ông sửa được.

- Thứ hai: ông có nền tảng học hành đạo thánh hiền. Vì sao biết? Bởi vì ông nói là cả đời tôi, tôi chỉ lạy hai người, một là cha mẹ và hai là thầy giáo. Vậy tôi xin hỏi các bạn đã có ai bao giờ lạy cha mẹ mình chưa? Vậy là các bạn không có nền tảng.

Cũng giống như câu chuyện “Du Tịnh Ý ngộ Táo thần ký”. Tại sao Du Tịnh Ý có thể sửa được lỗi? Khi nghe Táo thần chỉ bày cho ông xong, ông biết là tu sai rồi, ông quỳ xuống và xin tri ân. Lúc đấy ông không hề biết là Táo thần, ông đi theo đến cái chỗ bàn thờ Táo Quân thì Táo thần biến mất, thì ông mới biết đấy là ngài, ông mới thấp hương lên để đánh lễ.

Tức là ông chưa biết sai, nhưng khi biết thì ông sửa được vì ông đã có một cái nền tảng từ trước.

Còn chúng ta thì không sửa được vì chúng ta không có nền tảng từ trước, chúng ta không được học. Cho nên vấn đề quan trọng nhất là bạn gặp được đạo thánh hiền. Bây giờ bạn học được rồi thì nhất định bạn phải thực hiện. Cho nên nếu như trước đây gọi bất hiếu, bất để quen rồi, bất hiếu với cha mẹ, rồi là không có tôn kính sư trưởng, thì bây giờ nhất định phải học lại từ đầu, phải làm sao phải học cho bằng được hai cái chữ Hiếu - Kính này thì mới thôi. Còn nếu không học được cái chữ “Hiếu thân, tôn sư” này, thì tất cả phước bạn tu bạn sẽ hưởng ở trong cõi ngạ quỷ, và trong cõi súc sinh. Cho nên nền tảng tu học là Hiếu - Kính.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ ôn tập chương “Nhập tắc hiếu” ạ.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 114

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc mục II của chương Nhập Tắc Hiếu “Ở nhà phải Hiếu”. Tôi xin nhắc lại:

Mục I là giải thích đề chương,

Mục II giảng giải nội dung chương.

Chúng ta còn mục III nữa là “Làm thế nào để dạy trẻ hiếu thảo”. Trước khi chuyển sang học mục III, chúng ta sẽ

ÔN TẬP MỤC II GIẢNG GIẢI NỘI DUNG CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”

*Bây giờ mời các bạn cùng tôi đọc lại phần chánh văn
ạ*

Ở NHÀ PHẢI HIẾU

Cha mẹ gọi phải đến ngay

Bạn nào có thể đọc được cho tôi? Nếu như bạn không thuộc thì có thể xem như là chương nhập tắc hiếu này bạn ko học được gì cả. Vì sao? Bởi vì bạn phải thuộc lòng thì bạn mới để được trong tâm, khi để được trong tâm thì lúc đấy bạn mới quán sát được hành vi của mình đúng hay sai mà thực hiện chứ ạ.

Vâng ạ bây giờ bạn nào đọc được lại cho tôi ạ chương nhập tắc hiếu, vâng. Đồng học Giọt Nước nhớ? Xin mời?

A DI ĐÀ PHẬT! Con đọc tiếp đi.

A Di Đà Phật!

*Cha mẹ sai, chớ lười biếng.
Cha mẹ dạy, phải kính nghe;
Cha mẹ trách, phải thuận sửa.*

*3 Đông phải ấm, hạ phải mát;
Sáng phải thăm, tối phải viếng.
Đi phải thưa, về phải trình;*

Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề.

4 *Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm,
Tùy tiện làm, thì bất hiếu.
Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng;
Tự cất riêng, cha mẹ buồn.*

5 *Cha mẹ thích, dóc lòng làm;
Cha mẹ ghét, cẩn thận bỏ.
Thân bị thương, cha mẹ lo;
Đức hạnh kém, cha mẹ tủi.
Cha mẹ thương, dễ hiếu thuận;
Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính.*

6 *Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi;
Mặt vui tươi, lời hiền hòa.
Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp;
Dùng khóc khuyên, đánh không giận.*

7 *Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước;
Ngày đêm hầu, không rời bước.
Tang ba năm, thường thương nhớ;
Không vui chơi, kiêng rượu thịt.
Tang đủ lễ, cúng hết lòng;
Việc người chết, như người sống.*

A DI ĐÀ PHẬT! Con đọc hết Chương 1 “Nhập tác hiếu rồi ạ

*Vâng cảm ơn bạn, bạn rất thuộc, mời bạn ngồi xuống.
Chúng ta bắt đầu ôn tập]*

PHẦN 1: KHI CHA MẸ CÒN SỐNG PHẢI LÀM GÌ

Chánh văn 2.1. “Phụ mẫu hô, ứng vật hoãn” (Cha mẹ gọi, phải đến ngay)

[Chánh văn này có 5 ý]

1. Muốn thành tựu đạo nghiệp phải tu thân;
2. Muốn tu thân phải “Chánh tâm”;
3. Muốn “Chánh tâm” phải “Cách vật” (cách vật là phế trừ tập tánh xấu)
4. Phế trừ tập tánh xấu bắt đầu từ hiếu, kính

[Chỗ này tôi nhắc lại một chút:

Nhà Nho nói đến bát điều mục (là 8 điều), đó là: Cách vật, trí chi, thành ý, chánh tâm, tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ. Từ “tu thân” trở lên là bạn đã dứt bỏ hẳn được cái vỏ phàm phu, thành thánh, thành hiền rồi, liễu sinh tử thoát luân hồi rồi. Cho nên bạn nhất định phải đạt được mức thấp nhất là “tu thân”. Không có thì bạn đến cuộc đời này phí hoài rồi.

Quay ngược trở lại bát điều mục, bạn sẽ thấy:

- Muốn “tu thân” phải “chánh tâm”,
- Muốn “chánh tâm” phải “thành ý”,
- Muốn “thành ý” phải “trí chi”,
- Muốn “trí chi” phải “cách vật”.

Cho nên bắt đầu phải từ cách vật, là cách đấu với tất cả vật dục (là ngũ dục lục trần).

Tiến sĩ Thái nói chính là phế trừ các tập tánh xấu, bắt đầu từ phế trừ bất hiếu, bất để. Cho nên phế trừ tập tánh xấu phải bắt đầu từ học hiếu kính.

Mục 4 này có những ý nhỏ sau:]

Thứ nhất: Hiếu kính bắt đầu từ việc nhỏ nhất

1- Khi cha mẹ gọi

- ☐ Phải đến ngay
- ☐ Thái độ cung kính
- ☐ Lời nói nhẹ nhàng

2- Khi vợ (hoặc) chồng gọi

- ☐ Cũng không được chậm trễ
- ☐ Lời lẽ tôn trọng

3- Khi trưởng bối gọi

- ☐ Cũng phải đến ngay,
- ☐ Thái độ cung kính

[Không những đối với cha mẹ, đối với mọi người, mà mở rộng ra...]

Thứ hai: “Không gì không cung kính”

[Từ các chúng sinh hữu tình đến vô tình như thực vật, khoáng vật đều cùng 1 bản thể lễ nào ta ko yêu thương cung kính đây.

Mục...]

5. Làm thế nào để dạy trẻ hiếu kính với cha mẹ?

[Có 3 ý:]

Thứ nhất: Khi trẻ gọi, cha mẹ có nên đến ngay không ạ? Ko nên

[Nếu bạn đến ngay, trẻ cho rằng mọi người đều phải đáp ứng mọi yêu cầu của chúng, chúng là nhất. Đây chính là nguyên nhân dẫn đến tư tư, nguồn gốc của tất cả mọi tính xấu khác, cũng là nguồn gốc của luân hồi.]

Trong bài “Tất cả chúng sinh vốn dĩ là Phật”, Hòa thượng có giảng “mỗi ngày xem tất cả người, sự, vật đều là Phật, Bồ tát, thậm chí động vật nhỏ nhất như muỗi, gián, đến cây cỏ, hoa lá, rồi lớn như sơn hà đại địa, không thứ nào không phải Phật Bồ tát. Chúng ta phải có tâm lễ kính, tâm ý nhất định không phân biệt, chân thành, thanh tịnh, bình đẳng.

Thế nhưng trên hình thức có khác biệt, vì sao có khác biệt? Nên biết, “Tùy chúng sanh tâm, ứng sở tri lượng”, có nghĩa là tùy tâm ứng lượng liền có khác biệt. Họ chưa có được cảnh giới cao đến vậy, bạn cung kính họ quá đáng, như vậy là hại họ. Họ sẽ tự cho rằng mình thật đã thành Phật, thật đã thành thần, nên họ trở nên phát cuồng. Cho nên tiếp xúc với tất cả chúng sanh, không thể không có trí tuệ”.]

Thứ hai: Khi trẻ bất kính, cha mẹ phải lập tức xử lý

Thứ ba: Khi có cơ hội luôn dạy trẻ nhớ ân đức cha mẹ

Chánh văn 2-2. “Phụ mẫu mệnh, hành vật lãn” (Cha mẹ sai, chớ lười biếng)

[Chánh văn này có 4 ý:]

1. Khi cha mẹ sai bảo phải làm ngay

[Tiếp tục nâng cấp lên...]

2. Không đợi cha mẹ sai bảo, tự cảm nhận rồi làm

3. Cha mẹ cũng phải giữ chữ tín với con cái

4. Thầy cô giáo cũng phải giữ chữ tín với học sinh

Chánh văn 2-3. “Phụ mẫu giáo, tu kính thính” (Cha mẹ dạy, phải kính nghe)

[Chánh văn này có 3 ý:]

1. Cha mẹ dạy phải cung kính lắng nghe

Thứ nhất: Tuyệt đối không cãi lại

Thứ hai: Dù cha mẹ dạy sai cũng không được cãi lại

Thứ ba: Đợi lúc thuận tiện, để cha mẹ nhận ra

2. Thầy (cô) giáo dạy, phải cung kính lắng nghe

3. Cấp trên nói, cũng phải cung kính lắng nghe.

Chánh văn 2-4. “Phụ mẫu trách, tu thuận thừa” (Cha mẹ trách, phải thuận sửa)

[Thường khi cha mẹ trách phạt, chúng ta thường hay sân cha mẹ. Vậy làm thế nào để kìm được tâm sân này với cha mẹ? TS Thái dậy có 3 ý:]

1. Khi cha mẹ nóng giận phải nghĩ cho sức khỏe cha mẹ

[vì một lần nóng giận phải mất ít nhất 3 ngày mới lấy lại được nguyên khí]

2. Phải hiểu cha mẹ đánh mắng là đổi lấy sự tiến bộ của mình

3. Phải “thuận” sửa khi bị cha mẹ trách.

Chữ “Thuận” hiểu thế nào?

- Thứ nhất: Trước tiên phải dùng lý trí phân biệt được đúng sai điều cha mẹ trách
- Thứ hai: Nếu cha mẹ trách đúng thì phải làm theo ngay
- Thứ ba: Nếu cha mẹ trách sai cũng không được cãi ngay, chờ lúc thuận tiện để cha mẹ nhận ra

[Chúng ta chuyển sang chánh văn 3]

Chánh văn 3-1. “Đông tắc ôn, hạ tắc thanh” (Đông phải ấm, hạ phải mát)

[Không phải chỉ có đông thì phải ấm, hạ thì phải làm mát cho cha mẹ ạ.]

1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ

2. Tất cả nhu cầu bao gồm những phương diện nào?

Thứ nhất: “Dưỡng phụ mẫu chi thân” (Chăm sóc thân thể cha mẹ)

Muốn cha mẹ khỏe mạnh thì phải làm sao?

1) Mọi nhu cầu cho sức khỏe cha mẹ đều phải quan tâm:

[từ ăn, mặc, thuốc men, giường chiếu, màn, chăn đệm. Đây chính là tứ sự cúng dường.]

2) Không những thế mà còn phải cung cấp tri thức về “Sức khỏe người già” cho cha mẹ

[để cha mẹ có thể chủ động. Ví dụ nên ăn những thức ăn nào, nói với cha mẹ ăn chay tốt hơn ăn thịt, gạo lức tốt hơn gạo trắng, rồi cách vận động thân thể nên thế nào;]

3) Vậy thì trước tiên mình phải có tri thức về sức khỏe đã

4) Thay đổi quan niệm của cha mẹ, không thể trong chốc lát

[mà cần phải có phương pháp thích hợp;]

5) Phương pháp “hóa độ” người nhà ăn chay?

- Không áp đặt, phải dần dần từng bước

- Thức ăn chay làm phải ngon, sao cho không nhận ra là chay
- Sau đó thảo luận từng chút quan niệm chính xác về ăn chay
- Cuối cùng phải tạo môi trường ăn chay cho người thân nhận biết.

Thứ hai: “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” (Chăm sóc tinh thần cha mẹ)

[Muốn cha mẹ vui vẻ thì phải làm sao? Trước hết bạn phải sao cho cha mẹ không buồn lo đã, sau phải cho cha mẹ bình yên, rồi đến hoan hỉ, rồi cuối cùng là vẻ vang. Có 3 ý ạ:]

- 1- Phải giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ không lo
- 2- Phải giữ gìn đức hạnh bản thân
- 3- Lãnh hội được cha mẹ suy nghĩ gì để đáp ứng

Thứ ba: “Dưỡng phụ mẫu chi chí” (Chăm sóc cái “Chí” của cha mẹ)

Chí của cha mẹ là gì? Dòng họ vẻ vang. Cho nên phải thành danh đức hạnh của bản thân;

[Còn nhà Phật nói đến việc giúp cha mẹ chí liễu sinh tử thoát luân hồi. Giúp thế nào đây? Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm ngoài bài giảng của Tiến sỹ Thái, tôi trích từ lời giảng của Hòa thượng:]

1- Bạn phải làm sao để cha mẹ tin nhân quả

(bạn kể về câu chuyện nhân quả Liễu Phàm Tứ Huấn, Du Tịnh Ý, rồi là những câu chuyện trong An Sĩ Toàn Thư chẳng hạn...);

2- Tin sự sống là vĩnh hằng;

3- Tin có Thích Ca Mâu Ni Phật, tin lời giảng của ngài rằng có Tây Phương Cực Lạc, có A Di Đà Phật và 48 lời đại nguyện;

4- Tin mình niệm Phật nhất định sẽ được vãng sinh;

Khuyên cha mẹ phải giữ được giới sát; (đây chính là đoạn ác)

Khuyên cha mẹ bỏ tâm bỏn xẻn, thực hành hạnh bố thí; (đây là tu thiện)

Khuyên cha mẹ “Buông xuống vạn duyên cầu sanh Tịnh Độ”]

Chánh văn 3-2. “Thần tắc tỉnh, hôn tắc định” (Sáng phải tỉnh, tối phải viếng)

[Sáng tỉnh, tối viếng không phải chỉ làm cho cha mẹ hoan hỉ vì ta quan tâm thăm hỏi cha mẹ, mà còn làm cho cha mẹ không lo lắng. Mỗi khi buổi sáng buổi tối nhìn thấy con vẫn cứ khỏe mạnh, vui vẻ. Vậy là cha mẹ không lo lắng rồi. Cho nên bản chất là làm sao để cha mẹ yên lòng mọi nơi, mọi lúc.]

Chánh văn 3-3. “Xuất tất cáo, phản tất diện” (Đi phải thưa, về phải trình)

[Có 3 đối tượng phải đi thừa về trình, đó là: Cha mẹ, người thân và lãnh đạo. Ở đây cũng là vừa rèn tâm cung kính cho bạn, vừa làm cho cha mẹ, người thân yên tâm về bạn.]

Chánh văn 3-4. “Cư hữu thường, nghiệp vô biến”
(Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề)

[Có 3 ý: Học nghiệp, Sự nghiệp, Gia nghiệp đều phải ổn định.]

1. Học nghiệp ổn định - Là giữ quy củ trong cuộc sống

- Thứ nhất: Quy củ trong sinh hoạt, học tập kể cả ngày nghỉ đều phải giữ
- Thứ hai: Phải đề phòng tác động xấu từ Internet, Truyền hình.

Muốn vậy:

- 1- Phải rèn luyện cho con thói quen đọc sách, hứng thú đọc sách
- 2- Cha mẹ phải làm gương giữ quy củ khi xem Tivi, Internet

2. Sự nghiệp ổn định – Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi nghề

- Thứ nhất: Với mình ngành nghề chọn lựa phải phù hợp với bản thân

- Thứ hai: Với xã hội: Phải giúp ích xã hội được nhiều nhất
- Thứ ba: Sau đó thì tận tâm tận lực mà phát triển
- Thứ tư: Không phải vì mục tiêu danh lợi mà đổi nghề

3. Gia nghiệp ổn định - Là gia đình êm ấm

[Mục này có 3 ý]

- Thứ nhất: Giáo dục con cái tốt để ông bà yên tâm
- Thứ hai: Vợ chồng phải hòa hợp

1- Làm thế nào để vợ chồng hòa hợp?

- Ưu điểm của đối phương phải thấy;
- Khuyết điểm của đối phương thì phải quên.

2- Vì sao tỷ lệ ly hôn ngày nay lại cao?

- Trước khi kết hôn: Luôn hy sinh phụng hiến vì đối phương
- Sau khi kết hôn: Luôn đòi đối phương phải vì mình.
- Thứ ba: Làm gì để hóa giải mâu thuẫn của vợ chồng?

[Có 4 ý]

- Một là: Trước tiên là chuyển ý niệm vì người
- Hai là: Nâng cấp lên là học lễ kính người –

[Đấy Ạ, chuyển ý niệm, nâng cấp lên là lễ kính đấy Ạ.]

- Ba là: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ.

- ✓ Thái độ thế nào Ạ?
- ✓ Không thờ ơ lạnh nhạt với đối phương
- ✓ Không nói lỗi của đối phương
- ✓ Thường tán thán ưu điểm của đối phương

- Bốn là: Dùng “Tứ nhiếp pháp” để thu phục đối phương.

1- Bồ Thí – Là dùng hạnh bố thí để thu phục đối phương, *[bố thí gì? Cả nội tài và ngoại tài.]*

2- Ái Ngữ - Là dùng lời nói thương yêu để thu phục đối phương;

3- Lợi Hành – Là phải làm lợi ích cho đối phương;

4- Đồng Sự - Cùng sự nghiệp với đối phương

[Vợ chồng có cùng sự nghiệp gì? Dạy con. Cho nên vợ chồng cùng xây dựng quan niệm chính xác để dạy con. Ví dụ cùng dựa vào Đệ Tử Quy.]

Chúng ta chuyển sang chánh văn 4]

Chánh văn 4-1&2. “Sự tuy tiểu, vật thiện vi; Cầu thiện vi, tử đạo khuy” (Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm; Tùy tiện làm, thì bất hiếu).

[Chánh văn này có 3 mục:]

1. Cha mẹ cũng không được làm “việc xấu” dù nhỏ

2. Cảnh tỉnh trẻ những việc nào là việc xấu nhỏ

- Thứ nhất: Hành vi có thể tự gây nguy hiểm cho trẻ, như: qua đường, tiếp xúc với lửa, nước, điện, ban công;
- Thứ hai: Hành vi có thể gây nguy hiểm cho người khác;
- Thứ ba: Hành vi không được tùy tiện ở nơi công cộng
 - Đối với đại tự nhiên: Không vứt rác, bẻ cành, vặt hoa
 - Đối với nơi công cộng: Duy trì vệ sinh công cộng, ko gây ồn ào

3. Phải giáo dục trẻ ngay từ nhỏ

- Thứ nhất: Học lực cao chưa chắc đã có “Giáo dục”

[Bạn xem đây xã hội hiện tại, đại học có này, thạc sĩ có này, nhưng vẫn cứ bất hiếu, bất kính, đây chính là ko được giáo dục.]

- Thứ hai: “Giáo dục” cái gì? Thái độ làm người, thái độ làm việc

- Thứ ba: Phương pháp giáo dục
 - Cha mẹ phải kết hợp với thầy giáo;
 - Phải dạy trẻ có lòng hổ thẹn

[ghét cái ác, thẹn với điều xấu thì tự nhiên chúng sẽ ko dám làm những việc xấu ác một cách tùy tiện;]

- Phải dạy trẻ có lòng tự trọng

Chánh văn 4-3&4. “Vật tuy tiểu, vật tư tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương” (Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn)

[Chánh văn này có 4 ý:]

1. Tài vật của người dù vật nhỏ cũng không được lấy

[Mục này có 2 ý:]

Thứ nhất: phải Trưởng dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ

- Mỗi khi trẻ mắc khuyết điểm, phải hiểu đây là cơ hội để dạy:

[Bởi vì sao ạ? Đã là người thì ai cũng có tập tánh xấu “tham, sân si, mạn”, bạn cũng có nên khi trẻ phạm sai lầm bạn phải thấy đây là cơ hội tốt để giáo dục trẻ, còn nếu bạn đánh bạn mắng thì chúng lần sau sẽ giấu bạn, bạn sẽ ko biết để dạy chúng sửa đổi. Cuối cùng thì “ruồi biến thành voi”, và có thể dẫn đến hủy hoại cả sự nghiệp của chúng sau này;]

- Giáo dục tính liêm khiết cho trẻ thế nào?

[Nội dung này có 2 ý:]

- 1- Không lấy cắp, lấy trộm của người dù là vật nhỏ

[bạn thấy đã nâng cấp lên chưa? Không lấy cắp này, rồi lớn hơn nữa là lấy trộm;]

- 2- Không tự giấu đồ của người để dùng riêng dù là vật nhỏ, *[kể cả đối với cha mẹ không hỏi không được lấy dùng riêng.]*

Thứ hai: Giáo dục thái độ làm người, làm việc cho trẻ là gì? Là Hiếu Liêm

- 1- “Hiếu” là căn bản làm người, “Liêm” là căn bản làm việc
- 2- “Liêm” là căn bản của sự ổn định chính trị quốc gia

2. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng;

3. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham

4. Tài vật công cộng không được lấy dùng riêng

[Chúng ta chuyển sang CHÁNH VĂN 5]

Chánh văn 5.1 “Thân sở hiếu, lực vi cụ” (là cha mẹ thích dóc lòng)

[Có 5 ý:

1. Phải đáp ứng sở thích cha mẹ như thế nào cho đúng;

2. Sở thích của phàm phu là gì?

3. Sở thích của thánh nhân là gì?

4. Sở thích của cha mẹ là gì? Và...

5. Sở thích của người thân là gì?

Chúng ta sẽ bắt đầu từ ý thứ nhất]

1. Đáp ứng sở thích của cha mẹ thế nào cho đúng?

[Không phải cái gì cha mẹ thích cũng đáp ứng mà đáp ứng những cái hợp với nhân sinh; những cái trái đạo chúng ta không đáp ứng, nhưng không được cãi ngay mà phải dần từng bước để cha mẹ nhận ra.]

2. Sở thích của phàm phu là gì? là Phú và Quý

Thứ nhất quan niệm về phú quý của người đời

- Một: Phú là nhiều tiền giàu có thì đây là lợi
- Hai: Quý là làm quan lớn thì đây là danh

[Nhưng cái đích của bạn trong cuộc sống có phải là vì danh lợi không ạ? Nhiều bạn nghĩ là có tiền, là có danh này thì gia đình hạnh phúc, bản thân hạnh phúc, không phải! Mà danh lợi chẳng qua là cái phương tiện để bạn đạt được đến cuộc sống hạnh phúc. Trên thực tế thì sao?]

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là hạnh phúc

Những kết cục của việc xông đi kiếm tiền

- 1- Lao tâm lao lực
- 2- Bận rộn đến mức người thân xem như đã chết
- 3- Lang thang nhập ngục
- 4- Thân thể bệnh hoạn

[Thành công là gì ạ? Là phải có một cuộc sống hạnh phúc đấy. Cho nên người thành công là phải kiêm cả sự nghiệp và gia đình.]

Thứ ba: Làm quan chưa hẳn là quý

[Vì sao người xưa lại nói là làm quan là Quý ạ? Ngày xưa gọi là quan phụ mẫu. Phụ mẫu có nghĩa là cha mẹ của dân. Vì sao lại gọi là cha mẹ của dân? Lo cho dân như là con của mình nên là dân Quý. Cho nên mới gọi là làm quan là quý. Còn bây giờ nếu như làm quan mà dân không thương, dân không quý thì đây không gọi là Quý. Vậy thì không cần làm quan nhưng được người quý có gọi là quý không? Có. Làm sao để được mọi người quý? Luôn giúp đỡ người.]

Thứ tư: Ý nghĩa của Phú Quý chân thực

[Phú là bạn phải thường xuyên hoan hỉ vui vẻ.

Cho nên chúng ta học cả cái bộ này mới gọi là Đường đến hạnh phúc.

Quý là người khác phải hoan hỉ khi nhìn thấy bạn.]

Thứ năm: Vậy làm thế nào để có phú quý chân thực?

- 1- Biết đủ thường vui

[Còn nếu bạn không biết đủ ý thì dù bạn có là tỷ tỷ phú cũng vậy thôi. Dục vọng mà mở ra thì là một vực sâu không đáy. Tôi thấy đợt vừa rồi rất nhiều tỷ phú là mua hẳn các cái vé để đi lên tận Vũ Trụ. Vậy bao giờ cho nó đủ? Cho nên biết đủ thì thường vui.]

2- Không lo không nghĩ là vui

[Suốt ngày lo lắng.]

Làm thế nào để không lo không nghĩ?

1) Đạo lý nhân quả phải hiểu rõ thì tâm sẽ an gọi là “lý đắc tâm an”

[Hôm qua cư sĩ Trung có nói với lại tôi, với cư sĩ ông là:

- Thôi bố mẹ đừng đi tiêm phòng vội, để xem tình hình như thế nào đã.

Tôi bảo:

- Thôi hãy để Phật, Bồ tát sắp đặt, phùng họ gửi giấy về tận từng nhà, mình đăng ký thì nếu như phùng gọi thì mình đi, mà nếu phùng không gọi khi mình thôi. Thế còn nếu như mà không tiêm được thì có khi hôm ấy đến thì lại có những cái trục trặc này khác, nên thôi tất cả hãy để cho Phật, Bồ Tát sắp đặt.

Đây chính là ngài Viên Liễu Phàm, khi ông đã hiểu ra là tất cả có số mệnh nhân quả rồi thì ông cứ an nhiên tự tại chẳng việc gì phải lo nghĩ nữa. Lý Đắc Tâm An.

Thế thì bây giờ làm thế nào để bạn có được những quả báo tốt? Cổ nhân có câu “thiện hữu thiện báo, ác hữu ác báo, nhược hoàn bất báo, thời thân vị đảo”, có nghĩa là “thiện thì có thiện báo, mà ác thì có ác báo nếu chưa thấy có báo, là chưa tới mà thôi”.

Cho nên là nếu như bạn muốn có quả báo tốt thì bạn phải gieo nhân tốt.]

2) Vậy thì bạn phải giáo dục cho con từ nhỏ

3- Thân thể khỏe mạnh là vui

[Các bạn trẻ bây giờ nhiều bạn khỏe không thành vấn đề, nhưng bắt đầu đến cái tuổi gọi sinh lão bệnh như chúng tôi rồi là hôm nay đau xương, mai đau cốt là biết là thân thể khỏe mạnh là vui lắm.]

4- Giúp người là vui

[Hôm vừa rồi cư sĩ Tâm vào Zalo Connect để giúp cho những người nghèo những người cơ nhỡ bị kẹt trong đại dịch ở thành phố. Thế thì cư sĩ Tâm có kể chuyện với tôi là:

- Con rất là hoan hỉ

Tôi bảo:

- Vậy đấy, con đã cảm nhận thấy câu của tiến sĩ Thái nói chưa? Giúp người là vui và cuộc sống bạn sẽ thấy có ý nghĩa hẳn.

Tiếp tục...]

5- Ăn ngon ngủ ngon là vui

[Cái thứ ba là]

3. Sở thích của thánh nhân là gì?

- Một là cha mẹ đều còn anh em không ai bị gì (chánh văn là phụ mẫu câu tồn huynh đệ vô cố);
- Hai là ngựa mặt lên trời không hỏ cúi đầu xuống đất không then.

[Chữ “hỏ” và chữ “then” sẽ khác nhau, hỏ là xấu hổ chỉ có một mình mình thôi nhưng mà mình tự xấu hổ; then là người ngoài biết thì mình then, cho nên hai chữ hỏ then khác nhau ở chỗ đây. Cho nên ngựa mặt lên trời không hỏ là bởi vì nếu có một mình bạn thôi nhưng bạn phải biết xấu hổ với lại trời đất thiên địa quỷ thần và với chính mình; Cúi đầu xuống với người không then.]

Cho nên Thái Thượng Cảm Ứng Thiên mới có câu là “Không được khinh thường nhà tối”. Thế tôi lúc đầu tôi nghĩ lại chắc là không được khinh thường người nghèo. Không phải tức là bạn không được coi thường khi chỉ có một mình bạn như ở trong nhà tối. Bạn phải hiểu xung quanh bạn là thiên địa quỷ thần đầy đủ hết. Cho nên là không được làm cái điều gì đấy mà tưởng rằng là không ai biết, nhưng trời đất biết, thiên địa quỷ thần đều biết hết. Cho nên không được coi thường khi ở trong phòng tối một mình nếu nói rõ là như thế.]

- Ba là được dạy anh tài trong thiên hạ

[Dạy anh tài trong thiên hạ là thế nào? Có phải là được dạy người tài không ạ. Thầy Thái bảo không phải, mà là gì ạ?]

- 1- Dùng trí tuệ của mình để giúp người,
- 2- Là dốc hết bốn phận vì đồng loại
- 3- Vậy thì cuộc sống có những bộ phận nào?

[Bạn để ý thầy Thái nói nhé, rất đơn giản để bạn đều có thể học được. Không phải bảo bạn là phải làm thánh làm liền ngay lập tức, không phải. Bạn nghe nhé:]

- 1) Chiều sáng lịch sử của đời mình là không có lỗi với chính mình, *[Chưa cần to lớn gì với bạn không có lỗi với chính bạn đã.]*
- 2) Chiều sáng lịch sử của cha mẹ là hành hiếu đạo;
- 3) Chiều sáng lịch sử của con cái là vun bồi nền tảng đức hạnh cho con
- 4) Chiều sáng lịch sử của anh em là hòa thuận thương yêu
- 5) Chiều sáng lịch sử của vợ chồng là thức dậy tiềm năng của đôi phương
- 6) Chiều sáng lịch sử của thầy giáo là y giáo phụng hành
- 7) Chiều sáng lịch sử của tổ tông là kế thừa tuyệt học của thánh hiền

[Kế thừa bằng cách nào ạ?]

Trước hết là lưu giữ kinh điển của thánh hiền. Cho nên mới có thạch kinh là kinh khắc trên đá, để cho gọi là dù có lũ lụt, dù có hỏa hoạn vẫn không bị mất đi. Thế nhưng mà nhờ đến lúc cái trái đất này nó

roi vào cái chu kỳ gọi Thành Trụ Hoại Không, nó tan thành tro bụi rồi, thì bạn giữ bằng cách nào? Tốt hơn hết là bạn cất giữ ở trong đầu. Tức là:]

Thứ nhất: Bạn đẩy mạnh lời giáo huấn của thánh hiền là đào tạo người Hoàng Pháp. Đây cất giữ ở trong đầu rồi đấy.

Bạn đừng lo là không làm được việc này chỉ cần chân thành sẽ là chìa khóa của thành công.

Thứ hai: Xiển Dương giáo huấn của thánh hiền từ gia đình đến xã hội

- Là gì? Là thân giáo,
- Là gì ạ? Là khi có cơ hội là bạn giới thiệu luôn học thuyết thánh hiền cho mọi người biết.

[Tôi ví dụ: Hôm qua lớp của thầy Trung có mấy phụ huynh xin cho con học. Thế tôi bảo:

- Những vị này ở đâu đấy?

Thì thầy Trung bảo:

- Con cũng ko biết, chắc là mọi người qua giới thiệu

Thế thì vì sao mà người ta lại biết đến? Tôi ví dụ nhé là cư sĩ Huyền chẳng hạn có con trước học lớp Đệ Tử Quy, hoặc cư sĩ Tâm. Thế khi mọi người bảo:

- Thế sao con của chị mà bây giờ nó ngoan thế, mà nó lại đỗ đại học

Vậy thì mình phải giới thiệu ra là:

- Đây là bởi vì học giáo huấn của thánh hiền, học *Đệ Tử Quy* đây.

Hoặc ví dụ trước đây vợ chồng cãi nhau loạn trào lên, thế bây giờ vợ chồng hòa thuận hạnh phúc vui vẻ, thế người ta bảo:

- Sao tốt thế?

bảo:

- Đây là vì tôi học cái này đây

Thì đây ạ là chính là chiếu sáng lịch sử của tổ tông - là kế thừa tuyệt học của thánh hiền. Từ bạn thân giáo rồi bạn giới thiệu về học thuyết Thánh Hiền cho mọi người biết công đức của bạn rất lớn.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta tiếp tục ôn đến mục 4. Sở thích của cha mẹ là gì?

Chúc bạn:

Thuộc lòng *Đệ Tử Quy*
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 115

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang ôn tập chánh văn 5.1. Cha mẹ thích docks lòng làm. Chánh văn này có 5 ý, đó là:

1. Đáp ứng sở thích cha mẹ thế nào cho đúng: Hợp đạo, hợp nhân sinh thì đáp ứng; trái đạo, trái nhân sinh không làm nhưng phải rất dần dần để cha mẹ nhận ra.

2. Sở thích của phàm phu là gì? Danh lợi

3. Sở thích của thánh nhân là gì? Cha mẹ đều còn, anh em không ai việc gì; Ngửa mặt lên trời không hổ cúi đầu với người không thẹn; Được dạy anh tài trong thiên hạ

4. Sở thích của cha mẹ là gì? Đáp ứng sở thích vật chất và sở thích tinh thần cho cha mẹ sao cho cha mẹ phải được lợi ích.

5. Sở thích của người thân là gì? Tăng thời gian bên người thân

Hôm qua chúng ta đã ôn xong ý thứ ba. Bây giờ đến ý thứ tư là...]

4. Sở thích của cha mẹ là gì?

Thứ nhất: *Đối với sở thích vật chất*

1- Phải docks lòng đáp ứng sở thích hợp với nhân sinh

[Bạn nghe cái chữ hợp với nhân sinh. Chứ không phải là ví dụ cha mẹ thích là coi như ngày nào cũng sát sinh]

hại mạng con này để ăn chẳng hạn, bạn đáp ứng hết, không phải. Cho nên không phải là xa xỉ nhưng mà những cái sở thích hợp với nhân sinh, dưỡng phụ mẫu chi thân làm sao cho thân thể cha mẹ khỏe mạnh mình phải đáp ứng chứ.

Tiếp tục ạ:]

2- Chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ để đáp ứng.

[Đấy khi cha mẹ nói là cha mẹ thích ăn cái quả dâu chín, hoặc cho mẹ thích ăn cái bát chè ngọt thế chẳng hạn, thì mình dốc lòng. Thế nhưng không phải cha mẹ nói thì mới làm mà mình phải thường ngày quán xét xem cái sở thích của cha mẹ là như thế nào để mình nỗ lực mình đáp ứng.

Không nói riêng chuyện ăn, mà tôi nói về tứ sự cúng dường đấy ạ, từ ăn đến mặc, đến thuốc men, chăn màn giường đệm thì đều phải nỗ lực xem. Có khi cha mẹ chả kêu câu nào nhưng hôm nay xuống thấy gọi là cái điều hòa của cha mẹ tự nhiên sao lại không mát (ví dụ như thế), thì chủ động đi sửa cho cha mẹ.

Vâng ạ. Cho nên là phải chủ động tìm hiểu những cái nhu cầu những cái sở thích của cha mẹ để mà đáp ứng.]

Thứ hai: Đối với sở thích tinh thần

[Có hai ý: Một là cha mẹ thích con cái khỏe mạnh. Hai là cha mẹ thích con cái về thăm. Nhưng mà trên thực tế thì tôi nghĩ là cả 113 điều của Đệ Tử Quy bạn thực hiện được thì phải nói là cha mẹ vô cùng hoan hỷ vẻ vang, chứ không phải chỉ riêng có là thích con cái khỏe mạnh và thích con cái thường về thăm.

Còn tôi cứ quán sát ra là đúng là thích con cái khỏe mạnh thì thích quá. Sợ lắm mỗi khi đi về mà thấy ốm đau ho hắt là kinh hết cả người, rồi chỉ suốt ngày sợ chúng nó kiếm tiền nhiều quá chúng nó mệt quá thì chúng nó đột quỵ thì chết. Cho nên thích con cái khỏe mạnh.

Thứ hai là thích làm sao đây là gia đình chúng nó hòa thuận. Hòa thuận vợ chồng, rồi hòa thuận với anh chị em, rồi với đồng nghiệp rồi với tất cả mọi người.

Thứ ba là mới thích con cái thường về thăm.

Hai cái đầu là thích là thích để cho chúng nó được, cái thứ ba mới là thích cho mình vì cái gì cũng nhường cho con hết thôi.

Chúng ta bắt đầu...]

Một là: Giữ thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm

Làm thế nào để thân thể khỏe mạnh?

1- Việc ăn uống bạn phải cẩn thận lành mạnh

2- Hệ lụy của việc ăn thịt nhiều

1) Thừa chất béo thân thể tỏa a xít và nội tạng bị phá hủy.

[Vì tất cả nội tạng đều ngâm ở trong a xít cả, thì đương nhiên là bị phá hủy thôi, Lục phủ ngũ tạng sẽ hỏng thôi.]

2) A xít nhiều thì sẽ bị loãng xương

[Axit nhiều thì phải lấy chất kiềm ra để trung hòa kiềm ở đâu, kiềm chính là trong canxi trong xương cho nên cuối cùng xương nó vụn ra, cho nên là bị loãng xương.]

3) Thịt thì có nhiều độc tố hữu hình

[Tức là con người bây giờ vì lợi nhuận mới toàn tiêm vào con vật các loại thuốc. Cho nên khi ta ăn thì nó vào cơ thể ta.]

4) Thịt có độc tố vô hình tiết ra khi con vật bị giết

[Khi mà nó sợ quá, nó sân hận quá thì bản thân cơ thể nó tiết ra những chất kịch độc.]

Mạng có đưa một cái bài là có một người mẹ đang thời gian cho con bú. Vậy thì hôm ấy sân cãi nhau với chồng một trận kịch liệt. Sau khi cãi nhau xong cho con bú, đưa con 3 tháng chết ngay lập tức. Đến khi đưa đi cấp cứu bác sĩ nói là bởi vì là bú cái sữa đầy của mẹ vừa lên cơn tức giận gọi là kịch phát cho nên là cuối cùng nó tiết ra chất độc và đưa trẻ bú vào cho nên ngấm luôn cái chất kịch độc ấy cho nên chết luôn.

Cũng nói với nhau là khi mà cha mẹ trách phạt thì chúng ta phải không được sân, mà phải nghĩ cho cha mẹ rằng là cha mẹ trách phạt thế này là tổn hao nguyên khí ba ngày sau mới có thể phục hồi cho nên phải nghĩ phải thương cho cha mẹ.]

5) Chăn nuôi dẫn đến biến đổi khí hậu toàn cầu

6) Đất đai nguồn nước ô nhiễm do chất thải của động vật

[Sáu cái hệ lụy của việc ăn thịt nhiều cho nên là muốn giữ thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm thì nhớ là “Bệnh tùng khẩu nhập” là bệnh vào từ miệng thế nên cái chế độ ăn uống bạn phải lưu ý.]

Hai là: Thường về thăm cha mẹ

[Cha mẹ nào chẳng thích con về thăm dù ở trong viện dưỡng lão đường hoặc dù ở ngoài thì lúc nào cũng mong muốn con cháu về thăm cả.]

Tiếp tục...]

5. Sở thích của người thân là gì?

[Đấy bây giờ mở rộng ra không còn cha mẹ nữa mà đến người thân rồi, người thân muốn gì ở mình ạ?]

Thứ nhất: Thích bạn tặng thời gian để quây quần bên người thân

[Chứ không muốn là bạn chỉ có bạn bè rồi đi chơi, rồi là rượu chè bù khú ra. Đi suốt ngày. Đấy đi đến thậm chí là người thân coi mình như đã chết hết từ sáng sớm tỉnh mờ tỉnh cho đến 11, 12 giờ đêm. Thế ai thích điều đấy? Cho nên sở thích của người thân là thích bạn tặng thời gian để quây quần bên người thân.]

Thứ hai: Cho nên bạn phải học cách từ chối

[Khi bị lôi vào cuộc ăn chơi vô bổ có hai pháp bảo để từ chối là cha mẹ và vợ con.]

Chỗ này phải giải thích thêm:

Bạn bè lôi đi thì bảo:

- Không hôm nay tôi hứa với cha tôi, cha tôi đợt này muốn chúng tôi thường xuyên ở nhà, bởi vì ông cũng có tuổi rồi, ví dụ thế; hoặc hôm nay tôi hứa là sẽ kể cho con tôi nghe một cái câu chuyện ở trong *Đệ Tử Quy*.

Bởi vì đây chính là chiếu sáng lịch sử của tổ tông là giới thiệu giáo dục của Nho giáo của Phật giáo cho mọi người. Thế mọi người mới lại tò mò hỏi là vậy thì *Đệ Tử Quy* là như thế nào thì bắt đầu giới thiệu qua. Bảo:

- À thế hèn gì độ này tôi thấy ông gọi là *chăm vợ chăm con* thế mà con ông nó ngoan thế. Ai biết đâu vợ chồng ông chả có gọi học hành gì chả đỗ được đại học mà cuối cùng con ông lại cuối cùng đỗ được đại học.

Đây là tôi ví dụ thế thì cuối cùng họ sẽ phải tò mò xem vậy *Đệ Tử Quy* thế nào, thì giới thiệu cho họ 40 VCD của tiến sĩ Thái Lễ Húc, hoặc bộ *Đường đến hạnh phúc*.

Chúng ta tiếp tục]

Chánh văn 5.2 “Thân sở ố, cần vi khú” (là cha mẹ ghét cần thận bỏ)

[Có 3 điều cha mẹ ghét: Ghét con cái giao du với bạn xấu; ghét các thói quen xấu và ghét các tập tánh xấu.]

1. Dạy trẻ không giao du với bạn xấu

Thứ nhất: Phải nâng cao năng lực chọn bạn của con

[Bây giờ bảo nó là không được giao du với bạn xấu, thế nó bảo “vâng”, nhưng nó chả biết ai là bạn xấu hay là tốt cả. Bởi vì bạn không thể đi theo nó 24/24, mà hàng ngày nó còn tiếp xúc với bạn bè với cô giáo rồi mới truyền hình với internet. Vậy thì bạn phải nâng cao năng lực chọn bạn của con để bạn xấu thì nó sẽ tránh xa và bạn tốt thì nó sẽ kết bạn.]

Thứ hai: Vậy thì tiêu chí bạn tốt là gì?

[Bạn phải dạy cho con, là làm giống Đệ Tử Quy.]

2. Trừ bỏ những thói quen xấu

- 1) Một là thói quen hút thuốc
- 2) Hai là thói quen háo sắc và
- 3) Ba là thói quen cờ bạc

[Ví dụ trước mình không có được học Đệ Tử Quy mình chót hút thuốc, háo sắc rồi, mình chót cờ bạc, đề đóm rồi. Bây giờ mình học rồi mình biết rồi, mình biết đây là con đường đi đến ngày tàn rồi, biết là cha mẹ ghét những cái này. Vậy thì bạn phải nỗ lực bằng mọi cách để mà trừ bỏ.]

Tiếp tục...

3. Trừ bỏ những tập tánh xấu

[Tập tánh xấu thì khác với thói quen xấu ở chỗ nào?

Thói quen xấu là khi bạn sinh ra vẫn chưa có những thói quen đấy. Ví dụ hút thuốc cờ bạc bạn chưa hề có, nhưng trong quá trình sống bạn bị tiếp xúc với môi trường,

mà phàm phu thì thường bị cảnh chuyển, cho nên bạn sinh ra những cái tật xấu đấy, thì bây giờ bạn phải sửa.

Còn tập tánh xấu thì khác, nó đồng hành cùng với bạn, sinh ra làm người ai cũng có, kể cả bố mẹ mình cũng có, ông bà ông vải mình cũng có, tất tật, ai cũng có. Chỉ có điều nếu như ai có duyên, hay còn gọi có thiện căn phúc đức nhân duyên gặp được đạo thánh hiền, thì biết đây là những tập tánh xấu rồi ai cũng có. Vậy thì muốn thành thánh, thành hiền phải nỗ lực mà bỏ những tập tánh xấu này đi. Còn nếu không bỏ thì cuối cùng lại làm phàm phu, mà phàm phu nói thật với bạn cũng chẳng được, xuống đọa lạc ở tam ác đạo.

Những tập tánh xấu đây là gì?]

Thứ nhất: *Kiêu mạn*

1- Tác hại của kiêu mạn

[Có hai ý: Bản thân không thể học được gì và... Đoạn nhân duyên gặp quý nhân.

- *Bởi vì lúc nào bạn cũng cho bạn là giỏi nhất, thế thì còn học ai nữa, cho nên không học được thêm. Thầy Thái bảo những người kiêu mạn ấy, kiến thức nó bị thắt nút cổ chai, và đến chỗ thắt nút lại là thôi hết. Bởi vì cái mà trí tuệ nhất của bạn phải là trí tuệ của tự tánh khai mở, thế nhưng kiêu mạn là 1 trong những tập tánh rất là xấu, đây là những cái tập tánh mà nó ngăn che toàn bộ cái tự tánh của bạn lại, thế thì bạn không thể học được, trí tuệ của bạn nó sẽ bị thắt nút cổ chai.*

- Hai là đoạn nhân duyên gặp quý nhân: Bây giờ quý nhân thật ai người ta muốn dạy bạn, đến cái gì bạn cũng biết hết cả rồi, nói bạn cãi ầm ầm lên, thế thôi chứ chứ gì nữa.]

2- Cho nên bạn phải nuôi dưỡng thái độ khiêm nhường cho trẻ từ nhỏ.

[Tất cả mọi thành công của nó đều phải chỉ cho nó thấy không phải công của mình con đâu mà đây là công của gọi là tứ trọng ân đấy. Lần trước để chia sẻ với các bạn điều này rồi.]

Thứ hai: “Xa” (là xa xỉ)

[Muốn làm sao đoạn trừ được cái xa xỉ.]

1- Không đưa trẻ đến chốn ăn uống xa hoa

[Ăn ngon mặc đẹp quen rồi cuối cùng làm sao mà có thể xuống để ăn uống kham khổ tiết kiệm được nữa.]

2- Mẹ thì thường ngày không trang điểm lộng lẫy

[Chữ của thầy không bỏ đi chữ nào, thầy không nói là mẹ không được trang điểm lộng lẫy, mà thầy nói là mẹ “thường ngày”. Có nghĩa là những cái lúc cái cơ hội đại tiệc hoặc cưới xin thì có ai cấm đâu, nhưng mà thường ngày không trang điểm lộng lẫy. Đây bạn thấy từng từ của thầy.]

Thứ ba: “Dâm” (là không đắm vào những cái thú vui nào đó)

[Như game online thế chẳng hạn chứ không phải đây là dâm phụ nữ không phải thế.]

1- Cần hạn chế trẻ nhỏ với những thứ vui chơi

[Cổ nhân có câu là “Ngọa vật thì táng trí mà ngọa nhân thì táng đức”. Có nghĩa là chơi bởi nhiều quá thì mất hết cả chí, chẳng còn chí khí gì nữa. Suốt ngày chỉ có điện tử, game online, iPad làm gì còn chí nữa. Mà chí thành cái người có ích cho xã hội cũng không có, chứ đừng nói đến gọi là chí thành thánh hiền nữa.

Cho nên cần hạn chế trẻ nhỏ những cái thứ vui chơi, cho nó chơi? Có cho, không cấm nhưng mà vừa phải, phải có kiểm soát. Bởi vì nếu bạn không cho nó chơi thì coi như đây là bạn “be bờ đắp đập” thì đến lúc nó bùng ra nó thấy bạn be nó chơi, rồi các thứ các nơi đều chơi thì cuối cùng nó xông vào thì thành là bạn be bờ đắp đập nhiều quá thì nó vỡ đập thì nước nó tràn. Cho nên cho chơi nhưng chơi có kiểm soát và có chừng mực.]

2- Hướng trẻ vào niềm vui cầu học vấn

[Làm sao đẩy để cái thú vui của nó không phải là game không phải là tivi không phải là internet không phải là truyền hình. Ví dụ tôi thấy cháu tôi cứ xuống đây là “nữ hoàng băng giá”, thế rồi Doraemon..., không, mà bạn mất một thời gian đầu bạn hướng cho trẻ vào niềm vui cầu học vấn, tức là cái thú vui đọc sách đấy.

Mà đọc sách gì? Phải đọc sách thánh hiền. Nhưng lại không phải tự nhiên bạn bảo vào đọc sách thánh hiền ngay, đây đọc bài của tiến sĩ Thái, nó không đọc. Vậy thì bạn phải làm như thế nào? Trước tiên hãy là những cái câu chuyện rất nhẹ nhàng Đức Dục cổ Giám, Nhị Thập Tứ Hiếu. Mỗi một hôm một chuyện, thế rồi những cái câu chuyện mang tính chất giáo dục.

Hôm nọ tôi thấy Chu Bi nhà tôi có một cái bài như kiểu bài luận, “Cảm nghĩ về một cái tác phẩm nào mà em thích”, thì Chu bi có nói về cái cảm nghĩ rất xúc động về các tác phẩm “Những người khốn khổ” hơn 20 năm ở tù vậy mà ra cuối cùng ông vẫn trở thành người, tôi dùng từ đại thiện. Vì sao biết? Vì phút cuối cùng ông ra đi là thấy tất cả thiên thần đến đón đầy cả nhà.

Cho nên bạn làm sao đây bạn phải nỗ lực hết sức, bằng mọi giá hướng trẻ vào niềm vui cầu học vấn, đọc sách từ những câu chuyện đầy bắt đầu tỏa ra đến những cái câu chuyện nhân quả khác Liễu Phàm Tứ Huán, Du Tịnh ý ngộ tảo thần, rồi truyện cổ Phật giáo. Sau bắt đầu nó hiểu nhân quả rồi, nó sợ rồi, xong bắt đầu đến gọi là văn hóa truyền thống hay còn gọi là giáo dục của Nho giáo, Phật giáo

Hòa thượng bảo nhớ: Riêng về kinh Phật bạn đọc 1.000 lần cũng không bao giờ chán còn nếu bạn thấy chán tức là bạn chưa cảm nhận được. Hòa thượng bảo khi tôi còn trẻ có những cuốn sách mọi người thấy rất hay, thế tôi đọc 1 lần 2 lần 3 lần là vứt, nhưng mà riêng kinh Phật không bao giờ tôi chán mỗi lần đọc lại thấy có những điểm vô cùng mới và rất là hay nên mới gọi là siêu việt thời không.

Cho nên để cho trẻ không đắm vào thú vui nào đó thì 1 cho nó chơi có kiểm soát có thời gian và cố gắng đến cuối cùng là chỉ hướng con vào thời gian cầu học vấn đọc sách thánh hiền.]

Thứ tư: “Dật” (là chơi bời lêu lổng)

Một là: Lợi ích của việc cần cù chăm chỉ

- 1- Biết tri ân, cảm ơn
- 2- Thân thể khỏe mạnh
- 3- Tích lũy được kinh nghiệm

[Hôm vừa rồi tôi lại kể, cư sĩ Tâm đi làm từ thiện:

- Con muốn gọi là báo lại với nhà hảo tâm kia, con đã chi những khoản này, những khoản này thì làm thế nào.

Tôi bảo:

- Đơn giản thôi, thế hôm nay người ta chuyển cho con 10 triệu thì con ghi vào là ngày hôm nay nhận 10 triệu; Ngày mai họ chuyển cho con 15 triệu phải con ghi vào nhận 15 triệu.

Mỗi một ngày con ghi là ví dụ cô Nguyễn Thị A là địa chỉ như này và là mấy cân gạo là vì hoàn cảnh thế này, cô Nguyễn Thị B là con nhỏ cần sữa thì là như thế này.

Thế ngày nào con cũng chịu khó, thế cuối ngày con cộng lại. Bởi vì khi làm hết tiền con cũng sẽ lại phải báo cái nhà hảo tâm kia đúng không?

Bảo:

- Đúng.

Vậy thì cứ cộng đi rồi trừ, thế cuối cùng tự nhiên thành kế toán.

Thế là hôm vừa rồi khi chuyển cho tôi xem đúng là thành một bản kế toán thật. Tôi bảo:

- Con đã thấy chưa? Con tích lũy được kinh nghiệm, chứ từ xưa đến giờ con có biết gì về kế toán. Đấy mình cứ như thế này rồi dần dần mình lên.

Cho nên là lợi ích của việc cần cù chăm chỉ biết tri ân biết cảm ơn Nấu một nồi cơm đây nó vất vả tri ân mẹ, kiếm một đồng tiền thấy nó vất vả tri ân cha; mà làm lao động thì thân thể lại khỏe mạnh tích lũy được kinh nghiệm rồi tăng thêm ý chí.

Thậm chí là tích lũy được kinh nghiệm, tôi thấy cư sĩ tâm trong quá trình làm thì sẽ cảm nhận được đâu là người thật sự cần, và đâu là người không phải thật cần.]

4- Tăng thêm ý chí và

5- Cuối cùng là mối quan hệ xã hội tốt

- Với người lớn thì được dẫn dắt, quan tâm yêu thương
- Với cùng trang lứa ấn tượng tốt, dễ hòa nhập đoàn thể

[Cho nên tôi thấy là cư sĩ Tâm đúng là giúp người là vui, cư sĩ Tâm rất phấn khởi, người này thì cảm ơn, rồi người kia thì phải nói là nói những lời phải nói là xúc động lắm, rồi người kia thì lại nói là “em làm nghề giúp việc đến khi nào mà hết dịch thì em sẵn sàng đến để làm không công cho chị”. Bảo “chị không cần em làm không công, chị chỉ muốn em làm sao đầy cuộc sống đủ sống.

Chúng ta sung sướng như thế này, tôi nhìn thấy tất cả các bạn đều đầy đủ như thế này mà nói thật với các bạn thương những người ở trong thành phố Hồ Chí Minh với

Bình Dương quá. Bao nhiêu người chết, bao nhiêu người đói. Thậm chí có người nói với tôi rằng có một tốp lao động ở Thanh Hóa, khi bị chặn không được về mắc kẹt thì cuối cùng là có những tốp đi ra cái chỗ cống tìm cách mở nắp cống ra để bắt chuột để ăn.

Tôi nói thật với bạn, chưa lúc nào tôi phát được một cái tâm thật rộng lớn, nhưng xong rồi nghe thấy cảnh ở trong thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương chết người la liệt, lúc ấy tôi mới phát nguyện mang những cái đạo lý Phật dạy, Hòa thượng dạy về nhân quả để cho mọi người biết, mọi người nỗ lực tu tập thì đây mới là cái lợi lạc vĩnh cửu nhất.

Lại nói đi giúp người đây rồi nói về chuyện lao động đây mới quan hệ xã hội sẽ tốt, với người lớn thì được dẫn dắt quan tâm và yêu thương; với cùng trang lứa thì giữ được ấn tượng tốt và dễ hòa nhập với đoàn thể.]

Hai là: Tác hại của việc lười lao động

- Mọi quan hệ sẽ không tốt
- và không thể sống tự lập được.

[12 tuổi không biết luộc trứng, không biết đi giày, thầy Thái bảo “vậy bạn chết thì con bạn cũng chết vì nó không biết làm gì cả”.]

4. Trưởng thiện cứu thất cho trẻ từ nhỏ

[“Trưởng thiện” có nghĩa là những điều gì tốt thì phải ra sức nuôi dưỡng nó. Chữ trưởng ra tăng trưởng và phải phát triển được nó. Còn hôm nay bạn làm được một việc thiện bằng một hạt cát, ngày mai cũng vẫn là hạt cát,

ngày kia cũng là một việc thiện hạt cát, chưa gọi là trưởng. Trưởng phải có sự tăng trưởng. Hôm nay tâm mới nghĩ được đến cha mẹ ừ thế cũng là tốt lắm rồi; Ngày mai anh em, rồi đến họ hàng cô dì chú bác, ngày hôm sau là đến hàng xóm láng giềng đồng nghiệp và ngày hôm sau nữa là chúng sinh muôn loài. Cho nên những điều gì là tốt thì phải ra sức nuôi dưỡng nó. Cho đến khi nào mà tâm bạn gọi là trù pháp giới, “Ái tâm trù pháp giới, thiện ý khắp nhân gian” thì chắc chắn thành thánh, thành hiền.

Cứu thất: Những gì là không tốt thì phải ra sức sửa đổi. Còn nếu bạn không chịu sửa, hôm nọ tôi cũng nói với cư sĩ Tâm đây, tôi bảo:

- Các cái Bà góp ý trong cái việc con đi làm từ thiện này, con phải rút kinh nghiệm mà nếu con không rút kinh nghiệm thì Bà xin nói rất thật với con, là cái thùng phước của con là cái thùng dò. Bao nhiêu công đức giở hết sạch. Cho nên bằng mọi giá phải bịt được cái lỗ hổng đấy thì dù công đức của mình nhỏ bằng một giọt nước thôi nó cũng sẽ gom dần rồi nó sẽ đầy. Còn nếu như tất cả những khuyết điểm không chịu sửa thì bao nhiêu công đức làm được nó rơi xuống cái lỗ rò ấy là hết sạch, cuối cùng chả còn gì, chả còn đại phước báo lúc lâm chung nữa. Thế bảo sao suốt cả đời con làm thiện, cuối cùng đại phước báo lúc lâm chung con chả thấy đâu. Bạn phải lưu ý điều ấy.

Cho nên “trưởng thiện cứu thất”. Những điều gì là tốt phải ra sức nuôi dưỡng, những điều gì là không tốt thì phải ra sức sửa đổi.

Tôi thấy thật là đáng tiếc cho rất nhiều bạn, mặc dù rất nỗ lực làm thiện, nhưng tôi thấy những cái tập khí xấu, những cái tập tánh xấu không sửa. Cư sĩ Trung nói 7 năm,

tôi cũng thấy 7 năm mà không sửa được, không sửa được, đáng thương quá. Nhưng nếu như bạn sửa thì nhất định là cái công đức đấy của bạn nó tích dần, tích dần thì nó mới có chứ.

Chúng ta tiếp tục...

Phải bắt đầu từ chính chúng ta sau đó làm gương cho con: Không có thì học Đệ Tử Quy chăm chỉ lắm. Suốt ngày lớp lớn, lớp nhỏ là tham dự hết. Thế nhưng mỗi lần con nó sai quát âm lên “đây này cha mẹ sai chớ lười biếng sao vẫn lười thế”, lấy ví dụ như thế, thế nhưng bản thân mình thì ông bà nhờ cái gì cũng không nhớ. Thế thì làm sao dạy được con?]

Chánh văn 5.3: Thân hữu thương di thân ưu (thân bị thương, cha mẹ lo)

1. Làm thế nào để thân thể khỏe mạnh?

- Ăn uống phải cẩn thận lành mạnh
- Mặc quần áo phải thời thời chú ý đến sự ấm lạnh và...
- Cuộc sống thì phải có quy củ giờ giấc

[Thứ...]

2. Thân thể không được hủy thương.

Vì sao lại không được hủy thương?

[Trong Hiếu Kinh có câu là “thân thể phát phu, thụ chi phụ mẫu bất cảm hủy thương hiếu chi thủy dã”. Có nghĩa là thân thể tóc da là nhận từ cha mẹ, (không có cha

mẹ làm sao bạn có thân thể này tóc da này) không được huy thương, hiểu bắt đầu từ đó.

Chính vì vậy cho nên Trung Quốc cổ xưa thì có cái luật gọi là lục hình. Nếu ai mà phạm tội thì có 6 cái hình phạt nào cắt tai, rồi cắt mũi, rồi chặt chân, chặt tay đủ hết rồi thiến.

Thế thì Tăng Tử là một học trò của Khổng Tử. Thế đến lúc ông sắp chết rồi ông còn phải bảo học trò là giờ hết chân tay người ta ra xem có thiếu bộ phận nào không. Nếu mà thiếu thì là đại bất hiếu, không được. Thế rồi đến Tư Mã Thiên cũng thế, ông chỉ vì bênh cho Lý Lăng thôi mà cuối cùng bị vua Hán Vũ Đế khép vào một trong sáu cái tội lục hình là thiến. Đáng nhẽ ra thì ông nhận cái tội là chết ấy. Thế nhưng xong ông nghĩ đến gọi là cái cuốn Tư Mã Thiên sử ký ông đang làm thì có lợi lạc cho dân cho nước cho đại chúng thì ông thôi ông xin nhận bị thiến, là chịu nhục lắm, để ông cố gắng để ông hoàn thiện nốt cái bộ Tư Mã Thiên Sử Ký đấy.

Thế bây giờ chúng ta thì sao? Các bạn mà không để ý quan tâm đến con bạn nhé. Hôm trước tôi vừa đưa cho các bạn về cái nghiên cứu của Trường Đại học Sư phạm trong thành phố Hồ Chí Minh đấy ạ. Rất nhiều trẻ cấp 2 cấp 3 nào là tự rạch da rồi tự cắt gọi là vào ngón tay ngón chân này rồi khắc lên người này, là tự huỷ thương.

Cho nên là đây ạ, thân thể không được huỷ thương bởi vì thân bị thương thì cha mẹ lo.

Đến ...]

Chánh văn 5.4: Đức Hạnh kém thì cha mẹ tủi.

[Các bạn đã thấy là tôi chia cho các bạn gọi từng cấp bậc chưa? Cấp bậc thứ nhất làm sao cho cha mẹ không bị buồn lo đã. Xong đây làm sao cho cha mẹ gọi là bình an. “Thôi tôi chả cần anh chị giúp tôi cái gì, chả cần cho tôi biếu xén cái gì, làm sao tôi được yên thân thôi”. Sau đây mới làm sao cho cha mẹ được hoan hỉ, vui vẻ rồi cuối cùng mới là vẻ vang.

Đức hữu thương, di thân tu là đức hạnh kém, cha mẹ tủi.]

- 1. Phải giữ gìn đạo đức để cha mẹ được an vui.**
- 2. Lập thân hành đạo để cha mẹ được vẻ vang.**
- 3. Cha mẹ thì cũng phải giữ gìn thanh danh để không tổn hại tới con cái**

- *[Những cái hành vi trái đạo đức thì sẽ tổn hại tới gia đình và con cái. Lần trước thầy có đưa ra, tình trạng của thời đại hiện tại ấy, “tình một đêm”. Thế thì nếu mà lộ ra một cái, thôi chả cần lộ, đã bảo “ngửa mặt lên trời không hổ, cúi đầu xuống với người không thẹn”, chứ đừng nói là lộ ra. Lộ ra thì con cái bạn, bố mẹ bạn, cả tông ti họ hàng nhà bạn vác mặt mo. Đi đến đâu cứ gọi là chui xuống đất ý. Hành vi trái đạo đức thì tổn hại tới gia đình và con cái.]*
- Hành vi trái đạo đức thì tổn hại tới dân tộc và quốc gia.

[Nhoảng một cái cũng chỉ vì tham tiền thôi, ấy là tôi ví dụ hoặc tham sắc. Hôm vừa rồi ở Nga đấy ạ, bắt một cái vị này là phụ trách công nghệ về máy bay với tàu ngầm của Nga hiện đại. Vì sao? Bán cho Mỹ? Thế đây không là tham

tiền thì là cái gì? Thì bây giờ một cái hành động thế có tổn hại đến dân tộc quốc gia không?

Còn những hành động vô tình thì lần trước chia sẻ với các bạn câu chuyện về Lý Lăng ấy. Khi bị quân Hung Nô bắt được, chẳng qua là cũng vì thương quân lính, bảo:

- Nếu không ta giết chết quân lính của ông.

Thì cuối cùng là chịu bắt. Thì về bảo vậy thì gả công chúa cho, nếu không chịu thì ta sẽ giết chết hết. Thế đồng ý lấy công chúa của Hung Nô cái, là thôi là bên kia, cũng Hán Vũ Đế à, cho chu di luân cửu tộc. Thế là “Một bước sa chân thì hận thành muôn thuở, ngoái đầu nhìn lại đã trăm năm”. Quay đầu nhìn lại thì thôi trăm năm rồi, không gỡ được nữa.

Ý thứ tư ...]

4. Dạy trẻ từ nhỏ không ái mộ hư vinh.

[Hư vinh là gì à? Là những cái vinh ảo không có thật. Chính vì ảo thế, ví dụ như phụ nữ thầy Thái nói đấy: Được nó khen rồi, em coi như đẹp như tiên sa giáng trần như này, rồi em như thiên thần thế này, thế thôi thế bỏ chồng con, tình một đêm, thế xong rồi.

Thế rồi danh rồi lợi, là bán hết cả tổ quốc, cả dòng tộc, cả gia đình đi. Bởi vì cái hành vi của Lý Lăng thì chu di cửu tộc thì thôi vợ con ở quê chết hết rồi, bố mẹ chết sạch sành sanh không còn một ai rồi.

Vâng ạ! Thời gian đã hết, bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta ôn tập tiếp đến chánh văn 5.5, 5.6 “Thân Ái Ngã Hiếu Hà Nan, thân tăng ngã hiếu phương hiền, là “Cha mẹ thương, dễ hiếu thuận; Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”.

Chúc bạn

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 116

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã ôn tập hết chánh văn 5.4 “Đức hạnh kém, cha mẹ tủi”. Vì chương “Nhập tắc hiếu” quan trọng nhất trong Đệ Tử Quy, nên nó rất dài, chiếm 1/3 phân lượng toàn bộ giáo trình giảng giải của Tiến sĩ Thái. Do đó mà phần ôn tập chương cũng rất dài. Kính mong các bạn thông cảm.

Chúng ta ôn tập tiếp:]

Chánh văn 5-5&6. “Thân ái ngã, hiếu hà nan; Thân tăng ngã, hiếu phương hiền” (cha mẹ thương dễ hiếu thuận, cha mẹ ghét vẫn hiếu kính)

[Có 2 ý]

1. Dù cha mẹ sai, vẫn phải có thái độ đúng với cha mẹ

2. Làm thế nào để chuyển hóa được cha mẹ? Chí thành, chí hiếu

[Trong bài Tiến sỹ Thái có đưa ra 3 tấm gương: Một là của vua Thuần, hai là Vương Tường, và ba là Mẫn Tử Khiên, đều là hiếu kính với mẹ kế. Tại sao lại chỉ đưa tấm gương với mẹ kế, mà thầy lại ko đưa ra tấm gương với mẹ đẻ? Vì cổ nhân có câu: “Mấy đời bánh đúc có xương, mấy đời dì ghẻ mới thương con chồng”. Cho nên mẹ kế thường là ác độc với con chồng, vậy mà còn hiếu kính được thì tại sao mẹ đẻ lại không thể làm được.

Vua Thuần khi còn chưa tước vị thường xuyên bị mẹ ghẻ và cha tìm cách hãm hại, đẩy vào chỗ nguy hiểm nhất cho mà chết đi, một đi ko trở lại, thâm độc không gì thâm độc hơn;

Vương Tường thì giữa mùa đông giá lạnh, nước đóng băng hết thì đòi sao ạ? Bắt cá mang về cho mẹ kế ăn. Cay nghiệt ko gì cay nghiệt hơn. Rồi khi lớn đã có gia đình thì tìm cách đổ rượu độc để cho chết. Tàn độc không gì tàn độc hơn.

Mẫn Tử Khiên thì dù sao cũng bị nhẹ hơn là dì ghẻ cho con mình mặc áo ấm, còn cho Mẫn Tử Khiên thì phải chịu rét.

Thử hỏi có gì quý hơn sinh mạng? Vậy mà muốn lấy sinh mạng mình thì còn mối thù nào lớn hơn? Cay nghiệt thì ko gì bằng gì ghê. Vậy mà vẫn cứ hiếu kính không những ko thù địch mà vẫn hiếu kính, thì với mẹ đẻ dù bà có ác nghiệt cũng ko thể bằng, vậy tại sao lại ko thể hiếu kính được.

Đây đều là các tấm gương đáng để hàng hậu học chúng ta noi theo. Cho nên các Ngài mới thành danh đạo đức học vấn của mình: Người thì được làm vua (như vua Thuấn đấy ạ), người thì làm quan lớn (như Vương Tường ạ), rồi tất cả thì đều được lưu danh sử xanh, từ Mẫn Tử Khiên, cho đến vua Thuấn này, rồi là Vương Tường này, đều được lưu danh sử xanh.

Chúng ta chuyển sang]

Chánh văn 6-1. “Thân hữu quá, gián sử canh” (Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi)

[Khuyên người nói chung cần chú ý những điểm gì? Có 7 điểm sau:]

- 1- Mục đích khuyên
- 2- Thời cơ khuyên
- 3- Thái độ khuyên
- 4- Phương pháp khuyên
- 5- Khuyên người Phải kiên nhẫn
- 6- Khuyên người Phải có tu dưỡng
- 7- Khuyên người Phải được họ tin tưởng

[Nếu như bạn hội tụ cả 7 điều này thì đảm bảo bạn thành công.

Chúng ta bắt đầu...]

1. Mục đích khuyên

1- Phải một lòng muốn tốt cho đối phương

[Không phải vì để thể hiện mình giỏi, cũng không phải vì là mình không chế người ta phải theo ý mình. Mà phải vì lợi ích của đối phương. Nếu cái điều đầu tiên này mà bạn ko làm được thì đừng có khuyên bảo gì vội.]

2- Người được khuyên phải tiếp nhận được

[Một điều đầu tiên rất quan trọng là bản thân người đấy có nghe được cái lời nói thẳng này hay không. Bạn phải xem kỹ thì hãy nói, bằng không thì thôi, mà lại thành cãi cộ nhau.]

3- Phải dạy trẻ tiếp nhận lời khuyên ngay từ nhỏ

[Ví dụ bạn nói với con rằng:

- Con có khuyết điểm, nhưng thường thì con không tự nhận ra được. Nó như một vết nhò trên mặt mình, nên con khó có thể nhìn thấy được. Vậy làm thế nào để thấy được khuyết điểm của mình? Có 2 cách:

Một là con tự soi gương, có nghĩa là hàng ngày phải tự phản tỉnh mình xem có vi phạm điều nào trong Đệ Tử Quy không, để mà sửa chứ;

Hai là phải có người chỉ cho mình. Vậy thì mình phải cảm ơn người ta chứ. Còn nếu sân si lên đảm bảo không bao giờ người ta hé mồm nói với con lần thứ hai.

Cho nên mỗi khi bị phê bình, bất biết như thế nào, cứ việc gọi là cúi đầu cảm ơn đã, làm từ sự đã. Thế thì lâu dần chúng mới thành thói quen này. Còn nếu mà không thì đảm bảo là “Nghe lỗi giận, nghe khen vui; bạn xấu đến, người hiền đi”, bạn xấu đây chính là ai? Là “tiểu nhân đến” đấy ạ. Thì làm sao? “Trăm việc hư”.]

2. Thời cơ khuyên

- 1- Phải giữ thể diện cho người, giữ thể diện thế nào? Khen ở nơi công cộng đông người; Nói lỗi ở nơi phòng riêng không có ai;
- 2- Với mình thì phải bỏ đi thể diện của mình;

[Bạn cứ đổi ngược 180 độ ấy là trúng. Đây là Hòa thượng nói. Cổ nhân cũng đã có tổng kết như sau: “Dĩ trách nhân chi tâm trách kỷ tắc quả quá, dĩ thứ kỷ chi tâm thứ nhân tắc toàn giao”.

tạm dịch:

*Trách người một trách mình mười,
Sẽ ít sai quấy, người đời ngợi khen.
Với mình tha thứ vốn quen,
Với người cũng vậy, thì giao tình bền lâu.*

Hàng ngày bạn xem nhé, bạn tha thứ cho bạn hàng trăm lỗi lầm thì không sao, thậm chí bạn không có gọi lên trong đầu rằng là ta có lỗi, không hề có. Nhưng mà người cứ một lỗi nhỏ tí bằng con kiến thế này thì bạn soi cho bằng được. Bạn phải đổi lại, là đối với người thì lại phải bao

dung, còn đối với mình thì lại phải rất nghiêm trách, thì bạn mới có thể thành tựu được.]

3-Khi có cơ hội phải khuyên ngay, vì nếu chần chừ có khi mất người

[Còn nếu như không phải cơ hội mà bạn nói thì bạn mất lời. Chẳng ai thèm nghe bạn cả, mà có khi người ta còn sân si lên.]

3. Thái độ khuyên

Chánh văn 6.2: “Di ngô sắc, nhu ngô thanh” (Mặt vui tươi, lời hiền hòa)

[Đây gọi là “Hòa nhan ái ngữ”. Còn nếu bạn không có thái độ này thì dù bạn nói đúng, người nghe cũng rất khó tiếp thu, vậy là bạn thất bại rồi.]

4. Khuyên người phải kiên nhẫn.

Chánh văn 6.3: “Gián bất nhập, duyệt phục gián” (Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp)

[Vì sao khuyên người lại cần phải kiên nhẫn? Cổ nhân đã có câu là “Giang sơn dị cải mà bản tính nan di”: Có nghĩa là sông núi còn có thể đổi dời được, nhưng bản tính thì vô cùng khó dời, “nan” ở đây là khó. Vậy thì buộc lòng phải kiên trì thì thôi.

Ngay cả bạn cũng vậy. Ví dụ nhé: Bạn có một cái tật xấu là hay sân không chế chồng con chẳng hạn. Từ khi bạn vào đạo đến nay, đã 7 năm (bởi vì tôi tính ra là bắt đầu chúng ta sinh hoạt đạo tràng từ năm 2014 mà), bạn đã sửa

được chưa? Nếu bạn chưa sửa được, thì bạn lại phải hiểu với người còn khó hơn như thế, vì người ta không vào đạo lâu như bạn. Cho nên bạn phải hết sức kiên nhẫn.

Tính kiên nhẫn với cha mẹ từ đâu mà có? Từ hiểu tâm mà có.]

5. Khuyên người thì người khuyên phải có tu dưỡng

[Bạn không có tu dưỡng thì người xưa có câu này đây ạ: “Chân mình thì lấm bê bê, lại cầm bó đuốc mà vẽ chân người”. Mình thì xấu ơi là xấu, giờ lại dạy người là phải đạo đức thế này thế khác, mặc dù những lời bạn nói là đúng, như hoa trời rơi rụng, nhưng mà không ai nghe bạn? Cho nên nhất định bạn phải có tu dưỡng.]

6. Khuyên người thì phải được người tín nhiệm

Thứ nhất: Làm thế nào để được người khác tín nhiệm

[Có 2 ý:]

- Phải biết quán sát nhu cầu của người và
- Tận tâm, tận lực hy sinh phụng hiến vì người.

[Tôi ví dụ: Như bạn không hề biết nhu cầu của người, bạn chỉ có cái nhiệt tình, thế bạn giúp lung giúp tung cả, cái người ta không cần bạn cũng giúp thì cũng không có giá trị gì cả. Thế ngược lại bạn quán sát được nhu cầu của người, và bạn cũng có cơ hội để giúp, nhưng bạn cũng lại không giúp, bạn bảo rằng là “thôi, tôi chỉ cần cái tâm này thôi”, thế thì cũng không được. Cho nên hai vế: Quán sát được nhu cầu của người và tận tâm tận lực hi sinh vì người.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe khi khuyên can đối với từng quan hệ của ngũ luân, thì điều gì là quan trọng nhất:]

- 1- Với quan hệ cha con: Phải là người con hiếu thảo nhất

[Mỗi khi cha mẹ cần thì bạn có ngay. Vậy thì người con này đáng tin nhất, khuyên cha mẹ dễ thành công nhất.]

- 2- Với quan hệ vua tôi: Là người hết lòng vì công việc quốc gia

- 3- Với quan hệ vợ chồng: Là người chăm sóc gia đình tốt, và nói năng có chừng mực

[Bạn phải nhớ hai vế “Là người chăm sóc gia đình tốt, và nói năng có chừng mực”. Nếu bạn chăm sóc gia đình tốt mà cuối cùng bạn nói năng không chừng mực, hơi một tí thì bạn gọi bốc hỏa lên, thì cũng không được. Còn nếu như bạn nói năng có chừng mực, lúc nào bạn nhẹ nhàng, hiền hoà, nhưng cơm thì không thổi, chợ không đi, con cái thì không tắm rửa, bẩn, hôi rình rình, nhà cửa thì rác rưởi từ đầu đến cuối thì dù bạn có nhẹ nhàng mấy cũng không ai nghe bạn.]

- 4- Với quan hệ anh em: Phải hết lòng quan tâm

- 5- Với quan hệ bạn bè: Phải có sự qua lại lâu ngày

[Bây giờ vừa mới quen một cái bạn bảo bạn nhiệt tình, bạn giúp người ta đủ thứ, ai người ta tin, người ta nghi ngờ chắc chắn đằng sau có âm mưu gì đây. Cho nên phải có sự qua lại lâu ngày.]

Thứ hai: Đến nơi mới làm thế nào để có được tín nhiệm?

- Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều
- Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc

[Đã gọi là kiến nghị là để góp ý, chỉnh sửa người ta. Đưa một kiến nghị, người ta có khi còn chả nghe được. Người ta bảo “à ông định chê tôi đấy à, ông định bêu tôi đấy à”? Vậy mà lại Làm cho một dãy 10 trang thế thì chết.]

7. Phương pháp khuyên

Chánh văn 6-4: “Hào khắp tùy, thất vô oán” (Dùng khóc khuyên, đánh không giận)

[Thiện xảo phương tiện, thậm chí có khi phải dùng cả khóc để khuyên.]

1- Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì;

[Vì cha là bề trên nên nếu bạn khuyên không khéo, lại không kiên trì thì bạn sẽ rất dễ bị mắng là “trúng lại đòi khôn hơn vịt”.]

2- Cha khuyên con - Quan trọng là phải giữ thể diện cho con;

[Nhỏ thì cha mẹ dạy dỗ con, gọi là dạy dỗ. khi chúng đã lớn thì gọi là khuyên, mà khi đã lớn thì chúng sẽ có thể diện với mọi người trong xã hội rồi. Cho nên bạn khi khuyên phải giữ thể diện cho con.]

Nếu bạn không hiểu điều này thì bạn sẽ thất bại mà thôi, chúng sẽ không bao giờ nghe bạn và thậm chí chúng còn sân si lên, chúng bỏ đi luôn.]

3- *Bề tôi khuyên Vua – Quan trọng là phải thiện xảo phương tiện.*

[Có câu chơi với vua như chơi với hổ dữ, tính mạng của bạn là nằm trong tay vua rồi, nhưng khi vua sai bạn phải can ngăn, chứ không thể “ngậm miệng ăn tiền” được. Bởi vì nếu như vậy thì bạn trở thành nịnh thần rồi, bạn trở thành cầu danh, cầu lợi rồi. Vậy thì thôi bạn không cần học đạo làm gì nữa. Vậy phải làm thế nào? Thiện xảo phương tiện là dùng các phương pháp khéo léo để khuyên can vua.

Ví dụ: Dùng nghệ thuật ngôn ngữ như Ngụy Trưng khuyên Đường Thái Tông, dùng sự chính trực, thậm chí dùng cả cái chết của mình như Bính Cát khuyên Hán Vũ Đế, dùng mưu trí để gỡ thế diện cho vua như Đinh Khảo Thúc khuyên Trịnh Trang Công. Đây là những người tôi hiền.]

Vậy làm thế nào để có được tôi hiền?

Một: “Tu thân giã” (là phải Tu thân), có đức ắt có người;

[Người hiền tài thì cái trí của họ bao giờ cũng là vì dân vì nước, không phải vì danh lợi của bản thân, nên nếu bạn có đức, ắt sẽ tự hút người ta đến với bạn, như là nam châm hút sắt từ, vì cùng trí hướng mà. Còn bạn là người tham, người ác thì không bao giờ họ đến phục vụ bạn.]

Hai: “Tôn hiền dã” (là tôn kính người hiền tài)

[Câu chuyện về Lưu Bị 3 lần đến am tranh của Khổng Minh để mời Khổng Minh vì người hiền tài (lại nói lại với bạn) họ không vì danh lợi.]

Ba: “Thân thân dã” (là thương yêu người thân)

[Vì sao phải thương yêu người thân ạ? Bởi vì người thân là người gần gũi với mình nhất mà mình không thương yêu, thì người hiền tài làm sao họ có thể tin tưởng được rằng mình sẽ đối xử tốt với người ta.]

Tiếp tục ạ.]

4- Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ

[Cô nói về lý đúng hết, nhà cửa gọi ngăn nắp gọn gàng đúng hết, nhưng thái độ của cô lúc nào cô cũng chồm chồm lên, không được.]

5- Anh em khuyên nhau – Quan trọng là sự quan tâm, thương yêu và làm gương;

6- Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm

Làm thế nào để bạn bè có tín nhiệm?

- Phải có thời gian qua lại lâu ngày
 - Phải có trí tuệ, và hơn nữa...
 - Phải làm gương

[Anh muốn khuyên được tôi thì tôi phải phục anh là giỏi về lĩnh vực này đã. Cho nên anh phải có trí tuệ. Còn muốn tôi tin anh thì anh cũng phải có thời gian qua lại lâu ngày. Lúc ấy mới có niềm tin chứ ạ. Rồi anh lại phải làm gương.

Vâng ạ! Chúng ta đã ôn tập xong phần I. Tôi xin nhắc lại chương nhập tắc hiếu có thể chia ra thành 3 phần:

Phần I: Khi cha mẹ còn đang tại thế phải hành xử thế nào? Từ chánh văn 2.1 “Cha mẹ gọi phải đến ngay” đến hết chánh văn 6.4 “Dùng khóc khuyên đánh không giận);

Phần II: Lúc cha mẹ bị bệnh thì phải làm gì? Từ chánh văn 7.1 “Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước” đến hết chánh văn 7.2. “Ngày đêm hầu ko rời bước”;

Phần thứ 3: Lúc cha mẹ quá vãng cần làm gì? Từ chánh văn 7.3 “tang 3 năm, thương thương nhớ” đến hết chánh văn 7.6 “việc người chết như người sống”, và cũng là kết thúc toàn bộ chương nhập tắc hiếu ạ.

Chúng ta đã ôn tập xong Phần thứ nhất: Khi cha mẹ còn đang tại thế hành xử thế nào.

Chúng ta bắt đầu ôn tập đến:]

PHẦN 2: LÚC CHA MẸ BỊ BỆNH THÌ PHẢI LÀM GÌ?

Chánh văn 7-1. “Thân hữu tật, được tiên thương” (Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước)

[Có hai ý: Trị bệnh và Trị mệnh cho cha mẹ.]

1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?

- 1- Thứ nhất: Nếu là thuốc bắc nếm trước xem có đủ ấm
- 2- Nếu là thuốc tây thì không cần nếm trước, nhưng nước để uống thuốc cũng phải vừa đủ ấm, không lạnh quá cũng không nóng quá
- 3- Dạy trẻ xử lý tình huống khi bố mẹ bị nguy cấp.

Ví dụ:

- Thuốc để ở đâu? Lấy thuốc nào?
 - Điện thoại cấp cứu gọi số mấy?
 - Số điện thoại người thân thích gần nhất
- 4- Dạy trẻ chăm sóc cha mẹ trên giường bệnh ngay từ nhỏ

[Bạn đừng bao giờ nghĩ rằng bé như Chu Bi hoặc Chu Bông nhà tôi, mà bạn không dạy. Chu Bi cũng 10 tuổi rồi đấy ạ. Bạn đừng coi thường nó là không biết.

Ngay như Chu Bim nhà tôi, mới chưa đầy hai tuổi. Sáng nay bố mẹ nó lại bị mắng một chập nữa. Bình thường nó rất là cang cường, thế nhưng mà sáng nay nó chạy vào trong phòng tôi, thì nó cứ thế nó “ạ” tôi liên tục. Thế đến khi tôi không mắng bố mẹ nó nữa thì lúc ấy nó mới thôi. Nó biết hết. Cho nên bạn phải dạy trẻ chăm sóc cha mẹ ngay từ nhỏ.]

2. Trị “mệnh” cho cha mẹ thế nào?

1- Phải hiểu Nhân quả của việc bố thí:

Bố thí tài thì giàu có, bố thí pháp thì được thông minh trí huệ, và bố thí vô úy thì được khỏe mạnh, khang kiện, sống lâu.

[Cho nên bố thí luôn được lợi lạc. Có thể ví như đây là bạn thu hoạch nhưng không ăn hết mà để một phần làm giống cho vụ sau bội thu hơn. Đặc biệt các bạn lưu ý phải bố thí được trong thời điểm này, vì đây là cơ hội cho các bạn bố thí, và là cơ hội để các bạn thoát khỏi đại dịch. Đừng bao giờ nghĩ là hôm nay hàng nghìn người chết là Sài Gòn, còn thì trừ ta ra.]

Chúng ta tiếp tục...]

Vì sao tuổi già có trí nhớ kém?

[Tiến sỹ Thái có nói đến căn bệnh thế kỷ hiện nay là bệnh alzheimer. Rất nhiều người già bị chứng bệnh này? Nguyên vì đâu?]

Có 2 nguyên nhân

- Một là bạn phiền não tích tụ quá nhiều trong suốt cuộc đời;
- Hai là bạn không dùng bộ não này nữa.

[Bởi vì rất nhiều người già không phải làm gì, nên không hề động não. Vậy thì cái bộ não này không sử dụng thì nó cũng sẽ chết. Cũng như cái tay cái chân bạn không vận động nó sẽ teo mà thôi.]

Ở đây tôi xin chia sẻ với bạn về một người con chăm sóc mẹ bị alzheimer như thế nào:

Câu chuyện kể về một vị giám đốc người Ireland, 44 tuổi. Anh ấy sống và làm việc ở Italy. Vào năm 2013 thì bà mẹ anh, 77 tuổi bị chẩn đoán là Alzheimer. Anh bắt đầu thường xuyên về nước để chăm sóc bà.

Năm 2016, anh phải chăm sóc mẹ 4 ngày trên một tuần [Bạn thấy không ạ? một tuần chỉ có 7 ngày, vậy mà chăm mẹ 4 ngày/1 tuần] Anh ta phải về Ireland, anh ta tên là Sean ạ.

Năm 2018 thì gia đình anh bắt đầu thảo luận về chuyện đưa bà vào dưỡng lão đường. Nhưng Sean không muốn để mẹ ở đó một mình. Sean đã phải chia tay với người yêu, vì không thể dành sự quan tâm cho cả hai cùng một lúc. Thời điểm đó, anh nhận thấy mẹ là ưu tiên số 1.

[Bạn thấy nhé, giám đốc nhé, cuối cùng bỏ việc nhé, bỏ người yêu nhé, để chăm sóc mẹ nhé. Vì thấy rằng thời điểm này mẹ là ưu tiên.]

Chứng kiến sức khỏe của mẹ ngày càng xấu đi, một nhà thần kinh học đã nói với anh rằng chứng Alzheimer sẽ đỡ hơn nhiều nếu một người được sống tích cực và hạnh phúc.

Sean quyết định sẽ đưa bà rời mùa đông tại Ireland để tới hưởng ánh nắng ở nước ngoài.

Anh cùng mẹ đến Nepal vào tháng 2 năm 2018 và sau đó thì tiếp tục đến nhiều quốc gia khác. Bà Mary được đi lang thang trên những ngọn núi ở Ý và cảm nhận lớp cát

dưới chân mình ở Nam Phi trong những năm cuối đời. Anh cố gắng làm mọi điều mà bà thích. “Mẹ tôi vui vẻ lau bàn trong 1 giờ, và tôi chỉ nhìn bà cười. Tôi đưa cho mẹ con búp bê, bà sẽ ngồi nói chuyện, chơi với nó. Nếu mẹ bị kích động, tôi mang con búp bê lại gần, mẹ sẽ dịu lại ngay”

[Đọc đến đây là tôi lại nhớ đến câu thơ của tác giả Huy Phương.]

*“Nếu một khi cha mẹ già lú lẫn,
Làm cho con mất hứng lúc chuyện trò.
Nếu không phải là niềm vui đối thoại,
Xin hãy lại gần và lắng nghe cha”*

[Lắng nghe cái gì ạ? Lắng nghe những cái điều lắm cảm lẫn lộn của cha mẹ đấy.]

Trời nắng ấm, bà Mary thoải mái ra ngoài đi dạo bên hồ và ngắm nhìn những lũ trẻ chơi đùa. Đám trẻ túm tụm lại trò chuyện với bà lão. Sean còn mang chiếc lược chải tóc của mẹ bên mình, và bọn trẻ thi nhau để chải tóc cho bà.

Để mẹ không phải khó chịu vì mặc tã, Sean còn bế bà ra bồn cầu để đi vệ sinh. Trên mỗi hành trình, anh thường để mẹ ngồi phía sau xe, ngắm nhìn những con đường núi.

[Không những là chăm sóc cha mẹ tất từ cái ăn cái mặc, rồi là lúc đi bồn cầu, rồi thay tã, rồi còn đưa mẹ đi chơi, còn để ý ở vị trí nào để mẹ có thể ngồi ngắm được cả những cái dãy núi ở đằng sau.]

Sau chuyến đi Nepal, anh đưa mẹ đến căn hộ của mình tại Rome. Họ cùng đến nhà hàng, ghé thăm các nhà thờ nhỏ mà bà Mary yêu thích.

Đến tháng 5 năm 2019 thì bà lão qua đời. Sean tâm sự “Tôi tạm gác công việc để chăm sóc mẹ, nhưng lại nhận được quá nhiều bài học. Nhiều người nghĩ mẹ già là gánh nặng, nhưng tôi chưa bao giờ nghĩ như vậy”.

[Chúng ta chấm dứt câu chuyện cảm động về người con trai chăm sóc mẹ bị azheimi ở đây. Tôi thực sự rất khâm phục anh vì mẫu thân tôi cũng bị Alzheimer, tôi biết là khó lắm. Tôi ko biết Sean đã học đạo hay chưa nhưng “Dưỡng phụ mẫu chi thân, dưỡng phụ mẫu chi tâm” nhưng anh đã làm được

Vậy bạn là người học Phật, bạn làm thế nào để bạn cứu được cha mẹ bạn bị Alzheimer?]

Có đồng tu hỏi Hòa thượng như sau:

- Thừa pháp sư, cha mẹ tuổi tác đã cao, lại có chứng bệnh lẫn, vậy phải làm sao để khuyên giải họ đây?

Hòa thượng trả lời:

- Việc này phiền phức lắm. Bản thân mình nhất định phải đoạn ác tu thiện, tích chứa công đức để hồi hướng cho họ.

[Bạn thấy không ạ? Chả còn cách nào. Bạn phải có công đức để bạn hồi hướng cho họ.

Chúng ta tiếp tục...]

Vâng ạ, bây giờ bắt đầu đến ý chính của mục này đây ạ: vậy thì làm thế nào để trị được mệnh cho cha mẹ? Chúng ta chuyển sang ý thứ...]

2- Bố thí vô úy trị được mệnh cho cha mẹ

[Tiến sĩ Thái có nói về trường hợp ông nội của tiến sĩ Thái. Thì khi bị tai biến, đưa vào viện thì bác sĩ bảo:

- Thôi về chuẩn bị lo hậu sự, không cứu được đâu vì cụ đã hơn tám chục tuổi rồi.

Vậy mà Tiến sĩ Thái phóng sinh này, rồi là Tiến sĩ Thái lại nói với ông là:

- Thôi ông ơi dùng số tiền của ông để giúp người nghèo hoặc giúp một số các công việc về Phật pháp này.

Thế là ông thầy đồng ý, thì cuối cùng một thời gian ngắn sau thì ông của tiến sĩ Thái được chuyển từ cái phòng hồi sức cấp cứu tích cực ra phòng bình thường. Rồi sau đó thì được ra viện. Đây chính là bố thí vô úy để trị được mệnh cho cha mẹ. Các bạn lưu ý.

Nhưng lại nói nếu như trong thời gian hiện tại mà người thân yêu của chúng ta bị nhiễm SARS CoV-2 chẳng hạn, vậy thì bạn có đi phóng sinh được như Tiến sĩ Thái không ạ? Không ạ, vì bây giờ chính phủ đang bảo không được đi ra ngoài.

Vậy bạn làm thế nào? Theo tôi, cái việc mình quan tâm hết lòng hết sức với cha mẹ, nếu ở trong bệnh viện, bạn có thể thông qua bác sĩ, rồi thông qua các cái thiết bị gọi là thông tin hiện đại điện tử, bạn vẫn có thể quan tâm được.

Bạn phải nhớ là trong “Công Quả Cách” có dạy: mỗi ngày thường nhớ đến cha mẹ, yêu kính cha mẹ một ngày thì bạn được 10 công.

Và ngoài ra thì chúng ta sẽ tích cực làm các công đức phước thiện khác, rồi cùng với niệm Phật để có công đức. Bạn hồi hướng mới có kết quả được. Đấy ạ, đợt vừa rồi chính phủ kêu gọi rất nhiều về tịnh tài đóng góp vào để mua vắc xin cho toàn dân Việt Nam đấy ạ. Còn nếu như một ngày bạn chẳng làm được việc thiện nào cả, bạn cũng chẳng niệm được câu Phật hiệu nào, rồi bạn hàng tối chỉ có đọc “Con nguyện đem công đức này, hồi hướng cho cha mẹ con”, thì cha mẹ bạn cũng chẳng được hưởng cái gì hết. Bạn phải hiểu điều đấy.

Chúng ta tiếp tục..

Lại nói về chuyện bạn có thể qua điện thoại, rồi nói chuyện động viên, kể cả cha mẹ mình không thể nói được.

Hôm nay có một cái câu chuyện rất cảm động. Có hai ông bà già - ông thì 72 tuổi, bà thì 71 tuổi, cả hai đều bị nhiễm SARS-CoV-2, đều phải đưa vào bệnh viện để điều trị hết, đưa vào bệnh viện Nhiệt đới Trung ương. Thế thì khi đưa vào bệnh viện Nhiệt đới Trung ương thì lúc này cả hai ông bà rất nặng. Nhưng mà khi mà bà mở mắt để nói được thì bà kiên quyết nói với bác sĩ rằng:

- Tôi nhường cái máy thở này cho ông ấy.

Cho nên đến phút cuối cùng rồi thì bà vẫn chọn gia đình và người chồng mà bà yêu quý.

Bác sĩ giải thích rằng:

- Không cần đâu cụ ạ, bởi vì chúng cháu có đủ máy thở.

Bà không tin. Thế đến khi chỉ cho bà thấy ở góc phòng vẫn còn máy thở đây, lúc đấy bà mới yên tâm.

Thế thì lúc đấy ông cụ đang mê man. Thế đến khi ông cụ tỉnh lại thì mọi người mới nói lại là bà cụ nhất định nhường máy thở cho ông cụ, thì ông cụ lúc ấy là hai hàng nước mắt chảy dài trên gò má. Thế thì thấy ông cụ cứ ra hiệu, thì cô y tá đoán rằng là chắc là ông cụ muốn nói gì với bà cụ, vì hai ông bà nằm cạnh nhau. Nhưng mà cuối cùng ông cụ không nói được, bởi vì khi mà có máy thở, với ECMO thì không nói được, thì cô y tá liền đưa tờ giấy cho ông viết. Ông viết câu gì ạ? Ông viết nguệch ngoạc: “71 tuổi, chúng ta lấy nhau, đã làm được gì cho nhau? Ngày mai ai còn ai mất? Người ở lại phải có trách nhiệm, cố lên em ơi!”

Đấy ạ, trên mạng người ta chụp cả cái tờ giấy mà ông viết nguệch ngoạc, đưa lên trên mạng, rất cảm động.

Thế thì cái cô y tá này cô í cầm cái tờ giấy ông viết như thế, cô mang sang giường của bà cụ, thì lúc này bà cụ lúc ấy là nằm mê man bất tỉnh không biết gì nữa. Thế nhưng cô vẫn đọc lại những cái dòng chữ đấy, cho bà lão nghe, thì thấy bà lão lại hai hàng nước mắt chảy. Các bác sĩ rất ngạc nhiên, bởi vì nghĩ là bà lão đang gọi là trong cơn mê mết không biết gì, vậy mà bà lão cũng hai hàng nước mắt chảy dài.

Và các bác sĩ báo một cái tin vui rằng, bây giờ thì hai ông bà đã bắt đầu chuyển sang cái giai đoạn là tiến bộ hơn.

Cho nên nếu như dù cha mẹ bạn ở trong viện mà có không nói được câu nào, hoặc thậm chí mê man bất tỉnh, mà bạn truyền đạt những cái tín hiệu yêu thương ấy vào, thì chắc chắn cha mẹ bạn cũng nhận được.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 117

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang ôn tập đến...

Phần 2: Lúc cha mẹ bệnh phải làm gì phải làm gì?

Đã ôn hết...

Chánh văn 7.1 “Thân hữu tật, được tiên thường” là Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước”.

Bây giờ chúng ta sẽ tiếp tục:]

Chánh văn 7.2: Trú dạ thị, bất ly sàng – “Ngày đêm hầu, không rời bước”

[Có hai ý:

- 1. Khi cha mẹ bị bệnh phải làm gì?*
- 2. Khi cha mẹ lâm chung phải làm gì?*

Riêng nội dung “Cha mẹ lâm chung phải làm gì?” thì trong bài giảng của Tiến sỹ Thái không có. Phần này là tôi xin trích lại lời giảng của Hòa thượng Tịnh Không trong “Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung” để bạn có 1 cái nhìn tổng thể, bạn tham khảo.

Chúng ta bắt đầu:]

1. Khi cha mẹ bị ốm, bệnh phải làm gì?

[Bạn lưu ý nhé: chữ “Ốm” và chữ “Bệnh” khác nhau, chữ ốm là có thể ốm vài ngày, có thể ốm chốc nhát, nhưng chữ bệnh cũng có nghĩa là nằm lâu dài. Trong chánh văn có nói rất rõ ạ: Khi cha mẹ bị bệnh thì phải “Ngày đêm hầu, không rời bước”

Ở Việt Nam, tôi có nghe câu chuyện về ca sĩ Ngọc Sơn, mẹ của ca sĩ vừa mới mất. Ca sĩ Ngọc Sơn gọi là U50 rồi, là một người con rất hiếu hạnh. Ca sĩ bán cả biệt thự của mình để chữa bệnh cho mẹ khi phát hiện ra mẹ bị ung thư, đưa mẹ sang Mỹ, bán biệt thự đi, và nói chuyện rằng

là: Những cái ngày bên Mỹ là 16 nghìn đô một ngày, mà rông rã liền trong 6 tháng bạn nhé. Mà cận kề, bỏ hết cả các show diễn để chăm sóc mẹ. Và đến khi mà không chữa được nữa thì đưa mẹ về Vũng Tàu. Và đợt vừa rồi cách đây độ khoảng một tháng thì mẹ ca sĩ ra đi.

Thì ca sĩ có nói là:

- Con không cần gì hết (bởi vì mẹ ca sĩ có nói là: Sao con không lấy vợ đi, vì nếu như thế này thì cuối đời con biết làm thế nào?) Thì ca sĩ Ngọc Sơn có trả lời mẹ rằng là:

- Con không cần gì hết, con chỉ cần sức khỏe của mẹ. Mẹ đưa cho con số đỏ con không quan tâm. Đối với con một nghìn tỷ không là gì hết, con chỉ cần sức khỏe của mẹ.

Thế bà mẹ mới khóc, mới bảo:

- Tôi thương nó lắm, tôi lo cho nó lắm. Bởi vì nó cứ nói với tôi rằng nó không lấy vợ. Và sau này nó sẽ đi tu, và nó sẽ hiến tạng khi nó chết.

Cho nên khi đọc đến câu đấy thì tôi đã hiểu tại sao ca sĩ Ngọc Sơn có thể hiếu hạnh được với mẹ như thế. Bởi vì anh là người tu.

“Ngày đêm hầu, không rời bước”. Đó. Một người ca sĩ họ sống phải bằng cái là họ đi khắp nơi để họ biểu diễn. Vậy mà sẵn sàng bỏ. Còn nếu như chúng ta thì sẽ lý luận đủ thứ là con bận lắm, tối mắt tối mũi ra, không thể đến thăm được.

Chúng ta tiếp tục.]

2. Cha mẹ lâm chung bạn giúp thế nào?

[Có hai ý: Thứ nhất: Khai thị cho cha mẹ; Thứ hai: Trợ niệm cho cha mẹ. Chúng ta bắt đầu]

Thứ nhất: Khai thị cho cha mẹ

[Nếu cha mẹ là người chưa hiểu đạo và chưa niệm Phật thì bạn phải khai thị cho cha mẹ 7 ý như sau:*

- 1- Kể cho họ nghe về y báo, chánh báo của Tây Phương Cực Lạc;
- 2- Nói về nguyện thứ 18 của A Di Đà Phật;
- 3- Nói những tấm gương vãng sanh lúc lâm chung;
- 4- Nếu họ có tài sản, khuyên họ hãy bán đi để cúng dường Tam Bảo, tạo phước cho mình;
- 5- Phải khuyên buông bỏ muôn duyên từ thị dục, ái dục (tức là từ tài sản, duyên nợ, tình cảm...) buông tất để cầu sanh Tịnh Độ.
- 6- Khuyên họ chú tâm niệm Phật, đừng sợ chết: Vì nếu số chưa hết thì niệm Phật sẽ khỏe lại, vì tiêu nghiệp chướng; Nếu số đã hết vãng sanh Tây Phương Cực Lạc.
- 7- Khuyên họ chỉ theo một mình A Di Đà Phật mà thôi, không theo bất kỳ một ai khác.

Chúng ta bắt đầu...

- 1- Bạn kể cho họ nghe về y báo, chánh báo Tây Phương Cực Lạc.
- 2- Nói về nguyện thứ 18 của A Di Đà Phật.

[Đương nhiên bạn nói 48 nguyện thì càng tốt, nhưng mà sơ bộ thôi, thời gian không nhiều. Nhưng mà phải nói về cái nguyện thứ 18.]

Bạn nhớ rằng lúc đấy là nếu những người mà không bị lẫn, là biết hết. Phụ thân tôi ba ngày lâm chung tôi lúc ấy mới bảo cư sĩ Loan là “Con in ngay cho cô cuốn kinh A Di Đà, gửi ngay vào bệnh viện cho cô”. Và khi tôi đọc là tôi thấy mặt cụ rạng rỡ lên. Mặc dù chính trước đây cụ dạy tôi kinh A Di Đà nhé. Và bắt đầu từ đấy trở đi cụ niệm Phật theo.]

- 3- *[Rồi]* Nói về những tấm gương vãng sinh lúc lâm chung như Ngài Trương Thiện Hòa, Pháp sư Oánh Kha, rồi mẹ của cư sĩ Hồ.

[Đấy ạ. Ngài Trương Thiện Hòa lúc lâm chung rồi, lúc ấy mới niệm Phật, và cuối cùng được vãng sinh. Phải kể luôn, kể ngay. Kinh nghiệm mà tôi kể cho cháu tôi lúc cháu lâm chung “Con phải niệm Phật ngay.” Mà thằng bé trước rất cương cứng. “Không niệm Phật thì bây giờ các vị đầu trâu đến hết, lôi cô đi”. Mà chắc là đến rồi cho nên là lúc ấy phát tâm niệm luôn, mà cả đời không bao giờ niệm.]

Thế rồi nói đến pháp sư Oánh Kha, là ba ngày liền ông niệm Phật, dù ông có tội nặng đến mấy thì tội, mà ông cũng vãng sinh. Nhờ cha mẹ mình sợ là trước đây, ví dụ:

- Mẹ làm nghề mổ gà thế này thì không được đâu. Thế này thì thôi thôi, đừng nói phí lời.

Bảo:

- Không, pháp sư Oánh Kha đây, rồi ngài Trương Thiện Hòa đây...

Rồi nói đến mẹ cư sĩ Hồ. Mẹ cư sĩ Hồ như thế nào ạ? Mẹ cư sĩ Hồ là khi bà chết rồi, lúc ấy bà mới bắt đầu nghe mọi người niệm Phật khai thị, thì lúc ấy bà mới bừng tỉnh. Sau đấy bà nhập vào một người cháu, và bảo rằng là: Cho bà nghe kinh Địa Tạng, cả ngày đêm luôn. Thì cuối cùng đến chuẩn bị ngày 49 ngày, bà lại nhập, bà bảo:

- Ngày mai tôi sẽ vãng sinh. Rất cảm ơn mọi người.

Vãng sinh ở phẩm vị nào? Là “Trung phẩm Trung sinh”.

Và Hòa thượng nói là:

- Đây là trường hợp đầu tiên và duy nhất tôi thấy là người đã chết rồi mà có thể vãng sinh.

Cho nên bạn nào mà nghe thế, xong hàm hồ bạn bảo:

- Ôi vậy thế thì tôi cũng chờ đến lúc sắp chết hoặc tôi chết xong rồi con cháu tôi nó niệm Phật, thì tôi cũng biết đường.

Thì bạn nhớ Hòa thượng bảo trường hợp duy nhất Hòa thượng thấy.

Cho nên hãy học thiền sư Tông Trách, dạy cha mẹ niệm Phật từ sớm đi. Mẹ thiền sư Tông Trách có phước quá rồi, 7 năm. Còn có một số người khác họ 3 năm, như cụ Triệu Vinh Phương ấy, 3 năm. Thì bây giờ mình dậy sớm hơn đi. Mà chỉ có lợi người lợi mình, bạn dạy cha mẹ chính là tự nhiên cái lòng tin của bạn sẽ tăng lên.

Kể cho cha mẹ nghe những tấm gương đấy.

Tiếp tục ạ.]

4 - Phải khuyên cha mẹ buông bỏ muôn duyên

[Từ thị dục đến ái dục, từ tài sản, rồi duyên nợ, rồi tình cảm, rồi món ăn thích từ xưa. Buông xuống muôn duyên, cầu sanh Tịnh Độ.]

Về đây cha mẹ cái gì cũng có hết.]

5- Nếu có tài sản thì khuyên họ hãy bán đi để cúng dường Tam Bảo tạo phước cho mình.

[Đằng nào cha mẹ mất rồi cũng không mang đi được đâu. Mà bây giờ đây, âm cảnh hiện tiền rồi. (Nhiều cụ thấy chứ, thấy nào họ hàng, rồi bạn bè, rồi các cụ tổ tiên từ thời nào thời nào về hết cả). Bảo đây, âm cảnh hiện tiền rồi, vậy bây giờ tài sản này cha không thể mang đi, vậy thì đồng ý đi để con bán cúng dường Tam Bảo. Chỉ cần một cái sự đồng thuận của cha mẹ, đồng ý cái thì phước của cha mẹ, vì đây là ý niệm của cha mẹ.]

6- Khuyên họ chú tâm niệm Phật, đừng sợ chết.

[Vì nếu chưa hết số thì niệm Phật khỏe ra, mà tiêu nghiệp chướng. Còn nếu số đã hết thì vãng sinh Tây Phương Cực Lạc.]

Nói đi nói lại rót vào tai.

Cuối cùng,]

7- Khuyên họ chỉ theo một mình A Di Đà Phật mà thôi.

[Không theo ai hết.]

Đây ạ, thậm chí là có những người nói là:

- Tôi có một người con liệt sĩ, là tôi thấy về mặc một cái bộ quần áo trắng, tay cầm một cái quạt thế này và nói rằng là ngày này ngày này thì tôi sẽ vãng sinh.

Thế là báo khắp cho tất cả bàn dân thiên hạ, rồi các sư ở chùa, vì vị này cũng là cư sĩ mà. Và chuẩn bị hết, để đến lúc vãng sinh, nhưng mà cuối cùng cả đêm hôm đấy mọi người trợ niệm cho suốt, không vãng sinh. Ba ngày sau vẫn trợ niệm, cũng không vãng sinh. Và bây giờ vẫn sống.

Vì mắc cái tội gì? Bảo đi theo A Di Đà Phật thôi thì lại bảo là “đây con trai tôi”. Mà đã chắc gì con trai, toàn là oan gia trái chủ giả hình cả, vì kinh Địa Tạng Ngài đã dạy thế rồi.

Hòa thượng nói là thậm chí nếu như lúc ấy là Đông Phương Dược Sư Lưu Ly Quang Phật đến mà bảo:

- Thôi đi về coi như xứ phương Đông với ta thì cũng là chấp tay đánh lễ một cái, vái Ngài và nói rằng:

- Con xin cảm ơn thịnh tình của Đức Phật Lưu Ly Quang Phật, nhưng mà con phải về Tây Phương Cực Lạc với A Di Đà Phật.

Chỉ theo một mình A Di Đà Phật thôi. Rót vào trong tai ấy.

Tiếp tục:

**Nếu cha mẹ đã là người từng niệm Phật, thì Hòa thượng bảo chẳng cần khai thị, giữ cho họ chánh niệm, chỉ có một câu A Di Đà Phật mà thôi.*

Chúng ta kết thúc nội dung khai thị cho cha mẹ thế nào ở đây ạ. Bây giờ chúng ta chuyển sang nội dung:]

Thứ hai: Trợ niệm cho cha mẹ thế nào?

[Ở đây thì tôi xin trích “Quy tắc và ý nghĩa của sự hộ niệm” của lão cư sĩ Lý Bình Nam. Vì tôi thấy nó rất đủ ý, và

bao trùm hết tất cả những ý mà Hòa thượng trả lời trong cái cuốn “Hỏi đáp lúc lâm chung”.

QUY TẮC VÀ Ý NGHĨA CỦA SỰ HỘ NIỆM

(Lão cư sĩ Lý Bình Nam giảng tại Liên Xã - Đài Trung).

“...Gia quyến của người sắp mất không nên làm rối loạn, không nên làm theo ý mình, không nên bày vẽ bên ngoài làm cho nhộn nhịp. Khi Ban Hộ Niệm đến, nên chuẩn bị nước trà, ngoài ra không cần gì hết.

Ban Hộ Niệm thì nhất định phải chú ý hai điều.

[Các bạn lưu ý nhớ, bạn nào đã từng sai rồi thì phải sửa].

Ban hộ niệm đến nhất định phải chú ý hai điều.

Một tự mình ăn uống không nên làm phiền gia quyến của người sắp mất, [không được ăn một cái gì hết].

Hai không được nhận phong bì đỏ. Tức là tiền lì xì tuyệt đối không thể phá lệ. Nếu như phá hoại quy tắc họ không cho phong bì đỏ thì tâm sẽ không còn chân thành để hộ niệm người sắp lâm chung, thì sự hộ niệm cũng sẽ trở thành kiếm tiền, đây là phá hoại Phật pháp. Cũng không được nhận lễ vật của người ta.

Nếu là cư sĩ tại gia đi hộ niệm mà nhận tiền thù lao tức là tạo tội nghiệp, Ban hộ niệm mà nhận tiền thù lao của người ta thì hỏng hết. Mọi người phải học theo tổ Ấn Quang, bằng không là phản đồ, không tuân theo quy tắc hộ niệm tức là “khinh sư diệt tổ”.

[Bản thân tôi cũng đã từng sai rất nhiều, và tôi không muốn rằng các bạn chưa sai lại vào sai, còn các bạn đã sai lại tiếp tục sai nữa.

Còn Hòa thượng nói sao? “Bản thân tôi chưa bao giờ nhận 1 đồng để siêu độ cho ai. Bởi vì biết lực mình không đến, mà nếu không thì là nợ này không trả được”.

Tiếp tục.]

Phàm là những liên hữu gia nhập Ban hộ niệm đều có danh sách. Thân nhân quyến thuộc của thành viên trong Ban hộ niệm họ cũng tin phật pháp, nếu họ có chuyện gì chúng ta đều phải đi hộ niệm còn như họ không tin thì không cần hộ niệm. Đây là phạm vi nhiệm vụ của Ban hộ niệm.

Đi hộ niệm phải chuẩn bị những thứ cần thiết sau đây:

- *Một tôn tượng phật A Di Đà cao 3 thước là 1 m*
- *Hai 1 cái lư hương, hai cái đèn cây và nhang đốt không gián đoạn*
- *Ba 1 cái ly, 1 cái chén chúng ta mang những thứ này bất luận nhà của họ có hay không.*

[Đây là ba thứ, tượng tôn tượng phật, lư hương này và cái chén, cái ly và cái chén.

Hòa thượng trợ niệm cho Hàn Quán Trưởng ở trong bệnh viện thì sao ạ? Hòa thượng bảo cần ba thứ:

- *Một là tôn tượng hay tôn ảnh A Di Đà Phật. Đây là biểu pháp cho phật;*

- Hai là một bộ kinh thì bên tổp Hòa thượng là dùng Kinh Vô Lượng Thọ. Đây là biểu thị cho pháp và...
- Ba là một cái áo cà sa của chính Hòa thượng đắp lên. Đây là biểu thị cho Tăng.

Vậy thì đủ Phật, Pháp, Tăng thì oan gia trái chủ sẽ không dám đến để quấy nhiễu. Và đương nhiên nếu mình có phước mình lại còn được một cái áo mà ví dụ của một vị cao tăng chẳng hạn.

Tiếp tục]

Khi đã đến nhà họ thì việc đầu tiên là an trí tượng phật chủ yếu là để cho bệnh nhân có thể trông thấy tượng phật. Tượng phật không nhất định là phải đóng hay treo vách tường, đặt trên bàn cũng được.

Cũng không nhất định là đặt tại phương hướng nào, bởi vị trí nhà cửa của mỗi người một khác nhau, thật ra mười phương không phân Đông, Tây, Nam, Bắc, có tượng Phật nơi nào thì nơi đó là hướng Tây.

[Nhiều bạn lại cứ câu chấp là nếu đặt tượng Phật ở dưới chân bệnh nhân thì các bạn bảo thế này chống chân vào, thế thì bất kính. Bạn đặt ngược trở lên trên đầu bệnh nhân có nhìn thấy gì đâu. Cho nên phải nói là không có câu chấp kể cả đóng hay treo vách tường đặt trên bàn cũng được và phải để chỗ nào để cho bệnh nhân có thể trông thấy.

Tiếp tục:]

Nhang đèn mang theo nếu đã dùng hết thì dùng của họ, nếu như họ không có không đốt tiếp, cũng không sao. [Nhưng tốt nhất là hương suốt như lúc đầu.]

Kế tiếp sắp xếp chỗ ngồi rồi bắt đầu hộ niệm, việc sắp xếp chỗ ngồi rất quan trọng, có thể khiến cho bệnh nhân yên lòng cũng là không để cho mắt của bệnh nhân nhìn đi chỗ khác.

[Hòa thượng bảo cứ tùy theo cái người lâm chung, nếu họ đã niệm Phật thì lúc trước họ quen niệm thế nào, họ quen niệm 4 chữ ta niệm 4 chữ, mà họ quen niệm 6 chữ thì ta niệm 6 chữ.

Tiếp tục]

Nếu bệnh tình của bệnh nhân không nguy ngập, có thể bắt đầu vào sẽ niệm Nam Mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi A Di Đà Phật.

Nếu thấy nguy ngập thì niệm 6 chữ; Nếu thấy rất nguy ngập thì trực tiếp niệm 4 chữ A Di Đà Phật. Lúc không hộ niệm thì ngồi im lặng niệm thầm trong tâm. Lúc hộ niệm phải tập trung tinh thần trong câu Phật hiệu.

Trong khi đang hộ niệm những người khác không được ra vào làm ồn, phải giữ bầu không khí yên tĩnh; Chỉ có thể ở xa mà xem không được tự tiện vào thăm bệnh nhân. Nếu để cho họ tự tiện vào thăm hỏi bệnh nhân, nói những lời dấy động tình cảm, nên biết rằng hễ bệnh nhân vừa động tình cảm thì là hồng hết, mất đi chánh niệm.

[Chúng ta đã nghe Hòa thượng kể cái câu chuyện về một vị cư sĩ, cả đời làm thiện. Vậy lúc chết ở trong bệnh

viện ở Singapore, ban trợ niệm thì đang trợ niệm cho. Thì cuối cùng là cái người con trai ở Mỹ nó về, mà cái người này thì bà ghét nhất. Đây là đang nói về dấy động tình cảm ghét đấy nhé. Thế thì nó vừa mới bước chân vào một cái thì coi như là bà ấy uất quá, bà nắc lên một cái rồi bà trợn mắt bà ấy chết luôn, tắt thở luôn. Thế là Hòa thượng bảo suốt cả đời tu tập, rồi được ban trợ niệm, niệm Phật cho cả tuần rồi, đến lúc lâm chung sắp sửa ra đi rồi thì bị gặp cái chướng ngại.

Đây là chướng ngại là ghét, nhưng còn chướng ngại yêu thương thì sao?

Thì sẽ làm cho bệnh nhân quấy luyến không rời, và cuối cùng rất có thể堕 vào tam ác đạo. Như câu chuyện hai vợ chồng, rồi cuối cùng người chồng vì thương luyến người vợ, rồi cuối cùng堕 thành con sâu.

Tiếp tục:]

Cũng không được để cho bệnh nhân nghe những âm thanh khác như nghe âm nhạc, nghe tiếng hát, không được nghe tiếng khóc thê thảm dù có người sinh ra hiểu lầm cho sự ngăn cấm quá nhiều thì người hộ niệm phải nhận được sự hiểu lầm như vậy.

[Phải nhận được, thôi muốn hiểu lầm như nào cũng được, nhưng phải bám được chắc cái mục tiêu là làm sao để hộ trì cho cái người lâm chung này vãng sinh.]

Trước khi bệnh nhân sắp lâm chung họ muốn uống nước hoặc muốn ăn có thể cho bệnh nhân ăn.

[Lúc đấy bảo:]

- *Thôi thôi đang niệm Phật thế này tuyệt không. Rồi lại thêm lên ăn uống thì chết.*

Ví dụ mình thì bảo thế, không cho ăn. Đây nói rõ ràng nhớ. “Họ muốn uống nước hoặc muốn ăn có thể để cho bệnh nhân ăn hoặc uống nước”.]

Nhưng không được nói chuyện, chỉ niệm Phật mang thức ăn đến dứt cho họ ăn. Nếu như nói chuyện với họ thì tâm lý bệnh nhân sẽ tưởng là những âm thanh khác. Lúc đó họ không thể nhất tâm. [Không nói gì hết, cứ im lặng mà niệm Phật.]

Công phu niệm Phật hàng ngày của mọi người đều phải đạt đến Nhất Tâm Bất Loạn, lúc lâm chung thì càng phải nhất tâm.

[Câu này nghe khó chưa?] Công phu niệm Phật hàng ngày của mọi người đều phải đạt đến Nhất Tâm Bất Loạn, lúc lâm chung thì càng phải nhất tâm.

Người hộ niệm trong khi đang hộ niệm không được ho, không được thở dài hoặc phát ra những âm thanh khác khiến cho bệnh nhân nghe rồi mất đi chánh niệm. Điều này lúc bình thường Ban hộ niệm phải luyện tập, không còn tạp âm.

Nếu không thì lúc bệnh nhân đang Nhất Tâm Niệm Phật đột nhiên bị một tiếng ho thở dài làm gián đoạn khiến cho tâm bệnh nhân rối loạn thần trí không còn tỉnh táo.

[Hòa thượng bảo: Chỉ có giữ một câu chánh niệm A Di Đà Phật. Không có lúc đấy mình cũng chẳng biết người lâm chung thế nào, mình cứ “thôi chịu khó nhớ, chịu chịu

khó khó một tý, chịu khó đau một tý. Sắp được rồi sắp được rồi” thế là tâm tán luôn ra theo cái câu đấy thôi. Bạn để cho người bệnh chỉ có làm sao đấy, thì tâm lúc đầu nó cứ dao động nhưng cuối cùng về sau nó đi theo một cái đường nó chỉ có chú tâm vào câu Phật hiệu thì kể cả đau, kể cả ngứa, kể cả các thứ đều không còn thấy nữa, chứ không phải là bạn lại cứ nhắc nhở.

- Thôi nhá. Thôi nhá...

Rồi thế này cái khác nhé, bạn phải lưu ý.

Bởi vì tôi thấy phụ thân tôi lúc lâm chung rồi thì một số những con cháu rất là thân thiết coi như con đẻ vào. Thế thì vào thì cứ gọi là xoa chân, xoa tay như thế này thì nghĩ là cụ đau, cụ mỏi khớp mà. Tôi cũng chả dám nói câu gì, sợ vì lúc đấy có ai hiểu mình theo pháp môn thế này đâu, đã cho mình niệm Phật đã là phúc rồi. Thế nhưng công lực cụ cao, lúc đầu thì cụ còn nhắm mắt khi mà xoa vào tay này xong bóp bóp tay thế này, xong về sau tuyệt không còn một cái điều gì ở trên khuôn mặt nữa, cụ chỉ còn có niệm Phật.

Các bạn cứ yên tâm một điều là chỉ cần người bệnh nhân đấy nhiếp tâm vào câu Phật hiệu tất cả những cái đau đớn kia mất hết, và bắt đầu thoai tương đối. Tôi chứng kiến rồi mà, tôi chứng kiến hai người thân của tôi rồi mà.

Tiếp tục:]

Đúng ngay lúc đó mà tắt thở đây là điều quan trọng nhất cũng là lúc khẩn yếu nhất thân nhân quyến thuộc sẽ không cầm được nổi xúc động họ sẽ tiến đến bên mình của bệnh nhân rồi khóc lóc. Lúc đó Ban hộ niệm phải ngăn cản họ, bảo họ không nên khóc lóc.

[Tốt nhất là thân nhân xin mời ngồi ra đằng sau], rồi kêu rồi gọi ba, gọi má mà phải khuyên họ nên niệm Phật, mọi người đều phải niệm Phật. Nếu không thì sự hộ niệm sẽ hoài công.

Sau khi bệnh nhân vừa tắt thở linh hồn vẫn còn trong thân thể nghiệp lực trong A-Lại-Da Thức vẫn còn trong thân thể, họ rất khó rời khỏi.

[Có người hỏi Hòa thượng là:

- Cha con mất như thế là 12 tiếng rồi, mà người vẫn nóng thì đây có phải là thân thức chưa ra khỏi thể xác không?

Hòa thượng bảo:

- Đúng, vẫn phải tiếp tục hộ niệm. Bởi vì khi thân thức thoát khỏi thể xác thì người sẽ lạnh.

Cho nên cái điểm cuối cùng mà thân thức đi ra đây. Ví dụ nóng, nóng ở đỉnh đầu chẳng hạn vãng sinh rồi, ngon ngả rồi. Nóng ở gan bàn chân chẳng hạn, vì nó lạnh hết từ trên xong bắt đầu đến gan bàn chân thân thức chui ra từ đây thì thôi, địa ngục rồi.

Tiếp tục:]

Nếu người công phu giỏi trong khoảng khắc thân thức rời khỏi thân thể, người thông thường rất khó rời khỏi, giống như con ốc muốn rời khỏi vỏ là chuyện rất khó. Vì vậy phải niệm Phật hộ niệm suốt 24 tiếng không gián đoạn mới đảm bảo không bị nghiệp lực lôi kéo. Cổ nhân rất coi trọng điểm này.

[Cho nên cố gắng 24 tiếng các bạn nhớ.]

Không Lão Phu Tử có nói ba ngày sau mới đại liệt, tức là nhập quan, vì ba ngày sau thì linh hồn đã rời khỏi thân thể, bậc thánh nhân cũng biết được điều này. Đại đa số người đối với việc sinh tử thì đều không hiểu rõ.

[Hỏi đến Không Tử thì Không Tử chỉ trả lời một câu là “Quý thần kính nhi viễn chi”, không bao giờ nói đến nhân quả. Nhưng mà thực ra đây các ngài đều là bậc thánh nhân biết hết rồi.

Tiếp tục:]

Trưởng Ban hộ niệm bảo người nhà của người mới mất trong vòng 12 tiếng đồng hồ không được dờn động thân thể của người mới mất. Sau khi hộ niệm xong thì mới có thể dờn động thân thể, nếu các khớp xương rồi là chỗ cùi chỏ đầu gối đã cứng thì chỉ cần dùng khăn thấm nước nóng đắp lên thì sẽ mềm.

[Nhiều bạn khi trợ niệm cứ sợ rằng là thế ngộ nhờ nó không mềm thì sao? Mà đúng là có những trường hợp không mềm thật. Cứng đơ ra thật, thì đây lão cư sĩ Lý Bình Nam nói, Hòa thượng cũng nói, Hòa thượng Thích Thiên Tâm cũng nói:

- Không sợ cứ yên chí đi, nếu lúc đấy nó cứng thì chỉ việc dùng khăn ấm đắp vào cái chỗ khớp đấy là cuối cùng nó mềm ra hết.]

Nhiệm vụ của Ban hộ niệm đến đây là xong, toàn thể Ban hộ niệm đọc bốn câu kệ hồi hướng rồi là hành lễ hoàn mãn. Trưởng Ban hộ niệm tặng một tám mền Kinh Đà La

Di hay còn gọi là mền quang minh, và một bao Chu sa quang minh cho người vắng sinh.

Toàn bộ Ban hộ niệm từ biệt chủ nhân ra về không còn lo nghĩ gì nữa.

[Bây giờ lại nói về số người trợ niệm:

Thứ ba về số người trợ niệm thì nên bao nhiêu?

Trong Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm trung, câu hỏi thứ 33 đồng học có hỏi:

- Số người trợ niệm càng nhiều càng tốt hay là cầu sức thanh tịnh rồi chỉ thông báo một vài người biết là được rồi.

Bạn để ý nhớ, bởi vì cái này tôi đã bị sai lầm, các bạn nào đã đến trợ duyên cho mẹ chồng tôi thì biết đây một nhà.

Hòa thượng trả lời:]

Niệm Phật vắng sinh không được quá nhiều người, nếu như quá nhiều người thì phải phân ban. Khi người bệnh sắp chết trước mắt tốt nhất chỉ nên có bốn người. Trong Phật pháp bốn người gọi là một chúng, gọi là một đoàn thể. [Đây gọi là một tăng đoàn rồi], không nên quá nhiều, nhiều người quá sẽ gây ồn từ trường sẽ không tốt. Bạn phải hiểu điều này.

[Cho nên rất nhiều bạn cũng như tôi ngày trước toàn cầu đông. Đây, không cầu đông, đây, đông đâu có lợi. Tôi chỉ tiếc một điều sau khi mẹ chồng tôi mất đi rồi lúc ấy bắt đầu tôi mới hiệu đính cái cuốn “Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm

chung”, chứ nếu tôi làm sớm hơn thì tôi đã biết những điều này để mà chỉ đạo. Cho nên tất cả các bạn, nếu còn cha mẹ già hoặc ngay bản thân mình phải chuẩn bị cho mình thì cũng phải nhắc nhở con cháu thường xuyên những điều này].

Khi người bệnh sắp chết trước mắt tốt nhất là nên có bốn người.

[Bởi vì bạn cầu cha mẹ bạn vãng sinh hay bạn cầu hoành tráng, để cho người đời nhìn thấy].

Nếu như thật sự có phước báu mà có nhiều người đến [như Lão cư sĩ Lý Bình Nam đây ạ]. Có thể đến Niệm Phật đường niệm Phật rồi hồi hướng cho họ, không nên niệm tại phòng của họ vậy là được.

[Lão cư sĩ Lý Bình Nam hơn 600 người đến để trợ niệm cho Ngài cơ mà, nhưng mà cái tốp mà ngồi tại phòng của Lão cư sĩ Lý Bình Nam thì chỉ có 4 người thôi. Còn lại 600 vị kia (bởi vì cái hội trường nó chỉ được 600 chứ còn nhiều hơn. Bởi vì người này ra thì lại có người khác vào bổ sung) thì niệm Phật, ở cái hội trường ấy xong hồi hướng công đức cho Lão cư sĩ Lý Bình Nam, thế là được rồi, không có thì vừa gây ồn và vừa từ trường nhiễu loạn hết cả.

Mà đã thế lại có những người họ rất thích yên tĩnh, họ quen thanh tịnh rồi mà mình đến mình làm ầm ầm lên, rồi mình hét cho đến vỡ họng ra. Tôi hai đám, tôi đi là đều vào trường hợp hét vỡ họng ra. Một trường hợp thì đưa một tốp đến, một xe ô tô bus bởi vì tôi đếm khoảng bốn chục người mà. Thế là vào không lúc nào ngớt tiếng Phật hiệu. Tôi nghĩ “anh có phước quá”. Nhưng mà bây giờ nghĩ lại, bởi vì mọi người hét to lắm, mà bản thân tôi cũng hét to.

Thế ví dụ như cái người lâm chung đấy họ lại là người luôn luôn thích thanh tịnh, mà bây giờ cứ ầm ầm lên như thế họ có chịu được không?

Cho nên các bạn vào cái trang web có cái chỗ nhạc phật thì trong đấy có một cái bản là niệm phật trợ niệm lúc lâm chung, tôi “down” được hình như bên trang của cư sĩ Diệu Âm Minh Trị, tôi không nhớ lắm, niệm rất chậm mà rất vừa phải. A Di Đà Phật, cứ thế chậm chậm mà coi như là nhỏ mà đều, mà phải nói là rất là cảm thấy rất là thanh tịnh. Tôi mới cảm thấy lời của cư sĩ Lý Bình Nam với của Hòa thượng nói là đúng quá.

Đến lượt mẹ chồng tôi thì sau khi trợ niệm xong, mà tôi chỉ đạo thế mới khổ chứ, niệm to lắm, thế xong rồi đến phút cuối cùng còn hát, rồi tán phật to kinh khủng. Các bạn nào chưa bao giờ hộ niệm thì cần nên rút kinh nghiệm, để những bạn chưa bao giờ bị thì đừng mắc và những bạn đã bị rồi thì phải rút kinh nghiệm.]

Thứ tư: Sức niệm phật tác động đến người lâm chung thế nào?

Con người tuy chết rồi nhưng ý thức của họ vẫn còn, họ sẽ đi đầu thai. Chúng ta gọi là A Lại Da Thức vẫn còn hoạt động, mà có hoạt động thì có dao động,

[Mà có dao động thì tạo sóng. Đây bạn phải nhớ cái bài mà vật chất từ đâu sinh ra đã nói lại với các bạn. Tất cả dù vật chất đứng im cũng phát sóng. Bởi vì tất cả những các cái điện tử, rồi là nguyên tử, phân tử ấy nó vận động không ngừng như thế thì luôn luôn tạo sóng. Dù đứng im cũng tạo sóng.

Cho nên con người ta đây], “tuy chết rồi nhưng ý thức của họ vẫn còn, họ sẽ đi đầu thai chúng ta gọi là A Lại Da thức vẫn hoạt động. Mà có hoạt động thì có dao động, [có dao động là có tạo sồng]. Sự dao động của chúng ta cũng có thể khởi tác động cảm ứng đạo giao với sự dao động của họ. [Cùng tần số thì hợp nhau], đây chính là lợi ích mà họ đạt được, giúp họ trồng hạt giống Phật trong A-Lại-Da Thức của họ. Hạt giống này mạnh hay yếu là do sức niệm của chúng ta, người niệm chúng ta hiểu lý niệm niệm tương ứng thì hạt giống này rất mạnh lên,

[Tôi nghĩ mãi tôi bảo bây giờ nếu mà bảo là mình phải niệm Phật “Nhất Tâm Bất Loạn” mình với hộ niệm được, thế thì có mà cả đời mình chả hộ niệm được cho ai. Thế xong bắt đầu tôi mới đọc đến câu sau mới bảo là “Nhất niệm tương ứng nhất niệm Phật. Niệm niệm tương ứng, niệm niệm Phật” là bạn được một niệm thanh tịnh là bạn gom được một cái công đức của cái niệm ấy. Còn bạn được niệm niệm thì tốt quá rồi bạn đạt được đến gọi là sự nhất tâm bất loạn rồi.

Mấy ngày hôm nay tôi đều bảo cư sĩ Trung thứ bảy, chủ nhật là đăng bài ở trên trang gọi là “Chia sẻ pháp của Hòa thượng Tịnh Không”, thì có nói đến là bạn niệm Phật như thế nào để cho người thân của bạn được lạc để tri ân được mà bạn phải niệm Phật được đến thành khối hay còn gọi đây chính là sự Nhất Tâm Bất Loạn, không dễ đâu.

Sự Nhất Tâm Bất Loạn là bạn đắc tiểu quả rồi đấy, sự Nhất Tâm Bất Loạn chính là trong tâm bạn chỉ có một câu A Di Đà Phật không có một ý thứ hai. Còn đến vô niệm thì bạn lại đạt lên một cái thành mức cao hơn là Lý Nhất Tâm

Bất loạn. Lúc ý bạn vừa ngộ nhập cảnh giới. Bạn vừa đạt được thần thông tự tại, là Vô Niệm.

Tiếp tục:]

Nhưng nếu mà sức niệm hơi yếu thì sau khi họ mãi chung quyền thuộc sẽ thiết danh trai cho họ để giúp tăng phước cho họ.

[Đây Hòa thượng dạy chúng ta cách “thôi, bây giờ trợ niệm, nếu mà sức niệm yếu, vậy thì làm thế nào để tăng phước cho cha mẹ mình, cho người thân của mình, thiết danh trai cho họ để giúp tăng phước cho họ”. Đây về sau thiết danh trai sẽ là áp dụng kể cả các bạn cúng rằm tháng 7 cho cha mẹ đã khuất, cho cứu huyền thất tổ đã khuất.

Vâng ạ! thời gian đã hết, bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta chuyển sang phần 3: Khi cha mẹ quá vãng cần làm gì?

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 118

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã ôn tập hết Phần thứ 2: Lúc cha mẹ bệnh phải làm gì – Tức là cũng đã ôn hết chánh văn 7.1-7.2 “Cha mẹ bệnh ném thuốc trước, ngày đêm hầu không rời bước”. Chúng ta cũng chia sẻ thêm “phải làm gì giúp cha mẹ lúc lâm chung? Đó là bạn phải khai thị cho cha mẹ và trợ niệm cho cha mẹ.

Hôm nay chúng ta sẽ chuyển sang ôn tập nốt Phần thứ 3, cũng là phần cuối cùng của chương nhập tắc hiếu

PHẦN 3: SAU KHI CHA MẸ QUÁ VĂNG PHẢI LÀM GÌ

Chánh văn 7.3; 7.4: “Táng tam niên, thường bi thiết, cư xú biến, tửu nhục tuyệt” (có nghĩa là “Tang 3 năm, thường thương nhớ, không vui chơi, kiêng rượu thịt”.

Tiến sĩ Thái giảng có hai ý:

Thứ nhất: Đối đãi cha mẹ phải thế nào?

Thứ hai: Khi cha mẹ qua đời phải báo hiếu thế nào?

Chúng ta bắt đầu

Thầy Thái có tóm tắt cho chúng ta cả cuộc đời đối với cha mẹ.

Thứ nhất: *Đối đãi với cha mẹ phải như thế nào?*

*Khi ở chung thì rất cung kính
Khi nuôi nấng thì rất vui vẻ,
Khi bệnh hoạn thì rất lo lắng,
Khi tang sự thì rất thương xót,
Khi tế lễ thì rất trang nghiêm.*

Ý...

Thứ hai: *Khi cha mẹ đã qua đời phải báo hiếu thế nào?*

1- Bạn lập thân thành đạo để vinh danh cha mẹ.

Cha mẹ ở tuổi vàng cũng vẫn còn, còn hoan hỉ mà nếu như bạn thành tựu đạo quả thì bạn cứu được cha mẹ luôn từ dưới địa ngục lên như ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát, không thì ít nhất bạn cũng được như Ngài Mục Kiền Liên.

2- Nuôi dạy con cái nên người.

Tôi lại nói chỗ này chia sẻ thêm: Tại sao lại phải là “Tang 3 năm, thường thương nhớ, không vui chơi, kiêng rượu thịt”

Ba ý:

- 1. Tại sao lại không vui chơi*
- 2. Tại sao tang sự tuyệt đối không sát sinh, ăn thịt?*
- 3. “Thiết doanh trai” (là cúng ngộ, làm chay) cho cha mẹ thế nào?*

Ý thứ nhất: Tại sao lại không vui chơi?

Bạn có nhớ ngày xưa khi một vị lãnh tụ, ví dụ như Hồ Chủ Tịch của chúng ta mà từ trần, thì cả nước quốc tang 10 ngày. Quốc tang rồi không có đàn sáo gì cả, không có ăn uống, không có hội hè gì hết. Đây là nói đến một vị vua.

Mình mở rộng ra từ cha mẹ này, rồi đến gọi người thân này, thế rồi đến là các, các cái sinh mạng khác, các cái chúng sinh khác.

Tôi không nhớ vào năm hình như 2017 thì ở Anh có một cái vụ cháy, là cháy một cái chung cư thì 60 người chết đất nước tổ chức quốc tang 3 ngày liền.

Bây giờ tôi lại nói tiếp. Hiện tại con số người chết của mình về covid là khoảng 5 nghìn người. Bạn có lòng nào bạn vui chơi, bạn rượu thịt được không?

Sáng nay, cư sĩ Trung, cư sĩ Châu vừa bị tôi mắng. Vì sao tôi mắng? Bởi vì vài hôm nữa là đến sinh nhật của con Bim thì hai vợ chồng mua về một cái cầu trượt đồ chơi bằng nhựa để nó leo lên leo xuống chơi trong nhà. Tôi mắng luôn. Tôi bảo:

- Mở mạng ra là thấy người chết, thấy người đói, thấy người khó khăn, 75 nghìn/5kg gạo như chị Tâm nói. Vậy thì một cái cầu trượt này mua được bao nhiêu gạo? Mà có vui về gì? “Không vui chơi, kiêng rượu thịt” cả đất nước đang bị như thế, các con làm sai quá rồi.

Nếu như các bạn rơi vào hoàn cảnh các bạn bị mẹ chồng khiển trách là mình mua cho con mình có mỗi một cái cầu trượt này khoảng 600 nghìn mà còn bị bà mắng, vậy vợ chồng mình ở với ông bà chả có tự do gì cả. Liệu các bạn có nghĩ thế không ạ? Tôi không hiểu sao mà nhiều bạn

có thể vô tư thế. Bởi vì từ cái chữ vô tư nó đến vô tâm rồi nó đến vô lương tâm lúc nào không hay.

Người ta thì chỉ cho những hàng thiết yếu chạy, để đưa cứu cái nghèo, cái đói. Chị Tâm với các chị bạn chị Tâm còn đang chạy đi khắp nơi để đưa cho họ từng cân gạo. Vậy mà mình có thể gọi về đồ chơi cho con mình. Mà lại phải nhớ cái ý nghĩa đích thực của ngày sinh nhật là gì? Không phải là cho nó bánh gato, không phải nó đòi cái gì thì cho cái đấy, mà phải biết tri ân cha mẹ thì bạn mới dậy được con.

Đến Đường Thái Tông ngày sinh nhật mà ông còn bảo:

- Ngày này ta không ham vui vì từ ngày này là mẹ hiền ôm ta trong lòng, nhiều đêm không ngủ yên; ngày này ta không ham vui là bởi vì từ ngày này là mẹ hiền là nhường khô nằm ướt cho ta; ngày này ta không ham vui bởi vì ta thì vợ đẹp con khôn chẵn ấm đêm êm còn không biết mẹ ta thác sinh nơi nào. Như thế bạn mới dậy được con, thì hằng mong về sau là không phải ngày tàn.

Tôi mắng cho một trận, nhưng mà được cái mừng ở chỗ là cả cư sĩ Trung, cư sĩ Châu đều nhận ra và đều xin lỗi tôi hết. Tôi bảo:

- Vậy thì bây giờ làm thế nào? Tháo toàn bộ cái cái cầu trượt đấy ra, gói trả lại thành một cái bọc như cũ để đấy đấy, không mở ra nữa.

Bao nhiêu người đấy nào là đi chơi golf cách chức luôn, chưa nói về chuyện phòng dịch, toàn dân người ta đang khốn khổ như thế này thì anh đi ăn, đi chơi à; Rồi là

đi gọi là ăn tiệc nợ, tiệc kia sinh nhật rồi vẫn còn coi như ham vui vui vẻ bù khú. Sao không nghĩ đến mình bỏ một cái miếng ăn này vào mồm là hàng bao nhiêu giọt nước mắt ngoài kia đang chảy. Cư sĩ Trung thì nói thật thì cũng có, chắc là cũng thương vợ con. Tôi nói:

- Con phải hiểu mỗi một lần trẻ nó mắc khuyết điểm là cơ hội để dạy. Nên vợ con thì mẹ nói thật cũng rất nhiều ưu điểm, cũng chịu khó gọi là đối với con thì chăm con, đối với ông bà thì cũng gọi lễ kính và hết lòng, cứ thấy ông bà thích ăn cái gì là nấu cái đấy. Thế rồi giỗ chạp là cũng lo đầy đủ. Thế nhưng nếu như còn có những cái khuyết điểm này mà không dạy, thì phải hiểu mình cứ tha hồ hưởng phước. Vì cuộc đời mẹ đến chừng này tuổi, mẹ đã chứng kiến thấy có những người vài trăm tỷ, mà bây giờ phải đi vay tiền để mua một căn hộ cũ. Bạn có nghĩ được không? Đi vay tiền để mua một căn hộ cũ có 3 tỷ thôi. Mà trước đây là vài trăm tỷ.

Trong họ hàng của nhà tôi, có một bà tôi phải gọi bằng bác, bác họ. Mấy cái biệt thự ở Hà Nội này, biệt thự ở phố Bà Triệu có, ở Hàng Đào có, ở Nguyễn Du có, ở Bùi Thị Xuân có, rất nhiều biệt thự. Cuối cùng khi chết nằm trong nhà thương làm phúc gọi là bệnh viện Việt Nam Cu Ba bây giờ.

Không cần phải nói đến gọi là Hồng Lâu Mộng là Vương Hy Phượng là quát ra lửa, ở một cái danh gia vọng tộc đến kinh khủng như thế, dưới một người trên muôn người mà cuối cùng chết bó chiếu kéo lê trên tuyết. Đây là phim ảnh, còn mình nhìn thấy đích danh đây. Mà các con dám tiêu phước đến thế, các con có biết không?

Hôm nọ cư sĩ Trung làm được thêm cũng được hai chục triệu chuyển hết vào tài khoản cho tôi. Bảo để mẹ đi cúng dường, tôi bảo:

- Các con phải hiểu một điều khi các con chuyển cho mẹ tiền, mẹ đi từ thiện chẳng hạn thì nó không hề ảnh hưởng đến bữa cơm ngày hôm sau của vợ con con. Tại sao người ta gọi là “nhường cơm sẻ áo”, mà người ta không gọi là cho cơm cho áo. Nhường cơm sẻ áo là đáng nhẽ mình được ăn hai bát mình chỉ ăn một bát thôi. Mình vẫn phải đổi mình nhường cho người khác. Còn đây con có đưa cho mẹ hai chục triệu, ba chục triệu để mẹ đi từ thiện thì nó cũng không hề ảnh hưởng đến một miếng cơm nào của vợ con con cả. Tuy nhiên là so với người thường con thế là rất khá, nhưng mà so với người học đạo chưa đủ.

Ngày hôm nay nhân nói đến câu, “Không vui chơi, kiêng rượu thịt”, qua cái chuyện cái cầu trượt đây tôi mới nói. Đó, không vui chơi.

Có người hỏi Hòa thượng rằng:

- Người hiện đại không hiểu nghi thức cơ bản của việc lo hậu sự nên lúc nào cũng mời ban nhạc đến để thổi những ca khúc thịnh hành, hoặc mời các vị xuất gia đến để tụng kinh niệm phật, nhưng người nhà thì lại vui vẻ bàn chuyện thường ngày, có phải làm như vậy người chết sẽ nổi tâm sân hận không?

Các bạn đã rơi vào cảnh đấy chưa? Sư thì cứ tụng kinh, người nhà thì cứ tha hồ vui vẻ cười nói bô bô.

Hòa thượng trả lời:

- Việc này không cần phải hỏi, bạn thử suy nghĩ kỹ thì sẽ biết liền. Nếu khi bạn chết, rồi người thân quyến thuộc làm như vậy bạn có vui không? [Hỏi ngay mình ý] làm như vậy không phải là cách thương nhớ mà dường như họ rất vui, chết rồi thì tốt quá. Không biết có phải như vậy không? Làm như vậy là mất đi tính ma tang cổ lệ.

Lại nói đến câu chuyện, có một vị học ở trường Y - sinh viên, cháu thôi, thì đợt vừa rồi là vào trong thành phố Hồ Chí Minh để hỗ trợ, thì có kể với tôi rằng: Những cái phố mà gọi là phố người nghèo thì tỷ lệ người bị mắc covid vô cùng nhiều, thương tâm lắm. Thế thì mới nói là có một cái gia đình một người nhiễm đầu tiên thì cuối cùng lây luôn cho cả 7 người. Mà nhà chỉ được có 6 mét thôi bạn nhớ. Lây luôn cho cả 7 người trong nhà. Trong khi đấy bệnh viện quá tải thì cuối cùng cái ông này chết cũng gọi là có được cái quan tài đặt ông ý vào thì để khiêng hòm đi ra. Thì bao nhiêu người xúm vào không thể khiêng được cái áo quan lên, nó nặng nó bám chặt xuống đất. Thế thì cuối cùng những người khiêng đấy phải khấn rằng là:

- Anh ơi. Thôi anh chết rồi, anh thương vợ, anh thương con, anh thương tất cả mọi người, thì anh để cho chúng tôi có thể khênh anh đi để mai táng.

Khán như thế mấy lần thì bắt đầu lúc ấy quan tài mới nhấc lên được.

Tôi hôm nay mới hỏi cư sĩ Trung rằng vậy con có biết rằng hàng bao nhiêu những cái vong khi người ta chết người ta khổ mà mình vui vẻ mình mua những cái đồ chơi đắt tiền cho con, có sợ họ sân không? Lúc đấy mới sực tỉnh.

Chúng ta kết thúc ý thứ nhất không vui chơi ở đây.]

2. Tang sự tuyệt đối không sát sinh, ăn thịt.

Có đồng tu hỏi Hòa thượng:

- Để lo việc tang sự cho người thân qua đời mình phải mời bà con bạn thân đến rồi sát sinh ăn thịt cúng bái quý thân có lợi ích gì không?

[Cái này thì nhà nào cũng vướng, đặc biệt là các nhà ở vùng quê. Bạn nào cũng tâm sự với tôi, con nói phải nói là con nói phải nói là giã bột mép ra nhà con nhất định vẫn cứ phải nhất định thôi muốn gì thì cũng phải làm con lợn. Mới cả mấy chục con gà, con vịt.

Không biết là trong đây có gia đình bạn nào mà phước báu lớn đến mức độ nào có người thân mất không sát sinh hại mạng không? Có bạn nào không giơ tay tôi xem với? Nhà tôi cũng không thoát mà. Cảm ơn. Bạn rơi vào một gia đình rất thiện căn. Vâng ạ. Vâng, A Di Đà Phật. Các bạn đều có phước vì đã nghe pháp và lại thiện căn lại nghe được để nói với người nhà được.]

Hòa thượng trả lời:

- Địa Tạng Bồ Tát đại từ đại bi khuyên giác chúng sinh cõi diêm-phù-đề ngay ngày lâm chung phải thận trọng nhất định không được sát sinh không được tạo ác duyên.

Khi con người qua đời rồi để lo tang sự cho họ, phải mời thân bằng quyến thuộc bạn bè người thân của họ cho sự giúp đỡ đó, đại đa số là sát sinh ăn thịt tế bái quý thân làm như vậy đều là tạo tội.

Việc này chúng ta đi bất cứ đâu, bất cứ chỗ nào cũng đều thấy cả, nếu như chúng ta muốn cầu phước báo cho người chết mà còn muốn sát hại chúng sinh để cúng tế thì hãy nghĩ lại cho kỹ mà xem, hay là chúng ta nghĩ người chết khi còn sinh tiền tạo chưa đủ nghiệp sát, nên cho họ thêm một chút nữa có phải như vậy không? Hoặc là sợ bị dọa chưa đủ sâu nên muốn xuống sâu thêm một chút nữa nên làm như vậy có phải không?

Rất là sai! Giả sử đời sau hoặc đời hiện tại người này là một người thiện, người tốt bản thân không tạo tội lỗi gì. Nhưng bởi do lúc bệnh nặng lúc nguy kịch người thân quyến thuộc sát sinh cúng tế. Bái lạy quỷ thần cầu các quỷ quái. Quỷ quái là tà hình tà đạo, cầu các loại quỷ thần này đến giúp đỡ chứ không biết rằng những việc mình làm là tạo tội sát sinh cúng tế.

Cho nên thật ra họ vốn cũng có thể sinh vào đường lành, sinh trong trời, người nhưng vì thân bằng quyến thuộc tạo những tội này nên họ phải gánh lấy cũng vì việc sát sinh này.

[Mà có riêng gì họ phải gánh đâu. Bạn cũng phải gánh, 7 phần bạn phải gánh 6 phần.

Hòa thượng giảng tiếp:]

Đã tắt thở rồi còn phải xuống Diêm Vương để luận tội làm lỡ mất thời gian sinh vào đường lành của họ. Còn nếu như chưa tắt thở bạn sẽ thấy họ chịu vô số đau đớn ở trên giường bệnh, thần hồn của họ ở đó mà biện luận.

[Thân thể thì vẫn nằm đây, đau đớn khôn nguôi, nhưng thần hồn thì đã xuống dưới Diêm La để biện luận rồi.

Trong An Sĩ Toàn Thư có nói đến một câu chuyện. Tôi kể tóm tắt, câu chuyện này kể nhiều lần lắm rồi.

Có lần Phật cùng ngài A Nan đi theo một bờ sông thì nhìn thấy 500 ngạ quỷ vừa đi vừa khóc ròng. Ngài A Nan hỏi Phật. Phật bảo: Những người này họ chuẩn bị đìm xuống sâu hơn nữa. Bởi vì con cháu không biết sát sinh hại mạng để cúng tế.

Lại đi đến một cái chỗ đoạn khác thì lại thấy 500 ngạ quỷ khác là, trông mặt mũi là phớn phở, tươi rói, ngạ quỷ mà lại tươi rói. Ngài A Nan hỏi Phật. Phật bảo những người này họ sắp sửa thoát lên đây. Là bởi vì con cháu họ là chỉ có tạo công đức phước thiện mà không hề sát sinh hại mạng để hồi hướng cho họ.

Tiếp tục.]

Người đời si mê không biết, cho rằng việc cúng tế thịnh soạn là làm vinh hiển, rạng rỡ tổ tông mà không biết rằng những việc ấy thực sự là làm hại đến người đã chết.

Cũng trong An Sĩ Toàn Thư có nói đến một câu chuyện.

Vào thời tiền Đường có một người cư sĩ họ Kim. [Đây cư sĩ rồi bạn nhớ.] Thành tín kiên trì giữ gìn trai giới sau khi chết người này nhập vào một đờn bé trai, mà nói với người nhà rằng:

- Ta tuy có tu hành, nhưng nghiệp lành vẫn còn chưa đủ để được vãng sanh tịnh độ. Nay ở cõi âm nhưng được an vui lắm, có thể tự do đi lại.

Bạn nhớ nhé: Cư sĩ này, thành tín này, kiên trì giữ gìn trai giới. Vậy mà nói sao? Ta tu hành nhưng nghiệp lành vẫn chưa đủ để vãng sinh Tịnh độ. Để cho bạn biết là câu trong kinh A Di Đà, Phật dạy là “Không thể dùng chút ít thiện căn, phước đức nhân duyên mà sinh về cõi kia”. Cho nên các bạn phải để ý hộ cho tôi một chút. Tôi luôn luôn là tìm cách khuyến tấn hàng giả. Trong tất cả những công cuộc gọi từ thiện, tôi đều nói với cư Sĩ Yên:

- Em chịu khó đừng có im lặng một mình mà chuyển tiền như thế thì công đức em được gọi là “Giữ nhân vi thiện” tự em làm thế được rồi, nhưng “Khuyến nhân vi thiện” là em phải khuyến khích làm sao đây dù trong cái Facebook của mình hoặc các cái group của mình một người đi theo em thôi, là cũng là tạo cơ hội cho họ gọi là đường lành sáng sửa, mới tích lũy được công đức để mà vãng sinh chứ.

Còn bây giờ em cứ im lặng một mình em làm, cũng như hôm nay cư sĩ Tâm kể với tôi về chuyện đi giúp cho gạo, rồi các thứ đồ ăn thực phẩm cho một số những người cần ở hai cái quận đấy. Tôi bảo vậy hôm nay để tôi nói cùng với các đồng tu. Bởi vì tôi rất muốn các bạn là phải tích lũy được nhiều phước báu, các bạn nỗ lực các bạn học được, thì các bạn mới có thể đi vào đường sáng, mới sung sướng được. Chứ còn tiền của các bạn có thể chất cao đến tận nóc nhà, mà rồi cuối cùng chết các bạn không mang được một đồng, một cắc, mà các bạn xuống dưới địa ngục. Vậy thì công các bạn nghe như này tôi thấy phí hoài quá.

Cho nên không có một lần nào tôi không nói với cư sĩ Loan, cư sĩ Yên, cư sĩ Nhân các bạn ấy cũng có những lúc các bạn tự chuyển đi rất nhiều. Tôi biết nhưng mà không đưa lên trên group. Bởi vì các bạn ý bảo “thôi thì đưa để biểu pháp thôi”, tôi thì không thể nào làm được hết những việc đấy. Đây ạ.]

Sau đó một thời gian người họ Kim nhập vào đũa, đũa bé trai ấy mà trách mắng vợ con rằng:

- Tại sao lúc xây mộ cho ta lại giết gà cúng tế, vì việc ấy mà bây giờ ta đi đâu cũng có hai người theo giám sát không còn được tự do nữa.

[Bạn thấy chưa ạ? Muốn sinh về Tây Phương Cực Lạc, “Chẳng thể dùng chút ít thiện căn phước đức nhân duyên mà sinh về cõi kia”.

Ngày nào bạn cũng bảo bạn hiếu lắm, ngày nào bạn cũng lễ bần thờ cha mẹ, bạn bảo rằng là: Con nguyện đem công đức này, con hồi hướng cho cha con tên là như thế này, mẹ con là như thế kia, để coi như được Vãng Sanh Tây Phương Cực Lạc”. Nhưng bạn chả làm được việc thiện gì cả. Thế bạn lấy cái gì ra hồi hướng. Đây là lời Hòa thượng không phải lời tôi. Cho nên bạn muốn có công đức hồi hướng cho cha mẹ thì bạn nhất định phải tích lũy.]

3- Thiết doanh trai.

Hòa thượng vừa nói nếu sức niệm Phật của bạn yếu, thì bạn sẽ bổ trợ bằng thiết doanh trai. Trong nhà Phật gọi là cúng Ngọ, là làm chay đấy.

Khi thiết trai bạn phải chú ý đến hai thời điểm trong lúc thiết trai và trước khi thọ trai.

Trong lúc làm:

Thứ nhất về sự: Bạn đừng đổ nước cơm, lá rau xuống đất. Nước cơm đó là gì? Là nước vo gạo.

Trong khi làm bây giờ chúng ta quen quá rồi cho một cái đầu gạo hoặc một bơ gạo vào trong cái nồi cơm điện vò vò vò một cái xong chặt đổ luôn đi, không được đổ đi. Bạn phải để riêng ra một cái bát cất đi không phải cất đi để vào một chỗ sạch sẽ, đừng đổ nước cơm, lá rau xuống đất, lá rau bạn nhặt những cái rau ý không được vứt đi cho vào một cái túi ni lông để lên một cái chỗ mặt bàn sạch sẽ. Đây là trong khi làm nhớ. Đây ạ,

Nhất định đến khi nào xong xuôi mọi việc rồi mới dọn dẹp các thứ linh tinh, lúc này các thứ nước cơm, lá rau loại bỏ đi không sao.

Chúng ta làm cơm để cúng trai, cúng dường Chư Phật, cúng dường quý thân mình phải có tâm chân thành, cung kính với họ đến mức độ này.

Về tâm:

Khi thiết trai phải làm cho được đủ bốn chữ là: Tinh, cần, hộ, tịnh có nghĩa là sao? Tinh cần là tinh sạch kỹ lưỡng, làm bằng tâm chân thành, tâm cung kính (ngay trong thiết trai bạn đã phải dùng tâm chân thành).

Hôm nọ cũng có người hỏi tôi về cái chỗ chân thành. Bác con vừa mới mất xong, vậy có phải là con một lòng một

dạ con niệm Phật chỉ có một niệm ấy hồi hướng công đức cho bác con vãng sinh tịnh độ thì đây có phải chân thành?

Hòa thượng nói là tăng Quốc Phiên, ông định nghĩa “Chân thành” nghĩa là gì? Một niệm không sinh, đây chính là “Thành”, “Chân” là thật. Vậy thì một niệm không sinh có phải là cứ phải nhất định là A Di Đà Phật không? Hòa thượng bảo là trong Thiền kể cả bạn quán sổ tức và bạn quán hơi thở, để tâm này của bạn không “tâm viên ý mã”, là phi như con ngựa ý, với con vượn ý. Tâm chỉ còn lại một niệm. Bạn nhớ ở trong Liễu Phàm Tứ Huấn, ngài Vân Cốc thiền sư có dạy tụng chú Chuẩn Đề làm sao đến Vô Niệm. Cho nên tất cả các pháp môn từ Thiền, Mật, Tịnh bạn làm thế nào thì làm để cho tâm thanh tịnh là bạn đạt. Thiền cũng là cốt để tâm thanh tịnh. Mật bạn tụng chú cũng cốt để tâm thanh tịnh. Tịnh độ, bạn niệm Phật cũng thế bạn làm thế nào để cho tâm nó thanh tịnh là được.

Nhưng mà nếu như bạn niệm hồng danh A Di Đà Phật thì bạn có lợi hơn là bạn có thêm tha lực của đức Phật nữa. Thế còn đây, tất cả chỉ còn có một niệm thôi thì cuối cùng bạn nhớ cái câu cổ nhân nói là “Trí thành như thần”. Khi bạn làm được một niệm không sinh rồi, thì lúc đây bạn đã có thể gọi ngộ nhập được cảnh giới. Đương nhiên là không phải một lúc mà bạn làm được ngay sự Nhất Tâm Bất Loạn, với lý Nhất Tâm Bất Loạn. Mà nó cứ ngày càng nhiều những cái niệm thanh tịnh đây, nó dày đặc lên dần thì cuối cùng bạn sẽ đạt được gọi một niệm không sinh. Thì bạn cầu cái gì cũng được, ngài Địa Tạng Vương cầu cho mẹ thoát khỏi địa ngục được luôn.

Tiếp tục:

Bạn không thật sự đi làm chuyện này, không thành ý, không có tâm cung kính làm việc. Vậy thì người chết đâu có được hưởng phước, đâu có nhận được sự giúp đỡ của bạn đâu.

Cho nên cúng mà bạn không có gọi là “tinh, cần, hộ, tịnh”, bạn không có tâm chân thành bạn làm cho nó có thôi, thì người chết có hưởng được phước của bạn đâu, có nhận được đâu.

Bây giờ đến...

Trước khi thọ trai

Là bạn làm xong hết rồi đấy.

Những thức ăn chưa cúng Phật, Tăng không được ăn trước. Ăn trước là sao? Là nếm thử. Nếm trước tức là ăn qua rồi mới dâng cúng Phật, đại bất kính.

Cho nên khi nấu những cái đồ này bạn không được nếm. Thế bạn không được nếm thì bạn lại làm tùy tiện, thôi nó muốn mặn thì mặn, nhạt thì nhạt. Ta cứ để thế này thôi rồi lúc ta ăn ta có một cái lọ bột gia vị, không được. Trước tiên là nói đến người phàm bạn nấu cho khách, mà bạn coi người ta như mình thì ít nhất bạn phải làm sao cho nó vừa miệng. Quan điểm của tôi là những lúc như thế. Thì mình hoàn toàn có thể là, ví dụ mình nghĩ là mình nấu một bát canh là chừng này lít nước thì mình phải cho chừng này gia vị thì mình cứ thế mình làm.

Đây là việc mà mọi người thường phạm phải. Đây là do không hiểu, không biết. Vậy là không được, chưa cúng Phật và Tăng mà ăn trước là đại bất kính.

Cho nên trong Kinh Vu Lan mới có đoạn là Đức Phật mới dạy Ngài Mục-Kiền-Liên đây: “Rằm tháng 7 là ngày Tự Tứ. 10 Phương tăng đều tụ hội về. Phải đem sắm sửa chớ chầy. Đồ ăn trăm món, trái cây năm màu.” Minh không làm được đồ ăn trăm món, thì ít nhất trái cây năm màu chắc là bạn mua được, hoa năm màu bạn mua được. Và “Món ăn tinh sạch sáu màu, đựng trong bình bát vọng cầu kính dâng”.

Thế thì khi dâng lên Phật, Tăng rồi. Khi dâng lên Phật rồi. Đây là Chư Tăng trước khi ăn đây. “Chư tăng chú nguyện viên dung, xong rồi mới tự tiện thọ dùng bữa trưa”

Cho nên là từ khi tôi biết thì, nói thật với các bạn là sau khi sắp ra ban Phật, rồi ban cúng gia tiên các thứ xong. Thế là ra lạy Phật xong thì bao giờ đến ban. Ví dụ như hôm nay giỗ mẫu thân chồng đó là tôi cũng tụng đủ 3 loại chú: Thí thực chân ngôn, rồi Cam Lộ Thủy, thế rồi là Phổ cúng dường chân ngôn. Bởi vì có tụng chú đầy thì người thân của mình mới ăn được.

Các bạn lưu ý, mình cúng Phật trước mà mình tụng chú cho gia tiên, cho cha mẹ mình xong rồi lúc ấy bắt đầu là mới mời các cụ xơi.

Mà mời các cụ xơi thì bây giờ tôi cũng học ở trong cái bộ phim gọi là “Một gia đình ở Thượng Hải” thì nói về cái dòng họ, họ Đường. Cũng là thuộc loại giàu có nhất Thượng Hải. Thế thì khi họ làm giỗ, thì tôi thấy là họ bày ra một cái bàn, 10 cái ghế xong cũng có bát, đĩa, chén, gọi là khăn, đủ như là cho người người sống ngồi. Xong họ thấp hương lên, họ mời. Thế thì có cái anh con thứ ba là anh Đường Tam Phổ. Thì anh này, anh cũng hơi có một cái khả năng cũng hơi đặc biệt một chút. Thì khi anh ấy về thì anh

nhìn thấy luôn là cô này, dì này, rồi là chị này, rồi mẹ con. Ví dụ như thế là đang ngồi ở ghế này, ghế này, đang ngồi sẵn sàng, cười tươi vui vẻ. Thế là anh ra anh bắt tay. Đương nhiên bắt tay thì như mình có nhìn thấy bắt ai đâu, chỉ thấy giờ tay bắt, nhưng mà anh ý ra bắt, chào rồi mời các cụ, các bà, các cô là xơi cỗ.

Cho nên từ ngày đấy là tôi cũng học và tôi cũng cái bộ bàn ghế của tôi 8 ghế là tôi cũng để sau đấy tôi bày riêng ra như thế, xong là trong quá trình tôi thấp hương là dặn trẻ con, với cảm người nhà không được ai thấy tiện cái lại ngồi bệt một cái vào cái ghế thì chết dở.

Chúng ta tiếp tục.

Thiết trai đúng như lý, đúng như pháp. Tu hành đúng như lý đúng như Pháp sẽ được chư Phật hộ niệm trời rồng tôn kính. Do đó, phải tinh cần giữ cho sạch khi dâng cúng Phật, Tăng.

Tăng ở đây không phải là người xuất gia mà có nghĩa là hòa hợp chúng. [Đó.] Đệ tử Phật bất luận là tại gia hay xuất ra bốn người cùng chung nhau tu học, tuân giữ pháp lục hòa kính thì gọi là tăng chúng, gọi là tăng đoàn.

Cho nên tâm thành kính phải được nuôi dưỡng hàng ngày, không phải chỉ đối với Chư Phật, Bồ Tát mà còn đối với người tu hành, đối với tất cả chúng sinh đều phải tu tâm thành kính. Vậy việc chúng ta làm đây công đức hiệu lực rất là lớn.

Bạn lưu ý câu này nhé. Tâm thành kính phải nuôi dưỡng hàng ngày. Bây giờ bạn học Đệ tử Quy đến lần thứ 5 rồi bạn có nuôi được tý nào tâm thành kính không? Các bạn

giơ tay tôi xem với. Cảm ơn các bạn. Vâng ạ. Cảm ơn các bạn. Các bạn mà như thế này là tôi rất là vui, mà các bạn được như thế này tôi chỉ muốn là sẽ chia sẻ hết với các bạn nốt lần cuối Đệ Tử Quy. Chứ không phải kết thúc ở phần ôn tập này.

Tâm thành kính phải được nuôi dưỡng hàng ngày. Không phải chỉ đối với Chư Phật, Bồ Tát mà còn đối với người tu hành, đối với tất cả chúng sinh đều phải tu với tâm thành kính. Vậy việc chúng ta làm đây, công đức hiệu lực rất là lớn.

Cách thức tạo phước cho người chết rất nhiều không sao kể hết, nhưng tựu chung lại chúng ta thấy cương lĩnh quan trọng đó là lòng thành kính.

Bất luận là tạo phước lúc nào cũng phải tinh, cần, hộ, tịnh. Bốn chữ này rất quan trọng. “Tinh” là thuần chất không tạp, “Tịnh” là trong sạch mà không nhiễm. Cho nên nếu dùng tiền thì phải dùng tịnh tài, là tiền trong sạch, [không phải tiền đi tham ô vào, xong về cúng Phật, cúng Tăng không có tác dụng.] Nghĩa là số tiền đó thật sự mình đáng có thì cúng dường mới có công đức, có hiệu quả.

Còn nếu là tiền của bất nghĩa hoặc của người khác phát tâm thì không có được. Cái này là bất tịnh, nếu dùng số tiền này tạo phước thì không được phước”.

Toàn bộ trong nháy nháy là lời của Hòa thượng hét. Tôi trích từ cái câu hỏi của đồng tu ở trong hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung ra để chia sẻ với các bạn thôi.

Chúng ta đã ôn xong chánh văn 7.1 và 7.2: “Tang 3 năm thường thương nhớ, không vui chơi, kiêng rượu thịt ở đây”. Ngày mai chúng ta sẽ ôn tiếp chánh văn cuối cùng là 7.3 và 7.4: “Tang đủ lễ cúng hết lòng, việc người chết như người sống”. Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!

Bài thứ 119

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã ôn tập hết chánh văn 7.3 và 7.4 “Tang 3 năm thường thương nhớ, không vui chơi, kiêng rượu thịt”.

Hôm nay chúng ta ôn tập tiếp 2 chánh văn cuối cùng của chương “Nhập tắc hiếu.”]

Chánh văn 7.5: “Táng tận lễ, tế tận thành” (có nghĩa là “Tang đủ lễ, cúng hết lòng”)

[Có 4 ý:

1. Thái độ khi làm tang sự cho cha mẹ? Phải Thành kính

2. Cách tạo phước cho cha mẹ trong thời gian trung ăm thế nào?

3. Cúng thất cho cha mẹ thế nào?

4. Siêu độ cho cha mẹ thế nào?

Bắt đầu từ ý thứ 2 trở đi cách tạo phước cho cha mẹ trong thời gian trung ăm, đến cúng thất, siêu độ, trong bài TS Thái ko có nên tôi đều trích từ “Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung” của HT Tịnh Không để chia sẻ với các bạn.

Chúng ta bắt đầu

[thầy Thái có nói]:

1. Thái độ làm tang sự cho cha mẹ như thế nào?

“Thành kính”. “Tổ tông tuy viễn tể tự bất khả bất thành” - có nghĩa là tổ tông dù ở xa, nhưng mà thờ cúng không thể không thành tâm.

[Không phải là các bạn làm cho nó chiếu lệ, cho qua. Thậm chí là tôi thấy là rất nhiều vị là quên hết cả ngày giỗ của cha mẹ. Thế là đến lúc giạt mình qua rồi: Thôi chết rồi, giỗ ông bà, thế là quên mất rồi. Không hiểu chúng ta có ai rơi vào trường hợp ấy không ạ?

Hòa thượng dạy cho chúng ta]:

2. Cách tạo phước cho cha mẹ trong thời gian trung ấm.

[Cái này rất quan trọng bạn nhé. Nếu bạn quyết tâm rằng bạn sẽ nỗ lực cứu cho cha mẹ bạn bằng được, thì mục này rất quan trọng.]

Có 2 ý:

Thứ nhất: Đoạn tất cả ác tu tất cả thiện

Thứ hai: Cúng dường tam bảo

Rồi đem công đức ấy hồi hướng cho cha mẹ

Chúng ta bắt đầu:]

Thứ nhất: *Bạn phải đoạn tất cả ác, tu tất cả thiện*

[Chúng ta vừa mới có câu chuyện ngày hôm qua về vị Cư sĩ họ Kim, con cháu không biết, sát sinh hại mạng, khi xây mộ, Thì cuối cùng ông là Cư sĩ, ông đã từng tu rất nhiều việc thiện lành, mà cuối cùng thì ông trở thành là người bị giam cầm. Rất khổ.]

Thế cho nên trong cái quãng thời gian này, ít nhất, tôi nói ít nhất, là phải đoạn tất cả ác, tu tất cả thiện trong vòng 49 ngày.

Hòa thượng giảng tiếp:]

Tu phước, tạo các nghiệp thiện trong đây bao gồm rất nhiều, nhưng lấy việc tụng kinh, niệm Phật, hồi hướng làm đầu. Còn nếu như người chết có năng lực tài chính để lại thì bố thí khắp, thì phước báu càng lớn hơn.

[Nói đến cái bộ phim “Oan hồn” (đây là bộ phim Mỹ đấy): Khi mà cái anh nhân vật chính bị cái người bạn thân tìm cách sát hại để lấy hết tiền, thì về sau anh ta phát hiện ra là cái anh bạn thân này đã giết mình. Anh ta tìm mọi cách để cho anh bạn thân không lấy được mật mã của cái máy tính để không lấy được tiền. Và cuối cùng thì anh ta đem toàn bộ cái tiền đấy, và anh ta tặng lại cho một cô nhi viện (đương nhiên ở đây là phải thông qua một cô đồng, cô nghe được tiếng anh ấy). Và sau khi anh ta tặng toàn bộ cái số tiền đấy cho cô nhi viện thì cũng là lúc 49 ngày của anh hết, thì lúc ấy cả một cái luồng ánh sáng vàng rực đón anh ta vút lên trên, như chúng ta gọi là Thiên Đàng.]

Đây là người chưa biết niệm Phật. Thì cái công đức mà cúng dường hy sinh phụng hiến đấy rất là lớn.]

Thứ hai: *Cúng dường Tam Bảo*

[Có 3 ý:

- 1- Cúng dường trên sự tướng?*
- 2- Hai là: Biểu đạt công phu tu trì với đại chúng*
- 3- Ba là: Niệm danh hiệu Phật, Bồ tát*

Chúng ta bắt đầu:]

1- Cúng dường trên sự tướng

Cả một đời dùi tạc nghiệp cực nặng, nhưng nếu trước khi lìa đời đem hết của cải của họ cúng dường Tam Bảo thì phước này có thể giúp họ thoát khỏi tội lỗi đáng đọa Địa ngục.

[Ở đây là đem tài sản đi cúng dường tam bảo, có khác điều bên trên là đem tài sản đi bố thí. Nếu như bố thí Hòa thượng nói phước báu càng lớn hơn, thì ở đây cúng dường tam bảo thì phước báu lợi ích vô lượng, vô biên. Hòa thượng nói có thể giúp họ thoát khỏi tội lỗi đáng đọa địa ngục]

Tám gương của ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát, thì Ngài đã bán hết cả tài sản đi để cúng dường Tam Bảo, và chỉ cầu mong rằng làm sao để biết được mẹ mình ở đâu.

Lần trước chúng ta có nói về cư sĩ Dương Văn Sơn, thì khi ông chết thì ông nguyện là cúng dường cái căn nhà của ông để cho làm nơi để khắc kinh, tạo tượng. Hòa thượng bảo là nếu ông không phải là người niệm Phật thì phước báu của ông chỉ ít là lên cõi Trời. Cư sĩ Dương Văn Sơn là người niệm Phật nên ông đã niệm Phật vãng sinh.

Hòa thượng giảng tiếp]

Tuy nhiên, việc cúng dường Tam Bảo phải cần có trí tuệ. Thế gian đây như trong Kinh Lăng Nghiêm đã nói “Tà sư thuyết pháp nhiều như cát sông Hằng”.

[Bởi vì khi nói bằng sự là các bạn rất hay dễ nhầm. Đây Hòa thượng giảng rất kỹ, bạn lưu ý không có thì hành sai.

Hôm nay Cư sĩ Tâm hỏi tôi, tôi bảo là có mấy bước.

- *Bước thứ nhất là cái người không gặp được Phật pháp không nói làm gì.*
- *Bước thứ hai là gặp rồi mà lại còn không tin, là cái bước thứ hai.*

- *Cái bước thứ ba là ở có tin nhưng toàn hiểu sai, hành sai lung tung hết cả. Cuối cùng đọa lạc vẫn hoàn đọa lạc.*
- *Cái bước cuối cùng là “Giải - Hành tương ưng”, là bạn phải giải được những lời Phật, Bồ Tát, Hòa thượng dạy, và bạn phải hành trúng. Lúc ấy hằng mong có cơ hội để liễu sinh tử thoát luân hồi.*

Cho nên bạn phải nghe kỹ cái mục này. Không có nghe đúng một câu “cúng dường Tam Bảo” xong, thế là thôi, bê hết đi, làm lung tung kèn cả. Cuối cùng, như Hòa Thượng nói là phước chẳng thấy đâu, chỉ thấy họa.

Thế gian đây như trong Kinh Lăng Nghiêm đã nói ‘tà sư thuyết pháp nhiều như cát sông Hằng’, nên có nhiều Phật pháp giả, đạo tràng giả, mượn danh nghĩa của Phật giáo để làm những chuyện trái với những gì Đức Phật dạy. Làm vậy là tạo tội lỗi.

[Hôm trước thì cư sĩ Thoan, có dịp gọi trao đổi với tôi. Tôi bảo là:

- Bà chia sẻ pháp với mọi người, bà chỉ nói theo những lời Phật dạy, Hòa Thượng dạy mà thôi. Hoàn toàn trong tâm không có một chút tà tâm tà ý, danh văn lợi dưỡng của mình.

Chỉ dám khẳng định đến điều đấy.]

Nếu bạn lại dùng của cải này để bố thí cúng dường cho họ, giúp họ tạo thêm tội lỗi. Những tội lỗi này đều đọa Địa ngục càng đọa sâu thêm.

[Nếu bạn học không đến nơi đến chốn, bạn đi bạn cũng đường vào những chỗ Phật pháp giả với đạo tràng giả này.]

Bạn có nhớ cái bài mà Hòa Thượng nói về chuyện cúng dường pháp sư không? Có người mang cả nhà cửa, xe cộ tặng cho pháp sư, chứ không phải “tứ sự cúng dường” như Phật dạy. Pháp sư “Xuất ái ly gia” là lìa cái nhà, bỏ cái ái dục, thì bây giờ bạn lại mang nhà bạn tặng cho pháp sư. cái nhà to hơn, cái gì cũng có cả. Vậy thì sung sướng quá, vậy cái chí để vãng sinh Tây Phương Cực Lạc không còn nữa. Khi pháp sư đọa Địa ngục thì bạn ngồi đấy để đối chất với Diêm La. Vì ai tạo cho pháp sư như thế? Chính là bạn. Mà bạn lại tưởng rằng là công đức của bạn lớn lắm.

Hòa thượng giảng tiếp]

Cho nên người mất không những không được phước, mà đọa càng sâu hơn. Chúng ta cần phải làm rõ vấn đề này.

[Người thân của mình chẳng được lợi cái gì, và đáng lẽ chỉ đọa Địa ngục đến tầng 15 thôi, tôi ví dụ thế, thì bây giờ dứt khoát phải xuống tầng 18, không thể khác được.]

Vậy cúng dường Tam Bảo như thế nào mới gọi là đúng?]

Một là: Tạo tượng Phật

[Đấy, nếu bạn có tiền của, bạn có thể tạo tượng Phật. Nhưng nếu như không có tiền của thì làm gì?]

Có thể in tranh tượng Phật. Qua sự kết duyên của chúng ta, những bức tranh tượng Phật đầy màu sắc được in ra. Đây gọi là cúng dường Phật bảo.

Hai là: Ấn tống kinh sách

Hiện giờ bao gồm cả máy quay phim, máy ghi âm, đĩa CD phật pháp [*còn chúng ta có thêm bây giờ là thẻ nhớ rồi*] gọi là cúng dường Pháp bảo.

[Ở đây nhắc lại thì rất tri ân các bạn ở trong đạo tràng. Khi mẹ chồng tôi mất thì các bạn cũng đã thỉnh được về rất nhiều, từ những cái chuỗi vòng tay này, rồi kinh sách này, rồi đĩa này, các bạn để cả một cái bàn, rồi tranh ảnh Phật, ở trong nhà tang lễ. Thế là cúng dường mọi người. Cụ có được phước đó không? Được ạ, quá tốt. Và chính bản thân các bạn cũng sẽ được rất nhiều]

Ba: Cúng dường cho người xuất gia thì gọi là cúng dường Tăng bảo

Đây đều là cúng dường trên sự tướng. Quý vị phải nhớ, khi cúng dường Chư Phật, Bồ Tát, tuyệt đối không phải chỉ cúng dường trên sự tướng, mà quý vị phải hiểu hình thức chỉ là thứ yếu.

[Vậy thế nào là trọng yếu?]

2 - *Bạn phải biểu đạt được công phu tu trì với đại chúng.*

Không phải chỉ bản thân chúng ta y giáo phụng hành, mà cách biểu đạt này có thể khuyến nhắc đại chúng tu hành

đúng pháp. Công đức này thật là lớn, nên cái nhân thù thắng đó có thể khiến tội lỗi của cha mẹ được tiêu trừ.

[Hôm qua vừa mới nói với bạn đây, trong Liễu Phàm Tứ Huán có nói đến gọi “tùy duyên tu thập thiện nghiệp”: “giữ nhân vi thiện”, “khuyến nhân vi thiện” - cùng người làm thiện. Một mình mình làm không được, vậy thì cùng người để làm thiện. Rồi khuyến khích người làm thiện, công đức lớn lắm.

Tôi có nói với cư sĩ Yên là:

- Em đừng lãng phí vứt đi những các “khuyến nhân vi thiện”.

Cho nên tất cả những lần khuyến khích các bạn cúng dường, đều có tài khoản để các bạn chuyển thẳng. Chúng tôi đỡ phiền não, mà các bạn thì lại được tin tưởng, mà vẫn khuyến tấn được các bạn. Thế thì cái công đức gọi là “khuyến nhân vi thiện” này cũng rất là lớn.

Cho nên là không phải chỉ có bản thân chúng ta y giáo phụng hành, bởi vì trong bảy pháp cúng dường, thì bạn phải nhớ là cái pháp đầu tiên là “y giáo phụng hành cúng dường” - cúng dường cho đại chúng đây. Khi bạn y giáo lời Phật dạy là bạn biểu đạt cái tu của mình cho đại chúng thấy, thì khuyến khích đại chúng theo mình học đạo, khuyên nhắc đại chúng tu hành đúng pháp].

Biểu đạt công phu tu trì với đại chúng, thì lúc ấy có thể khiến tội lỗi của cha mẹ được tiêu trừ.

[Không phải chỉ có mấy cái hình thức kia, xong bạn khoán trắng cho một người làm, hoặc bạn nhờ đạo tràng làm.

- Ôi dồi thôi thôi, nhà tôi bây giờ tang gia bối rối, nhờ đạo tràng

Thế là xong. Không phải thế! Cái hình thức đấy chỉ là thứ yếu thôi.

Hòa thượng nói rất rõ].

Việc làm mà Quang Mục Nữ và Bà La Môn Nữ làm là một tấm gương tốt. Chúng ta phải lắng lòng quan sát và thể hội nó.

[Không những Bà La Môn Nữ mang tài sản đi cúng dường xong rồi, thì Ngài lại về Ngài niệm Phật một ngày một đêm được đến nhất tâm bất loạn. Thế là phát hiện ra mẹ ở dưới Địa ngục. Nhưng khi xuống đến nơi thì Chúa quỷ ác độc bảo sao ạ? “Mẹ của Ngài cùng với tất cả tội nhân hôm ấy đều được siêu thăng rồi, bởi vì có người con gái hiếu hạnh quá.” Cho nên có phải riêng cái chuyện mà bạn cúng dường trên sự tướng đâu. Mà phải biểu đạt công phu tu trì.

Tuy nhiên ở đây thì tôi vẫn lưu ý các bạn lấy niệm Phật tụng kinh làm đầu, những ngày này, đúng rồi. Nhưng mà nhiều bạn nghĩ rằng là mình cũng niệm Phật giống được Bà La Môn Nữ: Một ngày một đêm không được thì ta giống Kinh A Di Đà, là 7 ngày là ta đạt nhất tâm bất loạn, ta cũng vãng sinh luôn. Không thể có chuyện đấy. Bởi vì Bà La Môn Nữ, Ngài là cả đời đoạn ác tu thiện, nên mới được dân chúng gọi là Thánh nữ. Nên tảng tu hành Ngài xong hết

rồi, không còn tham sân si mạn gì rồi. Vậy thì Ngài niệm Phật một ngày một đêm là nhất tâm bất loạn.

Chúng ta từ nhỏ không được dạy nền tảng tu hành là “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát tu thập thiện nghiệp”. Cho nên chưa đoạn được tham sân si mạn. Vậy thì làm sao bạn có thể niệm được như Ngài đây? Nhưng cũng chẳng thể trách ai, vì có ai dạy bạn đâu. Hòa thượng nói Từ Hy Thái Hậu đã phế bỏ Nho giáo, Phật giáo từ cách đây 200 năm rồi. Cho nên bây giờ bạn phải bổ túc lại].

3- Niệm danh hiệu Phật, Bồ Tát

Cho đến niệm hồng danh Chư Phật, Bồ Tát và Bích Chi Phật đây vừa là một giai đoạn, lại vừa là một cách thức.

Niệm Phật, niệm danh hiệu Bồ Tát so với sự tu trước thì đơn giản hơn. Nhưng danh hiệu Phật, Bồ Tát ẩn chứa bên trong hàm nghĩa sâu rộng vô tận, cho nên công đức niệm danh hiệu Phật không thể nghĩ bàn. Nhưng để niệm có hiệu quả, chúng ta phải hiểu cái hàm ý trong danh hiệu của các Ngài.

[Đây, những cái là đoạn ác tu thiện này, rồi là cúng dường tất cả các thứ về sự tướng bạn phải chạy chữ, bạn phải làm, bạn phải nỗ lực. Nào phóng sinh, rồi nào là thấy những việc thiện gì thì giúp hết đại chúng này, rồi giúp chúng sinh muôn loài.

Vậy thì cái việc niệm Phật, niệm danh hiệu Bồ Tát so với sự tu trước đơn giản hơn. Mà chắc chắn là đơn giản hơn, cho nên nhiều bạn cắt luôn cái nền tảng tu hành của Phật dạy, với của Hòa thượng dạy đi. Thế là bạn vào bạn

bảo bạn cứ chỉ việc niệm Phật thôi, là bạn vãng sinh. Không bao giờ có chuyện đấy.

Thậm chí là khi dịch bệnh đến, các bạn bảo là Hòa thượng bảo là bây giờ gấp lắm rồi, chỉ ngồi vào một chỗ mà niệm Phật thôi. Thế bây giờ hàng chục nghìn, hàng mấy chục nghìn y bác sĩ đi vào trong kia cứu thành phố Hồ Chí Minh. Vậy thì đến lúc này bạn bảo: Không, tôi ngồi tôi niệm Phật à? Vậy thì cái cách đấy của bạn, bạn đọa lạc là cái chắc. Không bao giờ bạn vãng sinh được. Bởi vì hy sinh phụng hiến chính là phát tâm Bồ Đề.

Khi nhắc đến chuyện này tôi trước đây cũng thế. Niệm Phật niệm Bồ tát chỉ mất cái miệng, mình nghĩ bụng vậy, chả mất gì, tiền của vẫn giữ, ôm chặt, chả phải giúp gì ai cả, chỉ ngồi vào một chỗ mà niệm Phật thôi, mà quên mất toàn bộ cái nền tảng tu hành Phật dạy. Hòa thượng bảo các bạn mắc một cái tội là “hàm hồ lướt qua”.

Phật dạy, với của Hòa thượng dạy nói rất đầy đủ, nhưng các bạn cứ cắt bég đi, cái gì mà hợp mà dễ, mà các bạn đặc biệt không tốn kém gì thì các bạn ghi nhận. Còn lại mà phải mất công mất sức, rồi tốn kém tiền của thì các bạn nhất định không chịu, các bạn hàm hồ bỏ luôn câu đấy.

Cho nên trong Kinh Vô Lượng Thọ mới nói cái điều kiện để bạn vãng sinh là: Thứ nhất là phát tâm Bồ Đề, thứ hai mới đến một lòng chuyên niệm. Phát tâm Bồ Đề ở đây là hy sinh phụng hiến mà, thì bạn vứt luôn cái vé trên đầu đi. Thế Hòa thượng bảo bạn có khả năng bạn niệm được 24/24, nhưng không bao giờ bạn vãng sinh. Bạn có thể niệm “gió thổi không qua, mưa rơi không lọt”, bạn niệm như “tường đồng vách sắt” bạn cũng không vãng sinh.

Cho nên cái chuyện hy sinh phụng hiến rất quan trọng. Mà gốc của hy sinh phụng hiến thì bạn biết rồi: “Bất ái kỳ thân, nhi ái tha nhân giả, vị chi bội đức” - là trước tiên phải cha mẹ đã. Bây giờ cứ đi hy sinh phụng hiến người ngoài cha mẹ thì vứt đấy, thì đây là phản bội đạo đức, không phải. Vì sao biết phản bội đạo đức? Bởi vì cha mẹ bạn công dưỡng dục, công sinh thành ra bạn, 10 cái trọng ân của cha mẹ. Trong kinh gọi “Phật thuyết phụ mẫu ân trọng kinh”. Bạn không tri ân tức là bạn vứt hết, bạn không hề biết báo ân. Trong khi đấy bạn lại chạy ra ngoài.

Cho nên chúng ta lại phải quay trở lại cái nền tảng tu hành, bắt đầu từ Đệ Tử Quy nó là như vậy].

Niệm Phật, niệm danh hiệu Bồ Tát so với sự tu trước thì đơn giản hơn. Nhưng danh hiệu Phật, Bồ Tát ẩn chứa bên trong hàm nghĩa sâu rộng vô tận, cho nên công đức niệm danh hiệu Phật không thể nghĩ bàn.

[Đấy. Đúng là công đức không thể nghĩ bàn. Thậm chí mà bạn niệm Phật được đến lý nhất tâm bất loạn thì bạn cầu gì được nấy. Như Phật dạy, cầu con trai được con trai, cầu giàu có được giàu có...]

Nhưng để niệm có hiệu quả, chúng ta phải hiểu cái hàm ý trong danh hiệu của các Ngài. Danh hiệu của Phật là tánh đức; Danh hiệu của Bồ Tát là tu đức.

[“Tánh đức” với “tu đức” Tôi lại ví dụ lại cái nguyên tố vàng. Bởi vì trong tay chúng ta nếu bình thường chúng ta chỉ có vàng quặng và vàng sa khoáng. Vậy chúng ta phải làm thế nào? Vậy chúng ta phải tinh luyện nó – 1 phương pháp. Chúng ta phải phân kim nó – 2 phương pháp. Chúng

ta phải đãi đằng nó trước đã. Cát ở đây, đãi đi. Thế rồi chúng ta phải nấu lên. Thì cái phương pháp để chuyển vàng, gọi là từ vàng quặng, vàng cốm, vàng sa khoáng thành vàng nguyên chất đây, chính là tu đức, phương pháp tu. Thì nó sẽ ra được cái tánh đức, là ra cái kim loại màu vàng kia, tinh khiết, đẹp đẽ, có ánh kim này, nhiệt độ nóng chảy hơn 1000 độ, và trở thành một cái kim loại rất quý.

Cho nên ở đây danh hiệu Phật là tánh đức. Ví dụ, hai cái câu đối liền hai bên mà chúng ta vẫn thuộc lòng đây ă: “Chân thành - Thanh tịnh - Bình đẳng - Chánh giác - Từ bi” đây là tánh đức. Bên này thì là gì ă? “Nhìn thấu - Buông xuống - Tự tại - Tùy duyên - Niệm Phật”. Vậy thì “Nhìn thấu - Buông xuống - Tự tại - Tùy duyên - Niệm Phật”, là tu đức đây chính là tu đức là phương pháp tu. Mà khi bạn tu được như thế, thì cái tự tánh của bạn sẽ tự hiển lộ là Chân thành, là Thanh tịnh, là Bình đẳng, là Chánh giác, là Từ bi. Có “tu” thì hiển lộ “tánh”.

Tiếp tục: Cho nên các vị Phật có ai cần phải giục các vị í là đi gọi là bố thí giúp chúng sinh đâu? Không có. Mà cái tự tánh nó cứ hiển lộ ra như cái tự tánh của vàng ấy, là màu vàng, là có ánh kim... Thì đây cũng thế, cái Từ bi, cái Thanh tịnh, cái Bình đẳng nó cứ thế nó hiển lộ ra. Cho nên danh hiệu của Phật là tánh đức, còn danh hiệu của Bồ Tát là tu đức.

Ví dụ: Quán Thế Âm Bồ Tát, đây Hòa thượng sẽ giảng đằng sau, là phương pháp tu là gì? Là Từ bi.

Đây bạn nghe.]

Tánh - Tu không hai.

[Nếu nó là động từ thì là tu đức, nó là tính từ thì là tánh đức, vì tánh đức như cổ nhân đã nói “nhân chi sơ tính bản thiện”]

Niệm danh hiệu của Địa Tạng Bồ Tát là niệm cái tâm hiếu kính của mình.

- Niệm danh hiệu Quán Thế Âm Bồ Tát là đại từ đại bi. Bạn niệm danh hiệu này là phải niệm ra được cái tâm từ bi của chính mình.
- Danh hiệu của Văn Thù là trí tuệ.
- ⊕ Phổ Hiền là thực hành. *[Là hành môn đấy]*
- Niệm Thích Ca Mâu Ni Phật là Nhân từ và Thanh tịnh. “Thích ca” có nghĩa là nhân từ, “mâu ni” là thanh tịnh. Niệm nào cũng phải dùng lòng nhân từ để đối đãi với tất cả chúng sinh. Ở trong tất cả cảnh duyên không mất đi cái tâm thanh tịnh của mình.
- Niệm danh hiệu A Di Đà Phật là Vô Lượng Giác.

[“A” chính là “vô” đấy, Di Đà là “lượng”, Phật là “giác”. Cho nên chữ Phật Cổ Hán văn, Hoà Thượng mới nói là một bên là Nhân - là người đấy, một bên là chữ Giác - có nghĩa là người giác ngộ. Thì tiếng Phạn gọi chính là Phật. Niệm danh hiệu A Di Đà Phật là Vô Lượng Giác.]

Giác chính là không mê, Giác là tâm không động. Cho nên niệm một câu A Di Đà Phật này gọi là “nhất tâm xưng niệm”. Niệm đến cực điểm thì đạt được nhất tâm bất loạn. Nhất tâm là tâm không động. Nếu tâm còn thọ cái động của ngoại cảnh, sáu căn chúng ta tiếp xúc với cảnh giới bên ngoài, vẫn còn khởi tâm tác ý thì không phải A Di Đà Phật.

[Chúng ta nói đến 6 căn, là: Nhãn căn, Nhĩ căn, Tỷ căn, Thiệt căn, Ý căn (chính là bộ não); 6 trần chúng ta tiếp xúc đầy. Nhãn thì tiếp xúc với cảnh, Tai là Nhĩ căn thì tiếp xúc với âm thanh, rồi mũi thì tiếp xúc với mùi... Thế thì khi bạn tiếp xúc như thế thì bắt đầu tâm bạn - từ Nhãn căn tiếp xúc với lại cảnh, thì lập tức là cái tâm ý thức của bạn bắt đầu nổi lên là cái này màu xanh, cái này màu đỏ. Thế cho nên là bạn tiếp xúc ôi mùi này thơm, mùi này thối, ôi dôi tiếng âm thanh này thì hay, tiếng âm thanh kia thì không được. Bạn cứ khởi lên trùng trùng như thế, vậy thì suốt đời mình là phàm phu. Chỉ khi nào mà 6 căn đầy, Hòa thượng bảo bạn tiếp xúc với lại cái cảnh giới 6 trần mà tâm của bạn không khởi tác ý, không có Nhãn thức, Nhĩ thức, Tỷ thức, Thiệt thức, Thân thức, Ý thức nữa.]

Cho nên đây mới nói là:]

“Nhất tâm” là tâm không động. Nếu tâm của bạn còn thọ cái động của ngoại cảnh, sáu căn của chúng ta tiếp xúc với cảnh giới bên ngoài vẫn còn khởi tâm tác ý thì không phải A Di Đà Phật”.

[Thế nói thế bạn bảo: Ôi rồi thế thì thành vô tri vô giác à?]

Không phải! Hòa Thượng có ví là, nếu như tâm bạn không khởi tác ý thì hãy ví như một cái mặt nước, một cái hồ nó thanh tịnh, nó trong suốt, bạn nhìn thấy tận dưới đáy. Tôi vẫn nói, rong rêu sỏi đá nhìn thấy hết. Nhưng nếu như cái tâm này của bạn mà khởi lên tác ý, thì nó như một cái mặt nước nổi sóng, bạn nhìn xuống mặt bạn soi ở đáy cũng méo mó. Tất cả các cảnh vật bạn cảm nhận được đều không thật hết, không đúng như chân tướng của nó hiện có.]

“Cho nên “nhất tâm” là tâm không động. Nếu tâm còn thọ cái động của ngoại cảnh, sáu căn của chúng ta tiếp xúc với cảnh giới bên ngoài vẫn còn khởi tác ý thì không phải là A Di Đà Phật”.

[Đấy! Hòa thượng giảng cao chưa? Thế nên nếu chúng ta hàm hồ lướt qua, chắc chắn những câu này bạn bỏ hết cho mà xem.]

Đức Phật A Di Đà tiếp xúc với cảnh giới bên ngoài không động tâm. Không khởi niệm, không phân biệt, không chấp trước, đây mới gọi là A Di Đà Phật.

[Lại nói về Thiền. Tất cả các pháp môn tu đều là Thiền thôi bạn ạ. Niệm Phật của bạn là “tối thượng thiền”. Là vì sao? Là bạn để cho cái tâm của bạn này neo chặt vào câu Phật hiệu trước đã, không cho nó chạy lung tung đi đã.]

Nhiều bạn mới bảo là:

- Ôi giờ ôi bây giờ tôi phải ngồi, tôi cứ quay mặt vào tường tôi niệm Phật suốt.

Hòa thượng bảo: Trong Thiền ấy, tại sao Lục Tổ Huệ Năng Ngài là một người già gạo, làm gì có thời gian để mà ngồi thiền? Vậy sao Ngài lại thành Phật. Và chúng ta bảo bây giờ phải ngồi ngồi, phải quay quay vào một chỗ, cuối cùng tâm cứ khởi loạn động lên. Bởi vì cái định nghĩa Thiền là: “Ngoài không dính tướng”, đây chính là 6 trần bên ngoài đấy ạ; “Trong không động tâm”, đây mới là định.

Cho nên Thiền, hay niệm Phật cũng thế. Lão Hòa thượng Hải Hiền, bạn để ý Ngài 92 năm niệm Phật, nhưng có bao giờ ngồi một chỗ không? Ngày cuối cùng, ngày mai

thì vãng sinh ra đi rồi. Ngày hôm nay đến 8-9 giờ tối vẫn còn làm ở dưới ruộng. Thế một số Cư sĩ đi qua lại thấy người già, vì tối mà, làm ở dưới ruộng, mới hỏi:

- O cụ ơi, sao không lên đi về đi?

Bảo:

- Tôi sắp xong rồi, nốt hôm nay nữa là ngày mai tôi xong

Thì tối hôm ấy Ngài vãng sinh. Mà còn sống một ngày thì còn làm một ngày. Chứ có phải như chúng ta bảo thôi thôi.

Hòa thượng nói một câu là:

- Thế bạn nghĩ bạn ngồi vào một chỗ, thế phước báu bạn lớn thế? Ai hầu bạn?

Mà điều này tôi chiêm nghiệm rồi, vì tôi vừa mới chui vào được một năm, tôi niệm Phật tôi bảo ... (lúc đấy vì chưa đọc pháp của Hòa thượng kỹ) để cho được gọi là vãng sinh luôn, mặc kệ chồng con ở nhà, mặc kệ mọi người. Bảo không nghe thì thôi, tôi vãng sinh một mình. Không đủ phước báu, một năm sau lăn đùng ra ốm, hết bệnh này bệnh khác. Thế là lúc đầu là chỉ có ăn một ngày hai bữa, là buổi sáng ăn sơ sơ, với buổi trưa. Tự hào lắm, khoe với mọi người:

- Buổi chiều giờ tôi không cần ăn nữa.

Thế là một năm sau ồm lẫn đùng ra, là cuối cùng sâm nhung bách bố, rồi sữa, đổ vào như đổ tổ dế. Thì mình mới thấy đúng Hòa thượng nói là: Phước báu của bạn bao lớn?

Sao phát hiện ra điều này? Trước đây Hòa thượng giảng tôi cũng cứ gọi là hàm hồ lướt qua. Sau đó đến khi ồm rồi mới nghĩ lại: Phật luôn mong muốn tất cả các chúng sinh đều thành Phật, vậy nếu như tất cả các chúng sinh đều ngồi vào 1 chỗ để niệm Phật thì ko phải là điều Phật dạy sao? Xong mới nghĩ lại “Ô! Nếu như 100% chúng sinh chỉ ngồi niệm Phật, quay mặt vào vách, thì ai trồng lúa cho ta ăn, ai dệt vải cho ta mặc, rồi còn vô vàn những thứ khác. Vậy thì xã hội này chết hết rồi”. Cho nên vội vàng mở sách của Hòa thượng giảng, của Phật giảng mới phát hiện ra là “ngoài ko dính tướng, trong ko động tâm” chứ ko phải chỉ ngồi 1 chỗ suốt ngày quay mặt vào vách rồi suốt ngày niệm Phật. Đấy ạ, Lục Tổ Huệ năng, rồi Lão Hòa thượng Hải Hiền biểu pháp cho chúng ta. Lão Hòa thượng Hải Hiền ngày hôm sau vãng sinh mà ngày hôm nay vẫn tiếp tục đi trồng lúa, còn lục tổ Huệ năng thì sao ạ? Bữa củi giã gạo suốt ngày. Vậy mà ngài Thành Phật

Chúng ta tiếp tục.]

Cho nên chúng ta phải hiểu cái hàm ý trong danh hiệu của các Ngài, và nhất định phải niệm ra được cái tánh đức của mình.

[Nhân từ phải niệm ra được nhân từ. tâm không động, thì phải niệm A Di Đà Phật, phải niệm ra được như thế. Thế rồi là từ bi, niệm Quan Thế Âm Bồ Tát là phải niệm ra được cái tự tánh từ bi của mình, vì Tánh – Tu không hai.

Tiếp tục:]

Muốn niệm ra tánh đức thì tâm bạn phải được định.

[Đây, bạn đã thấy chưa? Lại quay trở về. Tất cả các pháp môn Hòa Thượng bảo đều là Thiền định hết mà. Nhưng phải nhớ, “ngoài không dính tướng, trong không động tâm”, thì đây gọi là Tọa thiền.]

Nếu chúng ta hiểu được cách niệm Phật như vậy, thì người sắp chết vừa nghe qua tai, Bồ Đề muôn thuở. Công đức này lớn lắm.

[Đây, mình vừa nói về cúng dường Tam Bảo đây, cúng dường Phật – Pháp – Tăng, thì trên sự tướng thì đây, tôn ảnh, tôn tượng, những cái đây thì tôi cho là còn dễ hơn nhiều so với niệm Phật đúng cách. Băng, đĩa, hoành truyền Phật – Pháp – Tăng. Rồi cúng dường cả Tăng nữa. Đây là về sự tướng.]

Còn về bản chất thì bạn phải biểu đạt được công phu tu trì của mình. Còn nếu bạn niệm Phật thì phải niệm ra được cái gọi là tự tánh của mình. Mình không niệm ra được hết, nhưng mà nhớ một điều là: “Nhất niệm tương ưng, nhất niệm Phật” – một niệm bạn tương ưng là bạn hót một hạt cát công đức này để hồi hướng cho cha mẹ rồi. Mười niệm tương ưng, hoặc “niệm niệm tương ưng thì niệm niệm Phật”. Thì nếu như bạn được như thế, bạn “niệm niệm tương ưng”, thì bạn niệm ra được tánh đức, thì công đức này bạn hồi hướng cho cha mẹ. Công đức này lớn lắm. Và công đức này lớn lắm thì bạn phải nhớ là lớn nhất thì như Ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát, đã niệm Phật gọi Giác Hoa Định Tự Tại Vương Như Lai, niệm hồng danh của Ngài một ngày một đêm, thì cuối cùng mẹ siêu thăng lên được cung trời Đao Lợi.

Nhưng mà cung trời Đao Lợi bạn phải nhớ là chưa siêu thoát Tam giới nhé. Còn nếu như muốn liễu sinh tử thoát luân hồi, thì chỉ có cách tự tu, không ai tu hộ ai được cả].

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai trong chánh văn này chúng ta sẽ nghe nốt nội dung cúng thất và siêu độ cho cha mẹ. Cũng còn chánh văn cuối cùng 7.6. “sự tử giả, như sự sanh” (là “Việc người chết như người sống”)

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 120

[Kính chào các bạn đồng học.

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang ôn đến chánh văn 7.4 “Tang đủ lễ cúng hết lòng”. Đã xong nội dung thứ nhất và nội dung thứ 2:

- 1. Thái độ khi làm tang sự cho cha mẹ phải thế nào?*
- 2. Cách tạo phước cho cha mẹ trong thời gian thân trung ấm thế nào*

Hôm nay chúng ta còn hai nội dung nữa là nội dung 3 và nội dung 4 là “Cúng thất cho cha mẹ thế nào?” và “Siêu độ cho cha mẹ cho cha mẹ thế nào?”

Bây giờ đến mục]

3. Cúng thất

Tại sao lại có cúng thất? Bởi vì cứ 7 ngày thì linh hồn người chết lại diễn lại trạng thái tử vong một lần, gọi là biến dịch sinh tử. Như vậy, 49 ngày là bảy tuần, bảy lần bảy 49, họ đều phải chịu cảnh như vậy. Sự sinh tử này đối với họ rất đau khổ.

[Bởi vì khi mà sinh tử ấy, thì bạn phải nhớ một điều, cái giai đoạn lâm chung ấy, trong Kinh Phật dạy là “Đau đớn như là con rùa sống bị lột mai”. Bạn sứt tay một tí mà bạn còn đau, vậy mà lúc ấy đau đớn như con rùa sống bị lột mai.

Thậm chí là tôi có nghe trong “Khuyên người niệm Phật” của cư sĩ Diệu Âm Minh Trị, có nói là trong kinh Phật chép, là lúc đấy, ví dụ là những cái tiếng như tiếng sấm nổ ầm ầm bên tai, rồi có những khi nóng như Hỏa Diệm Sơn, có những khi lạnh như là bị chìm xuống sông băng. Đau đớn, khổ khổ vô cùng.

Lão cư sĩ Lý Bình Nam còn tả cho chúng ta nghe là sau khi chết rồi, cái thần thức mà để muốn thoát ra khỏi thể xác rất khó khăn, như là con ốc muốn thoát ra khỏi vỏ. Khó

lắm, rất là khó. Vậy mà trong 49 ngày, cứ bảy ngày lại phải diễn lại một lần như thế. Họ đều phải chịu cảnh như vậy. Sự sinh tử này đối với họ rất đau khổ.

Lúc trước là cha mẹ chúng ta, sau là đến lượt chúng ta đây bạn ạ, vì chả ai tránh được sinh tử luân hồi đâu.]

Cho nên cứ mỗi tuần thất thì gia quyến lại làm các việc phước thiện, tụng kinh niệm Phật để hồi hướng cho họ. *[Đoạn tắt cả ác, tu tắt cả thiện. Tụng kinh niệm Phật hồi hướng cho họ.]* Những Phật sự này sẽ giúp cho họ giảm bớt đau khổ, tăng thêm phước lực. Cho nên có việc cúng 7 tuần thất là vậy.

[Bây giờ thì chúng ta giảm bớt xuống là còn có 5 tuần. Hòa thượng bảo sai hoàn toàn, không thể 5 tuần được. Các bạn muốn cải tiến cải lùi cho các bạn đỡ vất vả. Phải bảy tuần thất.]

Nhưng không phải chỉ đến tuần thất mới làm việc thiện, mà trong 49 ngày này nếu ngày nào gia quyến cũng nỗ lực trồng tạo các việc thiện thì phước báo của người chết lớn lắm. Thậm chí có thể lìa hẳn đường ác được sinh lên trời, người thọ lạc thắng diệu và hiện tại quyến thuộc cũng được lợi ích vô biên.

[Ngày nào cũng phải làm bạn nhé. Bây giờ một ngày bạn không làm được việc thiện nào, mà chỉ có làm ác thôi, thì cuối cùng cái việc thiện ấy của bạn không có, thì bạn lấy đâu ra công đức mà hồi hướng?]

Hòa thượng bảo 49 ngày đây là quan trọng nhất, sẽ quyết định người thân của bạn về đường nào, nên bạn phải hỗ trợ đắc lực; Còn sau 49 ngày nếu như đã đi đầu thai,

mình có làm cho cha mẹ thì cũng hồi hướng được cho họ ít lắm,

Thế nhưng nếu như họ chưa đi đầu thai, họ vẫn ở dưới địa ngục, họ vẫn ở dưới ngạ quỷ, họ rất cần bạn hồi hướng công đức.

Bạn nhớ trong Kinh Địa Tạng không? Khi mà mẹ Ngài Quang Mục Nữ đầu thai lên làm con gái của vị thầy tở, mà đây là được Quang Mục Nữ cứu mới dưới địa ngục lên được. Thì có nói là:

- Từ khi mà lìa xa con thì lúc nào trong ta cũng là chỉ có mong chờ con là làm các công đức phước thiện để cứu ta lên mà thôi.

Cho nên khi Quang Mục Nữ tu các việc công đức phước thiện và niệm Phật được thành khối, dù không được siêu phàm nhập thánh như thánh nữ Bà-La-Môn. Nhưng đây chính là sự “Nhất Tâm Bất Loạn”, thì giúp cho mẹ từ dưới địa ngục được lên đầu thai vào thân người nhưng mà chết yếu. Đây ạ.

Hòa thượng giảng tiếp:]

Trong 7 phần công đức người thân làm cho họ khi họ được hưởng 1 phần còn gia đình cũng vì thế mà được 6 phần công đức còn lại.

[Bạn làm công đức bạn hồi hướng thì người thân được 1 phần, bạn được 6 phần; Còn bạn tạo sát sinh ác nghiệp thì người thân phải chịu thọ báo 1 phần bạn sẽ phải chịu 6 phần.

Trong 49 ngày này có thể gọi đây là thời điểm vàng để bạn cứu người thân, nên bạn phải hết sức tranh thủ, hết sức nỗ lực, hết sức chuyên tâm.

Ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát vì cái nhân duyên mẹ Ngài rơi xuống địa ngục. Ngài lại thành tựu đạo quả thành Bồ Tát. Vì không có mẹ Ngài rơi xuống thì chắc Ngài không chuyên tâm niệm Phật để quyết tâm cứu mẹ. Cho nên cũng vậy nếu cha mẹ bạn thế bạn quyết tâm cứu thì bạn được lợi ích cũng vô biên, mà nếu như cha mẹ bạn đã được hưởng thì đương nhiên bạn phải được 6 phần, lợi ích của bạn cũng vô biên.

Bây giờ nói đến siêu độ.]

4. Siêu độ

[Hòa thượng giảng tiếp

Thứ nhất là làm trên sự tướng.]

Nếu như những lễ cúng bố thí bình thường thì chỉ là mời họ đến ăn cơm như là cúng diêm khẩu Mông Sơn ngựa quỳ, một bữa no chỉ qua được cơn đói khát nhất thời chứ không thể giúp họ thoát khỏi đường ác.

Chân thật muốn khỏi đường ác thì trong Phật sự cầu siêu độ này, những vị pháp sư làm lễ cầu siêu này phải tùy văn nhập quán. Sau khi hoàn tất khóa lễ cầu siêu bản thân pháp sư phải trở thành Bồ Tát.

Cảnh giới của pháp sư được nâng cao ngay thì hiệu quả cầu siêu sẽ vô cùng lớn, vong linh siêu độ sẽ chắc chắn sinh được lên cõi trời; Còn sau khi hoàn tất Phật sự mà pháp

sư vẫn là phàm phu thì sẽ không có thành tựu cho vong linh, bản thân chưa có cách siêu độ cho chính mình thì chắc chắn không thể siêu độ được cho vong linh. Đây chính là điều mà kinh Phật thường nói.

Thời đại ngày nay người có tu, có chứng dường như không còn, cả đời chúng tôi không dám nhận lời làm Phật sự siêu độ vì biết mình chưa đủ năng lực, chưa đủ đức năng.

[Hòa thượng có đưa ra mấy cái minh chứng:

Thứ nhất ngày xưa vua Lương Võ Đế có một người thiếp yêu. Bà vì tạo ác nghiệp nên bị sinh vào cái cõi súc sinh rất là đau khổ. Thế thì vua Lương Võ Đế mời Hòa Thượng là Bảo Chí Công đến để cầu siêu cho vị thiếp này. Thì Hòa thượng Bảo Chí Công là ai? Là ứng hóa thân của Quán Thế Âm Bồ Tát, là vị Bồ Tát đấy. Vậy mà siêu độ được cho vợ của vua Lương Võ Đế lên đến cung trời Đao Lợi, cũng không thể nào bảo rằng là liễu sinh tử thoát luân hồi đâu. Đây là vị Bồ Tát, mà cũng chỉ đến như vậy thôi. Nên Hòa Thượng mới nói là cả đời không dám nhận Phật sự siêu độ vì biết mình chưa đủ năng lực, chưa đủ đức năng.

Chúng ta tiếp tục.]

Do đó khi có Phật sự cầu siêu thì nhất định phải khế nhập vào cảnh giới đó, có như vậy công đức mới vô lượng vô biên, người nhận phước báu sẽ không thể nào đếm được, không nên làm qua loa tắc trách cho xong chuyện.

Cầu siêu không thể cho giá nói thách. Đó là cách làm ăn mua bán, không còn gì gọi là công đức nữa, chạy theo hình thức như thế hoàn toàn sai.

[Bây giờ lại nói đến, vậy thì chúng ta bảo chúng ta không làm lễ siêu độ. Thế tại sao vẫn có Tam Thời Hệ Niệm?]

Tam Thời Hệ Niệm: Bắt đầu đến thì là pháp sư khai thị giảng pháp luôn gần nửa ngày, sau khi giảng pháp xong thì bắt đầu đến lúc buổi trưa là cúng rước là mời các vong ấy ăn. Sau đấy là bắt đầu đến niệm Phật và chú. Mỗi ngày liền như thế.

Hòa thượng trả lời này:]

Nếu bạn làm lễ siêu độ cho người chết thì lợi ích của người chết sẽ không đồng nhau. Vì sao? Nếu lúc còn sống biết niệm Phật hiểu rõ Phật pháp thì sau khi họ qua đời, sau khi họ nghe tụng kinh niệm Phật rất có thể cảnh tỉnh họ niệm Phật vãng sinh Tịnh Độ.

[Đây là mình cảnh tỉnh mình giúp cho họ thì được, chứ không phải là họ nhờ vào công lực của mình, vì bạn phải nhớ một điều là khi ngài A Nan là em của Đức Phật mà bị mắc nạn Ma Đăng Già. Lúc ấy Đức Phật đang đến một nhà vị cư sĩ, đáng nhẽ là thọ trai xong là sẽ cúng dường nhà vị cư sĩ này là bằng giảng bộ Kinh Lăng Nghiêm đấy. Vậy mà dùng gọi là Phật nhãn biết ngay là em mình là ngài A Nan là đang mắc nạn. Thế thì ở đây Hòa thượng nói là “ai tu nấy đắc”. Đến anh mình là Phật còn chẳng cứu được mình, cảnh giới cao nhất bạn thành Phật, thành Bồ Tát cũng chỉ gọi là cứu được mẹ lên đến gọi cung trời Đao Lợi thôi.

Thế cho nên là nếu trong trường hợp mẫu thân của bạn mà chẳng may rơi xuống địa ngục, hoặc ngã quỷ. Bởi vì Hòa thượng bảo bạn chẳng cần hỏi ai, bạn cứ xem tất cả

cuộc đời của cha mẹ mình làm những cái gì thì bạn sẽ biết ngay cha mẹ mình về đâu thôi mà, thì bạn phải quyết tâm: Nếu bạn đạt quả vị Bồ Tát như ngài Địa Tạng Vương, bạn sẽ đưa lên được cung trời Đao Lợi.

Còn bạn đạt quả vị nhị thừa thì bạn biết được cha mẹ bạn ở đâu? Như là ngài Mục Kiền Liên, xong rồi thôi chạy về để hỏi thầy của mình, hỏi Đức Phật “Bây giờ con làm như nào. Bây giờ mẹ con như thế này mà con đưa đến bát cơm mẹ con không ăn được thương quá”. Thì Đức Phật mới dạy cho cái cách là rằm tháng 7 thì nên làm gì.

Thế thì bạn phải nhớ là nếu bạn đạt được quả vị Bồ Tát mà bạn cứu được mẹ bạn lên cung trời Đao Lợi, xong bạn lại phải nhớ bạn lại phải theo đúng cái chu trình của ngài Địa Tạng Vương với Đức Phật quay trở về cung trời Đao Lợi giảng kinh nói pháp hóa độ cho mẹ, hoặc cho cha. Thế là các Ngài nghe được các Ngài bắt đầu tiếp tục các Ngài quyết tâm, thôi niệm Phật (Bởi vì Đức Phật cuối cùng cũng dạy vua cha mình niệm Phật đấy chứ), thì cuối cùng các Ngài thành Bồ Tát thì lúc ấy mới là liễu sinh tử thoát luân hồi hẳn, không ai thay thế được.

Đây ạ!] Cho nên pháp hội siêu độ: Nếu lúc còn sống họ biết niệm Phật, họ hiểu rõ Phật pháp thì sau khi qua đời, sau khi nghe tụng kinh niệm Phật rồi sẽ cảnh tỉnh họ niệm Phật vãng sanh tịnh độ, họ nhất định sẽ vãng sinh.

[Họ được cảnh tỉnh rồi bắt đầu họ niệm Phật, bởi vì lúc ấy cái thân tứ đại này còn đâu mà nặng nữa, đi rất nhẹ nhàng, vụt một cái là đi luôn. Chúng ta muốn lắm được một niệm tương ưng rồi, bởi vì trong kinh nói là lúc lâm chung bạn chỉ cần thậm chí từ 1 đến 10 niệm thôi mà, được một niệm thôi, nhưng không đi được vì cái thân tứ đại này, như

là cái thân của Đường Tăng ý gọi là nhục thân còn nặng quá, chịu.]

Cho nên phật sự siêu độ ở đây chính là nhắc nhở thần thức họ niệm Phật vì trong cõi cách ảm (*chính là trung ảm đấy*) thần thức u mê mù mờ chỉ sợ họ quên mất nên đặc biệt phải cảnh tỉnh cho họ, nhắc nhở họ niệm Phật làm tăng thượng duyên cho họ.

Cho nên nếu đối với cha mẹ mà biết niệm Phật, bạn có nhớ hôm trước bài khai thị Hòa thượng nói không? Nếu đã biết niệm Phật rồi không cần khai thị gì nữa, chỉ cần làm sao giữ cho họ đúng chánh niệm, một câu A Di Đà Phật. Cũng như bạn lúc đầu bạn niệm bạn tán tâm, xong bạn niệm mãi dần dần dần dần nó sẽ đi vào định tâm dần.

Chứ còn bây giờ, con cháu vào cứ gọi là xoa tay, rồi thương xót thế này, mà lúc ấy là đau lắm đấy, lúc ý gọi là lúc tứ đại phân ly chỉ cần động vào cái giường thôi còn đau, đừng nói là còn còn xoa tay, xoa chân thế này.

Cho nên lúc đấy là chỉ làm sao giữ cho họ chánh niệm. Chánh niệm là gì? Là câu A Di Đà Phật, nhắc nhở họ niệm Phật làm tăng thượng duyên cho họ.

Đây ở trong cái pháp hội siêu độ đây. Thế là họ đang bị u mê trong cái cõi cách ảm, gọi là mù mờ băng bắc, không có nhớ cái gì cả, niệm Phật sẽ làm tăng thượng duyên để nhắc nhở họ niệm phật.]

Còn nếu như khi còn sống họ chưa biết niệm phật pháp thì rất là khó. Cho nên sự lợi ích này lớn nhỏ không đồng nhau,

[Bạn làm siêu độ, nếu như khi còn sống họ chưa biết đến phật pháp thì rất là khó. Cho nên sự lợi ích này lớn nhỏ là không đồng nhau.

Đạo tràng chúng ta hôm trước có kết duyên, với lại cư sĩ Janet, ở bên Tịnh Tông Học hội Úc Châu. Thế thì là mỗi một khi mà chúng ta có người thân qua đời, thì Từ Đường ở bên đây, hằng ngày là rất nhiều người đến tụng kinh, niệm Phật và hồi hướng công đức cho, có một cái bài vị đặt ở đây.

Hòa thượng bảo:]

- Chúng tôi mỗi năm đến kỳ Thanh Minh, Trung Nguyên, Đông Chí chúng tôi tổ chức pháp hội tế tổ cúng tế tổ tiên. Bài vị mà cúng là bài vị tổ tiên trong họ một mực bình đẳng không phân biệt bài vị lớn, bài vị nhỏ, bao nhiêu tiền. Phật tử tùy hỷ cúng, hoàn toàn không miễn cưỡng pháp hội không thu phí cúng dường. Trước đây một năm ba lần pháp hội, nhưng gần đây xã hội động loạn người chết quá nhiều, mỗi tháng chúng tôi làm Tam Thời Hệ Niệm một lần, thành tâm thành ý siêu độ cho tất cả oan hồn chết trong tháng.

[Thế vậy, ai mà biết được đến câu Phật hiệu thì một cái pháp hội này cứ nhắc nhở người ta suốt trong cả mấy ngày như thế thì hôm đầu người ta u mê, hôm thứ hai à người ta nghe quen quen đấy, thế xong hôm sau người ta nhớ ra thì chỉ cần một câu thôi người ta vụt đi luôn.

Thế thì sẽ giúp cho rất nhiều các vong linh, hương linh là nếu như họ sức tỉnh hoặc kể cả họ chưa biết đến phật pháp, trường hợp hy hữu như mẹ cư sĩ Hồ, con gái thì tu nhưng bà không bao giờ quan tâm đến những cái chuyện

Phật pháp cả. Cho nên khi bà về bà cứ hỏi có thật thế không, có thật là có Tây Phương Cực Lạc như thế không, có thật có A Di Đà Phật phát nguyện như thế không? Thế giảng cho bà nghe xong bà bảo xin nghe kinh, cho bà nghe Kinh Địa Tạng thì cuối cùng là bà niệm Phật bà vãng sinh.]

Đây là những việc Phật sự phụ thêm cho đạo tràng, không phải việc chính.

[Hòa thượng bảo ngày trước ý chùa với tự viện là để độ cho người sống, không phải độ cho người chết.]

Thế thì trong chùa với tự viện này thì đặc biệt là cư sĩ tại gia, họ muốn vào đây họ tu tập một năm, được tốt. Thế thì cái phí cúng dường là do họ đóng. Bởi vì vào đây là nhà chùa phải nuôi họ không. Thế và đồng thời hàng ngày họ sẽ làm công quả cho nhà chùa. Nhưng một ngày 24 tiếng thì bạn phải nhớ này: 8 tiếng nghe pháp, 8 tiếng niệm Phật hoặc thiền, 8 tiếng là sinh hoạt cá nhân. Không thể không nghe pháp được. Hòa thượng bảo “Chỉ cần 3 tháng ra, ai ra cũng công phu lên”, đây không gọi là nhập thất đâu bạn nhớ. Tập trung một chỗ tu hành 8 tiếng nghe pháp, 8 tiếng niệm Phật hoặc thiền và 8 tiếng sinh hoạt cá nhân ba tháng sau ra, ai công phu cũng lên mà tâm định. Phải nói là tăng lên rất là nhiều.]

Nhưng bây giờ chùa chiến tự viện thì lại trở thành những nơi làm những cái việc sám sự.

[Nào là cúng thất này, nào siêu độ này, tức là trở thành là độ cho người chết.]

Chúng ta tiếp tục chánh văn cuối cùng...]

Chánh văn 7-6. “Sự tử giả, như sự sanh” (Việc người chết, như người sống)

[Có 3 ý:

- 1. Phải tích lũy công đức để hồi hướng cho cha mẹ?*
- 2. Làm thế nào để có công đức?*
- 3. Công đức vô lượng là chuyển toàn bộ ý niệm.*

Chúng ta bắt đầu]

1. Phải tích lũy công đức để hồi hướng cho cha mẹ?

[Bạn phải thành tựu đạo quả để siêu độ cho cha mẹ mình.]

Trong Cảnh trần hồi ức lục, Đàm Hư pháp sư còn ghi rõ siêu độ cần phải do chính chúng ta có công phu tu học, không có công phu không thể siêu độ cho người khác.

[Bạn nhờ đến pháp sư, pháp sư cũng phải có công phu chuyển phàm thành thánh; Bây giờ bạn muốn giúp cho cha mẹ bạn, bạn cũng phải có công phu.]

Công phu của ông Lưu, [bởi vì thời đây là Đàm Hư pháp sư lúc ấy ông mới là cư sĩ thôi. Thì ông cũng có một số các bạn đồng tu thì trong đây là tụng kinh Lăng Nghiêm thì có cư sĩ Lưu] 8 năm trời lạnh giá đọc kinh Lăng Nghiêm. Thời gian 8 năm chỉ đọc một bộ kinh, ít nhiều cũng chứng tỏ Ngài cũng đã có định lực 8 năm chỉ có một bộ kinh. Nên đã có định lực vào bộ kinh ấy rồi.

[Vì tâm không bị tán hôm nay kinh này ngày mai kinh khác, thế rồi hôm nay thì chú rồi ngày mai thì bảo ui giờ ời

sang gọi Thiên rồi ngày kia thì bảo sang Phật giáo nguyên thủy. Đây 8 năm trời chỉ đọc một bộ Kinh Lăng Nghiêm nên ngài có định lực.]

Nếu trong 8 năm đọc hàng chục bộ kinh sẽ không hiệu quả, 8 năm dòng tham cứu tâm định trên một bộ kinh. Oan Gia Trái Chủ của Ngài đã nhờ Ngài để siêu độ.

[Một buổi trưa khi ông Lưu đang ngủ, thì thấy có hai cái vong đến thì ông Lưu nhận ra ngay đây là hai con nợ trước kia của mình. Họ không trả nợ cho ông và ông kiện thì cuối cùng là tòa án buộc họ phải trả nợ thì cuối cùng là họ thất cổ họ chết. Thế thì khi nhìn thấy hai vị oan gia trái chủ này ông Lưu rất sợ, bảo không hiểu họ đến đây làm gì? Nhưng trông mặt họ thì lại rất hiền lành, thế cuối cùng họ bảo:

- Tôi nhờ ông siêu độ.

Ông bảo:

- Siêu độ thế nào?

- Chỉ cần ông bằng lòng là được

Thế cư sĩ Lưu đồng ý một cái thì hai cái vong ấy là họ đập lên chỗ đầu gối của cư sĩ Lưu, thế rồi họ nhún lên hai vai và họ siêu thăng luôn.

Vì sao công phu ông có? Là vì bởi vì ông 8 năm trời đã đọc một bộ kinh Lăng Nghiêm, và tâm ông đã được định.

Hôm sau ông Lưu lại thấy vợ mình với con mình đã chết về. Và hai người này cũng nói lại với ông rằng là nhờ

ông siêu độ, ông cũng đồng ý thì hai cái vong ấy lại cũng nhún vào đầu gối trở lên là siêu thoát.

Cho nên Hòa thượng bảo bạn muốn siêu độ được người thân của bạn không có gì khác ngoài việc bạn phải thành tựu, công phu phải dựa vào chính bạn, không dựa vào ai hết.

Còn nếu bạn dựa vào pháp sư. Đây pháp sư phải siêu phàm nhập thánh, còn nếu như không siêu phàm nhập thánh cũng không có lợi.

Còn nếu dựa vào pháp hội siêu độ Tam Thời Hệ Niệm có được không? Được, nhưng mà bạn lại phải nhớ là nếu như đã có biết đến phật pháp, có niệm Phật thì lại nhắc nhở cảnh tỉnh cho chính cái vong ấy phải niệm Phật thì mới được. Còn nếu chưa từng thì Hòa Thượng bảo rất khó.

Khi bản thân đã đạt được cảnh giới. Có công phu viên mãn Hòa thượng bảo công của ông Lưu không bằng được ngài Địa Tạng Vương Bồ Tát là có thể siêu độ luôn cho mẹ lên được cung trời Đao Lợi. Nhưng ít nhất 8 năm trời này thì ông có thể giúp cho những cái người thân của mình được siêu thăng. Đây ạ.]

Tuy sự công phu của ông còn kém xa so với Bà La Môn Nữ và Nữ Quan Mục trong Kinh Địa Tạng nhưng sự công phu của vị họ Lưu cũng có hiệu quả. Khi bản thân đạt được cảnh giới này, có công phu viên mãn, vong linh hiển lương nhờ phước báu của chúng ta. Chỉ cần chúng ta đồng ý là được. Cho nên cần phải nhớ siêu độ vong linh, cứu độ vong linh hoàn toàn dựa vào Đức Hạnh và Công Phu tu hành của mình.

Bình thường chúng ta hồi hướng, nếu không có công đức cụ thể thì việc hồi hướng đó xem như không có công đức. Bạn thấy “nguyện đem công đức này”. Công đức gì đây? Không có công đức thì việc hồi hướng coi như không.

[Lúc nào cũng trên đền bốn ơn nặng, dưới cứu khổ tam đồ, chẳng có tí tiền nào ở trong tiết kiệm mà cứ đòi là con chia “trên đền bốn ơn nặng dưới cứu khổ tam đồ”.]

Vậy công đức tốt nhất là gì? Là tự mình y giáo phụng hành lời Phật, Bồ Tát, cổ thánh tiên hiền dạy. Qua đây nếu bạn muốn hồi hướng phải có công đức chân thật. Nếu không có công đức chân thật thì bạn lấy gì để hồi hướng, điều này rất quan trọng.

2. Vậy làm thế nào để có được công đức?

Chân thành. Lòng dạ nhất định phải chân thành không có một chút xiu nào giả dối,

Hòa thượng bảo bạn muốn học chân thành. Trước tiên đừng tự lừa dối mình, đừng lừa dối người. Bắt đầu từ cái gì? Cái khẩu này đã, tâm chân thành, tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, đây bạn thấy không, lại một niệm không sinh thì là sinh ra công đức. Công đức là được định được thanh tịnh, còn phước đức là bạn làm thiện nhưng không có tâm định.

Cho nên Hòa thượng Thích Thiện Tâm mới có cái bài thơ mà tôi vẫn đọc cho các bạn nghe, mà tâm đắc mãi, gọi là:

“Người ta tu phước chẳng tu đạo

Bảo rằng phước ấy chính là đạo, (đạo là tu huệ, chính là tu tâm thanh tịnh đấy).

Bồ thí cúng dường phước không lường (nhiều lắm)

Nơi lòng ba ác vẫn còn tạo”.

Thế thì làm sao mà gọi liễu sinh tử thoát luân hồi được, bạn chỉ tạo được một chút phước báu cho nhân gian kiếp sau mà thôi.

Cho nên quan trọng nhất, quan trọng nhất là bạn làm thế nào thì làm, bạn phải tu, mà tu như thế nào? Phải có công đức, là tâm thanh tịnh.

Muốn tâm thanh tịnh thì phải sao? Thì phải buông được tham, sân, si, mạn thì mặt nước này nó mới thanh tịnh, nó mới không nổi sóng. Vậy bây giờ muốn buông được tham, sân, si, mạn thì trước tiên phải bỏ được tham, vì sân chẳng qua là do tham không được mà sân thôi, si cũng vậy. Muốn bỏ được tham thì làm thế nào? Phải bố thí, phải học cách hi sinh phụng hiến, hi sinh phụng hiến ai trước? Cha mẹ trước vì cha mẹ có ơn nhất, thì đấy mới là thật, đấy mới là không phản bội đạo đức.]

Cho nên nói về phước đức thì trong Lục Tổ Đàn Kinh có dạy: “Phước đức không cứu nổi chuyện này”.

[Đấy cái chuyện liễu sinh tử thoát luân hồi phước đức không làm được. Không giải quyết được, mà phải là công đức, nhưng bạn lại không thể không tu phước. Phước, Huệ song tu. Huệ chính là tu tâm thanh tịnh. Nhưng nếu bạn không có đại phước báu, lúc lâm chung của bạn vớt. Không có đại phước báu. Cho nên bạn phải đủ cả hai, không thể

thiên về một hướng là chỉ làm từ sự. Chỉ tu phước không tu huệ, nhưng cũng không thể chỉ tu huệ không tu phước.

Chúng ta tiếp tục:]

3. Công đức vô lượng là bạn chuyển toàn bộ ý niệm

Nếu chúng ta chuyển ý niệm thì thật sự công đức vô lượng.

[Chuyển ý niệm gì? Chuyển ý niệm vì người thì tự nhiên tâm bạn thanh tịnh.

Từ đây về sau vì chánh pháp, vì phổ độ chúng sinh khổ nạn.

Tuyệt đối không phải vì bản thân thì công đức này thật sự là lớn.

[Bạn để ý nhớ Hòa thượng bao giờ cũng nói chữ “pháp” đầu tiên, vì phổ độ chúng sinh khổ nạn. Bởi vì nếu bạn giúp cho người ta cái ăn, cái mặc thì cũng chỉ giúp chốc nhất và giúp một đời. ngày hôm nay thì là 5 trăm, ngày mai thì là 1 triệu chỉ được chốc lát.

Vậy thì cái gì là trường tồn, cái gì là vĩnh cửu? Chính là giúp cho họ có thể tiếp xúc được với Phật pháp. Họ nghe, họ hiểu được, rồi họ hành thì trước tiên là cuộc đời họ, gia đình họ hạnh phúc. Và sau đây là họ sẽ liễu sinh tử thoát luân hồi. Lúc đấy là chúng ta cũng đã góp phần giúp cho Thích Ca Mâu Ni Phật cái gánh nặng trên vai Ngài bớt xuống được một chút xíu. Cho nên chỉ có pháp là vấn đề quan trọng nhất.

Chúng ta tiếp tục.]

Nếu như vẫn còn tự tự, tự lợi vẫn còn tham, sân, si, mạn thì không được. Nếu như vậy dù bạn làm thế nào đi chăng nữa thì đừng nói đến công đức chỉ có một chút xíu phước đức mà thôi.

[Không có chạy đi khắp mọi nơi, gọi là chạy đôn chạy đáo làm phước đủ mọi nơi, nhưng vẫn cứ gọi tha hồ tham, sân, si, mạn thì cuối cùng công đức không có tí gì. Chỉ có được một chút phước đức mà thôi, bạn thấy phí không? Phước đức này hưởng bằng cách nào, đây vừa nói với bạn là câu chuyện trong phật pháp thì thành con voi, tức là thành súc sinh đấy. Hòa thượng nói thì đến mức cao hơn là thành con chó. Vì sao biết? Vì con chó ngày nay còn được chủ nhà nó ôm ấm, bế bông, rồi kiềng vàng kiềng bạc, rồi xà phòng thơm, rồi nằm ngủ trên sofa. Đấy, bạn không tu huệ chỉ tu phước thì chỉ được đến như thế thôi. Rồi cuối cùng chẳng may như cái bộ phim “Kiếp luân hồi”, nào là bị người rượt đuổi để muốn mổ thịt, thậm chí là bị chính vợ mình rút súng ra định bắn chết. (Con chó đấy vốn kiếp trước là chồng của cô này.)

*Thứ hai (đấy việc người chết như người sống). **Bạn phải dạy con nên người.** Đây là câu của thầy Thái.*

Vì sao ạ? Bởi vì cha mẹ nào chả muốn rằng là con cái mình về sau nó thành danh, mình về vang, dòng tộc mình về vang, rồi nó dậy được cháu mình cũng thành ngoan ngoãn, có đạo đức hạnh, học vấn cao thành danh. Chứ ai muốn là dòng họ mình tệt một cái rồi đi xuống hố cuối cùng đoạn mạng chả còn ai nữa thì thôi rồi.

Chúng ta kết thúc mục II la mã: Giảng giải nội dung chương nhập tắc hiếu ở đây, như vậy là về lý chúng ta đã đi khá kỹ, nhưng bây giờ bạn dạy trẻ chúng không nghe thì bạn phải làm sao? Ngày mai Tiến sĩ Thái sẽ dạy chúng ta mục III Làm thế nào để dạy con hiếu thảo.

Vâng ạ, lần này thì thời gian chưa hết, chúng ta vẫn còn hơn 2 phút nữa, nhưng tôi xin đảm bảo công bằng là biểu lại các bạn hơn 2 phút này vì mọi khi tôi vẫn hay lấn giờ của các bạn mà.

Bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

